

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत मिति : २०७७।०४।१४ गते (माननीय मन्त्रीस्तरबाट)
स्थानीय र प्रदेश तहमा ससर्त अनुदान एवम् शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमसँग सम्बन्धित

कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका आर्थिक वर्ष २०७७/७८

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र
सानोठिमी, भक्तपुर

२०७७

प्रकाशक : नेपाल सरकार, शिक्षा, विज्ञान प्रविधि मन्त्रालय
शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, सानोठिमी, भक्तपुर

मुद्रक :

प्रकाशन : २०७७ श्रावण

वेबसाइट : www.doe.gov.np

सङ्क्षिप्त शब्दावली

च.नं.	:	चलानी नम्बर
आ व	:	आर्थिक वर्ष
उपु	:	उत्तर पुस्तिका
खशीनं	:	खर्च शीर्षक नम्बर
गापा	:	गाउँपालिका
नपा	:	नगरपालिका
निमावि	:	निम्न माध्यमिक विद्यालय
पापु	:	पाठ्यपुस्तक
प्रअ	:	प्रधानाध्यापक
प्रावि	:	प्राथमिक विद्यालय
मावि	:	माध्यमिक विद्यालय
बाविके	:	बाल विकास केन्द्र
मलेप	:	महालेखा परीक्षक
वउशीन	:	बजेट उपशीर्षक नम्बर
विव्यस	:	विद्यालय व्यवस्थापन समिति
शिताके	:	शिक्षा तालिम केन्द्र
शिअसं	:	शिक्षक अभिभावक सङ्घ
शैस	:	शैक्षिक सत्र
सासिके	:	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र
ASIP	:	Annual Strategic Implementation Plan
AWPB	:	Annual Work Plan and Budget
CBO	:	Community Based Organization
CFO	:	Cluster Focal Person
CLC	:	Community Learning Centre
DLI	:	Disbursement Linked Indicator
ELDS	:	Early Learning Development Standards
ECD	:	Early Childhood Development
EMIS	:	Educational Management Information System
FMIS	:	Financial Management Information System
FMR	:	Financial Monitoring Report
FTP	:	File Transfer Protocol
GMU	:	Grant Management Unit
GPA	:	Grade Point Average
ICT	:	Information and Communication Technology
IEMIS	:	Integrated Educational Management Information System
INGO	:	International Non-Government Organization
LMBIS	:	Line Ministry Budget Information System
MGML	:	Multi Grade Multi Level

MB	:	Measurement Book
NASA	:	National Assessment for student Achievement
PCF	:	Per Capita Funding
PMEC	:	Prioritized Minimum Enabling Condition
PPP	:	Public Private Partnership
PPTS	:	Poor-Poor Targeted scholarship
PRC	:	Print Ready Copy
SIP	:	School Improvement Plan
SSDP	:	School Sector Development Plan
VEP	:	Village Education Plan

हाम्रो भनाइ

विद्यालय शिक्षा क्षेत्रमा विद्यमान शिक्षा नीति तथा कार्यक्रमहरू शिक्षामा समतामूलक पहुँच सुनिश्चित गर्ने, शिक्षालाई रोजगारी उन्मुख बनाउने, गुणस्तरमा सुधार एवम् व्यवस्थापकीय क्षमतामा अभिवृद्धि गरी आर्थिक सामाजिक विकासका लक्ष्यहरू हासिल गर्ने तर्फ लक्षित छन्। नेपालको संविधानले शिक्षालाई मौलिक अधिकारको रूपमा स्थापित गरेको छ भने आधारभूत शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क हुने तथा माध्यमिक शिक्षा निःशुल्क हुने व्यवस्था गरेको छ। नेपालले सबैका लागि गुणस्तरीय आधारभूत शिक्षाको सुनिश्चितता गर्न राष्ट्रिय एवम् अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा प्रतिवद्धता जनाएको छ। सन् २०२२ सम्ममा नेपाललाई मध्यम आयस्तरको मुलुकमा स्तरोन्नति गर्ने तथा सन् २०३० सम्म दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्न सघाउ पुग्ने गरी शैक्षिक कार्यक्रम तथा नीतिहरू तय भएका छन्। यही पृष्ठभूमिमा विद्यालय शिक्षाको समग्र शैक्षिक विकासका लागि सरकारले सन् २०१६/१७-२०२२/२३ का लागि ७ वर्षे विद्यालय शिक्षा क्षेत्र विकास योजना कार्यान्वयनमा ल्याएको हो। यसै योजना अनुरूप ५ वर्षे विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम गत आ.व. २०१६/१७ देखि कार्यान्वयनमा आएको छ। विद्यालय शिक्षाको विकासका लागि समता, गुणस्तर, समक्षमता र सान्दर्भिकता विकास गर्ने यस योजना कार्यान्वयनमा आएको छ। योजनाले परिलक्षित उपलब्धि हासिल गर्न कार्यक्रमहरू तय भई कार्यान्वयनको पाँचौ वर्षका लागि कार्यक्रम तय भएका छन्। विगतका वर्षहरूका उपलब्धिहरू र कार्यान्वयनमा देखिएका चुनौतीहरूबाट सिक्निएका पाठका आधारमा तयार पारिएको उक्त स्वीकृत कार्यक्रमका निर्दिष्ट लक्ष्यहरूलाई समय मै प्राप्त गर्न तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा एकरूपमा कायम गर्न विगत वर्ष झैं कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका विकास गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ।

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा साक्षर नेपाल घोषणा गर्ने, विद्यालय उमेर समूह सबै बालविलकालाई शैक्षिक पहुँचको सुनिश्चितता गर्ने विद्यालयलाई गुणस्तरीय शिक्षाको केन्द्रका रूपमा विकास गर्ने, सार्वजनिक विद्यालय सवलिकरण दशक २०७६-८५ कार्यान्वयन जस्ता नीति तथा कार्यक्रम सो अनुसार बजेट वक्तव्यमा शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम, प्रविधिमा आधारित शिक्षा व्यवस्था, बाल विकासदेखि कक्षा ५ सम्म बालबालिकाहरूका लागि दिवा खाजा व्यवस्था कक्षा ६-१२ सम्म निःशुल्क सेनेटरी प्याड व्यवस्था जस्ता कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा व्यवस्थापनका जिम्मेवारी स्थानीय तहमा रहने संवैधानिक व्यवस्था अनुरूप चालु आ व को शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालनका लागि स्थानीय तहका लागि ससर्त अनुदान अन्तर्गत स्थानीय तहका लागि सामुदायिक विद्यालय तहको स्वीकृत दरबन्दी तथा अनुदानमा कार्यरत शिक्षक कर्मचारीको तलब भत्ता, पाठ्यपुस्तक, विद्यालय सञ्चालन मसलन्द, प्रतिविद्यार्थी लागत अनुदान, छात्रवृत्ति, विद्यालय भौतिक सुविधा विस्तार, सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत छात्राहरूका लागि निःशुल्क सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन लगायत अधिकंश शैक्षिक कार्यक्रम बजेट स्थानीय तहमा उपलब्ध गराइएको छ। उक्त कार्यक्रमहरूलाई कार्यान्वयन गर्न सहजीकरण गर्न यो पुस्तिका सहयोगी हुने विश्वास लिएको छ।

शैक्षिक योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा प्रतक्ष्य भूमिका खेल्ने औपचारिक एवम् अनौपचारिक शिक्षासँग सम्बद्ध संरचनाहरू स्थानीय तह, विद्यमान शैक्षिक संरचनाहरू, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, स्रोतकेन्द्र र विद्यालय तहसम्म गरी विभिन्न तहबाट वर्ष भरी कार्यान्वयन हुने कार्यक्रम कार्यान्वयनको अवधारणा, कार्यान्वयन प्रक्रिया, खर्च गर्ने आधार र एकै प्रकारका कामहरूलाई देशभर समान एवम् प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयनमा ल्याउने अभिप्रायले यो कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका तयार पारिएको छ। यस पुस्तिकाबाट वित्तीय अनुशासन कायम राख्न, पारदर्शी रूपबाट कार्यक्रम सरोकारवालाहरू बिच पुर्‍याई कार्यान्वयन गर्न मद्दत पुग्ने छ भन्ने अपेक्षा लिईएको छ। विशेष गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनकर्ताले यस पुस्तिकाका अतिरिक्त प्रचलित ऐन कानूनको परिधिभित्र रही औचित्यता, नियमितता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र पारदर्शिताको आधारमा चालु वर्षको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु हुनेछ। यसै गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन र अनुगमनमा सम्बद्ध सबै सरोकारवालाहरूले यस पुस्तिकालाई प्रयोगमा ल्याई कार्यक्रमका उद्देश्यहरू समयसीमा भित्रै हासिल गर्न ठोस सहयोग पुग्ने छ भन्ने अपेक्षा राखिएको छ। अन्त्यमा यस पुस्तिकाका विषयमा प्राप्त हुने सुझावहरूले शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रलाई आगामी दिनका लागि थप पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने हुनाले सरोकारवालाहरूबाट रचनात्मक सुझावको अपेक्षा राख्दै पुस्तिका तयार गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

विषयसूची
खण्ड १

	पृष्ठ
१. कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शन खण्ड २ (स्थानीय तहबाट सम्पादन हुने ससर्त अनुदानका सब बजेट उपशीर्षकहरूका कार्यक्रमको कार्यान्वयन प्रक्रिया एवम् मापदण्ड)	१
१. आधारभूत तहका शिक्षक तलब भत्ता अनुदान	६
२. माध्यमिक शिक्षक तलब भत्ता अनुदान	६
३. विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम (जिल्ला स्तर)	९
४. द्वन्द्वपीडित परिवार शिक्षा कार्यक्रम (सहिद प्रतिष्ठान मार्फत् सञ्चालन हुने)	३८
५. सबैका लागि शिक्षा- शिसुविकास कार्यक्रम	३९
खण्ड ३ (प्रदेश तहबाट सम्पादन हुने ससर्त अनुदानका सबबजेट उपशीर्षकहरूका कार्यक्रमको कार्यान्वयन प्रक्रिया र मापदण्ड)	
१. विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम (जिल्ला स्तर)	४२
२. शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	४४
३. मनमोहन स्मृति पोलिटेक्निक	४५
४. राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड	४५
५. सबैका लागि शिक्षा- शिसुविकास कार्यक्रम	४५
६. शिक्षा तालिम केन्द्रबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रम	४६
खण्ड ४ (शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइबाट सम्पादन कार्यक्रमको कार्यान्वयन प्रक्रिया)	
१ शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	५१

अनुसूचीहरू

- अनुसूची १ : शिक्षक तलब माग गर्ने फाराम
 अनुसूची २ : विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति
 अनुसूची ३ : विद्यालय बाहिर रहेका बाल बालिकाहरूलाई लक्षित गरि विद्यालय शिक्षामा भर्ना तथा निरन्तरताका लागि शैक्षिक कार्यक्रमका लागि अनुदान बिनियोजित स्थानीय तहहरू
 अनुसूची ४ : दिवा खाजाको मापदण्ड, गुणस्तर र व्यवस्थापनका नमुना
 अनुसूची ५ : विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम विद्यालय भौतिक सुविधा विस्तार कार्यक्रमका लागि विद्यालय छनोटका आधारहरू
 अनुसूची ६ : विद्यालय भवन डिजाइन तथा निर्माणका लागि शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको मापदण्ड
 अनुसूची ७ : विद्यालय भौतिक निर्माणमा वातावरणीय तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी रूजुसूची
 अनुसूची ८ : कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन
 अनुसूची ९ : स्थानीय तह र विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट हुने अनुगमनसँग सम्बन्धित रूजुसूची
 अनुसूची १० : विद्यालय निर्माण समय तालिका
 अनुसूची ११ : नमुना विद्यालयको नामावली
 अनुसूची १२ : शिक्षा तालिम केन्द्रबाट सञ्चालन हुने तालिम कार्यक्रम तथा बजेट
 अनुसूची १३ : प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्था र मार्गदर्शन
 अनुसूची १४ : नमुना विद्यालयका प्र.अ र शिक्षकका लागि कार्यसम्पादन करारका आधार
 अनुसूची १५ : कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन ढाँचा
 अनुसूची १६ : स्थानीय तहबाट सम्पादन हुने विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रमको क्रियाकलापको इकाइ लागत
 अनुसूची १७ : शिक्षक तालिम सम्बन्धी प्रदेश स्तरीय कार्यक्रम २०७७/७८
 अनुसूची १८ : तलबमान तथा स्थानीय भत्ता

खण्ड १

कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शन

१) कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी सङ्क्षिप्त पृष्ठभूमि

शिक्षा क्षेत्रका समग्र योजना र कार्यक्रमहरूलाई नेपालको संविधानमा उल्लेखित मौलिक हक सम्बन्धी व्यवस्था, राज्यको दायित्व र राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीति, मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणा तथा नेपाल पक्ष भएर गरिएका अभिसन्धिहरू र दिगो विकासका लक्ष्य लगायतका अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा नेपालले गरेको प्रतिबद्धताहरू तथा नेपाल सरकारले कार्यान्वयनमा ल्याएको पन्ध्रौं योजना तथा विद्यालय क्षेत्र विकास योजना (आ.व. २०७३/७४ – २०७९/८०) समेतले समष्टिगत रूपमा मार्गदर्शन गरेका छन् ।

आ.व. २०७७/७८ को नीति तथा कार्यक्रम एवम् बजेट वक्तव्यमा आधारित भएर स्थानीय एवम् प्रदेश तहमा शिक्षासँग सम्बन्धित विभिन्न कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनका लागि ससर्त अनुदानको रूपमा बजेट हस्तान्तरण भएको छ । प्रदेश एवम् स्थानीय तहमा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा एकरूपता र प्रभावकारीता कायम गर्न, स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको ससर्त अनुदानलाई तोकिएको लक्ष्य प्राप्त गर्ने गरी परिचालन गर्न, तोकिएको शीर्षक तथा क्रियाकलापमा खर्च गर्ने वातावरण सुनिश्चित गरी स्रोतको अधिकतम उपयोगका लागि सहजीकरण गर्न, आर्थिक अनुशासन कायम गरी तोकिएका शीर्षकहरूमा नियमानुसार खर्च गर्न, स्वीकृत कार्यक्रमका अवधारणा, उद्देश्य, प्रक्रिया तथा रणनीतिहरूका सम्बन्धमा प्रदेश र स्थानीय तह तथा विद्यालय तहसम्मका सबै सरोकारवालाहरूलाई परिचित गराई कार्यक्रमहरू प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न सघाउ पुर्याउन यो पुस्तिका तयार गरिएको छ । विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रमका लागि प्राप्त हुने वैदेशिक सहयता पनि नतिजामा आधारित रहेकाले तोकिएको नतिजामा आधारित सूचक (Disbursement Linked Indicator- DLI) प्राप्तिको सुनिश्चितता र योजनाको नतिजा (Programme Result Framework- PRF) प्राप्तिको सुनिश्चितताका लागि यस पुस्तिकाले सहयोग पुर्याउने छ ।

२) कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७/७८ का उद्देश्य :

- क) विद्यालय क्षेत्र विकास योजना अन्तर्गतका स्वीकृत कार्यक्रमहरू विशेषतः स्थानीय तह र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, प्रदेश तहमा प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा सहजीकरण गरी एकरूपता कायम गर्नु,
- ख) प्रदेश, स्थानीय तह र इकाइ एवम् विद्यालय स्तरमा सञ्चालन हुने शैक्षिक कार्यक्रमहरूका सम्बन्धमा सरोकारवालाहरूलाई सुसूचित गर्नु,
- ग) वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयनमा प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न सम्बन्धित तह/ निकायको भूमिका स्पष्ट गरी अपेक्षित नतिजा हासिल गर्न जिम्मेवार र जवाफदेही बनाउनु,
- घ) वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन र स्रोत परिचालन एवम् प्रतिवेदन पद्धतिलाई दिशानिर्देश गर्नु/ गराउनु,
- ङ) नतिजामा आधारित अनुगमन प्रणाली अपनाई कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट लक्षित नतिजा सुनिश्चित गर्नु,
- च) कार्यक्रमको तेस्रो पक्षबाट हुने प्रभावकारिता मूल्याङ्कन, सामाजिक तथा लेखा परीक्षण लगायतका कार्यलाई आवश्यकता अनुसार सहजीकरण गर्नु

३) कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन :

कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि ससर्त अनुदान अन्तर्गत प्रदेश, स्थानीय तह जिल्ला एवम् विद्यालयलाई उपलब्ध गराईएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन गर्दा देहायका बुँदाहरूलाई विशेष ध्यान दिने :

- क) चालु आर्थिक वर्षका लागि स्वीकृत नर्म्स, प्राप्त निर्देशन र त्यस सम्बन्धी अन्य निर्देशन समेतलाई ध्यानमा राखी यस कार्यान्वयन पुस्तिकाको आधारमा तोकिएको कार्यक्रम र बजेट, निर्धारित समय सीमा भित्रै सम्पन्न हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने/ गराउने,
- ख) स्थानीय तहले ससर्त अनुदानबाट विद्यालयमा हुने क्रियाकलापगत बजेट विद्यालयबाट आवश्यक विवरण लिई खातामा निकास दिने । सोको खर्चको फाँटवारी/बील भरपाइ विद्यालयमा प्रमाणित गरी अभिलेख राख्ने व्यवस्था मिलाउने,
- ग) स्थानीय तह तथा प्रदेश सरकारलाई उपलब्ध ससर्त अनुदान यस कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा क्रियाकलाप उपक्रियाकलापका रूपमा रखिएका छ । उक्त क्रियाकलापहरू अद्यावधिक शैक्षिक तथ्याङ्कका आधारमा चौमासिक रूपमा बजेट निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- घ) विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रमको वित्तीय प्रबन्ध नतिजामा आधारित सूचक DLI (Disbursement Linked Indicator) मा आधारित छ । यस प्रबन्ध अन्तर्गत वित्तीय हस्तान्तरित नमुना विद्यालय विकास, कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान, शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा बिताउने समयावधि सुधार योजना कार्यान्वयन, माध्यमिक विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना तथा व्यवस्थापन, शिक्षण सिकाइमा सूचना प्रविधिको प्रयोग (कम्प्युटर, इन्टरनेट, कनेक्टिभिटी इक्युपमेन्टस् तथा Learning Kits व्यवस्थापन), माध्यमिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला, प्रारम्भिक पढाइ सिप विकासका लागि न्यूनतम प्याकेज कार्यान्वयन, गणित विज्ञान र अङ्ग्रेजी विषयका लागि क्रियाकलापमा आधारित सामग्री व्यवस्थापन (Kits), विद्यालय प्रवलीकरण (Retrofitting), विद्यालय बाहिर रहेका बाल बालिकालाई विद्यालय भर्ना र सिकाइ निरन्तरता, विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति लगायतका कार्यक्रमहरूको प्रगतिका आधारमा वैदेशिक अनुदान तथा ऋण सोधभर्ना हुने भएकाले सो अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालयको नामनामेसी सहितको विवरण चौमासिक तथा वार्षिकरूपमा अनिवार्य रूपमा यस केन्द्रको योजना तथा अनुगमन शाखामा पठाउने,
- ङ) शिक्षा तालिम केन्द्रले यस पुस्तिकाको अनुसूची १७ मा उल्लेखित भौतिक लक्ष्य, इकाइ लागत र बजेटको परिधि भित्र रही सबै कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
- च) स्थानीय तथा प्रदेश सरकारले ससर्त अनुदानमा हस्तान्तरित कार्यक्रम र बजेटलाई आफ्नो नीति. कार्यक्रम एवम् बजेटमा अनिवार्यरूपले समावेश गर्ने । उक्त कार्यक्रमहरूमा आवश्यकता अनुसार आफ्नो स्रोतबाट बजेट थप गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ,
- छ) स्थानीय तहमा वित्तीय हस्तान्तरण भएका कार्यक्रम यस केन्द्रको वेबसाइटमा रहेको च. नं २७४ मिति २०७७।०३।०७ को पत्रमा उल्लेख भए अनुसारको भौतिक लक्ष्य हासिल गर्ने गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- ज) आ व २०७६/७७ मा नमुना विकासक लागि छनोट भएका अनुसूची ११ को खण्ड घ मा उल्लेखित विद्यालयको चालु आव २०७७/७८ मा गुरुयोजना निर्माण गर्ने लक्ष्य रहेको छ । योजना निर्माणका लागि शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रबाट सहजीकरण हुनेछ । छनोट भएका विद्यालयहरूलाई यस आवमा नमुना विद्यालय विकासका लागि बजेट छुट्याइएको छैन,
- झ) स्थानीय तहसँग प्रभावकारी समन्वय एवम् कार्यसम्पादनमा सहजीकरण गर्नका लागि शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले जिल्लाभित्रका स्थानीय तहका शिक्षा शाखा प्रमुखहरू वा प्रमुखले तोकेको पदाधिकारी सहितको संयन्त्र निर्माण गर्ने । संयन्त्रका पदाधिकारीसँग मासिक, चौमासिक रूपमा बैठक, छलफल, अन्तरक्रिया आयोजना गर्ने,
- ञ) स्थानीय तहले यस पुस्तिकामा उल्लेखित आधारमा साक्षर स्थानीय तह र विद्यालय उमेर समूहका कुनै पनि बाल बालिका विद्यालय बाहिर नरहेको घोषणा गर्न विशेष कार्ययोजना स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने,

- ट) स्थानीय तहका लागि निर्धारण हुने अनुदान विद्यालयबाट भरिने शैक्षिक तथ्याङ्क (IEMIS) मा आधारित हुने व्यवस्था छ । विद्यालयबाट तथ्याङ्क नभरेका/अद्यावधिक नगरेका कारणबाट स्थानीय तहले पाउने अनुदानमा फरक पर्न जाने भएकाले आफ्नो मातहतका विद्यालयहरूलाई IEMIS अनिवार्य रूपले भर्ना/अद्यावधिक गर्न लगाउने । प्राप्त ससर्त अनुदान विद्यालयलाई निकास दिँदा अद्यावधिक शैक्षिक तथ्याङ्क २०७७ लाई आधार लिने । यस कार्यमा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले सहजीकरण गर्नुपर्नेछ,
- ठ) ससर्त अनुदान उपलब्ध गराउनुभन्दा पहिले नै स्थानीय तहबाट स्थलगत निरीक्षण गरी विद्यालय/ संस्था सञ्चालनको अवस्था, तोकिएबमोजिमको सङ्ख्यामा विद्यार्थी नियमित रूपमा अध्ययनरत भएको यकीन गर्ने,
- ड) प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालयले सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त ससर्त अनुदानका क्रियाकलापहरूलाई आफ्नो मातहतका निकायहरूको कार्य जिम्मेवारी अनुसार कार्यान्वयनका लागि कार्यक्रम तथा अख्तियारी उपलब्ध गराउने,
- ढ) शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने वार्षिक शैक्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक शैक्षिक तथ्याङ्क र अभिलेखको उपलब्धता, क्षमता विकासमा सहजीकरण लगायतका प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने,
- ण) नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को २०७६।०५।०४ को निर्णयको आधारमा शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट पुनर्वितरित शिक्षक दरबन्दी विवरण अनुसार पुलमा रहेका शिक्षकहरूको तलब भत्ता बिनियोजन गरिएको छैन,
- त) कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाका सम्बन्धमा जिल्ला भित्रका स्थानीय तहका सम्बन्धित विषय क्षेत्रका पदाधिकारीहरूका लागि शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले भाद्र महिना भित्र अभिमुखीकरण सञ्चालन गर्ने,
- थ) स्थानीय स्तरमा क्रियाशील गैर सरकारी संस्था/सामुदायमा आधारित संस्था/सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरू (I/NGOs/CBOs/CLCs) सँगको समन्वयमा कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार साझेदारीमा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- द) प्रदेश तथा स्थानीय तहमा कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमको अनुगमनको दायित्व सम्बन्धित तहको हुनेछ । प्रदेश तथा स्थानीय तहले शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र तथा सङ्घ र प्रदेश तहका निकायबाट हुने अनुगमनमा सहजीकरण गर्नु पर्नेछ,
- ध) तथ्याङ्क ढाँट्ने र झुठो विवरण दिने पदाधिकारीलाई प्रचलित भ्रष्टाचार निवारण सम्बन्धी कानून बमोजिम कारवाही हुने हुँदा प्रधानाध्यापकद्वारा भरिने विवरण यथार्थपरक हुनुपर्नेछ । साथै तोकिएको समयमा तथ्याङ्क नबुझाउने, झुठो विवरण दिने प्र.अ. र त्यस्तो विवरण प्रमाणित गर्ने पदाधिकारीलाई समेत विभागीय कारवाही हुने भएकाले यथार्थतामा आधारित भई प्रमाणीकरण गर्ने गराउने,
- न) विद्यालयले यस पुस्तिकामा उल्लेख भएका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट चौमासिक रूपमा स्थानीय तहमा माग गर्ने । स्थानीय तहले प्राप्त माग फारामलाई अद्यावधिक तथ्याङ्कसँग रूजु गरी अनुदान दिने व्यवस्था मिलाउने । विद्यालयबाट बितरण गरिने प्रति विद्यार्थी लागतको आधारमा खर्च गरिने क्रियाकलाप जस्तै- छात्रवृत्ति, निःशुल्क पाठ्यपुस्तक लगायतका कार्यक्रमको सार्वजनिकरण गर्ने । निःशुल्क पाठ्यपुस्तक सेटमा नै उपलब्ध गराउने गरी स्वीकृत मूल्यसूचीको आधारमा विद्यालयहरूलाई रकम उपलब्ध गराउने ।
- न) स्थानीय तहबाट विद्यालयमा रकम निकास गर्दा अनुदान शीर्षक, गर्नुपर्ने कामको विवरण र बजेट उल्लेख भएको अनुदान पत्र विद्यालयलाई उपलब्ध गराउने र सम्बन्धित निकायले वेबसाइटमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । त्यसको विद्युतीय प्रति यस केन्द्रमा पठाउने,
- प) ससर्त अनुदान अन्तर्गत स्थानीय तहमा प्राप्त भएका विद्यालय भौतिक सुविधा विस्तार कार्यक्रमको रकमबाट कन्टिनेन्सी रकम कटौती गर्न पाइने छैन । विद्यालयलाई भौतिक सुविधा विस्तारका लागि तोकिएको ससर्त अनुदान

रकम अपर्याप्त भएमा स्थानीय तहले स्वीकृत लागत अनुमानका आधारमा आफ्नो स्रोतबाट थप गर्न सक्नेछ । निर्माण कार्यको प्राविधिक सुपरिवेक्षण एवम् प्रशासनिक अनुगमन गर्नु स्थानीय सरकारको दायित्व हुनेछ ।

४) आर्थिक अनुशासन तथा वित्तीय प्रतिवेदन :

- क) एउटा सब-बजेट उपशीर्षकमा बिनियोजन भएको रकम अर्को सब-बजेट उपशीर्षकमा खर्च नगर्ने, स्वीकृत नर्म्सको परिधिभित्र रहेर कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा उल्लेख गरिएका आधार र प्रक्रिया अनुरूप खर्च लेख्ने व्यवस्था मिलाउने,
- ख) विद्यालय क्षेत्र विकास योजनाका संयुक्त वित्तीय साझेदार (Joint Financing Partners) सँग नेपाल सरकारले गरेको सम्झौतामा आयोजना कार्यान्वयन गर्ने (Implementing Agency) निकायले प्रत्येक चौमासिक सकिएको ४५ दिनभित्र वित्तीय अनुगमन प्रतिवेदन (Financial Monitoring Report - FMR) पेस गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । सो व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न प्रत्येक स्थानीय तहले चौमासिक अवधि समाप्त भएको १५ दिनभित्र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय (कोलेनिका) मा "मलेप फाराम नं २७५ को अनुसूची ७ र ८ (ख)" बमोजिम प्रतिवेदन गर्ने र सोको एक/ एक प्रति शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र तथा सम्बन्धित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा पठाउनु पर्नेछ । यस्तो प्रतिवेदन पेस नभएसम्म कोलेनिकाबाट स्थानीय तहको चौमासिक निकासो रोक्का राखिनेछ । (प्रतिवेदनको ढाँचा अनुसूची १५ मा समावेश छ ।)
- ग) शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले जिल्ला स्थित स्थानीय तहहरू तथा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयसँग समन्वय गरी सबै स्थानीय तहको एकीकृत चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन चौमासिक समाप्त भएको २१ दिन भित्र केन्द्रमा अनिवार्य रूपमा पठाउनुपर्नेछ,
- घ) सबै प्रदेश सरकार/स्थानीय तहले वित्तीय हस्तान्तरण भएको ससर्त अनुदानका कार्यक्रमहरूको महालेखा परीक्षक कार्यालयबाट अन्तिम लेखा परीक्षण गराई प्राप्त लेखा परीक्षण प्रतिवेदन यस केन्द्रमा उपलब्ध गराउनुपर्नेछ । साथै लेखा परीक्षणबाट ओल्याइएका बेरुजुको समयमै फस्यौट तथा संपरीक्षण गराई सोको नियमित रूपमा केन्द्रलाई जानकारी गराउनुपर्नेछ,
- ङ) माथि "ख" तथा "घ" बमोजिमको कार्य नगरेका कारण वैदेशिक अनुदान तथा ऋणको सोधभर्ना हुन नसकेमा वा दातृ निकायलाई अयोग्य खर्च (In-eligible Expenditure) फिर्ता गर्नुपरेमा सम्बन्धित प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहको आगामी आर्थिक वर्षको वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट कट्टा गर्न केन्द्रले अर्थ मन्त्रालयमा अनुरोध गरी पठाउनेछ ,
- च) सङ्घीय सरकारबाट ससर्त अनुदानका रूपमा प्राप्त बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृत खर्च गर्ने मापदण्ड (Norms) का आधारमा खर्च गर्ने । प्रदेश स्तरका शिक्षा तालिम केन्द्रले तालिम सञ्चालन गर्दा साविकको शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्रका लागि स्वीकृत नर्म्स अनुसार खर्च गर्ने,
- छ) विद्यालयमा हुने खरिद कार्य सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली एवम् विद्यालय खरिद दिग्दर्शनका आधारमा गर्ने । सो कार्यको अनुगमन स्थानीय तहले गर्ने व्यवस्था मिलाउने (विद्यालय खरिद दिग्दर्शन शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको वेबसाइट : www.doe.gov.np बाट प्राप्त गर्न सकिने),
- ज) स्थानीय तहबाट सञ्चालन हुने शैक्षिक कार्यक्रमहरू स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले गरेका व्यवस्था समेतको आधारमा हुने भएकाले विद्यालयका लागि कायम भएका बेरुजु फछौट गर्ने जिम्मा सम्बन्धित विद्यालय र स्थानीय तह र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको हुनेछ,
- झ) स्वीकृत कार्यक्रमको कार्यान्वयन योजना, खरिद योजना र अनुगमन योजना बमोजिमको कार्यान्वयन अवस्थाको चौमासिक रूपमा स्थानीय/ प्रदेश तहमा प्रगति समीक्षा गरी तोकिएको ढाँचामा चौमासिक समाप्त भएको १५ दिनभित्र स्थानीय तहले शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ मार्फत् तथा प्रदेश तहले सोझै शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा पठाउने,
- ञ) स्थानीय तहले बेरुजु फछ्यौट कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिने । म.ले.प. प्रतिवेदनमा ओँल्याएका बढी अनुदान, दोहोरो अनुदानका सन्दर्भमा विद्यालयबाट सो रकम फिर्ता गराउने काम चालु आर्थिक वर्षको पहिलो चौमासिकभित्रै गरिसक्ने । यसरी अनुदान गएका विद्यालयले रकम फिर्ता नगरेमा ती विद्यालयहरूको अनुदान रोक्का गर्ने । विद्यालयबाट फिर्ता गराएको

रकमको बैङ्क भौचरको सहितको विवरण महालेखा परीक्षकको कार्यालयमा पेस गरी बेरूजु फछर्यौटको व्यवस्था मिलाउने र सो को प्रतिवेदन शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा पठाउने,

- २) महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट डोर खटिई आएका बखत आवश्यक प्रमाण जुटाई, असुल गर्नुपर्ने बेरूजु असुल गरी सम्परीक्षण गराउने र आर्थिक कारोवारको लेखाइकन गर्दा सक्कल बिल प्रमाणित गरी भुक्तानी भएको छाप समेत लगाई पर्याप्त कागजात संलग्न राखी अभिलेखन गर्ने व्यवस्था मिलाउने र विद्यालय भवन, कक्षा कोठा, शौचालय लगायतका भौतिक निर्माण सम्बन्धी कार्यहरू सम्पन्न भएपश्चात कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरी लेखा परीक्षणको व्यवस्था मिलाउने ।
- ठ) स्थानीय तहले विद्यालयमा जाने सबै प्रकारका अनुदानहरूलाई प्रभावकारी तथा सक्षमरूपमा कार्यान्वयन गर्न अनुदान व्यवस्थापन प्रणाली (Grant Management System-GMS) बमोजिम देहाय अनुसार अनुदान, निकासी तथा कार्यान्वयन गर्ने :
- अ. विद्यालयलाई अनुदान निकासी गर्दा यस पुस्तिकामा उल्लेख भएका मापदण्ड तथा प्रक्रिया अनिवार्य रूपमा परिपालना गर्ने,
- आ. प्रत्येक विद्यालयले बजेट निकासी माग गर्दा अधिल्लो आब वा चौमासिकमा निकासी भएको बजेटको प्रगति विवरण स्थानीय तहमा अनिवार्य रूपमा पेस गर्नुपर्ने,
- इ. स्थानीय तहले विद्यालयमा बजेट निकासी दिदाँ विद्यालयबाट पेस हुने प्रगति विवरणलाई समेत आधार बनाउनु पर्नेछ ।
- ५) प्रदेश तथा स्थानीय तहमा ससर्त अनुदानको वित्तीय हस्तान्तरण तथा सो सम्बन्धी अन्य व्यवस्था अनुसूची १३ मा रहेको अर्थ मन्त्रालयको **च.न.२६६/२६७ मिति २०७७।०२।१९ को** पत्रबाट मार्गदर्शन भए बमोजिम हुनेछ । शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट प्राप्त मार्गदर्शन अनुसार खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- ६) प्रदेश सरकार, स्थानीय तह एवम् शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइबाट यस केन्द्रसँग विद्युतीय सम्पर्क गर्दा यस केन्द्रको इमेल ठेगाना education.interaction@gmail.com मा पठाउने,
- ७) प्रत्येक प्रदेश तथा स्थानीय तहले ससर्त अनुदानका रूपमा वित्तीय हस्तान्तरण भएका कार्यक्रमहरूको चौमासिक रूपमा अनुसूची ११ को क्रियाकलापगत प्रगति प्रतिवेदनका अतिरिक्त तपसिल अनुसारका विषयको प्रगति विवरणको Hard Copy तथा Soft Copy यस केन्द्रमा अनिवार्य रूपले पठाउनुपर्ने छ । यस कार्यमा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले विशेष समन्वय र सहजीकरण गर्नुपर्नेछ ।
- क) ससर्त अनुदानका अतिरिक्त प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट चालु आवका लागि तय भएका कार्यक्रमहरू (प्रदेश तथा स्थानीय तह)
- ख) प्रदेश शिक्षा तालिम केन्द्रबाट सञ्चालन भएका आधारभूत तथा माध्यमिक तह तर्फ अङ्ग्रेजी विज्ञान तथा गणित विषयका शिक्षक तालिम प्राप्त शिक्षकको तह, विद्यालय र विषय खुल्ने नामनामेसी विवरण (प्रदेश तह)
- ग) स्थानीय तह भित्रका विद्यालयमा शिक्षकको समयावधि (Teacher Time on Task-TST) सुधार कार्यक्रम लागु भएको तथा सोको अनुगमनको अवस्था सहितको स्थानीय तहको प्रतिबद्धता (स्थानीय तह)
- घ) शिक्षक दरवन्दी मिलानको प्रगति विवरण (प्रदेश तह, जिल्ला तथा स्थानीय तह)
- ङ) गणित, विज्ञान र अङ्ग्रेजी विषयका लागि क्रियाकलापमा आधारित सामग्री (Kits) अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालयको नाम तथा ठेगाना (स्थानीय तह)

- च) सार्वजनिक खरिद तथा लेखा व्यवस्थापन तालिम प्राप्त शिक्षकको विवरण (तालिम प्राप्त शिक्षकको नाम तालिम सञ्चालन भएको मिति, तालिम अवधि, विद्यालयको नाम खुल्ने विवरण) (स्थानीय तह)
- छ) तोकिएको सूचकांकको आधारमा कार्य सम्पादन सम्पन्न गर्ने विद्यालयलाई कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान (Performance based Grants) प्राप्त गर्ने विद्यालयको नाम तथा ठेगाना (स्थानीय तह)
- ज) शिक्षक दरवन्दी तथा शिक्षक अनुदान प्राप्त नगरेका आधारभूत सामुदायिक विद्यालयहरूलाई एकमुष्ट अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालयको नाम तथा ठेगाना (स्थानीय तह)
- झ) ससर्त अनुदानमा वित्तीय हस्तान्तरण भएका क्रियाकलाप अन्तर्गतका उपक्रियाकलापगतहरूको विद्यालयमा भएको निकास खुल्ने बुलेटिन, निकास सिट वा निकास पत्र (स्थानीय तह)
- ञ) प्रारम्भिक पढाइ सिप कार्यक्रम लागु भएका जिल्लाका विद्यालयमा न्यूनतम प्यकेज अन्तर्गतका सामग्री (अभ्यास पुस्तिका लगायतका प्रयोग गर्ने विद्यालयको नामावली (स्थानीय तह)
- ट) माध्यमिक तह तर्फ अङ्ग्रेजी, गणित विज्ञान विषय शिक्षणका लागि शिक्षण सहयोग अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालयको नामावली (स्थानीय तह)
- ठ) विज्ञान प्रयोगशाला, ICT Lab पुस्तकालय भई सञ्चालनमा रहेका नमुना विद्यालयको नामावली (स्थानीय तह)
- ड) हालसम्म निर्माण सम्पन्न भएका विद्यालय भुकम्पीय सुरक्षा (Retrofitting) तथा गत आवमा विद्यालय कक्षाकोठा निर्माण भएका (२/४ कोठे) भएका विद्यालयको नामावली (स्थानीय तह)
- ढ) स्थानीय तहको शिक्षा शाखा प्रमुखको नामनामेसी विवरण (शिक्षा विकास तथा समन्वय एकाइ)
- ८) यस पुस्तिकामा उल्लेख गरिएका प्रावधानहरूका सम्बन्धमा कुनै द्विविधा भएमा शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रले प्रष्ट पार्न सक्नेछ ।

खण्ड २

स्थानीय तहबाट सम्पादन हुने ससर्त अनुदानका सब बजेट उपशीर्षकहरूका कार्यक्रमका कार्यान्वयन प्रक्रिया एवम् मापदण्ड

यस खण्डमा सबैका लागि शिक्षा आधारभूत शिक्षा (ब.उ.शी.नं. 35000014), माध्यमिक शिक्षक तलब भत्ता (ब.उ.शी.नं 35000015), विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम जिल्ला स्तर (ब.उ.शी.नं. 35000801), सबैका लागि शिक्षा- शिसुविकास कार्यक्रम (ब.उ.शी.नं. 35000102) बाट स्थानीय तहमा वित्तीय हस्तान्तरण भई गएका ससर्त अनुदानका शैक्षिक कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन प्रक्रिया निम्नानुसार हुनेछ :

१) शिक्षकको तलब भत्ता : सबैका लागि शिक्षा आधारभूत शिक्षा, माध्यमिक शिक्षक तलब भत्ता

(क) क्रियाकलाप नं. १.१.३.३. आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरू समेत)

(ख) क्रियाकलाप नं. १.१.३.४. माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/ कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक र सहायक प्रशिक्षक समेत)

१ स्थानीय तहले कार्यरत शिक्षकको तलब भत्ता निर्धारण गर्दा यस केन्द्रको च न १८९ मिति २०७६।११।१२ को पत्र र केन्द्रको वेबसाइटमा प्रकाशित विवरण अनुसार यकीन भएको दरबन्दीलाई " शिक्षक दरबन्दी (मिलान तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि २०७६ " अनुसार मिलान/व्यवस्थापन/अध्याविक गर्ने । दरबन्दी मिलानबाट कायम भएको दरबन्दी, शिक्षक अनुदान कोटा (राहत) र प्राविधिक धार तर्फका अनुदानमा कार्यरत शिक्षक तथा प्रशिक्षकहरूको लागि विद्यालयबाट प्राप्त माग फाराम रूजु गरी अनुदान उपलब्ध गराउने । स्थायी शिक्षकहरूको तलवी प्रतिवेदन शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई मार्फत विद्यालय शिक्षक किताबखानाबाट पारित गराई सो प्रतिवेदनका आधारमा प्रतिवेदनका आधारमा अनुदान दिने व्यवस्था मिलाउने । शिक्षकको तलब भत्ता हिसाव गर्दा अनुसूची १८ मा रहेको तलवमानका आधारमा गर्ने । यस क्रियाकलापमा देहायका शिक्षकहरूको तलबभत्ता समावेश गरिएको छ:

(क) आधारभूत तह कक्षा १-५ (प्राथमिक तह) र कक्षा ६-८ (निम्नमाध्यमिक तह) मा कार्यरत शिक्षकहरूको तलब भत्ता (स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत स्थायी तथा अस्थायी/करार र शिक्षण अनुदान कोटा (राहत) मा कार्यरत शिक्षक)

(ख) माध्यमिक तहको कक्षा ९-१० मा कार्यरत शिक्षकहरू (माध्यमिक शिक्षक) को तलब भत्ता (स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत स्थायी तथा अस्थायी/करार र शिक्षण (राहत) अनुदान कोटा (राहत) मा कार्यरत शिक्षक)

(ग) माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) दरबन्दी र अनुदानमा कार्यरत शिक्षकको तलब भत्ता

(घ) प्राविधिक धार अन्तर्गत कक्षा ९-१० एवम् कक्षा ११-१२ मा प्रशिक्षक/सहायक प्रशिक्षक, र अनुदानमा कार्यरत शिक्षकको तलब भत्ता

(ङ) लेखाजोखा संयोजकका रूपमा कार्यरत शिक्षकहरूको तलब भत्ता

(च) विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूले सालवसाली पाउँदै गरेको अनुदानमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीको तलबभत्ता: विशेष शिक्षातर्फ विगतमा संस्था वा विद्यालयबाट स्थायी नियुक्ति पाएका शिक्षक र कर्मचारीहरूका लागि नेपाल सरकारबाट स्वीकृत दरबन्दी तथा अनुदानमा कार्यरत शिक्षकहरूले तपसिल अनुसारका तलब भत्ता लागयतका सुविधा प्राप्त गर्ने गरी प्रति व्यक्ति तहगत तथा श्रेणीगत शिक्षकको तलब भत्ता हिसाब गरी विद्यालय खातामा उपलब्ध गराउने ।

(छ) स्थानीय तहले नियमानुसार शिक्षकले पाउने तलबमान हिसाब गर्दा तलब भत्ता नपुग भएमा अनुसूची १ अनुसारको फाराम भरी २०७७ कार्तिक मसान्तसम्म शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा पठाउने र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले जिल्लाका लागि स्वीकृत दरबन्दी तथा राहत अनुदान कोटासँग भिडान गरी यकीन गर्ने । यकीन भएको विवरण अनुसार तलब भत्ता अपर्याप्त हुने देखिएमा सिफारिस साथ २०७७ साल मंसिर मसान्त भित्र शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा आइपुग्ने गरी पठाउने ।

शिक्षकको तलब भत्ता तथा सेवा सुविधा विवरण

सुविधा/ शिक्षक	सबै तहका स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत स्थायी शिक्षक	सबै तहका स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत अस्थायी शिक्षक	सबै तहका स्वीकृत राहत अनुदान कोटामा कार्यरत शिक्षक	साविकको उच्च माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) अनुदान कोटामा कार्यरत शिक्षक	प्राविधिक धारमा कक्षा ९-१० मा कार्यरत प्रशिक्षक, सहायक प्रशिक्षक	प्राविधिक धारमा कक्षा ११-१२ मा कार्यरत प्रशिक्षक	विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूले सालवसाली पाउँदै गरेको अनुदानमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारी
तलब	अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृत स्केल अनुसारको १२ महिनाको तलब	अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृत स्केल तलब अनुसारको १२ महिनाको तलब	अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृत तलब स्केल अनुसारको १२ महिनाको तलब	अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृत तलब स्केल अनुसारको १२ महिनाको तलब (माध्यमिक तह तृतीय श्रेणी सरहको)	प्रशिक्षकले अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृत तलब स्केल साविकको माध्यमिक तह तृतीय श्रेणी सरह र सहायक प्रशिक्षकले साविकको निम्न माध्यमिक तह तृतीय श्रेणी १२ महिनाको सुरु स्केल अनुसारको तलब	माध्यमिक तह द्वितीय श्रेणी सरह १२ महिनाको सुरु स्केल अनुसारको तलब	अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृत तलब स्केल अनुसारको १२ महिनाको तलब
ग्रेड	नियमानुसारको ग्रेड रकम	-	-	-	-	-	संस्थाबाट स्थायी नियुक्ति पाएका
सञ्चय कोष थप	सञ्चय कोष थप	-	-	-	-	-	सञ्चय कोष थप (मासिक)
विमा कोष थप	विमा कोष थप	-	-	-	-	-	-
चाडपर्व खर्च	१ महिना बराबरको चाडपर्व खर्च	१ महिना बराबरको चाडपर्व खर्च	१ महिना बराबरको चाडपर्व खर्च	१ महिना बराबरको चाडपर्व खर्च	१ महिना बराबरको चाडपर्व खर्च	१ महिना बराबरको चाडपर्व खर्च	१ महिना बराबरको चाडपर्व खर्च

सुविधा/ शिक्षक	सबै तहका स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत स्थायी शिक्षक	सबै तहका स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत अस्थायी शिक्षक	सबै तहका स्वीकृत राहत अनुदान कोटामा कार्यरत शिक्षक	साविकको उच्च माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) अनुदान कोटामा कार्यरत शिक्षक	प्राविधिक धारमा कक्षा ९-१० मा कार्यरत प्रशिक्षक, सहायक प्रशिक्षक	प्राविधिक धारमा कक्षा ११-१२ मा कार्यरत प्रशिक्षक	विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूले सालवसाली पाउँदै गरेको अनुदानमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारी
महंगी भत्ता	तोकिए अनुसारको महंगी भत्ता	तोकिए अनुसारको महंगी भत्ता	तोकिए अनुसारको महंगी भत्ता	तोकिए अनुसारको महंगी भत्ता	तोकिए अनुसारको महंगी भत्ता	तोकिए अनुसारको महंगी भत्ता	तोकिए अनुसारको महंगी भत्ता
पोसाक सुविधा	पोसाक खर्च	पोसाक खर्च	पोसाक खर्च	पोसाक खर्च	पोसाक खर्च	पोसाक खर्च	पोसाक खर्च
स्थानीय भत्ता	स्थानीय भत्ता पाउने जिल्लामा भए वर्षभरिको जम्मा १०.५ महिनाको	स्थानीय भत्ता पाउने जिल्लामा भए जम्मा वर्षभरिको १०.५ महिनाको	-	-	स्थानीय भत्ता पाउने जिल्लामा भए जम्मा वर्षभरिको १०.५ महिनाको	स्थानीय भत्ता पाउने जिल्लामा भए जम्मा वर्षभरिको १०.५ महिनाको	-
प्राविधिक भत्ता	-	-	-	-	प्राविधिक भत्ता (प्रति महिना ३ हजारका दरले १० महिनाको मात्र)	प्राविधिक भत्ता (प्रति महिना ३ हजारका दरले १० महिनाको मात्र)	-
प्र.अ. भत्ता	प्राथमिक : मासिक रू २००।, निम्नमाध्यमिक तह: मासिक रू ३००, माध्यमिक : मासिक रू ५००)						

- माथि उल्लेखित क्रियाकलाप नं. १.१.३.३ र क्रियाकलाप नं. १.१.३.४ को शीर्षक ससर्त अनुदानका रूपमा आएको हुनाले उक्त रकमबाट तलब भत्ता वाहेक अन्य शीर्षक (जस्तै शिक्षक सञ्चित विदा, औषधी उपचार खर्चको भुक्तानी र अन्य प्रयोजन) मा अनुदान तथा खर्च लेख्न पाइने छैन ।
- वडसिनं ३५००००१४ र ३५००००१४ बाट पोसाक खर्च उपलब्ध गराउदा तोकिएको उच्च हिमाली जिल्लामा (गोरखा जिल्लाको सिर्दिवास उत्तर,सोलुखुम्बु, रसुवा,मनाङ मुस्ताङ,मुगु,डोल्पा, हुम्ला, जुम्ला र कालिकोट) कार्यरतका लागि वार्षिक रू १५ हजार तथा अन्य जिल्लाका लागि वार्षिक १० हजार पोसाक खर्च उपलब्ध गराउने ।
- यस आ.व. २०७७ चैत्रमा दिईने पोसाक सुविधा आगामी शैक्षिक सत्र २०७८ मा विद्यालयमा अध्यापन गर्ने शिक्षकका लागि भएकोले दोहोरो नपर्ने गरी वितरण गर्ने ।
- विद्यालयले शिक्षक र कर्मचारीको तलब भत्ता बैंक मार्फत् भुक्तानी हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ । विद्यालयले चौमासिकको पहिलो महिनामा ४ महिनाका लागि नियमानुसार आवश्यक तलब भत्ता स्थानीय तहमा माग गर्ने सोका आधारमा विद्यालयले निकास प्राप्त गरे पश्चात शिक्षकको तलब भत्ता नियमानुसार मासिक रूपमा भुक्तानी हुने व्यवस्था मिलाउने ।

ख) विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम (ब.उ.शी.नं. ३५०००८०१),

कार्यक्रमका उद्देश्यहरू :

आधारभूत शिक्षा

- ५ वर्ष भन्दा कम उमेरका बाल बालिकाको शारीरिक, सामाजिक-संवेगात्मक, संज्ञानात्मक, सांस्कृतिक तथा नैतिक क्षमताको विकास गरी प्रारम्भिक बाल शिक्षा तथा विकास/पूर्व प्राथमिक शिक्षालाई अधिकारमा आधारित बनाउनु र विद्यालय प्रवेशको तयारी गराउनु,
- ४-१२ वर्ष उमेर समूहका सबै बाल बालिकाका लागि गुणात्मक आधारभूत शिक्षामा पहुँच सुनिश्चित गर्नु,
- निर्धारित सिकाइ सक्षमता हासिल गरेका विद्यार्थीलाई माध्यमिक शिक्षामा प्रवेशको तयारी गराउनु,
- सामाजिक-सांस्कृतिक विविधतामा सामाञ्जस्य र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रप्रति अभिमुख गरी बाल बालिकामा जीवनोपयोगी सिप तथा मूल्यमा आधारित शिक्षा हासिल गराउनु,
- वैकल्पिक तथा लचिला मोडका शिक्षा कार्यक्रमम मार्फत् औपचारिक शिक्षालाई सहयोग पुर्याउनु ।

माध्यमिक शिक्षा

- सिपयुक्त मानवीय स्रोतको विकास गरेर विद्यार्थीलाई कामको संसारमा प्रवेशका लागि तयार राख्नु,
- गुणस्तरमा सम्झौता नगरी शिक्षाको पहुँचमा जोड दिनु,
- विद्यार्थीहरूको सिकाइलाई प्रमाणीकृत गरी प्राविधिक र साधारण माध्यमिक शिक्षामा जाने विकल्प प्रदान गर्नु,
- संस्थागत सम्बन्ध सुदृढ गर्नु र उच्च शिक्षामा प्रवेशका लागि सहजीकरण गर्नु,
- विद्यार्थीहरूलाई नागरिक दायित्व निर्वाहका लागि तयार पार्नु
- माध्यमिक तहमा प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षामार्फत् विद्यार्थीको आधारभूत सिप प्राप्तिको सुनिश्चित गरी किशोर किशोरीहरूलाई विभिन्न सिप हासिल गर्न सहयोग गर्नु

साक्षरता तथा जीवनपर्यन्त सिकाइ

- युवा तथा प्रौढहरूमा कार्यमूलक साक्षरताको अभिवृद्धि गर्नु र पढ्ने बानीको विकास गराउनु ।

अन्तरसम्बन्धित विषयहरू

क) शिक्षक व्यवस्थापन र पेसागत विकास

- विद्यार्थीको सिकाइ प्रक्रियामा सहजीकरण गर्न शिक्षकको योग्यता तथा पेसागत सक्षमताको अभिवृद्धि गर्नु,
- योग्य तथा सक्षम शिक्षक उपलब्ध गराउनु,
- शिक्षण सिकाइको दिन र शिक्षकले काममै बिताउने समय सरकारको नियम तथा निर्देशन अनुसार परिपालित भएको सुनिश्चित गर्नु,
- शिक्षक तथा विद्यार्थी बिच शिक्षण सिकाइका लागि उच्च अभिप्रेरणा तथा मनोबल कायम राख्नु ।

ख) विद्यालय सञ्चालन र व्यवस्थापन

- सार्वजनिक शिक्षामा विकेन्द्रित व्यवस्थापनको संरचना अन्तर्गत प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गराउनु।

ग) संस्थागत क्षमता विकास

- मुलुकको सङ्घीय शासन प्रणालीका लागि आवश्यक पर्ने शिक्षा क्षेत्रको मानवीय संसाधनको क्षमता अभिवृद्धि गर्नु,
- सार्वजनिक शिक्षा क्षेत्रमा सक्षम तथा नतिजाउन्मुख जनशक्तिको उत्पादन गरी शिक्षाको गुणस्तर तथा सक्षमता अभिवृद्धि गर्नु।

घ) विपत् जोखिम न्यूनीकरण र विद्यालय सुरक्षा

- सबै विद्यार्थीका लागि अनुकूल र सुरक्षित विद्यालय वातावरण सुनिश्चित गर्नु।
- विद्यालय तहमा विपत् जोखिम न्यूनीकरणको व्यवस्थापन तथा समुदायबीच सहकार्य तथा सौहार्द्रपूर्ण वातावरण सृजना गरी शिक्षा क्षेत्रमा समग्र विद्यालय सुरक्षा तथा विपत् जोखिम न्यूनीकरणलाई मुल प्रवाहीकरण गर्नु।

ङ) अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

- कार्यक्रमको लगानी, प्रक्रिया तथा उपलब्धिको अनुगमन र कार्यक्रमका प्रभावको मूल्याङ्कन गर्नु,
- नीति निर्माताहरूका लागि शैक्षिक प्रणालीको अवस्था र सिकाइ उपलब्धिको सूचना तथा जानकारी उपलब्ध गराउनु,
- कार्यक्रमको अवस्था र क्रियाकलाप बारे कार्यान्वयन कर्तालाई नियमित पृष्ठपोषण प्रदान गर्नु,
- स्थानीय तथा जिल्ला तहका सरोकारवाला तथा जिम्मेवार अधिकारीहरूलाई योजनाका लागि सूचनाको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु।

च) परीक्षा तथा प्रमाणीकरण

- विद्यार्थीको शैक्षिक स्तर र शैक्षिक उपलब्धिको परीक्षण गरी प्रमाणीकरण गर्नु,
- प्रमाणीकरण तथा शैक्षिक योग्यताको विश्वसनीय परीक्षण प्रणालीको विकास गर्नु,
- मुलुकभरका प्रमाण पत्रलाई प्रमाणीकरण गरी मान्यता प्रदान गर्नु,

छ) शिक्षामा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग

- शिक्षण सिकाइ क्रियाकपालमा सुधार गर्नु,
- सिकाइ सामग्रीमा पहुँच बढाउनु,
- शैक्षिक प्रशासन तथा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी तथा सक्षम बनाउनु,
- शिक्षामा प्रविधिको प्रयोग मार्फत् गुणस्तर अभिवृद्धिमा सहयोग पुर्याउनु

ज) विद्यालयमा स्वास्थ्य तथा पोषण

- जुका नियन्त्रण, सूक्ष्मपोषक तत्को पूर्ण, औलोको उपचार तथा दृष्टि एवम् श्रवणको जाँच लगायत विद्यालयका स्वास्थ्य एवम् पोषण सेवा वृद्धि गर्नु,
- सबै विद्यालयमा सबै बाल बालिका र अपांगता भएका विद्यार्थी एवम् शिक्षकका लागि खाने पानी तथा सरसफाइको व्यवस्था सुनिश्चित गर्नु,
- बालिकाहरूको गोपनीयता तथा महिनावारी सम्बन्धी स्वास्थ्यको आवश्यकता पूरा गरी तिनको विद्यालय सहभागिता तथा सिकाइ उपलब्धि बढाउनु, विद्यालय छाड्ने दर कम गराउनु,
- एचआइभी/एड्स निवारण लगायत सिपमा आधारित स्वस्थकर व्यवहारको उत्थान गर्नु, स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम मार्फत् विद्यार्थीमा स्वस्थकर व्यवहारको विकास गर्नु।

क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>१. क्रियाकलाप १.१.४.१ प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान</p> <p>१.१ प्रारम्भिक बाल विकास /पूर्व प्राथमिक कक्षाका सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक : विद्यालय र विद्यालयसँग मातृ सम्बन्ध स्थापना गरी सञ्चालनमा रहेका प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रका सहजकर्ताको पारिश्रमिक प्रति महिना रू ६०००। का दरले चाडपर्व खर्चसहित १३ महिनाको हुन आउने रकम विद्यालयको खातामा अनुदान दिने। पारिश्रमिक अनुदान दिँदा सम्बन्धित विद्यालयले प्रमाणित हाजिरी र सिफारिस पेस गर्नुपर्ने। सम्बन्धित विद्यालयहरूले शैक्षिक तथ्याङ्क (IEMIS) भर्दा प्रारम्भिक बाल कक्षाको तथ्याङ्क अनिवार्य रूपमा भर्ने व्यवस्था मिलाउने। समुदायमा सञ्चालित बाल विकास केन्द्रका सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक अनुदान दिँदा सम्बन्धित संस्थाले शैक्षिक तथ्याङ्क २०७७ भरी प्रमाणित भएको यकीन गरेर अनुदान दिने। स्थानीय तहबाट आफ्नो स्रोतले खर्च व्यहोर्ने गरी अनुमति दिएका बाल विकास केन्द्रलाई Flash फाराम भर्दा स्थानीय स्रोतबाट सञ्चालित उल्लेख गर्ने। यस प्रकारका केन्द्रका सहजकर्ताको पारिश्रमिक ससर्त अनुदानमा समावेश गरिएको छैन।</p> <p>१.२ विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान : आधारभूत तथा माध्यमिक तह सञ्चालन भएका विद्यालयहरूमा विद्यालय सहयोगी कर्मचारी र विद्यालय सहायक कर्मचारी व्यवस्थापनका लागि देहाय अनुसारको रकम पारिश्रमिकका रूपमा अनुदान दिने। विद्यालय कर्मचारीहरूका लागि अनुदान दिनु अगाडि नै सबै विद्यालय कर्मचारीको अभिलेख स्थानीय तहको कार्यालयमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने र विद्यालय कर्मचारीका लागि देहायका आधार एवम् मापदण्डका आधारमा अनुदान रकम अनुदान दिने :</p> <p>आधारभूत विद्यालय :</p> <p>क) कक्षा १-२ सम्म चलेका विद्यालयलाई १ जना विद्यालय सहयोगीका लागि वार्षिक एकमुष्ट रू.२६,०००। पारिश्रमिक अनुदान</p> <p>ख) कक्षा १-३ सम्म चलेका विद्यालयलाई १ जना विद्यालय सहयोगीका लागि मासिक रू.४,०००। का दरले १३ महिना बराबरको पारिश्रमिक अनुदान</p> <p>ग) कक्षा १-५ सम्म चलेका विद्यालयमा १ जना विद्यालय सहयोगीका लागि मासिक रू.४,५००। का दरले १३ महिना बराबरको पारिश्रमिक अनुदान</p> <p>घ) कक्षा १-८ सम्म चलेका विद्यालयलाई १ जना विद्यालय सहयोगीका लागि मासिक रू.७,५००। का दरले १३ महिना बराबरको पारिश्रमिक अनुदान</p>	<p>मुख्य जिम्मेवार</p> <ul style="list-style-type: none"> • गाँउपालिका/न.पा. • बाल विकासकेन्द्र व्यवस्थापन समिति • विद्यालयहरू <p>सहजीकरण/समन्वय</p> <ul style="list-style-type: none"> • शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<ul style="list-style-type: none"> • पारिश्रमिक अनुदान आदेश • हाजिरी प्रतिवेदन • विद्यालयले भरेको शैक्षिक तथ्याङ्क • अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालय सङ्ख्या • पारिश्रमिक बुझ्नेको भरपाइ

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक																
<p>माध्यमिक विद्यालय :</p> <p>क) कक्षा १-१० तथा कक्षा १-१२ सम्म चलेका माध्यमिक विद्यालयमा १ जना विद्यालय सहयोगीका लागि मासिक रू ७,५००। का दरले १३ महिना बराबरको पारिश्रमिक अनुदान उपलब्ध गराउने ।</p> <p>ख) कक्षा १-१० तथा कक्षा १-१२ सम्म चलेका विद्यालयमा १ जना विद्यालय सहायक कर्मचारीका लागि मासिक रू ११,५००। का दरले १३ महिना बराबरको पारिश्रमिक अनुदान उपलब्ध गराउने ।</p> <p>१.३. बाल विकास केन्द्रका सहजकर्ता, विद्यालय सहयोगी एवम् विद्यालय कर्मचारीहरूलाई तोकिएको उच्च हिमाली जिल्लामा (गोरखा जिल्लाको सिर्दिवास उत्तर, सोलुखुम्बु, रसुवा, मनाङ मुस्ताङ, मुगु, डोल्पा, हुम्ला, जुम्ला र कालिकोट) कार्यरतका लागि वार्षिक रू १५ हजार तथा अन्य जिल्लाका लागि वार्षिक १० हजार अरू शिक्षकहरूले पाए सरह पोसाक खर्च उपलब्ध गराउने ।</p>																		
<p>२. क्रियाकलाप न २.७.१३.३ प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान</p> <p>२.१. यस शीर्षकमा निम्नानुसारका उपक्रियाकलापको बजेट समावेश गरिएको छ । सो आधारमा स्थानीय तहले बजेट बाँडफाँड गरी विद्यालयमा अनुदान दिने :</p> <table border="1" data-bbox="100 787 1150 1274"> <tr> <td>प्रति विद्यार्थी इकाइ लागतका आधारमा प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्व प्राथमिक कक्षाका लागि अनुदान</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ५००</td> </tr> <tr> <td>सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन:आवश्यक सामग्री, सुधारात्मक शिक्षण अनुदान,कक्षा १ मा नयाँ भर्ना भएका विद्यार्थीको पोर्टफोलियो समेतका लागि</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू १००</td> </tr> <tr> <td>शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा १-५</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू १५०</td> </tr> <tr> <td>शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ६-८</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिकरू २००</td> </tr> <tr> <td>शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ९-१०</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू २००</td> </tr> <tr> <td>कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू २५०</td> </tr> <tr> <td>शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Lab assistant, equipments and Practical material, OJT , Operation cost) व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ९-१२</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक १५ हजार</td> </tr> <tr> <td>शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ११-१२</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू २५०</td> </tr> </table> <p>२.२. शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा बुक कर्नर व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान : प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयको बाल विकास कक्षा, (कक्षा १-५), (कक्षा ६-८), (कक्षा ९-१०) र (कक्षा ११-१२) तहका विद्यार्थी सङ्ख्या यकीन गर्ने । यकीन गरिएको प्रत्येक</p>	प्रति विद्यार्थी इकाइ लागतका आधारमा प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्व प्राथमिक कक्षाका लागि अनुदान	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ५००	सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन:आवश्यक सामग्री, सुधारात्मक शिक्षण अनुदान,कक्षा १ मा नयाँ भर्ना भएका विद्यार्थीको पोर्टफोलियो समेतका लागि	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू १००	शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा १-५	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू १५०	शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ६-८	प्रति विद्यार्थी वार्षिकरू २००	शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ९-१०	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू २००	कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू २५०	शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Lab assistant, equipments and Practical material, OJT , Operation cost) व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ९-१२	प्रति विद्यार्थी वार्षिक १५ हजार	शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ११-१२	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू २५०	<p>मुख्य जिम्मेवार</p> <ul style="list-style-type: none"> गाँउपालिका/नगरपालिका विद्यालय सहजीकरण/समन्वय शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<ul style="list-style-type: none"> निकासा आदेश कक्षा ८ को परीक्षामा संमिलित विद्यार्थी सङ्ख्या निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कनका लागि तयार भएको पोर्टफोलियो OJT गर्ने विद्यार्थी सङ्ख्या प्रगति प्रतिवेदन विद्यालयले भरेको शैक्षिक तथ्याङ्क
प्रति विद्यार्थी इकाइ लागतका आधारमा प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्व प्राथमिक कक्षाका लागि अनुदान	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ५००																	
सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन:आवश्यक सामग्री, सुधारात्मक शिक्षण अनुदान,कक्षा १ मा नयाँ भर्ना भएका विद्यार्थीको पोर्टफोलियो समेतका लागि	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू १००																	
शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा १-५	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू १५०																	
शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ६-८	प्रति विद्यार्थी वार्षिकरू २००																	
शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ९-१०	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू २००																	
कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू २५०																	
शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Lab assistant, equipments and Practical material, OJT , Operation cost) व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ९-१२	प्रति विद्यार्थी वार्षिक १५ हजार																	
शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ११-१२	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू २५०																	

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>तहगत विद्यार्थी सङ्ख्याले माथि उल्लेखित तालिका बमोजिम तह अनुसार निर्धारण गरिएको प्रति विद्यार्थी लागत रकमले गुणन गरी आएको अड्क बराबरको रकम विद्यालयलाई एकमुष्ट अनुदान अनुदान दिने ।</p> <p>२.३. स्थानीय तहले उक्त रकम विद्यालयले वि.व्य.स. को निर्णयबमोजिम विद्यालय सुधार योजना कार्यान्वयन, शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन, विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर सुधार, सामान्य मर्मत सम्भार, बुक कर्नर तथा सिकाइ सामग्री एवम् प्रविधिमा आधारित वैकल्पिक सिकाइ पद्धतिका लगायत क्षेत्रमा खर्च गर्न सकिने व्यहोरा सहित विद्यालयलाई स्पष्ट निर्देशन गर्ने । प्रारम्भिक बाल शिक्षाका लागि शैक्षिक सामग्री, बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन गर्नका लागि प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा प्रत्येक प्रारम्भिक बाल शिक्षा कक्षालाई एकमुष्ट अनुदान दिने । प्राप्त अनुदान रकमबाट विद्यालय/बाल विकास केन्द्रले प्रारम्भिक बाल शिक्षाका लागि मात्र खर्च गर्ने गरी बाल शिक्षा सहजकर्ताको राय सुझाव लिई प्रारम्भिक बाल शिक्षाको राष्ट्रिय न्यूनतम मापदण्डमा उल्लेख भएका सिकाइ सामग्रीहरू जस्तै: ब्लक, पुतली, नरम खेलौना, नरम बल, रिड, पजल आदि खरिद गर्ने । स्थानीय तहले केन्द्रमा रहेका सिकाइ सामग्रीको प्रभावकारी रूपमा प्रयोगका लागि नियमित निरीक्षण अनुगमनको व्यवस्था मिलाउने र यो अनुदान शैक्षिक तथ्याङ्क २०७७ भरेका प्रारम्भिक बाल कक्षाहरूलाई मात्र उपलब्ध गराउने र बाल विकास केन्द्रले यस्ता सामग्री प्रत्येक वर्ष थप्दै जाने ।</p> <p>२.४. निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान: स्थानीय तहले कक्षा १ मा नयाँ भर्ना भएका विद्यार्थी सङ्ख्यालाई आधार मानी प्रति विद्यार्थी रु.१०० का दरले विद्यालयलाई रकम उपलब्ध गराउने । विद्यालयले सो रकमबाट कक्षा १ मा भर्ना भएका प्रत्येक विद्यार्थीको प्रोर्टफोलियो तयार गर्ने, कक्षा २ देखि ७ सम्मका अन्य विद्यार्थीहरूका हकमा यस अघिदेखि नै प्रोर्टफोलियो तयार गर्न रकम प्राप्त भई सकेकाले तयार भएको प्रोर्टफोलियोलाई नै अद्यावधिक गरी निरन्तर उपयोग गर्ने, कक्षा १-७ का विद्यार्थीको व्यक्तिगत सिकाइ योजना निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने । तोकिएका सिकाइ उपलब्धि र विद्यार्थीको व्यक्तिगत सिकाइ योजना अनुसार सिकाइ सुनिश्चितता गर्न सिकाइ लेखाजोखा र उपचारात्मक शिक्षण गर्ने । विद्यार्थीको फाइलमा आवश्यकता अनुसार विद्यार्थीका सिर्जनात्मक कार्य, परियोजना कार्य, व्यवहार परिवर्तन, कक्षा सहभागिता, हाजिरी जस्ता विभिन्न अभिलेख समेत राखी तिनीहरूको आधारमा मूल्याङ्कन गर्ने परिपाटी बसाउनुपर्ने र उक्त फाईल माथिल्लो कक्षामा समेत उपयोग गर्ने । निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन अभिलेख फाराम पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको वेबसाइट www.moecdc.gov.np मा उपलब्ध छ ।</p> <p>२.५. कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण :</p> <p>स्थानीय तहले आधारभूत तह कक्षा आठको परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ को परिधि भित्र रही परीक्षाको स्तरीयता, प्रमाणीकरण र एकरूपता कायम हुने गरी परीक्षा समिति मार्फत् परीक्षा सञ्चालन गर्ने गराउने । परीक्षा सञ्चालन गर्दा सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीसँग शुल्क वापत कुनै रकम नलिने गरी स्थानीय तहले परीक्षा सञ्चालन गर्ने । परीक्षालाई स्तरीकृत गरी अभिलेख व्यवस्थापन तथा विद्यार्थीलाई प्रमाणपत्र वितरणका कार्य गर्ने । परीक्षालाई थप व्यवस्थित गर्ने प्रयोजनका लागि स्थानीय तहले आन्तरिक स्रोतबाट बजेट व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।</p> <p>२.६. शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Lab assistant, equipments and Practical material) व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी</p>		

क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>लागत अनुदान कक्षा ९-१२ : स्थानीय तहले अनुदान वितरण गर्नुपूर्व प्राविधिक तथा व्यवसायिक धार (कक्षा ९- १२) सञ्चालन भएका विद्यालयहरू तोकिएको मापदण्ड अनुसार सञ्चालन व्यवस्थापन भए नभएको अनुगमन गर्ने । यस प्रकृतिका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी सङ्ख्या यकीन गरी शिक्षण सिकाइ सामग्री, ल्याब असिष्टेण्टका लागि पारिश्रमिक, उपकरण तथा प्रयोगात्मक सामग्रीहरू व्यवस्थापनका तथा व्यवहारिक अभ्यास लागि प्रति विद्यार्थी रू.१५,०००।- का दरले हुन आउने रकम एकमुष्ट अनुदानका रूपमा विद्यालयलाई अनुदान दिने ।</p> <p>स्थानीय तहबाट प्राप्त अनुदान रकम विद्यालयले प्राथमिकताका आधारमा निम्नानुसार गर्ने :</p> <p>क) प्राथमिक तह तृतीय श्रेणीका शिक्षक सरहको १ जना ल्याब असिष्टेण्टको लागि पारिश्रमिकको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>ख) प्राविधिक धार अन्तर्गत अध्ययनरत विद्यार्थीले तोकिएको कक्षामा व्यवहारिक अभ्यास गर्न व्यावहारिक अभ्यास कार्यान्वयन निर्देशिका २०७३, प्राविधिक तथा व्यवसायिक माध्यमिक शिक्षामा गरिएको दुवै ढाँचा अर्थात् कक्षा १० पछि ३ महिना, कक्षा ११ पछि ३ महिना, कक्षा १२ पछि ६ महिनाको व्यवहारिक अभ्यास वा कक्षा १२ पछि १२ महिनाको व्यावहारिक अभ्यास गर्ने । यसको व्यवस्थापन तपसिल अनुसार गर्ने ।</p> <p>१. विद्यार्थी निर्वाह खर्च : प्रति महिना १ हजारका दरले हुन आउने रकम विद्यार्थीलाई विद्यालय मार्फत् रकम उपलब्ध गराउने ।</p> <p>२. आन्तरिक अनुगमन सहजीकरण : सम्बन्धित विद्यालयका प्रशिक्षकहरूबाट गर्ने व्यवस्था मिलाउने । सहजीकरण बढीमा ३ महिनाका लागि १ पटक, ६ महिनाका लागि ३ पटक गर्ने । अनुगमनमा खटिने प्रशिक्षकलाई माध्यमिक शिक्षक तृतीय श्रेणीले पाउने नियमानुसारको दैनिक भ्रमण भत्ता उपलब्ध गराउने ।</p> <p>३. वाह्य अनुगमन मूल्याङ्कन : वाह्य अनुगमन गर्दा व्यावहारिक अभ्यासका लागि निर्धारित ढाँचा अनुसार वर्षमा एकपटक गर्ने । यसका लागि अनुगमन मूल्याङ्कन निर्देशिकामा उल्लेख भएको आधार लिई जिल्लाभित्रकै रोष्टर प्रशिक्षकलाई परीक्षा बोर्डले तोक्ने छ । जिल्लाभित्र प्रशिक्षक नपाइएमा नजिकको जिल्लाबाट पठाइनेछ । अनुगमनमा खटिने प्रशिक्षकलाई माध्यमिक शिक्षक तृतीय श्रेणीले पाउने नियमानुसारको दैनिक भ्रमण भत्ता विद्यालयले प्राप्त रकमबाट उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।</p> <p>ग) बचत रकमबाट ल्यावमा प्रयोग हुने दैनिक सामग्री एवम् शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापन गर्ने ।</p>		
<p>३. क्रियाकलाप न २.४.६.१ सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निःशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान</p> <p>३.१. प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा १ देखि १० सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि निःशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान : यस शीर्षकमा रहेको अनुदान रकम निम्नानुसार व्यवस्थापन गर्ने :</p> <p>क) स्थानीय तह :</p> <p>1) IEMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्कलाई सम्बन्धित विद्यालयबाट कक्षागत विद्यार्थीहरूको यथार्थ तथ्याङ्कसँग सत्यापन गराई सत्यापित विवरण शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गरी सोका आधारमा आवश्यक कक्षागत र विषयगत पाठ्यपुस्तकको सङ्ख्या यकीन गर्ने । यस कार्यमा स्थानीय तहको मागका आधारमा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले सहजीकरण गर्ने,</p>	<p>मुख्य जिम्मेवार</p> <ul style="list-style-type: none"> • गाँउपालिका/नगरपालिका • विद्यालय सहजीकरण/समन्वय • शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<ul style="list-style-type: none"> • निःशुल्क पाठ्यपुस्तक प्राप्त गर्ने विद्यार्थी सङ्ख्या • पुस्तकालय अनुदान प्राप्त गर्ने उच्चमाध्यमिक विद्यालय सङ्ख्या • अनुगमन प्रतिवेदन

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>2) परंपरागत विद्यालयका रूपमा सञ्चालित मदरसा, गुम्वा एवम् गुरुकुलमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि विद्यालयले भरेको शैक्षिक तथ्याङ्कका आधारमा पाठ्यक्रम विकास केन्द्रबाट स्वीकृत पाठ्यपुस्तकका व्यवस्था लागि अनुदान उपलब्ध गराउने,</p> <p>3) यकीन सङ्ख्याका आधारमा दोस्रो चौमासिकभित्र विद्यालयहरूलाई अनुदान दिने । यसरी अनुदान दिँदा पहिलो पटकमा विद्यार्थी सङ्ख्याको ७५ प्रतिशत सङ्ख्यालाई मात्र अनुदान दिने । २०७८ वैशाखबाट सुरु हुने शैक्षिक सत्रको विद्यार्थी भर्नाको विवरण, पाठ्यपुस्तक खरिद र वितरण गरेको विवरणका आधारमा यकीन गरी नपुग हुने रकम मात्र थप अनुदान दिने व्यवस्था गर्ने,</p> <p>4) स्वीकृत दररेट बमोजिम पाठ्यपुस्तकको लागि अनुदान दिने ,</p> <p>5) विद्यार्थीले शैक्षिक सत्रको सुरुवात मै पुरा सेटमा नयाँ पाठ्यपुस्तक पाए नपाएको अनुगमन गरी उपलब्धताको सुनिश्चितता गर्ने कार्य स्थानीय तहको हुने,</p> <p>6) पाठ्यपुस्तक वितरण व्यवस्थापन : स्थानीय तहले शैक्षिक सत्रको सुरुमै पाठ्यपुस्तकको उपलब्धता र वितरणको सम्बन्धमा विक्रेता र विद्यालयबीच समन्वय गर्ने । सोको प्रतिवेदन शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ मार्फत् शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा जेठको पहिलो हप्ता भित्र अनिवार्य रूपमा पठाउने,</p> <p>7) पाठ्यपुस्तक व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य "पाठ्यक्रम तथा पाठ्य सामग्री विकास तथा वितरण निर्देशिका वि .सं. २०७६" बमोजिम गर्ने</p> <p>ख) विद्यालयस्तर</p> <p>१) विद्यालयले आवश्यक नयाँ पाठ्यपुस्तकको कक्षागत र विषयगत यकीन विवरण स्थानीय तहमा समयमा नै उपलब्ध गराउने ।</p> <p>२) स्थानीय तहबाट प्राप्त अनुदान रकमबाट शैक्षिक सत्रको सुरुमै पाठ्यपुस्तक खरिद गरी विद्यार्थी भर्नासँगै पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउने ।</p> <p>३) विद्यालयले विद्यार्थीहरूका लागि हरेक कक्षामा ऐच्छिक विषय समेत सेटमा नै नयाँ पाठ्यपुस्तक खरिद गरी वितरण गर्नु पर्ने ।</p> <p>३.२. कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि पुस्तकालयमा आधारित हुने गरी पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउन विद्यालयलाई अनुदान :</p> <p>क) स्थानीय तहले सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई पुस्तकालयबाट नै पाठ्यपुस्तक लैजाने ल्याउने गरी व्यवस्थापन गर्न प्रति विद्यालय वार्षिक रू. ५०,०००।- का दरले विद्यालयलाई एकमुष्ट अनुदान उपलब्ध गराउने,</p> <p>ख) विद्यालयले प्राप्त अनुदान रकमबाट पा.पु. खरिद गरी पुस्तकालयमा राख्ने र कक्षा ११-१२ अध्ययन गर्ने विद्यार्थीका लागि पुस्तकालय कार्डको व्यवस्था गरी विद्यार्थीहरूले पुस्तकालयबाट अवधि तोकी पाठ्यपुस्तक लैजाने व्यवस्था मिलाउने र अनिवार्य रूपमा फिर्ता गर्ने व्यवस्था समेत मिलाउने,</p> <p>ग) यो रकमबाट पाठ्यपुस्तक र स्वीकृत पाठ्यक्रममा भएको वा पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले सम्बन्धित कक्षाका लागि भनेर स्वीकृत गरी सार्वजनिक गरेको सन्दर्भ सूची भन्दा बाहिरका पुस्तक/पत्रपत्रिकाहरू खरिद गर्न पाईने छैन,</p>		

क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक																
<p>३.३. विद्यालयले समयमा पाठ्यपुस्तक खरिद नगरेमा, पुराना पाठ्यपुस्तक प्रयोग गरी निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि अनुदान भएको रकम अन्य शीर्षकमा खर्च गरेमा, अनुमति प्राप्त नगरेको संस्थाबाट छपाइ भएको पाठ्यपुस्तक खरिद गरी प्रयोग गरेमा कानून बमोजिम कारबाही हुनेछ ।</p>																		
<p>४. क्रियाकलाप नं. ७.२.१.१ सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)</p> <p>यस क्रियाकलापमा निम्नानुसारका उपक्रियाकलापहरूको बजेट समावेश गरिएको छ । कार्यक्रमका लागि स्वीकृत बजेटको बाँडफाँड गरी विद्यालयहरूमा अनुदान उपलब्ध गराउने । स्थानीय तहले विगतदेखि आवासीय छात्रावास सञ्चालनमा रहेका तपसिल अनुसारको प्रकृति पहिचान गरी सञ्चालनको अवस्था एवम् विद्यार्थी सङ्ख्या यकीन गर्ने । विद्यालयको रकम मागका आधारमा चौमासिक रूपमा विद्यालयहरूलाई अनुदान दिने । छात्रवृत्तिको रकम उपलब्ध गराउदा आवासमा बस्ने विद्यार्थीलाई प्राथमिकता दिने ।</p> <p>४.१. आवासीय छात्रवृत्ति</p> <table border="1" data-bbox="100 690 1451 1198"> <thead> <tr> <th>छात्रवृत्ति</th> <th>दर</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>मुक्त कम्लहरी छात्रवृत्ति (आवासीय)</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार</td> </tr> <tr> <td>अपाङ्गता भएका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति कक्षा १-१२(आवासीय)</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार</td> </tr> <tr> <td>फिडर छात्रावासमा अध्ययनरत छात्रालाई छात्रवृत्ति (आवासीय)</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार</td> </tr> <tr> <td>सार्वजनिक निजी साझेदारीमा सञ्चालित नमुना विद्यालयमा स्वीकृत कोटामा अध्ययनरत छात्रछात्रालाई छात्रवृत्ति (आवासीय) (६ ओटा)</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार</td> </tr> <tr> <td>हिमाली आवासीय छात्रवृत्ति</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार</td> </tr> <tr> <td>अति सीमान्तकृत समुदायका लागि सञ्चालित विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि आवासीय छात्रवृत्ति</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार</td> </tr> <tr> <td>सडक बाल बालिका तथा बालश्रमिकको लागि आवासीय शैक्षिक प्रबन्धका लागि छात्रवृत्ति</td> <td>प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार</td> </tr> </tbody> </table> <p>४.१.१ विद्यालय छात्रवृत्ति व्यवस्थापन निर्देशिका २०७४, अनुसार हुने गरी छात्रावासमा बसी अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको बसाइलाई व्यवस्थित गर्न रकम खर्च गर्ने ।</p> <p>४.१.२ आवासमा बसी अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूका लागि प्रति विद्यार्थी प्रति महिना ४ हजारको दरले हिसाब गरी दश महिनाको ४०,००० (चालिस हजार) अनुदान बराबरको अनुदान दिने ।</p> <p>४.१.३ आवासीय विद्यालयको छात्रावास व्यवस्थापन खर्च क्रियाकलाप नं २.७.१३.१० मा विनियोजन भएको छ ।</p>	छात्रवृत्ति	दर	मुक्त कम्लहरी छात्रवृत्ति (आवासीय)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार	अपाङ्गता भएका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति कक्षा १-१२(आवासीय)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार	फिडर छात्रावासमा अध्ययनरत छात्रालाई छात्रवृत्ति (आवासीय)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार	सार्वजनिक निजी साझेदारीमा सञ्चालित नमुना विद्यालयमा स्वीकृत कोटामा अध्ययनरत छात्रछात्रालाई छात्रवृत्ति (आवासीय) (६ ओटा)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार	हिमाली आवासीय छात्रवृत्ति	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार	अति सीमान्तकृत समुदायका लागि सञ्चालित विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि आवासीय छात्रवृत्ति	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार	सडक बाल बालिका तथा बालश्रमिकको लागि आवासीय शैक्षिक प्रबन्धका लागि छात्रवृत्ति	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार	<p>मुख्य जिम्मेवार</p> <ul style="list-style-type: none"> गाँउपालिका/नगरपालिका विद्यालय विद्यालय व्यवस्थापन समिति सहजीकरण/समन्वय शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<ul style="list-style-type: none"> छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी सङ्ख्या निर्णय पुस्तिका छात्रवृत्ति वितरणको भरपाइ छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थीको नामनामेसी सहितको विवरण
छात्रवृत्ति	दर																	
मुक्त कम्लहरी छात्रवृत्ति (आवासीय)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार																	
अपाङ्गता भएका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति कक्षा १-१२(आवासीय)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार																	
फिडर छात्रावासमा अध्ययनरत छात्रालाई छात्रवृत्ति (आवासीय)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार																	
सार्वजनिक निजी साझेदारीमा सञ्चालित नमुना विद्यालयमा स्वीकृत कोटामा अध्ययनरत छात्रछात्रालाई छात्रवृत्ति (आवासीय) (६ ओटा)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार																	
हिमाली आवासीय छात्रवृत्ति	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार																	
अति सीमान्तकृत समुदायका लागि सञ्चालित विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि आवासीय छात्रवृत्ति	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार																	
सडक बाल बालिका तथा बालश्रमिकको लागि आवासीय शैक्षिक प्रबन्धका लागि छात्रवृत्ति	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार																	

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>४.१.४ अपाङ्ग छात्रवृत्ति वितरणका आधारहरू:</p> <p>क) अपाङ्गता भएका बाल बालिकाहरूको अध्ययन अवसरमा अभिवृद्धि र सिकाइमा गुणस्तर कायम गर्नका लागि आवासीय शैक्षिक सेवा, सहयोगी सहायता सेवा, यातायात सेवा र शैक्षिक सामग्री एवम् प्रोत्साहन गरी चार प्रकारको छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिएको छ । विद्यालयका रहेका अपाङ्गता भएका विद्यार्थीलाई अपाङ्गताको तह र अवस्थाअनुसार छात्रवृत्तिको प्रकार निर्धारण गरी विद्यालयगत छात्रवृत्तिको व्यवस्था मिलाई विद्यार्थीले पाउने गरी विद्यालयमा अनुदानको व्यवस्था गर्ने,</p> <p>ख) विगतदेखि स्रोतकक्षा सञ्चालनमा रहेका विद्यालयमा प्राप्त रकम उपयोग गरी विद्यालयबाटै आवास सञ्चालन भएको भए विद्यालयले साविक बमोजिम आवासीय शैक्षिक सुविधा व्यवस्थापन खर्चमा प्रयोग गर्ने र अभिभावकहरूबाट आवास सञ्चालन गरेको भए अभिभावकहरूको रोहवरमा विद्यार्थीहरूलाई बुझाउने । कुनै संस्थासँग सम्झौता भई आवास व्यवस्थापन गरेको भए उक्त संस्थालाई विद्यालय मार्फत् तोकिएको रकम दिने,</p> <p>ग) स्रोत कक्षामा आवासीयरूपमा नबस्ने वा स्रोतकक्षा नभएको अन्य विद्यालयहरूमा अध्ययन गर्ने अपाङ्गता भएका विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति रकम सम्बन्धित अभिभावकको रोहवरमा विद्यालयले वितरण गर्ने,</p> <p>घ) अपाङ्गता भएका बाल बालिकाहरूको सामाजिकीकरणको उद्देश्यले समुदायमा स्थापित भई सहज जीवनयापनमा मद्दत पुग्ने गरी समुदाय/ परिवारमा बस्ने व्यवस्था गर्न प्रोत्साहन गर्ने ।</p> <p>ङ) छात्रवृत्तिको प्रकार, विभाजनका आधारहरू र विद्यार्थीले पाउने छात्रवृत्ति देहाय बमोजिम रहेका छन्:</p> <p>१. आवासीय छात्रवृत्ति: स्थानीय तहले भौगोलिक अवस्था, दुरी र अपाङ्गताको अवस्थाको कारणले घरबाट दैनिक रूपमा विद्यालयमा आउनजान नसक्ने एवम् अध्ययनका लागि डेरा गरी वा विद्यालयले व्यवस्था गरेको आवासमा बस्ने अपाङ्गता भएका बाल बालिकाको सङ्ख्याको आधारमा प्रति विद्यार्थी प्रति महिना रू. ४,०००।- का दरले १० महिनाका लागि जम्मा रू. ४०,०००।- का दरले हुन आउने रकम विद्यालयलाई अनुदान दिने । विद्यालयले यस प्रकारको छात्रवृत्ति रकमबाट छात्रावासमा बस्ने छात्र छात्राहरूका लागि खाना तथा खाजा, आवास व्यवस्थापन लगायतका कार्यमा खर्च गर्ने । सो मध्ये व्यक्तिगत सरसफाइको लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीहरू (जस्तै: साबुन, काइयो, दन्तमञ्जन, बुरूस, नेलकटर, कोल्डक्रिम, स्याम्पु, रूमाल, स्यानेटरी न्याँपकिन आदि) खरिद गर्न प्रति विद्यार्थी मासिक रू. ५००/- का दरले १० महिनाको जम्मा रू. ५,०००।- सम्बन्धित छात्र छात्राहरूलाई भरपाइ गराई नगद नै अनिवार्य रूपमा उपलब्ध गराउने र बाँकी रकमबाट आवास व्यवस्थापन गर्ने ,</p> <p>२. सहयोगी सहायता सेवा छात्रवृत्ति (गैर आवासीय): घरबाट आउँदा जाँदा र विद्यालयमा रहँदा निरन्तर रूपमा अरूको सहयोग र साधन आवश्यक पर्ने अपाङ्गता भएका प्रति विद्यार्थी प्रति महिना रू.५००।- का दरले १० महिनाको लागि रू.५,०००।-,</p> <p>३. यातायात सेवा छात्रवृत्ति (गैर आवासीय): घरबाट आउँदा जाँदा यातायातका साधन वा अन्य उपकरण प्रयोग गर्नुपर्ने अपाङ्गता भएका बाल बालिकालाई प्रति विद्यार्थी प्रति महिना रू.३००।- का दरले १० महिनाका लागि रू.३,०००।-</p> <p>४. शैक्षिक सामग्री छात्रवृत्ति (गैर आवासीय): घरबाट विद्यालयसम्म आउन जान सक्ने अवस्थाको अपाङ्गता भएका प्रति विद्यार्थी प्रति महिना</p>		

क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया		जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>रू.१००।- का दरले १० महिनाको रू.१,०००।-</p> <p>पुनश्च: कुनै सङ्घ/ संस्था/ तह/ व्यक्तिले सम्झौता गरी अपाङ्गता भएका बाल बालिकाका लागि आवास व्यवस्थापन गर्न रकम उपलब्ध गराएको भएमा सोही प्रयोजनका लागि दोहोरो नपर्ने गरी आवासीय छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने,</p> <p>च) कुनै पनि छात्रवृत्ति दोहोरो नपर्ने गरी वितरण गर्नुपर्ने छ । छात्रवृत्ति वितरण गर्दा अपाङ्गता परिचय पत्रको आधारमा गर्ने,</p> <p>छ) अपाङ्गता भएका विद्यार्थी पहिचान गरी छात्रवृत्तिको निर्धारण गर्नका लागि स्थानीय तहको शिक्षा हेर्ने प्रमुखको संयोजकत्वमा अपाङ्गता क्षेत्रमा काम गर्ने सङ्घ संस्थाका प्रतिनिधि, स्थानीय तहको स्वास्थ्य शाखाको प्रतिनिधि, स्रोत शिक्षक र सम्बन्धित क्षेत्रका विज्ञ प्रतिनिधिहरू र जिल्लाको लेखाजोखा केन्द्रको संयोजक समेतको सहभागिता रहने गरी प्रत्येक स्थानीय तहमा विद्यार्थी लेखाजोखा प्राविधिक समिति गठन गर्ने ।</p> <p>ज) अपाङ्गता भएका बाल बालिकाहरूको शैक्षिक सX'लीयत तथा सुविधाहरूको उपलब्धताको सुनिश्चितता र प्रभावकारिताको विषयमा अनुगमन र निरीक्षण गर्ने र सुधारका लागि आवश्यक कार्य गर्ने दायित्व र जिम्मेवारी विद्यार्थी लेखाजोखा प्राविधिक समितिको हुनेछ ।</p> <p>४.१.५ सडक बाल बालिका तथा बालश्रमिकका लागि आवासीय शैक्षिक प्रबन्ध : बजेट प्राप्त भएका महानगरपालिकाहरूले विद्यालय उमेर समूहका विद्यालय बाहिर रहेका सडक बाल बालिका तथा बालश्रमिक बालबालिकाहरू पहिचान गरी बाल बालिकाहरूको पढाइ सुनिश्चिताका लागि शिक्षाका क्षेत्रमा क्रियाशील सङ्घसंस्थाहरूसँग सहकार्य गरी आवासको प्रबन्ध मिलाउन नजिकको विद्यालयसँग सहकार्य गर्न गत आर्थिक वर्षबाट सञ्चालनमा रहेका विद्यालयलाई निरन्तरता दिने ।</p> <p>४.२ गैरआवासीय छात्रवृत्ति : IEMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्कलाई सम्बन्धित विद्यालयबाट कक्षागत विद्यार्थीहरूको यथार्थ तथ्याङ्कसँग सत्यापन गराई शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गरी सोका आधारमा विद्यालयहरूलाई तपसिल अनुसार छात्रवृत्ति रकम अनुदान दिने :</p>			
छात्रवृत्ति	दर		
छात्रा छात्रवृत्ति कक्षा १-८ कर्णाली प्याकेज समेत (गैर आवासीय)	क) मुगु, डोल्पा, हुम्ला, जुम्ला र कालिकोट जिल्लाको हकमा १-५ मा अध्ययनरत छात्राहरूका लागि वार्षिक रू .१०००। (एक हजार) र कक्षा ६-८ मा अध्ययनरत छात्राहरूका लागि वार्षिक रू .१५००। (एक हजार पाँच सय) का दरले । ख) अन्य जिल्लाको हकमा प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४००।- का दरले ।		
दलित छात्रवृत्ति कक्षा १-८ (गैर आवासीय)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४०० ।		
आधारभूत तहमा अध्ययनरत लक्षित समूह -२२ जनजाती तथा सीमान्तकृत समूह, मुक्त कर्मैया, वादी, हलिया, चरुवाका सन्तति समेतका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ५०० ।		
मुक्त कम्लहरीका लागि छात्रवृत्ति गैर आवासीय	निर्देशिका अनुसार		

क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया		जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
अपाङ्गता छात्रवृत्ति (कक्षा १-१२) गैर आवासीय	वर्ग अनुसार		
<p>४.२.१ मुक्त कम्लहरीका लागि छात्रवृत्ति :</p> <p>क) विद्यालय छात्रवृत्ति व्यवस्थापन निर्देशिका २०७४ बमोजिम घरबाट आ.व.तजावत गर्ने मुक्त कम्लहरीहरूलाई स्पष्ट पहिचान गरी देहाय बमोजिम छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने:</p> <p>ख) आधारभूत तह (कक्षा १-८) का लागि प्रति विद्यार्थी मासिक रू १५०/- का दरले १० महिनाको वार्षिक रू १,५००/-</p> <p>ग) माध्यमिक तहको छात्रवृत्ति (कक्षा ९-१०) का लागि प्रति विद्यार्थी मासिक रू १८०/- का दरले १० महिनाको वार्षिक रू १,८००/-</p> <p>घ) माध्यमिक तहको छात्रवृत्ति (कक्षा ११-१२) का लागि प्रति विद्यार्थी मासिक रू ५००/- का दरले १० महिनाको वार्षिक रू ५,०००/-</p> <p>४.२.२ अपाङ्ग छात्रवृत्ति (कक्षा १-१२) : आवासीय छात्रवृत्तिमा उल्लेखित छात्रवृत्ति वितरणका आधारमा अपाङ्गता भएका बाल बालिकाहरूलाई (आवासीय वाहेक) का विद्यार्थीलाई पहुँचका आधारमा विद्यार्थी वर्गीकरणको दररेट अनुसार यस शीर्षकबाट छात्रवृत्ति वितरण गर्ने । छात्रवृत्ति व्यवस्थापन गर्दा विद्यालयले :</p> <p>क) यस शीर्षकमा उल्लेखित आवासीय एवम् गैर आवासीय छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने सङ्ख्या यकीन गरी तोकिएको दर अनुसारको शीर्षक खोली स्थानीय तहमा बजेट माग गर्ने ।</p> <p>ख) छात्रवृत्ति अनुदान प्राप्त विद्यालय व्यवस्थापन समितिले स्थानीय तहको निर्देशन एवम् आधारहरूलाई ध्यानमा राखी शिक्षक, शिक्षक अभिभावक सङ्घ समेतको सहभागितामा विद्यालयमा उपलब्ध अनुदान (छात्रवृत्ति) मध्येबाट विद्यालय व्यवस्थापन समितिले थप आधारहरू तय गरी छात्रवृत्ति पाउने छात्रछात्राहरूको नामावली सहितको विवरण अद्यावधिक गर्ने । सो नामावली विद्यालयको सूचना पाटीमा अनिवार्य रूपमा टाँस लगाउने ।</p> <p>ग) आवासीय छात्रवृत्ति आवासमा निरन्तर अध्ययनरत विद्यार्थीलाई आधार मानि अनुदान एवम् खर्च गर्ने एवम् गैर आवासीय छात्रवृत्ति शैक्षिक सत्र २०७७ साल वैशाखमा भर्ना भएकाले मात्र पाउने व्यवस्था मिलाउने ।</p> <p>४.२.३ आधारभूत तहमा अध्ययनरत लक्षित समूह -२२ जनजाती तथा सीमान्तकृत समूह, मुक्त कर्मैया, वादी, हलिया, चरूवाका सन्तति समेतका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति : नेपाल सरकारद्वारा घोषित अति सीमान्तकृत र लोपोन्मुख जातजाति -मुसहर, चेपाङ, राउटे, डोम, दुसाद, बनकरिया, कुसुन्डा, हायु, किसान, कुसबाडिया, लेप्चा, मेचे, राजी, सुरेल, बरामु, बोटे, दनुवार, धानुक, झाँगड, लोहमी, माझी, सतार/सन्थाल, सियार, थामी, थुडाम, बादी एवम् मुक्त कर्मैया, वादी, हलिया, चरूवा लक्षित समूहका जानजातिका लागि आधारभूत तह (कक्षा १-८) मा अध्ययनरत सङ्ख्या यकीन गरी प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ५ सयका दरले विद्यालयमा अनुदान उपलब्ध गराउने । विद्यालयले अन्य छात्रवृत्तिमा दोहोरो नपर्ने गरी छात्रवृत्तिको रकम उपलब्ध गराउने ।</p> <p>४.२.४ विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति (PPTS) सम्बन्धमा अनुसूची २ मा उल्लेख भए अनुसार गर्ने ।</p>			
५. क्रियाकलाप नं २.७.१३.१० विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान		मुख्य जिम्मेवार • गाँउपालिका/नगरपालिका	• अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालय सङ्ख्या

क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया		जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
५.१. यस क्रियाकलापमा निम्नानुसारका उपक्रियाकलापहरूको बजेट समावेश गरिएको छ । स्थानीय तहले विद्यालय सञ्चालनको अवस्था यकीन गरी तपसिलका कार्यक्रमका लागि स्वीकृत बजेटको बाँडफाँड गरी विद्यालयहरूमा अनुदान उपलब्ध गराउने:		<ul style="list-style-type: none"> विद्यालय विद्यालय व्यवस्थापन समिति सहजीकरण/समन्वय शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालयमा उपलब्ध शैक्षिक सामग्री र प्रयोगको अवस्था विद्यालयमा दिएको निकास पत्र निर्माण तथा अद्यावधिक भएका विद्यालय सुधार योजना सङ्ख्या विद्यालयको सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन सञ्चालनमा रहेका MGML तथा बहुभाषिक विद्यालय सङ्ख्या
कार्यक्रम	दर		
सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान कक्षा १-५	प्रति विद्यालय वार्षिक रू १५ हजार		
सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान कक्षा १-८	प्रति विद्यालय वार्षिक रू २० हजार		
सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान कक्षा १-१०	प्रति विद्यालय वार्षिक रू २५ हजार		
सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान कक्षा १-१२	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ३० हजार		
आधारभूत तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई विद्यालय सुधार योजना, समुदाय तथा वि.व्य.स.हरूको क्षमता विकासका लागि अन्तर्क्रिया, अभिभावक शिक्षा सञ्चालन, अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन जस्ता कार्यक्रमका लागि एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू १५ हजार		
आधारभूत तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई सामाजिक परीक्षण तथा आर्थिक लेखा परीक्षण, विद्यार्थी रिपोर्ट कार्ड, विद्यालय तथ्याङ्कन व्यवस्थापन, बुलेटिन प्रकाशन लगायतका क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू १० हजार		
माध्यमिक तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई विद्यालय सुधार योजना, समुदाय तथा वि.व्य.स.हरूको क्षमता विकासका लागि अन्तर्क्रिया, अभिभावक शिक्षा सञ्चालन, अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन आदिका लागि एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू २० हजार		
माध्यमिक तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई सामाजिक परीक्षण तथा आर्थिक लेखा परीक्षण, विद्यार्थी रिपोर्ट कार्ड, विद्यालय तथ्याङ्कन व्यवस्थापन, बुलेटिन प्रकाशन लगायतका क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू १५ हजार		
माध्यमिक विद्यालयमा इन्टरनेट जडान तथा सञ्चालन खर्च	प्रति विद्यालय वार्षिक रू १२ हजार		
आवासीय छात्रवृत्ति प्राप्त बाल बालिकाहरूलाई आवास सञ्चालन अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू २ लाख ५० हजार		
स्रोत कक्षा व्यवस्थापन अनुदान	प्रति कक्षा वार्षिक रू २ लाख		
विशेष आवश्यकता भएका विद्यार्थी अध्ययनरत विद्यालय अनुदान (दृष्टिविहीन विद्यालय, बहिरा कक्षा सञ्चालित विद्यालय)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४ हजार		

क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया		जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गत सञ्चालित विद्यालयका लागि शैक्षिक सामग्री तथा मसलन्द खर्च	साविकमा परिषद्बाट तोकिए बमोजिम		
प्राविधिक विषय अध्यापन हुने विद्यालयलाई ल्याव सामग्री सहयोग अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू २ लाख		
हाल सञ्चालनमा रहेका बहुकक्षा बहुस्तर MGML सञ्चालन अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ५० हजार		
हाल सञ्चालनमा रहेका बहुभाषिक शिक्षा विद्यालय अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ५० हजार		
<p>५.२. विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन : यस उपक्रियाकलापमा बिनियोजित बजेटबाट विद्यालयका लागि आवश्यक मसलन्द, विद्यालय तहको Excel Based को Electronic Based IEMIS को तयारी र प्रयोग सम्बन्धी सबै कार्यहरू गर्ने गराउने । विद्यालयमा पठाइने एकमुष्ट सञ्चालन मसलन्दबाट गरिने कार्यहरूको कार्य-योजना विव्यसबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयन र खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।</p> <p>५.३. आधारभूत तह तथा माध्यमिक तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई विद्यालय सुधार योजना, समुदाय तथा वि.व्य.स.हरूको क्षमता विकासका लागि अन्तर्क्रिया, अभिभावक शिक्षा सञ्चालन, अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन आदिका लागि एकमुष्ट अनुदान : विद्यालय सुधार योजना निर्माण सहयोगी पुस्तिका, २०७४ बमोजिम विद्यालय सुधार योजना (SIP) निर्माण तथा अद्यावधिक गरेका विद्यालयहरूलाई मात्र उपलब्ध गराउने । विद्यालयले यस क्रियाकलाप अन्तर्गत प्राप्त रकमबाट सरोकारवालाहरूको सहभागितामा विद्यालय सुधार योजनाका आधारमा तयार गरिएको वार्षिक कार्यान्वयन योजनाअनुसारको प्रगति चौमासिक रूपमा समीक्षा गर्ने । विद्यालय व्यवस्थापन समिति/ शिक्षक अभिभावक सङ्घ/अभिभावक/शिक्षक/विद्यार्थीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न क्षमता विकासका क्रियाकलाप तथा विद्यार्थीहरूको प्रतिभा विकासका लागि अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने । विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक गर्दा विपत् व्यवस्थापनका एवम् शिक्षण सिकाइ प्रक्रियालाई निरन्तरता दिने आपतकालीन योजना समेत निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने ।</p> <p>५.४. आधारभूत तथा माध्यमिक तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई सामाजिक परीक्षण तथा आर्थिक लेखा परीक्षण, विद्यार्थी रिपोर्ट कार्ड, विद्यालय तथ्याङ्क व्यवस्थापन, बुलेटिन प्रकाशन लगायतका क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि एकमुष्ट अनुदान : विद्यालयले सामाजिक परीक्षण निर्देशिका २०६५ (पहिलो संशोधन २०७१ सहित) अनुसार सामाजिक परीक्षण गर्ने गराउने तथा तोकिएबमोजिमको आआफ्नो विद्यालयको Excel based को Electronic EMIS File तयार गरी विद्यार्थी रिपोर्ट कार्ड र अन्य कार्यहरू गरी विद्यालयका मुख्य मुख्य सूचक सहितका सूचना सार्वजनिकरण गर्ने । संस्थागत विद्यालयहरूको हकमा सम्बन्धित विद्यालयहरूले आफ्नो स्रोतबाट लेखा परीक्षण गरी गराई पारदर्शिता, जवाफदेहिता र विद्यालयमा हुनुपर्ने सबै प्रकारका र तथ्याङ्क एवम् सूचनाहरूको व्यवस्थापनको सुनिश्चितता गराउने ।</p> <p>५.५. माध्यमिक विद्यालयमा इन्टरनेट जडान तथा सञ्चालन : सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित शिक्षण सिकाइ व्यवस्थापन गर्ने नीति रहेकोले कम्प्युटर उपलब्ध भई सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूमा इन्टरनेट जडान गर्ने, जडित इन्टरनेट शुल्क भुक्तानी गर्न खर्च गर्ने सो कार्यको नियमित अनुगमन गर्ने ।</p> <p>५.६. स्रोत कक्षा सञ्चालनका लागि अनुदान : स्रोत कक्षाहरूको व्यवस्थापनका लागि सम्बन्धित स्रोत कक्षा रहेको विद्यालयमा अनुदान उपलब्ध गराउने । स्रोत कक्षा सञ्चालन गर्ने विद्यालयले प्राप्त रकम व्यवस्थापन गर्दा तपसिल अनुसार खर्च गर्ने :</p> <p>क) स्रोत शिक्षक वा घुम्ती शिक्षकले अपाङ्ग बाल बालिकाहरूका लागि बिहान साँझ समेत अतिरिक्त सहयोग गरेवापत स्रोत कक्षा व्यवस्थापन</p>			

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>समितिको निर्णयानुसार थप सुविधा मासिक रू.५००। - का दरले वार्षिक रू ६,०००।-</p> <p>ख) स्रोत कक्षाका लागि शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन, विद्यार्थीद्वारा निर्मित सामग्री प्रदर्शनी, आदिका लागि प्रति स्रोत कक्षा वार्षिक रू. १०,०००। -</p> <p>ग) आयाको पारिश्रमिकका लागि मासिक रू. १३,४५०।- का दरले (चाडपर्व खर्च सहित) वार्षिक १३ महिनाका लागि रू.१,७४,८५०।- प्रदान गर्ने।</p> <p>घ) स्रोत कक्षाका लागि व्यवस्थापन सामग्री अनुदान (लुगाफाटा, भाँडाकुडा, औषधी आदि) का लागि रू. १०,०००।-</p> <p>ङ) अतिरिक्त क्रियाकलापका लागि सामग्री खरिद र पुरस्कार वितरण गर्न वार्षिक रू. ४०००।-</p> <p>५.७. आवासीय छात्रवृत्ति प्राप्त बाल बालिकाहरूलाई आवास सञ्चालन अनुदान : छात्रावास सञ्चालन खर्च न्यूनतम २० जना आवासीय विद्यार्थी भएका माथि उल्लेखित प्रकृतिका छात्रावासमा सञ्चालन व्यवस्थापनका लागि स्रोत कक्षा सञ्चालनमा रहेका विशेष प्रकृतिका विद्यालय वाहेकका आवासीय छात्रावास सञ्चालनमा रहेका विद्यालयले २५ जना बराबरको १ समूह मानि प्रति समूह रू.२ लाख ५० हजार रकम हिसाब गरी विद्यालयलाई एकमुष्ट अनुदान उपलब्ध गराउने। छात्रावास व्यवस्थापन/ सञ्चालनका लागि विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सञ्चालन अनुदान शीर्षकबाट एकमुष्ट अनुदान दिने। उक्त रकम देहाय अनुसार विद्यालयले खर्च गर्ने :</p> <p>क) प्रत्येक छात्रावासका लागि प्रति समूह प्रति महिना वार्डेनका लागि रू ३,०००।-, भान्सेका लागि रू ६,०००।- र पालेका लागि रू ३०००।- का दरले १२ महिनाको रकम उपलब्ध गराउने।</p> <p>ख) विषय शिक्षक, प्रअ तथा वार्डेनको सहभागितामा विषयगत तालिका बनाई विद्यालय समयका अतिरिक्त समयमा अङ्ग्रेजी, गणित, विज्ञान विषयमा कोचिङ कक्षा सञ्चालन गर्न प्रति दिन प्रति विषय १ घण्टाका दरले हप्तामा कम्तीमा ४ दिन अध्यापन गर्ने गरी प्रति महिना प्रति शिक्षक रू २,५००। का दरले ६ महिनाका लागि रू ४५,०००।-</p> <p>ग) विव्यसको निर्णयानुसार सञ्चालन हुने अतिरिक्त क्रियाकलापका लागि एकमुष्ट रूपमा रू ५,०००।-</p> <p>घ) धारा पानी, विजुली वत्ती, मर्मत सम्भार र प्राथमिक उपचार लगायतका खर्चका लागि एकमुष्ट रूपमा रू.१६,०००।-</p> <p>ङ) सम्बन्धित विद्यालयमा विव्यसको निर्णयानुसार सिकाइ सुधारमा टेवा पुऱ्याउने सन्दर्भ सामग्रीहरू, श्रव्यदृश्य सामग्री, पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक, शिक्षक निर्देशिका लगायतका सामग्री सहितको पुस्तकालय सुदृढीकरणका लागि रू. १५,०००।-</p> <p>च) छात्राहरूका लागि सिप तलिम सञ्चालन एवम् सामग्री खरिद गर्न एकमुष्ट रूपमा रू. २०,०००।-</p> <p>छ) छात्रावास व्यवस्थापन समितिको बैठक खर्च (बढीमा वार्षिक ६ ओटा) रू. ५,०००।-</p> <p>ज) नयाँ छनोट भई आएका विद्यार्थीका लागि पलड, सिरक डसना लगायतका बसाइ व्यवस्थापन गर्न एक पटकका लागि प्रति विद्यार्थी एकमुष्ट रू. ६ हजार विद्यालयलाई उपलब्ध गराउने।</p> <p>५.८. विशेष आवश्यकता भएका विद्यार्थी अध्ययनरत विद्यालयलाई अनुदान (दृष्टिविहीन विद्यालय, बहिरा कक्षा सञ्चालित विद्यालय) : यस शीर्षकबाट प्राप्त अनुदान बाँडफाँड गर्दा यस प्रकृतिको यस केन्द्रबाट स्वीकृत भई सञ्चालन भएको यकीन गर्ने। विद्यालयबाट अनुदान</p>		

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक				
<p>माग गर्न लगाई माथि उल्लेखित नर्मसका आधारमा बजेट हिसाब गरी विद्यालयलाई अनुदान उपलब्ध गराउने । सो अनुसार विद्यालयलाई प्राप्त हुने अनुदानबाट स्वीकृत तलबमानको परिधि भित्र रहेर शिक्षक तलब तथा अन्य क्षेत्र विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णयबाट तोकिएको नर्मस् अनुसार दोहोरो नपर्ने गरी छात्रवृत्तिमा खर्च गर्न सकिनेछ ।</p> <p>५.९. विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गत सञ्चालित विद्यालयका लागि शैक्षिक सामग्री तथा मसलन्द खर्च अनुदान : यस प्रकृतिका विद्यालय सञ्चालनको अवस्था यकीन गरि यस प्रकारको अनुदान उपलब्ध गराउँदा शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्रसँग समन्वय गरि रकम उपलब्ध गराउने ।</p> <p>५.१०. बहुकक्षा बहुस्तर (MGML Methodology) विद्यालयलाई सामग्री अनुदान : विगतदेखि नै बहुकक्षा बहुस्तर शिक्षण विधिबाट पठन पाठन गरी कार्यक्रम सञ्चालनको निरन्तरता सुनिश्चित गरी विद्यालयहरूलाई अनुदान उपलब्ध गराउने । विद्यालयबाट स्थानीय तहले अनुदान माग गर्न लगाउने । कुनै विद्यालयलाई अन्य सङ्घ/संस्थाबाट अनुदान प्राप्त भएको भए दोहोरो नपर्ने गरी अनुदान उपलब्ध गराउने । विद्यालयहरूले सो रकमबाट सिकाइका सामग्रीहरू मुख्यतया कार्यपुस्तिका (Work Book) को व्यवस्था गर्ने । सिकाइका लागि अन्य सभग्रीहरू नपुग भएमा वा च्यातिएमा सो सामग्रीको व्यवस्था गर्ने । यसका लागि फोटोकपी, लेमिनेसन आदि जस्ता व्यवस्थापन लगायत सिकाइ सामग्री निर्माण कार्यशालामा समेत खर्च गर्न सकिने गरी निर्देशन दिने ।</p> <p>५.११. बहुभाषिक शिक्षा अभ्यासरत विद्यालयलाई शिक्षण सामग्री अनुदान : स्थानीय तहले मातृभाषामा आधारित बहुभाषिक शिक्षा विगतदेखि सञ्चालन गरिरहेको यकीन गरी सञ्चालनमा रहेका विद्यालय भएमा सो विद्यालयहरूलाई नै निरन्तरता दिने गरी विद्यालयबाट माग गर्न लगाई अनुदान दिने । अनुदानका लागि तोकिएको सङ्ख्या भन्दा यदि विद्यालय बढी भएमा उत्कृष्ट तवरमा सञ्चालन गरेका विद्यालयलाई प्राथमिकता दिई तोकिएको रकम अनुदान दिने । विद्यालयहरूले कक्षा कोठामा मातृभाषा माध्यमका रूपमा प्रयोग गरी पठन पाठन गराउनका लागि बहुभाषिक शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका, २०६६ अनुसार विषय विज्ञको सहभागीतामा थप सामग्री विकास गरी प्रयोगमा ल्याउने व्यवस्था मिलाउने ।</p> <p>५.१२. प्राविधिक विषय अध्यापन हुने विद्यालयलाई ल्याव सामग्री सहयोग अनुदान : स्थानीय तहले शैक्षिक सत्र २०७७ मा शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रबाट कक्षा ९ बाट प्राविधिक धार सुरु गरेका विद्यालय वाहेक साविकको शिक्षा विभागबाट अनुमति प्राप्त गरी सञ्चालनमा रहेका प्राविधिक धारका विद्यालयहरूका लागि प्रयोगशालाको स्तरोन्नति गर्न प्रति विद्यालय २ लाख रकम उपलब्ध गराउने ।</p>						
<p>६. क्रियाकलाप नं २.७.१३.११ शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम</p> <p>६.१. यस क्रियाकलापमा निम्नानुसारका उपक्रियाकलापहरूको बजेट समावेश गरिएको छ । कार्यक्रमका लागि स्वीकृत बजेटको बाँडफाँड गरी विद्यालयहरूमा अनुदान उपलब्ध गराउने । स्थानीय तहले प्रत्येक स्थानीय तहले तपसिल अनुसारका आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन रहेका विद्यालय तथा शैक्षिक संस्था यकीन गर्ने । संस्थाबाट रकम माग गर्न लगाई विद्यालयहरूलाई अनुदान दिने :</p> <table border="1" data-bbox="100 1312 1451 1365"> <thead> <tr> <th data-bbox="100 1312 722 1365">कार्यक्रम</th> <th data-bbox="722 1312 1451 1365">दर</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	कार्यक्रम	दर			<p>मुख्य जिम्मेवार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गाँउपालिका/नगरपालिका ● विद्यालय ● विद्यालय व्यवस्थापन समिति ● सामुदायिक सिकाइ केन्द्र 	<ul style="list-style-type: none"> ● अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालय ● भर्ना भएका विद्यार्थी सङ्ख्या ● सञ्चालन भएका
कार्यक्रम	दर					

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया		जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
परम्परागत विद्यालय अनुदान	कक्षा १-५ सञ्चालित विद्यालयका लागि वार्षिक एकमुष्ट :रु. २ लाख ४१ हजार कक्षा १-८ सञ्चालित विद्यालयका लागि एकमुष्ट : रु. ५ लाख कक्षा १-१० सञ्चालित विद्यालयका लागि एकमुष्ट : रु. ७ लाख १५ हजार	सहजीकरण/समन्वय • शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	साक्षरता कक्षा • साक्षर भएको जनसङ्ख्या • अनुदान प्राप्त गर्ने सामुदायिक सिकाइ केन्द्र • कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन
अति विकट हिमाली जिल्लाका लागि घुम्ती विद्यालय अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रु. ३ लाख ५० हजार		
खुला विद्यालय सञ्चालन अनुदान तह १ र २ (कक्षा ६-८)	प्रति विद्यालय वार्षिक रु. १ लाख १० हजार		
अनौपचारिक प्रौढ विद्यालय सञ्चालन अनुदान	कक्षा १-५ सञ्चालित विद्यालयका लागि एकमुष्ट : रु. २ लाख ४१ हजार कक्षा १-८ सञ्चालित विद्यालयका लागि एकमुष्ट : रु. ५ लाख कक्षा १-१० सञ्चालित विद्यालयका लागि एकमुष्ट : रु. ७ लाख १५ हजार		
खुला विद्यालय सञ्चालन अनुदान माध्यमिक	प्रति विद्यालय वार्षिक रु. १ लाख ५२ हजार		
विद्यालय बाहिर रहेका बाल बालिकाहरूलाई विद्यालय भर्ना सिकाइ निरन्तरताका लागि अनुदान	तोकिएका स्थानीय तहमा विद्यार्थी सङ्ख्या अनुसार		
साभेदारीमा आधारित साक्षर नेपाल अभियान सञ्चालन	तोकिएका स्थानीय तह अनुसार		
सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सञ्चालन अनुदान	सञ्चालन व्यवस्थापनका लागि रु. १ लाख सबैलाई र थप अधिकतम रु. १ लाख प्रस्तावनाका आधारमा		

६.२. परम्परागत विद्यालयलाई अनुदान: स्थानीय तहले परम्परागत शिक्षा दिने गुरुकुल/आश्रम,गुम्बा/बिहार, मदरसा जस्ता सामुदायिक विद्यालय, सार्वजनिक शैक्षिक गुठी वा वैकल्पिक शैक्षिक कार्यक्रमका रूपमा अनुमति लिई सञ्चालनमा रहेका विद्यालय यकीन गर्ने । यो प्रकृतिका विद्यालयबाट अनुदान मागका आधारमा एकमुष्ट रकम अनुदान दिने । यसरी वितरित रकम कुन कुन विद्यालयहरूलाई वितरण गरिएको हो, सो को विवरण र विद्यार्थी सङ्ख्या समेत अनिवार्य रूपमा शिक्षा तथा समन्वय इकाइमार्फत् शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा पठाउने । अनुमति लिई सञ्चालनमा आएका यस्ता विद्यालयहरूलाई शैक्षिक तथ्याङ्क अनुसार विद्यार्थी सङ्ख्या यकीन गरी पाठ्यपुस्तक र छात्रवृत्तिको रकम सम्बन्धित शीर्षकहरूबाट अनुदान दिने ।

६.३. घुम्ती विद्यालय सञ्चालनका लागि अनुदान : अति दुर्गम क्षेत्र र विकट हिमाली क्षेत्रमा सञ्चालित विद्यालयका बाल बालिकाहरूको लागि उनीहरूलाई पायक पर्ने स्थानमा निश्चित समयका लागि अध्ययन गर्ने ब्यबस्था मिलाउन विद्यालयलाई एकमुष्ट ३ लाख ५० हजार रकम अनुदान दिने ।

६.४. अनौपचारिक प्रौढ विद्यालय लागि अनुदान : स्थानीय तहले प्रौढका लागि सञ्चालित अनौपचारिक वा वैकल्पिक विद्यालयहरूको

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>विवरण (स्थापना मिति, सञ्चालित कक्षा, विद्यार्थी सख्या र सञ्चालनको अवस्था सहितको) शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइबाट समेत यकीन भई आप्पछि मात्र सम्बन्धित विद्यालयको मागका आधारमा सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा शिक्षण सिकाइका लागि आवश्यक जनशक्तिका लागि एकमुष्ट विद्यालयको खातामा अनुदान दिने । स्थानीय तहद्वारा सामुदायिक रूपमा सञ्चालन गर्न अनुमति पाएका प्रौढका लागि सञ्चालित अनौपचारिक विद्यालयहरूले IEMIS अनिवार्य रूपले भर्न लगाउने । विद्यालयले प्राप्त रकमबाट लघु पुस्तकालय, शैक्षिक सामग्री र व्यवस्थापकीय क्षेत्रमा खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने । यस प्रकृतिका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि निःशुल्क पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउने ।</p> <p>६.५. खुला विद्यालय सञ्चालन अनुदान : स्थानीय तहले सञ्चालनमा रहेका खुला विद्यालय तह १ र २ (कक्षा ९-१०) विद्यालयको अनुगमन गरी स्वीकृत विद्यालयहरूलाई मागको आधारमा तोकिए अनुसार एकमुष्ट रूपमा विद्यालयलाई अनुदान दिने । विद्यालयले कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रियाका सम्बन्धमा “दूर शिक्षा तथा खुला सिकाइ निर्देशिका, -२०६३ र खुला विद्यालय सञ्चालन कार्यान्वयन पुस्तिका/निर्देशिका” अनुसार गर्ने । विद्यालयले प्राप्त रकमलाई कार्यक्रम सञ्चालनका लागि खर्चको हकमा देहाय अनुसार उपलब्ध भएको रकम खर्च गर्ने,</p> <ol style="list-style-type: none"> १. संयोजकका लागि मासिक रू ७००।- का दरले १२ महिनाको जम्मा रू.८,४००। - २. सहजकर्ताका लागि प्रति सेसन रू ३००।- का दरले दैनिक ४ सेसन ३५ दिनका लागि जम्मा रू ४२,०००। - ३. सहायक कर्मचारीका लागि मासिक रू ८००। - का दरले १२ महिनाको रू ९,६००। - ४. विद्यालय सहयोगीका लागि मासिक रू.५००। का दरले १२ महिनाको रू.६०००। ५. शैक्षिक सामग्रीका लागि मासिक रू ६००। - का दरले १२ महिनाको रू.७,२००। - ६. सञ्चालन खर्च (पानी, विजुली, सरसफाइ) का लागि मासिक रू ५०० का दरले वार्षिक रू ६,०००। - ७. इन्टरनेट/मिडियाको प्रयोगका लागि मासिक रू १,५००। - का दरले ९ महिनाको रू १३,५००। - ८. गृहकार्य परीक्षणका लागि रू. ३,२००। - प्रति पटकका दरले ४ पटकको रू. १२,८००। - कापी प्रति विषय रू.८। - का दरले ९. परीक्षा सञ्चालन (मध्यावधि र वाह्य) रू. ६४००। - प्रति पटकका दरले २ पटकको रू. १२,८००। - (प्रश्नपत्र निर्माण रू.३००। - प्रति सेट, उ.पु. परीक्षण रू ८। - प्रति कापी प्रति विषय) १०. पुस्तकालयका लागि एकमुष्ट रू १०,०००। - ११. जिल्ला तहमा अनुगमनका लागि एकमुष्ट रू १०,०००। - <p>उल्लिखित बाँडफाँडमा नघट्टे गरी विद्यालयले आवश्यक अन्य क्षेत्रहरूमा खर्च गर्न सक्ने ।</p> <p>६.६. खुला विद्यालय तह १ र २ (कक्षा ६-८) सञ्चालन अनुदान : स्थानीय तहले सञ्चालनमा रहेका विद्यालय यकीन गरी अनुदान माग</p>		

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>गर्न लगाउने । विद्यालयलाई तोकिए अनुसारको अनुदान उपलब्ध गराई विद्यालयले निम्नानुसार खर्च गर्ने,</p> <p>क) स्रोत शिक्षकका लागि पारिश्रमिक: प्रति घण्टा रू.२००का दरले दैनिक २ घण्टा सम्पर्क कक्षाको लागि मासिक २४ दिनको दरले जम्मा रू.९,६००। विद्यालयले स्रोत कक्षा लिने शिक्षकलाई पारिश्रमिक उपलब्ध गराउने ।</p> <p>ख) प्रधानाध्यापकका लागि भत्ता: मासिक रू ५०० का दरले १२ महिना बराबर हुन आउने रकम रू. ६,००० विद्यालयको खातामा अनुदान दिने । विद्यालयले सम्बन्धित प्रधानाध्यापकलाई नियमानुसार मासिक रूपमा उपलब्ध गराउने ।</p> <p>ग) सहायक कर्मचारीको लागि पारिश्रमिक : प्रतिव्यक्ति मासिक रू. ३०० का दरले १२ महिनाको रू. ३,६०० पाउने गरी प्रतिकेन्द्र २ जनाका लागि हुन आउने एकमुष्ट रकम रू. ७,२००।- सम्बन्धित विद्यालयको खातामा निकास दिने । विद्यालयले काम गर्न तोकिएका सहायक कर्मचारीहरूलाई नियमानुसार मासिक रूपमा उपलब्ध गराउने ।</p> <p>घ) विद्यार्थीका लागि सामग्री खर्च : प्रति विद्यार्थी मासिक रू.५०।- ले २० जनाका लागि कापी, डटपेन, पेन्सिल कटर, स्केल, इरेजर, ज्यामिति बक्स आदि शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्था गर्न रू. १,०००।- का दरले प्रति केन्द्र १० महिनाको जम्मा रू.१०,०००।-</p> <p>ङ) विद्यालयका लागि मसलन्द खर्च: कक्षा सञ्चालनका लागि मसलन्द प्रति महिना (चक, डस्टर, मार्कर, रजिष्टर, फोटोकापी आदि) रू.५००।- का दरले प्रति केन्द्र १० महिनाको रू.५,०००।-</p> <p>च) शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन खर्च: विभिन्न विषयगत सिकाइ क्रियाकलापका लागि आवश्यक पर्ने शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन गर्न प्रति विद्यालय प्रति महिना (सिकाइ सहयोगी सामग्रीहरू: ग्लोब, चार्ट, नक्सा, मार्कर, फोटोकपी आदि) रू.५००।- का दरले प्रति केन्द्र १० महिनाको जम्मा रू. ५,०००।-</p> <p>छ) विद्यालयका लागि पुस्तकालय : स्थानीय तहले प्रत्येक विद्यार्थीलाई पाठ्यपुस्तक पहुँचको सुनिश्चितता गर्न पुस्तकालय व्यवस्थापनका लागि खुला विद्यालय तह एक र दुईमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि पाठ्यपुस्तक लगायत अन्य सन्दर्भ सामग्रीको व्यवस्था पुस्तकालयमार्फत् गर्न प्रति केन्द्र प्रति तहका लागि एकमुष्ट रू. १०,०००। का दरले दुई तहका लागि रू.२०,०००। रकम उपलब्ध गराउने । यस रकमबाट सम्बन्धित विद्यालयले नियमानुसार पुस्तकालयको व्यवस्थापन गर्ने । विद्यार्थीहरूले पुस्तकालयबाट पुस्तक लिई अध्ययन गर्ने र अध्ययन पश्चात पुस्तकालयमा फिर्ता गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।</p> <p>६.७. सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको सञ्चालन अनुदान : स्थानीय तहले नियमितरूपमा चलेका सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको व्यवस्थापन समितिले गरेको सिफारिसको निर्णय र स्थलगत निरीक्षण प्रतिवेदनका आधारमा हाजिरी प्रमाण प्राप्त भएपछि सामुदायिक परिचालकको रकम अनुदान दिने । समुदायिक सिकाइ केन्द्रले व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार सामुदायिक परिचालकका लागि रू. ६२००। का दरले १२ महिना बराबरको पारिश्रमिक भुक्तानी गर्ने । स्थानीय तहमा सञ्चालनमा रहेका सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरू यकीन गरी न्यूनतम तलब भत्ताको रकम उपलब्ध गराई बाँकी रकम प्रस्तावका आधारमा उपलब्ध गराउने स्थानीय तहमा सञ्चालनमा रहेका सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरूको कार्य प्रभावकारिताका आधारमा स्थानीय तहले स्थानान्तरण गर्न सक्नेछन् ।</p> <p>६.८. विद्यालय बाहिर रहेका बाल बालिकाहरूलाई लक्षित गरि विद्यालय शिक्षामा भर्ना तथा निरन्तरताका लागि शैक्षिक</p>		

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>कार्यक्रमका लागि अनुदान : यस कार्यक्रमका लागि Equity Index का आधारमा छनोट भएका अनुसूचीमा ३ मा उल्लेखित स्थानीय तहले सबै बाल बालिकालाई विद्यालय शिक्षा सुनिश्चित गर्न समता रणनीति कार्यान्वयन योजना (Equity Strategy Implementation Plan-ESIP) निर्माण गरी स्वीकृत गर्ने । स्वीकृत समता रणनीति कार्यान्वयन योजना अनुरूप आफ्नो स्थानीय तहमा विद्यालय बाहिर रहेका बाल बालिकाहरूका विस्तृत सर्वेक्षण गर्ने । सर्वेक्षणका आधारमा विद्यालय भर्ना र निरन्तरताका लागि कार्यक्रम तय गर्ने । यस कार्यक्रमका लागि स्थानीय तहले समेत बजेट थप गरी विद्यालय उमेरका सबै बाल बालिकाको विद्यालय शिक्षा सुनिश्चितता भएको घोषणा गर्ने ।</p> <p>६.९. साझेदारीमा आधारित साक्षर नेपाल अभियान सञ्चालन : आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा नेपाललाई साक्षर घोषणा गर्ने नीति अनुरूप साक्षर घोषणा हुन बाँकी जिल्लाका स्थानीय तहले साक्षर घोषणा गर्नका लागि लागत साझेदारी हुने गरी बजेट सहितको कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गर्ने । साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा तपसिल अनुसार गर्ने ।</p> <ol style="list-style-type: none"> १. साक्षर नेपाल अवधारणापत्र, २०७६ र अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०७५ मा उल्लेखित कार्यक्रमहरूलाई समेत आधार मान्ने, २. निरक्षरता पहिचान, पूर्व तयारी, सामग्रीहरूको व्यवस्थापन लगायतका कार्य भाद्र महिना सम्ममा सम्पन्न गरी २०७७ असोज १ बाट कक्षा सञ्चालनको व्यवस्था मिलाउने र माघ/फागुन सम्ममा स्थानीय तहलाई साक्षर घोषणा गराउने, ३. शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले स्थानीय तह तथा जिल्लालाई साक्षर घोषणा गर्न समन्वय र सहजीकरण गर्ने, ४. उल्लिखितका साथै अन्य सम्बन्धित कार्य गर्नका लागि प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट आफ्नो स्रोतबाट बजेट थप गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ, ५. साक्षर नेपाल अभियानका लागि साक्षर जिल्ला घोषणा हुन बाँकी रहेका जिल्लाका स्थानीय तहका लागि निम्नानुसार बजेट विनियोजन रहको छ : <ol style="list-style-type: none"> क) साक्षर स्थानीय तह घोषणा भएका तर साक्षर जिल्ला घोषणा हुन बाँकी रहेका जिल्लाका स्थानीय तहका लागि प्रति स्थानीय तह अनुसार १ लाख ख) साक्षर नेपाल अवधारणा पत्र, २०७६ मा ग र घ वर्गमा परेका जिल्ला बाहेक साक्षर घोषणा हुन बाँकी स्थानीय तहमा प्रति स्थानीय तह २ लाख ग) अवधारणा पत्रमा "घ" वर्गमा परेका हिमाली जिल्लाहरू : सोलुखुम्बु, प्रति स्थानीय तह २ लाख, हुम्ला र डोल्पाका प्रति स्थानीय तह रू २ लाख ५० हजार, घ) अवधारणा पत्रमा "ग" वर्गमा परेका तराइका जिल्लाहरू : महोत्तरीका प्रति स्थानीय तह रू ५ लाख ङ) अवधारणा पत्रमा "ग" वर्गमा परेका हिमाली जिल्लाहरू : मुगु, जुम्ला, कालिकोट, अछाम, बझाङ्, बाजुराका प्रति स्थानीय तह रू २ लाख, 		

क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>च) अवधारणा पत्रमा "घ" वर्गमा परेका तराइका जिल्लाहरू : धनुषा, रौतहट, सर्लाही, सिराहा, सप्तरी, वारा र पर्साका प्रति स्थानीय तह रू ७ लाख</p>		
<p>७ क्रियाकलाप नं २.७.११.१ तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान</p> <p>७.१. दिवा खाजा कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय तहले कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा सामुदायिक विद्यालयमा प्रारम्भिक बाल विकास कक्षा देखि कक्षा ५ सम्म अध्ययनरत बाल बालिकाहरूका लागि उपलब्ध गराउन विद्यालयगत तथ्याङ्कका आधारमा साविकको कर्णाली अञ्चलका मुगु, डोल्पा, हुम्ला, जुम्ला र कालिकोट जिल्लाका स्थानीय तहले प्रति विद्यार्थी दैनिक रू. २०।- का दरले तथा अन्य स्थानीय तहले प्रति विद्यार्थी दैनिक रू. १५।- का दरले १८० दिनका लागि विद्यालयको खातामा अनुदान निकास दिने । विद्यालय सञ्चालन भएको दिनलाई मात्र आधार मानेर अनुदान दिने व्यवस्था मिलाउने । स्थानीय तहले दिवा खाजा उपलब्ध गराइएका विद्यालयको विद्यार्थी दैनिक हाजिरी पुस्तिका (परीक्षामा सामेल भएको दिन समेत) को प्रतिलिपि विद्यालयका प्रधानाध्यापक र विव्यस अध्यक्षबाट प्रमाणित गराई स्थानीय तहमा सङ्कलन गरी सङ्ख्या यकीन भए पश्चात् मात्र थप अनुदान दिने व्यवस्था मिलाउने । यसरी तेस्रो चौमासिकमा निकास गर्दा पहिलो र दोस्रो चौमासिकमा निकास गरिएको रकम सदुपयोग भएको सुनिश्चित गर्ने ।</p> <p>७.२. विश्व खाद्य कार्यक्रम अन्तर्गत विद्यालयमा दिवा खाजा कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेका जिल्लाका स्थानीय तहले यस कार्यक्रमलागु भएका विद्यालय बाहेकका बाल विकास कक्षा देखि कक्षा ५ सम्मका बाल बालिकाहरूलाई अन्य जिल्ला सरह दिवा खाजाको कार्यक्रम लागु गर्ने । यसका लागि आवश्यक पर्ने विद्यार्थी सङ्ख्या सहितको बजेट हिसाव गरी श्रावण पहिलो हप्ता भित्र शिक्षा विकास समन्वय इकाइ मार्फत् यस केन्द्रमा माग गरी पठाउने । सोका आधारमा थप बजेट तथा कार्यक्रम उपलब्ध गराइनेछ ।</p> <p>विश्व खाद्य कार्यक्रमको सहयोगमा दिवा खाजा कार्यक्रम भएका जिल्लाहरू : दार्चुला, बझाङ, बाजुरा, अछाम, डोटी, जाजरकोट र दैलेखका तोकिएका विद्यालयहरू ।</p> <p>७.३ दिवा खाजाको मापदण्ड, गुणस्तर र व्यवस्थापनका नमुना अनुसूची ४ मा राखिएको छ सोही अनुसार कार्यान्वयन गर्ने अन्य व्यवस्थापकीय पक्षहरूमा सामुदायिक विद्यालयमा दिवा खाजा मापदण्ड तथा कार्यक्रम सहजीकरण पुस्तिका, २०७६ समेतका आधारमा गर्ने ।</p> <p>७.५. सङ्घीय सरकारबाट ससर्त अनुदानका रूपमा वित्तीय हस्तान्तरित रकमबाट दिवा खाजा व्यवस्थापन गर्न रकम अपर्याप्त भएमा स्थानीय तहले आफ्नो स्रोतबाट समेत थप स्रोत व्यवस्थापन गर्न सक्नेछन् । यस्तो लागत साझेदारी कार्यक्रम विद्यालय र शिक्षा तथा खाद्य क्षेत्रमा क्रियाशील गैर सरकारी सङ्घ संस्थाबिच समेत सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।</p>	<p>मुख्य जिम्मेवार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गाँउपालिका/नगरपालिका ● विद्यालय ● विद्यालय व्यवस्थापन समिति ● सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सहजीकरण/समन्वय ● शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<ul style="list-style-type: none"> ● दिवा खाजा प्राप्त गर्ने विद्यार्थी सङ्ख्या ● विद्यार्थीको हाजिरी ● प्रगति प्रतिवेदन
<p>८ क्रियाकलाप नं ११.१.२.१ विद्यालय भौतिक पूर्वाधार निर्माण अनुदान</p> <p>८.१. प्रत्येक स्थानीय तहले प्राप्त विद्यालय भौतिक कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दा सम्पूर्ण निर्माण कार्य नेपाल राष्ट्रिय भवन संहिता, २०६० मा भएको व्यवस्था अनुसार भूकम्प प्रतिरोधी, अपाङ्गता मैत्री, बाल मैत्री, छात्रा मैत्री एवम् वातावरण मैत्री गर्नु/गराउनु पर्नेछ । विद्यालय भौतिक सुधार सम्बन्धी कार्य गर्दा वातावरणीय र सामाजिक पक्षलाई आधार मानि कार्य सम्पादन गर्ने । Social/ Environmental Framework ले</p>	<p>मुख्य जिम्मेवार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गाँउपालिका/नगरपालिका ● विद्यालय ● प्राविधिक जनशक्ति 	<ul style="list-style-type: none"> ● स्वीकृत कार्यक्रम तथा निर्माण सम्पन्न भौतिक पूर्वाधार सङ्ख्या ● नापी किताव ● ल्याव सामग्री उपलब्ध

क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक												
<p>तोकेका वातावरणीय र सामाजिक पक्षहरूलाई ध्यान दिई कार्यान्वयन गर्ने ।</p> <p>८.२. स्थानीय तह अन्तर्गतका विद्यालयमा हुने भौतिक निर्माणका कार्यहरू स्थानीय तहले आफ्ना प्राविधिक मार्फत् सुपरीवेक्षण गराउने र कार्यसम्पादन प्रतिवेदन तयार गर्ने । यस सम्बन्धी समाजिक तथा वातावरणीय लेखाजोखा गर्ने चेकलिष्ट अनुसूची ७ मा समावेश गरिएको छ ।</p> <p>८.३. भुकम्प प्रभावित ३१ जिल्लाका विद्यालयहरूको पुननिर्माण राष्ट्रिय पुननिर्माण प्राधिकरणबाट हुने भएकोले उक्त जिल्लाका स्थानीय तहको बजेटमा कक्षाकोठा निर्माण अनुदान क्रियाकलापको बजेट समावेश भएको छैन । उक्त जिल्ला अन्तर्गतका स्थानीय तहले यस वाहेका क्रियाकलापहरूमा प्राप्त बजेट हिसाब गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ । यस क्रियाकलापमा निम्नानुसारका उपक्रियाकलापहरूको बजेट समावेश गरिएको छ । कार्यक्रमका लागि स्वीकृत बजेटको बाँडफाँड एवम् विद्यालय छनोट गरी भाद्र मसान्त भित्र पहिलो किस्ताको रकम विद्यालयहरूमा अनुदान उपलब्ध गराउने ।</p>	<p>(इन्जिनियर/सव इन्जिनियर) सहजीकरण/समन्वय</p> <ul style="list-style-type: none"> शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<p>गराएका विद्यालय सङ्ख्या</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन 												
<table border="1"> <thead> <tr> <th>कार्यक्रम</th> <th>दर</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>WASH सुविधा भएको शैचालय निर्माण अनुदान</td> <td>प्रति शौचालय वार्षिक रू ७ लाख</td> </tr> <tr> <td>नमुना विद्यालय सुधार गुरुयोजना अनुरूप भौतिक निर्माण अनुदान</td> <td>प्रति विद्यालय वार्षिक रू. १ करोड देखि १ करोड ५० लाख</td> </tr> <tr> <td>विद्यालय भवन निर्माण (फर्निचर सहित)</td> <td>प्रति भवन रू. ३६ लाख</td> </tr> <tr> <td>अपाङ्गताको प्रकृति अनुरूप आवश्यकताको आधारमा प्रत्येक प्रदेशमा पूर्वाधारयुक्त विशेष शिक्षा आवासीय विद्यालय सञ्चालन</td> <td>प्रति विद्यालय रू. ५० लाख</td> </tr> <tr> <td>विद्यालय प्रवलिकरण (Retrofitting) कार्यक्रम</td> <td>लागत अनुमानका आधारमा प्रति विद्यालय बढीमा रू. १५ लाख</td> </tr> </tbody> </table>	कार्यक्रम	दर	WASH सुविधा भएको शैचालय निर्माण अनुदान	प्रति शौचालय वार्षिक रू ७ लाख	नमुना विद्यालय सुधार गुरुयोजना अनुरूप भौतिक निर्माण अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू. १ करोड देखि १ करोड ५० लाख	विद्यालय भवन निर्माण (फर्निचर सहित)	प्रति भवन रू. ३६ लाख	अपाङ्गताको प्रकृति अनुरूप आवश्यकताको आधारमा प्रत्येक प्रदेशमा पूर्वाधारयुक्त विशेष शिक्षा आवासीय विद्यालय सञ्चालन	प्रति विद्यालय रू. ५० लाख	विद्यालय प्रवलिकरण (Retrofitting) कार्यक्रम	लागत अनुमानका आधारमा प्रति विद्यालय बढीमा रू. १५ लाख		
कार्यक्रम	दर													
WASH सुविधा भएको शैचालय निर्माण अनुदान	प्रति शौचालय वार्षिक रू ७ लाख													
नमुना विद्यालय सुधार गुरुयोजना अनुरूप भौतिक निर्माण अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू. १ करोड देखि १ करोड ५० लाख													
विद्यालय भवन निर्माण (फर्निचर सहित)	प्रति भवन रू. ३६ लाख													
अपाङ्गताको प्रकृति अनुरूप आवश्यकताको आधारमा प्रत्येक प्रदेशमा पूर्वाधारयुक्त विशेष शिक्षा आवासीय विद्यालय सञ्चालन	प्रति विद्यालय रू. ५० लाख													
विद्यालय प्रवलिकरण (Retrofitting) कार्यक्रम	लागत अनुमानका आधारमा प्रति विद्यालय बढीमा रू. १५ लाख													
<p>८.४. विद्यालय भौतिक निर्माण : कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा निम्नानुसारको प्रक्रिया अवलम्बन गर्नुपर्नेछ :</p> <p>क) प्रति इकाइ लागत: यस कार्यक्रमका अन्तर्गत विद्यालय भवन निर्माण (फर्निचर सहित) इकाइ लागत माथि उल्लेखित भए अनुसार कायम गरिएको छ ।</p> <p>ख) माग सङ्कलन गर्ने: स्थानीय तहले विद्यालयको विद्यालय सुधार योजनामा उल्लेख भई आएको आधारमा विद्यालयहरूमा उपलब्ध गराउनु पर्ने भौतिक सुविधाका आवश्यकताको आधारमा प्राथमिकता क्रमको सूची तयार गर्ने ।</p> <p>ग) विद्यालयहरूको प्राथमिकताक्रम निर्धारण र छनोट गर्ने: स्थानीय तहस्थित सम्पूर्ण विद्यालयहरूको अनुसूची ५ मा उल्लेखित मापदण्डका आधारमा भौतिक सर्वेक्षण गरी आवश्यकता पहिचान भएका विद्यालयहरूमा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न प्राथमिकताक्रम निर्धारण गरी सुचकाङ्क सहितको विवरण तयार गर्ने । छनोट भएका कार्यक्रम अनुसूची ६ को मापदण्ड अनुसार हुनुपर्नेछ ।</p> <p>घ) स्थानीय तहले लगानी थप गर्न सक्ने : प्राविधिकले तयार गरेको लागत अनुमानमा स्थानीय तहले बजेट थप गर्न सक्ने । शिक्षा तथा मानव</p>														

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>स्रोत विकास केन्द्र/साविकको शिक्षा विभागबाट उपलब्ध गराईएको प्रोटोटाइप ड्रइङ डिजाइन परिवर्तन गर्न चाहेमा भवन निर्माणको ड्रइङ डिजाइन स्वीकृत गर्ने कानुन बमोजिम अधिकार प्राप्त वा तोकिएको निकायको स्वीकृति अनिवार्य रूपमा लिनुपर्नेछ। विद्यालय भवन निर्माण गर्दा न्यूनतम ४ कोठे भवन निर्माण गर्नुपर्नेछ। यसका अतिरिक्त स्थानीय तहले आफ्नो बजेट थप गरी केन्द्रकाबाट स्वीकृत ड्रइङ डिजाइन अनुसार निर्माण हुने गरी बजेट थप गर्न सक्नेछन् यसको समयमै कार्य सम्पन्न गरी फछौट गर्ने जिम्मेवारी स्थानीय तहको हुनेछ।</p> <p>ड) विद्यालयहरूसँग सम्झौता गर्ने : सुचकका आधारमा भौतिक निर्माणका लागि आवश्यक रहेका विद्यालयहरू छनोट गरी स्थानीय तहले भाद्र मसान्त भित्र विद्यालयसँग सम्झौता गर्ने। सम्झौता गर्नु अघि विद्यालयहरूलाई अनुसूची १० अनुसारको निर्माण कार्य समय तालिका पेस गर्न लगाउने। सम्झौता भई सकेका विद्यालयहरूले सम्झौता भएको १५ दिनभित्र कार्य शुरू नगरेमा सो विद्यालयसँगको सम्झौता रद्द गरी प्राथमिकतामा परेको अर्को विद्यालयलाई कार्यक्रम उपलब्ध गराउने गरी व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>च) लागत अनुमान तयार गर्ने: छनोट भएका विद्यालयहरूमा विद्यालय भवन निर्माणका लागि शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रबाट स्वीकृत डिजाइनहरूमध्ये उपयुक्त डिजाइन विद्यालयगत रूपमा छनोट गर्ने। स्थानीय तहको प्राविधिकको सहभागितामा विद्यालयको लागि छुट्टाछुट्टै लागत अनुमान तयार गरी स्थानीय तहले स्वीकृत गर्ने। लागत अनुमान तयार गर्दा जिल्लाको स्वीकृत दररेट तथा स्वीकृत सरकारी Norms को प्रयोग गर्नु पर्नेछ। यसरी लागत अनुमान तयार गर्दा कार्यक्रमबाट व्यहोरिने खर्च, विद्यालयको तर्फबाट व्यहोरिने जनश्रमदान वा नगद खर्च वा अन्य कुनै स्रोतबाट व्यहोरिने खर्च समेत उल्लेख गरी सम्पन्न गर्नु पर्ने सम्पूर्ण प्राविधिक कार्यहरू स्पष्ट रूपमा खुलेको हुनुपर्नेछ। विद्यालयले कुल लागतको कम्तीमा ५% श्रमदान जुटाउनु पर्नेछ। यस कार्यक्रम अन्तर्गत कर्कटपाताले छाना छाउन चाहने विद्यालयहरूले अनिवार्य रूपमा ४ मि.मि. बाक्लो प्लाईउड वा कम्तीमा समान गुणस्तर भएका अन्य निर्माण सामग्रीको सिलिङ्ग सहितको नयाँ भवन निर्माण गर्नु पर्नेछ। सिलिङ्ग लगाउन नचाहने विद्यालयहरूले छानामा कर्कटपाताको सट्टा गर्मी (Hot) र ठण्डी (Cold) रोक्न सक्ने क्षमता भएका यु.पि.भि.सि. लगायतका समान गुणस्तर भएका ३ मि.मि. वा सो भन्दा बाक्लो छाना छाउने सामग्री प्रयोग गरी छाना छाउन सक्नेछन्। विद्यालय भवन निर्माण गर्दा असक्तहरूले समेत प्रयोग गर्न सक्नेगरी Ramp राखी ह्वील चियर (Wheel Chair) जानसक्ने गरी निर्माण गर्ने व्यवस्था समेत मिलाउनु पर्नेछ। भवनका ढोकाहरू जडान गर्दा सबै ढोकाहरू बाहिर खुल्ने व्यवस्था अनिवार्य रूपमा गर्नुपर्नेछ। विद्यालय भवन निर्माण कार्यक्रमको मापदण्ड अनुसूची ५ र ६ का आधारमा गर्ने।</p> <p>छ) विद्यालयहरूलाई रकम अनुदान दिने: सम्झौता भएका विद्यालयहरूलाई तोकिएको काम सम्पन्न गरी विद्यालयले सो जानकारी गराई रकम माग गरेपछि प्राविधिकहरूले निरीक्षण गरी दिएको प्रतिवेदनको आधारमा स्वीकृत कार्यक्रमको परिधिभित्र रही तपसिल बमोजिम रकम अनुदान दिने।</p> <p>तपसिल:</p> <ol style="list-style-type: none"> १. विद्यालयसँग सम्झौता भए पश्चात पहिलो किस्ताको रूपमा कुल अनुदान रकमको ३० प्रतिशत रकम अनुदान दिने। २. Structural Part को कार्य सम्पन्न भए पश्चात दोस्रो किस्ताको रूपमा कुल अनुदान रकमको ५० प्रतिशत रकम अनुदान दिने। ३. कार्य सम्पन्न गरे पश्चात् नापी किताब भरी कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन समेत तयार गरी अन्तिम किस्ताको रूपमा कुल अनुदान रकमको २० प्रतिशत 		

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>रकम अनुदान दिने ।</p> <p>ज) विद्यालय निर्माण कार्य गरिसक्नु पर्ने अवधि: स्थानीय तहबाट अनुसूची १० मा उल्लेखित निर्माण समय तालिका निर्माण गरी विद्यालय निर्माण कार्य, प्रवलीकरण कार्य वापत रकम प्राप्त गर्ने विद्यालयहरूले आर्थिक वर्षको जेष्ठ मसान्तसम्ममा निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सो को जानकारी स्थानीय तहलाई र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइलाई दिनुपर्नेछ । इकाइले प्राप्त विवरणका आधारमा शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रलाई जानकारी दिनु पर्नेछ । त्यसरी भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने विद्यालयहरूले आषाढ १५ सम्ममा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार तथा प्रमाणित गरी एक प्रति स्थानीय तह र एक प्रति सम्बन्धित विद्यालयमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।</p> <p>झ) निर्माण कार्यको रेखदेख गर्ने: विद्यालयमा सञ्चालन हुने सम्पूर्ण निर्माण कार्यको प्राविधिक रेखदेख गर्ने कार्य दायित्व स्थानीय तहको हुनेछ । स्थानीय तहमा कार्यरत इन्जिनियर/सब-इन्जिनियरहरू खटाई प्राविधिक सुपरिवेक्षण गर्नुपर्नेछ । विद्यालय निर्माण कार्यमा देहायका सम्बन्धित शील चरणहरू प्राविधिक कर्मचारीको प्रत्यक्ष सुपरिवेक्षणमा सम्पन्न हुनुपर्नेछ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • साइट ले आउट • जग तयारी कार्य • टाइ बिम निर्माण • डि पि सि निर्माण (सिल व्याण्ड र लिन्टेल व्याण्ड समेत) • छत ढलान <p>कारणवस स्थानीय तहमा प्राविधिकहरू कार्यरत नभएमा जिल्लास्थित ईन्जिनियरिङ्ग प्राविधिक सेवा उपलब्ध हुन सक्ने कुनै पनि सरकारी कार्यालयहरूबाट प्राविधिक सेवा लिन सकिनेछ । निर्माण/मर्मत कार्यको लागि छुट्टै साइट रजिष्टरको व्यवस्था गर्न लगाई निरीक्षणका क्रममा (सुपरभिजन) प्राविधिकबाट सो कार्य सम्बन्धी निर्देशन दिने व्यवस्था अनिवार्य रूपमा गरिनुपर्दछ । स्थानीय तहहरूमा हुने सम्पूर्ण भौतिक सुविधा विस्तारका कार्यहरूको नियमित अनुगमन गर्नुपर्ने छ । यसका लागि अनुसूची ९ मा भएको फाराम प्रयोग गर्नुपर्नेछ । आफ्नो मातहतका सञ्चालित भौतिक सुविधा विस्तार कार्यको प्रगति विवरण चौमासिक तथा वार्षिक रूपमा केन्द्रलाई स्थानीय तहले पठाउनुपर्नेछ ।</p> <p>ञ) नापी किताब/कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन लगायतका कागजात तयार गर्ने: स्थानीय तहले अनुसूची ८ बमोजिम विद्यालयमा भए गरेका निर्माण कार्यको कागजातहरू (भौतिक सर्वेक्षण फाराम, लागत अनुमान, सम्झौता, मूल्याङ्कन प्रतिवेदन, नापी किताब (Measurement Book) तथा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन) २/२ प्रति प्राविधिकबाट तयार गर्न लगाई सम्बन्धित साइट इन्चार्ज (इन्जिनियर/सब-इन्जिनियर), विद्यालयको प्र.अ. तथा वि.व्य.स. अध्यक्ष वा विद्यालय निर्माण समितिका अध्यक्ष तथा प्रमुखको दस्तखत गरी/गराई एक प्रति स्थानीय तहमा र अर्को एक प्रति विद्यालयमा राख्न लगाउनु पर्नेछ । सोको लेखा परीक्षण मौजुदा कानुन बमोजिम विद्यालयले आफ्नै स्रोतबाट गराउनु पर्ने भएकाले उक्त कागजातहरूको सक्कलै प्रति विद्यालयमा सुरक्षित साथ राख्न लगाउनुपर्नेछ । सम्बन्धित विद्यालयले विद्यालयको आर्थिक लेखा परीक्षण भएको समयमा नापी किताबको समेत लेखा परीक्षण गर्न लगाई लेखा परीक्षकबाट प्रमाणित गराई राख्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।</p>		

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारीले नापी किताब तयार गरे वा नगरेको तथा विद्यालयले समेत सोअनुसार राख्न आए वा नलगाएको स्थानीय तहबाट अनुगमन गर्न लगाई चौमासिक तथा वार्षिक प्रतिवेदन लिने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ । माथिका बुँदामा उल्लेख भएअनुसार नयाँ कक्षाकोठा सहित फनिर्चर निर्माण, शौचालय निर्माण, विद्यालय भूकम्पीय सुरक्षा कार्यक्रमबाट विद्यालयलाई अन्तिम किस्ता वापत दिइने रकम अनुदान दिँदा नापी किताब भरेर मात्र दिनुपर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।</p> <p>ट) विगत आ.व.हरूको भौतिक निर्माण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्ने सम्बन्धमा: गत विगत आर्थिक वर्षहरूमा सम्पन्न विद्यालयको भवन निर्माण, नयाँ कक्षा कोठा निर्माण, भवन मर्मत, शौचालय निर्माण लगायतका भौतिक निर्माण कार्यको “कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन” अनुसूची ८ मा तोकिए बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित प्राविधिकबाट तयार गर्न लगाई स्थानीय तहका शिक्षा अधिकृत/ प्रशासकीय प्रमुख, प्राविधिक कर्मचारी, सम्बन्धित विद्यालयका प्र.अ. तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षबाट समेत प्रमाणित गरी गराई विद्यालय र स्थानीय तहमा एक एक प्रति राख्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ । विगत वर्षहरूको भौतिक निर्माण तर्फको बेरूजु रहेका र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन यस प्रयोजनका लागि शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ र साविकको जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट भएको निर्णय,सम्झौता र अन्य कागजातका प्रतिलिपी आवश्यक भएमा स्थानीय तहको माग बमोजिम इकाइले उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।</p> <p>ठ) रकम असुली र विभागीय कारवाही तथा दण्ड सझाय : सम्झौता अवधिभित्र समेत निर्माण कार्य सम्पन्न नगरी स्थानीय तहबाट अनुदान प्राप्त रकमको हिनामिना वा दुरुपयोग गर्ने वा विद्यालय निर्माण वा मर्मत सम्भार नगरी अन्य प्रयोजनका लागि खर्च गर्ने वा अनुदान वितरण गरिएको प्रयोजनमा खर्च नै नगरी विद्यालयको खातामा रकम जम्मा गरी राख्ने वा तोकिएको भन्दा कम गुणस्तरको निर्माण गर्ने विद्यालयहरूबाट त्यस्तो रकम असुल उपर गर्नुपर्नेछ । तर उक्त रकम फिर्ता गर्न आनाकानी गर्ने विद्यालयलाई आगामी आर्थिक वर्षमा प्रथम वा दोस्रो चौमासिक अनुदान दिँदा प्र.अ. को तलबभत्ता रकम रोक्का गरेरमात्र अनुदान दिने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ । उपर्युक्त बमोजिमको प्रक्रिया पूरा नगर्ने सम्बन्धित विद्यालय तथा स्थानीय तहका जिम्मेवार पदाधिकारीमाथि प्रचलित नेपाल कानून बमोजिमको कारवाही हुने हुनाले सो बमोजिमको कार्य अनिवार्य रूपमा गर्नु पर्नेछ । भौतिक निर्माण तर्फको बेरूजु रहेका विद्यालयहरूको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन प्राप्त नहुञ्जेल सम्म यस शीर्षकबाट अनुदान दिनु हुदैन । विद्यालय निर्माण कार्यको गुणस्तरमा तोकिए बमोजिमको मापदण्ड पुरा नगर्ने वा गुणस्तरमा हेलचेक्रयाई गर्ने जो सुकैलाई प्रचलित ऐन नियमबमोजिम कारवाही हुनेछ । जसको कारणले गुणस्तरमा समस्या वा कमी भएको हो सोही व्यक्ति वा पक्षबाट सम्पूर्ण क्षतिको असुल उपर गरिनेछ ।</p> <p>ड) गत विगत आ.व. देखिका बेरूजु सम्बन्धमा: स्थानीय तह मार्फत् सञ्चालन हुने भैतिक निर्माण तथा मर्मत सुधारसम्बन्धी कार्यक्रमहरूका बेरूजुका सम्बन्धमा तत् तत् आ.व.का लागि स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका तथा सो सम्बन्धमा जिल्लामा उपलब्ध गराईएका निर्देशन बमोजिम तदारूकताका साथ कार्यक्रम सम्पन्न गरी गराई वेरूजु फछ्योटलाई सम्बन्धित कर्मचारीको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनको आधारको रूपमा कार्यान्वयन हुने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>ढ) भौतिक निर्माणमा विद्यालयको भूमिका विद्यालयमा हुने भौतिक निर्माण सम्बन्धी कार्य गर्दा माथि उल्लेखित कार्य प्रक्रियाका अतिरिक्त देहाय अनुसार गर्नुपर्नेछ :</p>		

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>(क) विद्यालय निर्माण प्रस्ताव तयार गरी निर्णयसहित स्थानीय तहमा पेस गर्ने,</p> <p>(ख) निर्माणका लागि छनोट भएका विद्यालयको व्यवस्थापन समितिले स्थानीय तहसँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता बापतको रकम माग गर्ने,</p> <p>(ग) विद्यालय निर्माणको अनुसूची ८ अनुसारको समय तालिका तयार गरी स्थानीय तहमा पेस गर्ने,</p> <p>(घ) विद्यालय भौतिक निर्माणको गुरुयोजना तयार गरी सो आधारमा उपयुक्त डिजाइन छनोट गर्ने, स्थानीय निकायबाट स्वीकृति लिने र निर्माण स्थलको तयारी (Site clearance) गर्ने,</p> <p>(ङ) प्राविधिकको रेखदेखमा निर्माण सामग्री खरिद, सङ्कलन र भण्डारण गर्ने। सामग्री खरिदमा मितव्ययिता र गुणस्तर कायम गर्ने,</p> <p>(च) स्थानीय तहको प्राविधिकसँग सम्पर्क गरी विद्यालयको ले-आउट गरी निर्माण कार्य अघि बढाउने,</p> <p>(छ) निर्माणसम्बन्धी तालिम प्राप्त कालीगढलाई मात्र निर्माण कार्यमा लगाउने,</p> <p>(ज) सिमेन्ट कार्यका लागि सम्भव भएसम्म मिक्सिड मेसिन,भाइब्रेटर जस्ता उपकरणहरूको व्यवस्था गर्ने,</p> <p>(झ) कङ्क्रीटको उपयुक्त सिंचिकरण (Proper curing of concrete) सुनिश्चित गर्ने,</p> <p>(ञ) निर्माण कार्यको नियमित रूपमा अनुगमन गर्ने। यसका लागि अनुसूची ११ को रूजुसूची प्रयोग गर्ने.</p> <p>(ट) स्थानीय तहको प्राविधिकबाट नाप जाँच गराई भुक्तानीका लागि पेस गर्ने,</p> <p>(ठ) निर्माण कार्यको खर्चको पारदर्शिता कायम गर्ने।</p> <p>(ड) कार्य सम्पन्न प्रमाणपत्र प्राप्त गर्ने।</p> <p>(ढ) निर्माण भएको भौतिक संरचनाको नियमित रेखदेख र मर्मत सम्भार गर्ने।</p> <p>८.५. विद्यालय प्रवलीकरण (Retrofitting) कार्यक्रम : विद्यालय भवन प्रवलीकरण (Retrofitting) कार्यका लागि छनोट भएका विद्यालयहरूको डिजाइन शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रबाट उपलब्ध गराइनेछ। स्वीकृत ड्रइङ/डिजाइनिङ प्राप्त भए पश्चात मात्र विद्यालयलाई सो कार्यका लागि अनुदान उपलब्ध गराउने।</p> <p>८.६. नमुना विद्यालय सुधार गुरुयोजना अनुरूप भौतिक निर्माण अनुदान : नमुना विद्यालयले स्वीकृत गुरुयोजनाको परिधि भित्र रही न्यूनतम पूर्वाधारहरूको प्रथमिकतामा उल्लेख गरेका कार्यक्रमहरूहरू आईसिटि ल्याब (ICT Lab), विज्ञान प्रयोगशाला, पुस्तकालय व्यवस्थापन कार्य गर्न बाँकी रहेको भए सो कार्यहरू गर्ने। गतवर्ष भौतिक पूर्वाधार निर्माणाधिन रहेको विद्यालयहरूको स्वीकृत गुरुयोजना तोकेको क्षेत्रमा विद्यालय भौतिक निर्माण कार्यमा खर्च गर्ने प्रयोजनका लागि यस आर्थिक वर्षमा यस निर्देशिकाको अनुसूची ११ मा उल्लिखित खण्ड "क" मा रहेका २०३ विद्यालयहरूका लागि प्रति विद्यालय १ करोड र खण्ड "ख" मा रहेका १०० विद्यालयका लागि प्रति विद्यालय १ करोड ५० लाख रकम सम्बन्धित स्थानीय तहमा पठाइएको छ। उक्त बजेट विद्यालयलाई उपलब्ध गराउदा हाल सम्मको कार्य प्रगति तथा सम्पादन हुने कार्यक्रमको लागत अनुमान सहित अनुदान माग गर्न लगाइ उपलब्ध गराउने। अनुदान उपलब्ध गर्दा विद्यालय र स्थानीय तह बीच सम्झौताका गरी पहिलो पटक ५० प्रतिशत र बाँकी रकम कार्यप्रगतिका आधारमा उपलब्ध गराउने। विद्यालयले भौतिक निर्माण कार्य गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली र विद्यालय खरिद दिग्दर्शन भित्र रहि निर्माण कार्य सञ्चालन गर्ने। स्थानीय तह र शिक्षा विकास तथा समन्वय</p>		

क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक				
<p>ईकाइले भौतिक निर्माण तथा शैक्षिक विकासको नियमित अनुगमन गरी सोको प्रतिवेदन शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्रमा उपलब्ध गराउने ।</p> <p>८.७. WASH सुविधा भएको शौचालय निर्माण अनुदान : स्थानीय तहले अनुसूची ५ मा उल्लिखित आधार अनुसार विद्यालय छनोट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । छनोट भएका विद्यालयहरूका लागि प्रति विद्यालय रू ७ लाख उपलब्ध गराउने । विद्यालयले शौचालय निर्माण गर्दा छात्रछात्रालाई छुट्टाछुट्टै निर्माण गर्नुपर्नेछ वा प्रवेशद्वार विपरित दिशाबाट राख्नु पर्नेछ । शौचालयको सरसफाइका लागि प्रशस्त पानीको व्यवस्था गर्ने । छात्रा शौचालय निर्माण गर्दा प्रयोग भैसकेको स्यानिटरी प्याडलाई इन्सिनेरेटर (Incinerator) को प्रयोग गरी नष्ट गर्ने व्यवस्था गर्ने र Changing Room समेत निर्माण गर्नुपर्नेछ । ट्युब्वेल गाड्दा/जडान गर्दा सेप्टिक ट्याङ्क तथा सोकपिटबाट कम्तीमा पनि ३० मिटर टाढा गाड्नुपर्ने छ । शौचालयको ड्रईड डिजाइन शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रबाट स्वीकृत भए अनुसारका आधारमा निर्माण गर्ने ।</p> <p>८.८.अपाङ्गताको प्रकृति अनुरूप आवश्यकताको आधारमा प्रत्येक प्रदेशमा पूर्वाधारयुक्त विशेष शिक्षा आवासीय विद्यालय सञ्चालन : छनोट भएका यस प्रकृतिका विद्यालयहरूलाई शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रबाट विकास भएको अवधारणा पत्र तथा तोकिएको मापदण्डका आधारमा विद्यालयले विकास गरेको स्थानीय तहबाट स्वीकृत गुरुयोजनाको परिधि भित्र रही विद्यालय भौतिक निर्माण सम्बन्धी कार्य वुँदा नं ८.२ अनुसार गर्ने । चालु आवमा यस प्रकृतिका विद्यालय निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सोको कार्य प्रगति यस केन्द्रमा उपलब्ध गराउने । यस प्रकृतिको विद्यालयमा निम्नानुसारका पूर्वाधार विकास भएको हुनुपर्नेछ :</p> <ol style="list-style-type: none"> १) आवासीय विद्यालयमा २०० जना बाल बालिका आवासमा बस्न सक्ने क्षमताको हुनुपर्नेछ, २) विद्यालयमा Dark Room, Audio Proof Room, Counselling Room, प्रशासनिक भवन,वार्डेन कक्ष, IT सुविधा सहितको पुस्तकालय, आधारभूत उपकरण सहितको थेरापी कक्ष र विभिन्न किसिमका अपाङ्गता भएका बाल बालिकाहरूका लागि नमुना स्रोत कक्षाको व्यवस्था गर्न सकिने गरी भवन निर्माण गर्नु पर्नेछ, ३) अपाङ्गता अनुकूल खेलमैदान, सङ्गीत, योगाभ्यास र कर्मयोगको माध्यमबाट स्वावलम्बी बनाउन करेसाबारीका लागि आवश्यक पर्ने जग्गाको समेत व्यवस्था गर्नु पर्ने छ, ४) पूर्वव्यावसायिक सिप विकासका लागि अभ्यास गर्ने आवश्यक सामग्री सहितको कक्ष निर्माण गर्ने, ५) यस वर्ष यस कार्यका लागि प्रति विद्यालय ५० लाख बिनियोजन गरिएको छ । 						
<p>९ क्रियाकलाप नं २.७.१३.१३ विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान</p> <p>९.१. यस क्रियाकलापमा निम्नानुसारका उपक्रियाकलापहरूको बजेट समावेश गरिएको छ । कार्यक्रमका कार्यान्वयन गर्दा प्रथममतः स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही निर्धारित दररेट अनुसार विद्यालयमा अनुदान दिने ।</p> <table border="1" data-bbox="94 1284 1451 1328"> <thead> <tr> <th data-bbox="94 1284 1052 1328">कार्यक्रम</th> <th data-bbox="1052 1284 1451 1328">दर</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="94 1328 1052 1401"></td> <td data-bbox="1052 1328 1451 1401"></td> </tr> </tbody> </table>	कार्यक्रम	दर			<p>मुख्य जिम्मेवार</p> <ul style="list-style-type: none"> • गाँउपालिका/नगरपालिका • विद्यालय • विद्यालय व्यवस्थापन समिति सहजीकरण/समन्वय 	<ul style="list-style-type: none"> • प्रोत्साहन अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालय सङ्ख्या • TST लागु गरेका विद्यालय सङ्ख्या
कार्यक्रम	दर					

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया		जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
तोकिएको सूचकका आधारमा कार्य सम्पादन सम्पन्न गर्ने विद्यालयलाई कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान (Performance based Grants)	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ५० हजार	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<ul style="list-style-type: none"> पुस्तकालय अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालय सङ्ख्या ICT अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालय सङ्ख्या विज्ञान अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालय सङ्ख्या प्रोत्साहन भत्ता प्राप्त गर्ने प्रअ शिक्षक सङ्ख्या प्रगति प्रतिवेदन EGR न्यूनतम प्यकेज कार्यान्वयनका लागि अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालय एकमुष्ट अनुदान प्राप्त विद्यालय चौमासिक प्रतिवेदनहरू IEMIS प्रतिवेदन शिक्षकका लागि पेसगत सहयोग
उत्कृष्ट सिकाइ उपलब्धि भएका विद्यालयलाई सिकाइ सुदृढीकरणका लागि प्रोत्साहन अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू २ लाख		
शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा विताउने समयावधी सुधार योजना कार्यान्वयनका लागि विद्यालयलाई अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू २ हजार		
माध्यामिक विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना तथा व्यवस्थापन(फिक्सिड, किताव खरिद, तथा इ पुस्तकालय समेत)	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ६ लाख ५० हजार		
शिक्षण सिकाइमा ICT को प्रयोग(कम्प्युटर, इन्टरनेट, कनेक्टिभिटी इक्यूपमेन्टस तथा Kits खरिद) का लागि अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ६ लाख ५० हजार		
माध्यामिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ६ लाख ५० हजार		
प्रारम्भिक पढाइ सिप विकासका लागि न्यूनतम प्याकेजका लागि अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ९ हजार		
गणित विज्ञान र अङ्ग्रेजी विषयका लागि क्रियाकलापमा आधारित सामग्री Kits अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ५० हजार		
नमुना विद्यालयमा सेवा अनुबन्धका आधारमा नियुक्ति हुने प्र.अ र शिक्षकका लागि विद्यालय मार्फत् प्रोत्साहन अनुदान	प्रति विद्यालय रू २ लाख		
शिक्षक दरबन्दी तथा राहत अनुदान प्राप्त नगरेका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय रू १० लाख		
नमुना विद्यालयको शैक्षिक तथा व्यवस्थापकीय योजना कार्यान्वयन अनुदान	प्रतिविद्यालय रू ५० लाख		
शैक्षिक कार्यक्रम व्यवस्थापन तथा सुशासन प्रवर्धन	स्थानीय तहको विद्यालय सङ्ख्या अनुसार		
विद्यालय सुपरिवेक्षण तथा शिक्षकको पेसगत सहयोग	स्थानीय तहको विद्यालय सङ्ख्या अनुसार		
<p>९.२. तोकिएको सूचकांकको आधारमा कार्य सम्पादन सम्पन्न गर्ने विद्यालयलाई कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान (Performance based Grants) : विद्यालय अनुदान व्यवस्थापन निर्देशिका २०७४ मा उल्लेखित कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन सूचकका आधारमा विद्यालयलाई प्रस्ताव पेस गर्न लगाउने । प्राप्त प्रस्तावका आधारमा विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तरको मुल्यांकन गरी प्रति विद्यालय रू ५० हजारका दरले अनुदान उपलब्ध गराउने । विद्यालयले प्राप्त अनुदान विव्यसको निर्णय अनुसार शैक्षिक गुणस्तर सुधारका क्षेत्र पहिचान गरी</p>			

क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>खर्च गर्ने। यस प्रकारका कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदानहरू दिँदा कुनै पनि विद्यालयलाई दोहोरो नपर्ने गरी दिनुपर्नेछ। साथै अनुदान दिनपूर्व विद्यालयले शिक्षण सिकाइ समयमापन सम्बन्धी कार्यविधि लागु गरेको सुनिश्चितता हुनुपर्नेछ। यो कार्यविधि शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको वेबसाइट www.doe.gov.np मा उपलब्ध छ।</p> <p>९.३. उत्कृष्ट सिकाइ उपलब्धी भएका विद्यालयलाई सिकाइ सुदृढीकरण तथा विद्यालयलाई कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान (Performance based Grants) : स्थानीय तहले उत्कृष्ट विद्यालयलाई अनुदान उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि विद्यालय छनोट गर्दा कक्षा ८, कक्षा १० र कक्षा १२ को परीक्षा नतिजा, शिक्षक उपस्थिति विद्यार्थी सङ्ख्या, सिकाइ उपलब्धि विद्यार्थी कक्षा छाड्ने दोहोर्याउने दर विद्यालय बाहिरका बाललाविकाको अवस्था जस्ता आधारमा कम्तीमा १०० पुर्णाङ्क रहने गरी मापदण्ड निर्धारण गर्ने। सो मापदण्ड विद्यालयमा उपलब्ध गराई यस प्रकृतिको अनुदान प्राप्तिका लागि प्रस्ताव पेस गर्न लगाउने। मापदण्डका आधारमा विद्यालयको प्राप्त गर्ने अङ्क सहित विद्यालयले सिकाइ उपलब्धिमा थप बृद्धि गर्न र आफ्ना असल अभ्यासहरू न्यून सिकाइ उपलब्धि भएका विद्यालयहरूलाई अनुभव आदान प्रदान गर्नका लागि प्रवर्तनात्मक क्रियाकलाप सहितको प्रथम चौमासिक भित्र पेस गर्न लगाउने। स्थानीय तहले विद्यालयले पेस गरेको प्रस्तावको मूल्याङ्कन गरी स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रमको परिधिभित्र रही स्थानीय तह भित्रका उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने सफल एउटा विद्यालयलाई एकमुष्ट रू. २ लाख प्रोत्साहन स्वरूप अनुदान रकम अनुदान दिन सकिने। विद्यालयले स्वीकृत प्रस्ताव अनुसारका क्रियाकलाप सञ्चालन गरी सोको आवधिक प्रगति प्रतिवेदन स्थानीय तह र शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा नियमित रूपमा पठाउने। स्थानीय तहले प्रस्तावअनुसार अनुदान रकमको उपयोगको अवस्थाका सम्बन्धमा नियमित अनुगमन गर्ने।</p> <p>९.४. शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा विताउने समयावधि सुधार योजना कार्यान्वयनका लागि विद्यालयलाई अनुदान : शिक्षक विद्यार्थी नियमितता मार्फत् शिक्षण सिकाइ समयलाई अधिकतम उपयोग गरी प्रभावकारी शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापमा शिक्षकहरूको जवाफदेहिता तथा विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धि अभिवृद्धिमा सहजीकरण गर्ने गरी शिक्षण सिकाइ समय मापन/कार्यान्वयन कार्यविधि-२०७४ का आधारमा कार्यसम्पादन गर्ने गरी प्रति विद्यालय रू २ हजारका दरले विद्यालयलाई अनुदान दिने। अनुदान उपलब्ध गराउँदा कार्यविधि लागु गर्ने निर्णय विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट भई आउनु पर्ने। यस शीर्षकमा प्राप्त रकलाई विद्यालयले व्यवथापकीय क्षेत्रमा खर्च गर्ने। विद्यालयले कार्यविधि अनुसार कार्य सम्पादन गर्ने स्थानीय तह र इकाइले नियमित कार्य सम्पादनको अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउने। सबै स्थानीय तह अन्तर्गतका विद्यालयमा कार्यक्रम लागु भएको सुनिश्चितता सहितको पत्र तथा शिक्षक नियमितताको अनुगमन अभिलेख शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ मार्फत् शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा पठाउने। यस सम्बन्धी कार्यविधि शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको वेबसाइट www.doe.gov.np मा उपलब्ध छ।</p> <p>९.५. माध्यमिक विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना तथा व्यवस्थापन (फर्निचिड, किताव खरिद, तथा इ-पुस्तकालय समेत) (छनोट भएका विद्यालय) : विद्यालय छनोट गर्दा देहायका आधारमा विद्यालयको प्रथमिकता तय गरी विद्यालय छनोट गर्ने:</p> <p>क) लाइब्रेरी नभएका माध्यमिक विद्यालयहरू</p> <p>ख) गत विगत आ.व.मा लाइब्रेरी व्यवस्थापन अनुदान प्राप्त नगरेका माध्यमिक विद्यालयहरू</p>		<p>उपलब्ध गराइएका विद्यालय/शिक्षक</p>

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>ग) माध्यमिक तहमा विद्यार्थी सङ्ख्या उच्च रहेका विद्यालयहरू</p> <p>घ) लाइब्रेरी व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कक्षाकोठा रहेका विद्यालयहरू</p> <p>ङ) स्थानीय तहका सबै माध्यमिक तहले यस प्रकारको एक पटक अनुदान प्राप्त गरी सकेको भए उच्च विद्यार्थी सङ्ख्या भएको अनुमतिले जेष्ठता क्रममा आधारभूत तह कक्षा १-८ सञ्चालित विद्यालयहरूलाई अनुदान उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।</p> <p>९.६. छनोट भएका विद्यालयलाई प्रति विद्यालय एकमुष्ट ६ लाख ५० हजारका दरले अनुदान दिने । उक्त अनुदानबाट विद्यालयले पाठ्यपुस्तक, पाठ्यक्रम, शिक्षक निर्देशिका, सन्दर्भ सामग्री खरिद गर्ने । लाइब्रेरीका लागि आवश्यक फर्निचरहरू जस्तै पुस्तक न्याक, बसाइ व्यवस्थाका लागि कुर्सी टेबुल लगायतका सामग्रीहरू व्यवस्था गर्न कुल बजेटको २५% सम्म बजेट सार्वजनिक खरिद ऐन अनुसार खर्च गर्ने । विद्यालयले खरिद गरेका पुस्तकहरूको सूचि अनिवार्यरूपले स्थानीय तहमा पेस गर्नु पर्नेछ ।</p> <p><i>द्रष्टव्य: यस वापत प्राप्त अनुदानबाट विद्यार्थीको दैनिक पठन पाठनसँग असम्बन्धित र असान्दर्भिक पुस्तक तथा सामग्रीहरू खरिद गर्न पाइने छैन ।</i></p> <p>९.७. शिक्षण सिकाइमा ICT को प्रयोग (कम्प्युटर, इन्टरनेट, कनेक्टिभिटी ईक्यूपमेन्टस तथा Kits खरिद) का लागि अनुदान :</p> <p>स्थानीय तहले इन्टरनेटको पहुँच भएका तथा विद्युतको नियमित आपूर्ति भएका विद्यालयहरूको विवरण तयार गरी ती विद्यालयबाट प्रस्ताव माग गर्ने । विद्यालयले माध्यमिक तहमा गणित अङ्ग्रेजी र विज्ञान विषय पढाइहेका ,कम्प्युटर ऐच्छिक विषयका रूपमा अध्यापन गराएका एवम् शिक्षकको ICT का माध्यमबाट शिक्षण गर्न सक्ने क्षमता र तत्परता खुल्ने विवरण सहित प्रस्ताव पेस गर्ने । प्रस्तावहरूको मूल्याङ्कन गरी विद्यालयहरूको छनोट गर्ने । छनोट भएका विद्यालयहरूलाई गणित विज्ञान र अङ्ग्रेजी विषयका kits र networking, internet आदि व्यवस्थापन गर्न लगाउदा आवश्यक फर्निचर, कम्प्युटर/उपकरण/सफ्टवेयर/विद्युतीय अन्तरक्रियात्मक श्रव्य-दृश्य सिकाइ सामग्री व्यवस्थापन गर्ने सुनिश्चिता कायम गरी प्रति विद्यालय ६ लाख ५० हजार एकमुष्ट अनुदान रकम उपलब्ध गराउने । विद्यालयले नमुना माध्यमिक विद्यालय व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७४ को सम्बन्धित खण्ड र अनुसूचीमा भएको आधार तथा स्पेसिफिकेसनको परिधिभित्र रहेर सार्वजनिक खरिद ऐन नियमावली तथा विद्यालय खरिद दिग्दर्शन अनुसारका प्रक्रियाहरू पूरा गरी सामग्री खरिद गर्ने । अनुदान प्राप्त विद्यालयले निर्धारित मापदण्ड र प्रक्रिया अनुरूप कार्यान्वयन गरेन गरेको नियमित रूपमा अनुगमन गरी सोको एकप्रति शिक्षा तथा मावन स्रोत विकास केन्द्रमा पनि पठाउने । स्थानीय तहका सबै माध्यमिक तहले यस प्रकारको एक पटक अनुदान प्राप्त गरी सकेको भए उच्च विद्यार्थी सङ्ख्या भएको अनुमतिले पुरानो क्रममा आधारभूत तह कक्षा १-८ सञ्चालित विद्यालयहरूलाई अनुदान उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।</p> <p>९.८. माध्यमिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान : विगतमा यस प्रकृतिको अनुदान नपाएका माध्यमिक विद्यालयहरूको पहिचान गरी प्रति विद्यालय रू ६ लाख ५० हजारको दरले एकमुष्ट विद्यालयलाई उपलब्ध गराउने । यसरी अनुदान दिँदा विद्यालयको विद्यार्थी सङ्ख्या, जेष्ठता समेतलाई आधार मानि सूचि बनाउने । यसै गरी विज्ञान विषय पढाइ भएका विद्यालय, प्राविधिक धार संचालित विद्यालय र नमुना विद्यालयलाई प्रदान गर्ने तर यस प्रकृतिको बजेट विगत वर्षमा त्यस्ता विद्यालयले प्राप्त गरेको भए दोहोरो नदिने । यदि यस शीर्षकमा रकम बचत भएमा आधारभूत (निम्न माध्यमिक) तह सञ्चालन भएको विद्यालयलाई उपलब्ध गराउने । यस शीर्षकबाट रकम प्राप्त गरेका विद्यालयहरूले नमुना विद्यालय सञ्चालन निर्देशिका २०७४ को अनुसूचीमा उल्लेखित मापदण्डका आधारमा विज्ञान प्रयोगशाला व्यवस्थापन गर्ने । स्थानीय</p>		

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>तहका सबै माध्यमिक तहले यस प्रकारको एक पटक अनुदान प्राप्त गरी सकेको भए उच्च विद्यार्थी सङ्ख्या भएको अनुमतिले जेष्ठता क्रममा रहेको आधारभूत तह कक्षा १-८ सञ्चालित विद्यालयहरूलाई अनुदान उपलब्ध गराउन सकिनेछ।</p> <p>९.९. प्रारम्भिक पढाइ सिप विकासका लागि न्यूनतम प्याकेज कार्यान्वयन : पढाइ सिप प्रवर्धन कार्यक्रम लागु भएका जिल्ला तथा स्थानीय तहले कक्षा १-३ का लागि प्रतिकक्षा ३ हजारको दरले जम्मा रू ९ हजार रकम विद्यालयमा उपलब्ध गराउने। उक्त रकमबाट विद्यालयले कक्षा कोठा पढाइ सिप प्रवर्धनका लागि न्यूनतम प्याकेज अन्तर्गतका क्रियाकलापहरू सुनिश्चित गर्न खर्च गर्ने। न्यूनतम प्याकेज अन्तर्गत कक्षागत रूपमा एक सेट सिकाई सामग्री, अभ्यास पुस्तिका प्रति विद्यार्थी एक सेट पुग्ने गरी विद्यालयले अनिवार्य रूपले खरिद गर्न लगाउने। जिल्ला भित्रका अन्य स्थानीय तहसँग समन्वय गरी विकास भएको CRC/PRC जिल्ला भित्र छपाइ गरी विद्यालयलाई खरिद गर्न लगाउन सकिनेछ। सो सामग्रीको प्रयोग भए नभएको स्थानीय तहबाट निरन्तर अनुगमनको व्यवस्था मिलाउने। कार्यक्रम सम्बन्धमा अभिभावकहरूलाई अभिमुखीकरण गर्ने एवम् कक्षा कोठामा आधारित प्रारम्भिक कक्षा पढाइ मूल्याङ्कन (CB-EGRA) गर्ने। यी क्रियाकलापका लागि यस शीर्षकमा रकम नपुग भएको अवस्थामा प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा प्राप्त हुने बजेटबाट रकम उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। (कार्यक्रम लागु भएका ३८ जिल्लाहरू: ताप्लेजुङ, धनकुटा, सप्तरी, धनुषा, भक्तपुर, रसुवा, पर्सा, तनहु, कास्की, मनाङ, मुस्ताङ, रूपन्देही, दाङ, वाँके, वर्दिया, सुर्खेत, डोल्पा, कैलाली, कञ्चनपुर, डडेल्धुरा, खोटाङ, रौतहट, सर्लाही, महोत्तरी, सिन्धुपाल्चोक, म्याग्दी, कपलिलवस्तु, दैलेख, अछाम, वलपरासी सुस्ता पश्चिम, भोजपुर, वारा, सिराहा, सिन्धुली, बाग्लुङ, रोल्पा, सल्यान र डोटी)</p> <p>९.१०. गणित, विज्ञान र अङ्ग्रेजी विषयका लागि क्रियाकलापमा आधारित सामग्री (Kits) अनुदान : स्थानीय तहले विगतमा यस प्रकृतिको अनुदान नपाएका आधारभूत तह कक्षा ६-८ का लागि विद्यालयहरू यकीन गरी प्राप्त बजेटको परिधि भित्र रही प्रति विद्यालय रू ५० हजारका दरले विद्यालयलाई अनुदान उपलब्ध गराउने। विद्यालयले पाठ्यक्रम विकास केन्द्रबाट विकास एवम् स्वीकृत भएका गणित, विज्ञान र अङ्ग्रेजी विषयका सामग्रीहरू व्यवस्था गरी विद्यार्थीको शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापमा सहजीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>९.११. नमुना विद्यालयमा कार्यसम्पादन करारका आधारमा प्र.अ र शिक्षकका लागि विद्यालय मार्फत् प्रोत्साहन अनुदान: शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रबाट छनोटमा भएका, नमुना विद्यालयको गुरुयोजना स्थानीय तहबाट स्वीकृत भई सञ्चालनमा रहेका, नमुना विद्यालय व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७४ बमोजिम छनोट भएका प्र.अ. तथा विद्यालयका शिक्षकहरूले यो प्रोत्साहन प्राप्त गर्नेछन। यसका लागि प्रति विद्यालय रू २ लाखका दरले बजेट व्यवस्था भएकोले यसलाई विद्यालयमा अनुदान दिनु पूर्व अनुसूची १४ मा उल्लेखित आधारमा विद्यालयका प्रधानाध्यापकसँग स्थानीय तहले कार्य सम्पादन करार गरी अनुदान उपलब्ध गराउने। प्रधानाध्यापकले आफ्नो विद्यालयका माध्यमिक तहका कम्तीमा ३ जना विषय शिक्षकसँग कार्यसम्पादन करार गर्ने सोको प्रगति नियमित रूपमा स्थानीय तह र यस केन्द्रमा पठाउने।</p> <p>९.१२. शिक्षक दरवन्दी तथा शिक्षक अनुदान प्राप्त नगरेका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई एकमुष्ट अनुदान</p> <p>यस क्रियाकलापमा बजेट बिनियोजन रहेका स्थानीय तहले यस केन्द्रको वेबसाइटमा रहेका विद्यालयहरूका लागि वार्षिक एकमुष्ट विद्यालय सञ्चालन कार्यविधि, २०७६ मा उल्लेखित अनुदान प्राप्त गर्ने सर्त पुरा गरेका सुनिश्चितता भए नभएको यकीन गरी सर्त पुरा गरेका विद्यालयलाई देहाय आधारमा भाद्र मसान्तभित्र अनुदान उपलब्ध गराउने:</p>		

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>क) अनुदान लिने विद्यालयसँग केन्द्रले तोके अनुसारको ढाँचामा विद्यालय सञ्चालनका लागि करार सम्झौता गर्ने,</p> <p>ख) छनोटमा परेका विद्यालयलाई स्थानीय तहले करार सम्झौता अनुसार काम सम्पादन गर्ने शर्तमा प्रति विद्यालय वार्षिक एकमुष्ट १० लाख अनुदानको रकम निकासा गर्ने,</p> <p>ग) विद्यालयले कार्यसम्पादन करारमा उल्लेखित सर्त अनुसार कार्य सम्पादन भए नभएको नियमित अनुगमन गरी सोको कार्य प्रगति यस केन्द्रमा पठाउने,</p> <p>घ) स्थानीय तहले दरवन्दी मिलानमा दरवन्दी प्रस्ताव नगर्ने । यस पूर्व कुनै प्रकारको दरवन्दी तथा राहत अनुदान प्राप्त नगरेको सुनिश्चित गरी मात्र निकासा दिने,</p> <p>ङ) सार्वजनिक विद्यालय समायोजन एवम् एकीकरण कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७ को परिच्छेद ३ का आधारमा समायोजन वा एकीकरण हुनु पर्ने विद्यालयमा नपर्ने विद्यालयहरूलाई मात्र अनुदान उपलब्ध गराउने ।</p> <p>विद्यालयले कार्यविधिले तोकेको क्षेत्रमा मात्र रकम खर्च गर्ने । कार्यविधि यस केन्द्रको वेबसाइट www.doe.gov.np को निर्देशिका खण्डमा रहेको छ ।</p> <p>९.१३. नमुना विद्यालयको शैक्षिक तथा व्यवस्थापकीय योजना कार्यान्वयन अनुदान : यस निर्देशिकाको अनुसूची ९ को खण्ड "क" र "ख" मा उल्लेखित विद्यालयलाई स्वीकृत गुरुयोजनामा उल्लेखित शैक्षिक सुधारका लागि पहिचान भएका कार्यक्रम मध्ये विज्ञान प्रयोगशाला, ICT Lab, पुस्तकालय व्यवस्था नभएका विद्यालयले सो व्यवस्था गर्न तथा नमुना विद्यालय व्यवस्थापन निर्देशिका २०७४ मा उल्लेखित शैक्षिक पूर्वाधारहरू, छात्रावास व्यवस्थापन, शैक्षिक सुशासनका न्यूनतम सर्त पुरा गर्ने कार्यक्रम तथा यस पूर्व भौतिक पूर्वाधार विकासका लागि बिनियोजित बजेटको कार्य प्रगति सहित शैक्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक बजेट सहितको प्रस्ताव विद्यालयबाट पेस गर्न लगाउने । गुरुयोजना र नमुना विद्यालय व्यवस्थापन निर्देशिका उल्लेखित शैक्षिक सुधारका क्रियाकलापका आधारमा तत्कालीन रूपमा शैक्षिक सुधार हुने क्रियाकलाप तोकि स्थानीय तह र विद्यालयबिच सम्झौता गरी विद्यालयलाई रू ५० लाख अनुदान उपलब्ध गराउने । विद्यालयले सम्झौता अनुरूप काम गरे नगरेको नियमित अनुगमन गरी कार्य प्रगति यस केन्द्रमा पठाउने ।</p> <p>९.१४. विद्यालय सुपरिवेक्षण तथा शिक्षकको पेसागत सहयोग</p> <p>स्थानीय तहले विद्यालय सुपरिवेक्षण र शिक्षकको पेसागत सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउन अनुगमन योजना निर्माण गर्ने । यसका लागि विषयगत शिक्षक समिति तथा विषयविज्ञ रहेको रोष्टर निर्माण गर्ने । उक्त रोष्टर मध्येबाट स्थानीय तह अन्तर्गतका सबै विद्यालयमा ३ महिनामा कम्तीमा १ पटक सुपरिवेक्षण गरी पेसागत सहयोगका लागि कक्षा अवलोकन, पृष्ठपोषण आदान प्रदान, नमुना पाठ पर्दर्शन एवम् शैक्षणिक समस्या समाधानका लागि छलफल गर्ने, गराउने । यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि ५० विद्यालयसम्म भएका स्थानीय तहका लागि जम्मा रू ७५ हजार, १०० विद्यालयसम्म भएका स्थानीय तहका लागि रू १ लाख, १५० सम्म विद्यालय भएका स्थानीय तहका लागि १ लाख ५० हजार र सो भन्दा बढी विद्यालय भएका स्थानीय तहका लागि रू २ लाख रकम व्यवस्था भएकाले सो अनुसार खर्च गर्ने । यसका अतिरिक्त स्थानीय तहले</p>		

क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>आन्तरिक स्रोतबाट समेत बजेट व्यवस्था गरी एकीकृत अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ ।</p> <p>१.१५. शैक्षिक कार्यक्रम व्यवस्थापन तथा सुशासन प्रवर्धन</p> <p>क) स्थानीय तहले यस शीर्षकबाट देहायका कार्य सम्पादन गर्नुपर्नेछः</p> <ol style="list-style-type: none"> १. ससर्त अनुदान अन्तर्गत विभिन्न सबजेट उपशीर्षकहरूमा वित्तीय हस्तान्तरण भएका कार्यक्रमहरूको अनुसूची मा उल्लेखित ढाँचामा वार्षिक तथा चौमासिक प्रतिवेदन तयारी तथा संप्रेषण गर्ने, २. स्थानीय तह अन्तर्गतका सबै प्रकारका विद्यालयलाई अनिवार्य रूपमा विद्युतीय IEMIS मा शैक्षिक तथ्याङ्क भर्न तथा अद्यावधिक गर्न लगाउने, सोका लागि प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराउने र स्थानीय तहको शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदन तयारी तथा प्रकाशन गर्ने , ४. स्थानीय तह अन्तर्गतका विद्यालयका शिक्षकहरूको डिजिटल डाटावेश तयारी, परीक्षा लगायतका अभिलेखको व्यवस्थापन गर्ने , ५. स्थानीय तहले गाँउ/नगर शिक्षा योजना निर्माण तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने, ६. वार्षिक कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि स्थलगत अनुगमन तथा प्राविधिक सहयोग गर्ने । <p>ख) यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि रू ५० विद्यालयसम्म भएका स्थानीय तहका लागि जम्मा रू ७५ हजार, १०० विद्यालयसम्म भएका स्थानीय तहका लागि रू १ लाख, १५० सम्म विद्यालय भएका स्थानीय तहका लागि रू १ लाख ५० हजार र सो भन्दा वढी विद्यालय भएका स्थानीय तहका लागि रू २ लाख रकम व्यवस्था भएकाले सो अनुसार खर्च गर्ने । यसका अतिरिक्त स्थानीय तहले आन्तरिक स्रोतबाट समेत बजेट व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ ।</p>		
<p>१० क्रियाकलाप २.७.१३.२३ सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क सेनिटरी प्याड व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी अनुदान</p> <p>१) स्थानीय तहले सामुदायिक विद्यालयको कक्षा ६-१२ सम्म अध्ययनरत सबै छात्राहरूका लागि निःशुल्क सेनिटरी प्याड व्यवस्थाका लागि सेनिटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ वमोजिम देहाय अनुसार गर्ने :</p> <p>क) सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत कक्षा ६-१२ सम्मका छात्राहरूको तथ्याङ्क यकीन गर्ने,</p> <p>ख) कार्यविधिमा उल्लेखित प्रक्रिया अनुसार विद्यालयमार्फत् विद्यार्थीलाई महिनावारीको समयमा तोकिएको मापदण्ड अनुसारको प्याड उपलब्ध गराउने,</p> <p>ग) वार्षिक १० महिना अवधिका लागि निःशुल्क सेनिटरी प्याडको व्यवस्था मिलाउने,</p> <p>घ) कक्षा ६ भन्दा तल्लो कक्षामा अध्ययन गर्ने महिनावारी भएका छात्राहरूलाई पनि यो व्यवस्था अनुसार प्याड उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।</p> <p>ड) प्याड व्यवस्थापन गर्दा स्वदेशी उद्योगबाट उत्पादित प्याडलाई प्राथमिकता दिने ।</p>	<p>मुख्य जिम्मेवार</p> <ul style="list-style-type: none"> • गाँउपालिका/नगरपालिका • विद्यालय <p>सहजीकरण/समन्वय</p> <ul style="list-style-type: none"> • शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<ul style="list-style-type: none"> • प्याड प्राप्त गर्ने विद्यार्थी सङ्ख्या
<p>११ क्रियाकलाप २.७.१३.२१ भुटानी शरणार्थीका विद्यार्थी अध्ययनरत विद्यालयका लागि शिक्षक र पाठ्यपुस्तक व्यवस्थाका लागि अनुदान</p>	<p>मुख्य जिम्मेवार</p> <ul style="list-style-type: none"> • नगरपालिका 	<ul style="list-style-type: none"> • तलव प्राप्त शिक्षक • पाठ्यपुस्तक प्राप्त

क्रियाकलाप नं., क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>क) यस क्रियाकलाप अन्तर्गत बजेट बिनियोजन रहेको झापा जिल्लाको दमक नगरपालिका अन्तर्गत श्री ढुकुरपानी माध्यमिक विद्यालय तथा चुलाचुली आधारभूत विद्यालयका लागि शिक्षक तथा निःशुल्क पाठ्यपुस्तक व्यवस्थापनका लागि स्वीकृत कक्षागत दररेट अनुसार विद्यार्थी सङ्ख्याका आधारमा अनुदान उपलब्ध गराउने ।</p> <p>ख) शिक्षक व्यवस्थापनका लागि ढुकुरपानी माध्यमिक विद्यालयका लागि आधारभूत तहको प्राथमिक तह तर्फ ३, निम्नमाध्यमिक तह तर्फ ४ र माध्यमिक तर्फ ५ जना गरी जम्मा १२ जनाको र चुलाचुली आधारभूत विद्यालयका लागि आधारभूत तहको प्राथमिक तह तर्फ ४ र निम्नमाध्यमिक तह तर्फ ५ गरी जम्मा ९ जनाको स्वीकृत तलममान अनुसार १३ महिना बराबरको पारिश्रमिक अनुदान उपलब्ध गराउने ।</p> <p>ग) विद्यालयको शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापको स्थानीय तहबाट नियमित निरीक्षण अनुगमन गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालय सहजीकरण/समन्वय शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	विद्यार्थी
<p>क्रियाकलाप नं. २.७.१३.९ द्वन्द्व पीडित परिवार शिक्षा कार्यक्रम (सहिद प्रतिष्ठान मार्फत् सञ्चालन हुने) वउशीन (३५०००१०५) सहिद स्मृति विद्यालयलाई अनुदान</p> <p>क) यस शीर्षक अन्तर्गत बजेट प्राप्त भएको स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालित प्रतिष्ठान अन्तर्गत संचालित विद्यालयलाई एकमुष्ट अनुदान दिने र अनुदानबाट विद्यालय सञ्चालन सम्बन्धी सम्पूर्ण क्रियाकलाप गर्ने ।</p> <p>ख) प्रतिष्ठानले तोकेको आधारमा बजेट खर्च गर्ने र प्रगति नियमित रूपमा स्थानीय तहमा पठाउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका/नगरपालिका सहिद स्मृति प्रतिष्ठान विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> अनुदान प्राप्त गरेका विद्यालय सङ्ख्या
सबैका लागि शिक्षा: शिशु विकास कार्यक्रम (व.उ.शि.न. 35000102)		
<p>क्रियाकलाप नं २.७.१३.१८ एकीकृत प्रारम्भिक बाल विकास</p> <p>क) सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट प्रकाशित स्थानीय तहमा एकीकृत प्रारम्भिक बाल विकासका लागि योजना तर्जुमा कार्यशाला स्रोत सामग्री, २०७५ बमोजिम कार्यशाला सञ्चालन गरी नयाँ योजना तर्जुमा गर्ने । तर्जुमा भइसकेका योजनालाई अद्यावधि गर्ने । स्रोत सामग्री शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको वेबसाइटमा उपलब्ध गराइएको छ । योजना निर्माण गर्दा यस क्रियाकलापमा बिनियोजित बजेटले नपुग रकम स्थानीय सरकारले थप गर्नुपर्ने ।</p> <p>ख) प्राविधिक सहयोगका लागि स्थानीय तहमा कार्यरत यस सम्बन्धी तालिम प्राप्त सङ्घ संस्था वा युनिसेफको प्रादेशिक कार्यालयसँग समन्वय गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका/नगरपालिका विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यशालाका सहभागीको हाजिरी एकीकृत बाल विकास योजना
<p>क्रियाकलाप नं २.७.१३.१८ प्रारम्भिक कक्षा पढाइ कार्यक्रम र बालमैत्री विद्यालय</p> <p>क) यस कार्यक्रमका लागि बजेट प्राप्त भएका स्थानीय तहले तपसिल अनुसारका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने :</p> <p>१. कार्यक्रम सम्बन्धमा प्र.अ. वडा सदस्य, शिक्षक र अन्य शिक्षा सरोकारवालाको सहभागितामा दुई दिने समीक्षा तथा योजना तर्जुमा</p>	<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका/नगरपालिका विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> विकास भएका सामग्री अनुगमन योजना अनुगमन प्रतिवेदन

क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवारी	प्रगति सूचक
<p>बैठक सञ्चालन गर्ने,</p> <p>२. अति विपन्न विद्यालयका प्रारम्भिक बाल विकास कक्षामा बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापनका लागि कार्पेट, फर्निचर व्यवस्थाका लागि जोडकोषमा आधारित बजेट व्यवस्था गर्ने,</p> <p>३. नगरस्तरीय सिकाइ मेलाको व्यवस्थापन गर्ने,</p> <p>४. स्थानीय तहका प्रतिनिधि सहितका पदाधिकारीको सहभागितामा कार्यक्रम कार्यान्वयनको संयुक्त अनुगमन गर्ने,</p>		
<p>क्रियाकलाप नं २.७.१३.२२ विद्यालय सुझाव पेटिका र लैङ्गिक सम्पर्क बिन्दु</p> <p>क) कार्यक्रम तथा बजेट रहेका स्थानीय तहमा शिक्षा क्षेत्रका लागि लैङ्गिक सम्पर्क बिन्दु तोक्ने । विद्यालयहरूमा समेत सम्पर्क बिन्दु तोक्नलाई सञ्जाल विकास गर्ने । सञ्जालको स्थानीय स्तरमा बैठक बसी लैङ्गिक सचेतनाका सामग्रीहरूको अभिमुखीकरण गर्ने ।</p> <p>ख) स्थानीय तह अन्तर्गतका सबै विद्यालयहरूमा सुझाव पेटिका स्थापना गर्न लगाई सोका लागि आवश्यक भौतिक तथा प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराई प्रभावकारिताको समीक्षा गर्ने प्रणाली विकास गर्ने ।</p> <p>ग) स्थानीय तहले प्रअ र शिक्षकका लागि अभिमुखीकरण गर्ने ।</p> <p>घ) लैङ्गिक सञ्जालको वर्षको दुई पटक बैठक सञ्चालन गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● गाउँपालिका/नगरपालिका ● विद्यालय ● लैङ्गिक सम्पर्क बिन्दु 	<ul style="list-style-type: none"> ● तोकिएका लैङ्गिक सम्पर्क बिन्दु सङ्ख्या ● गठन भएका सञ्जाल सङ्ख्या ● तालिमका सहभागी सङ्ख्या
<p>क्रियाकलाप नं २.७.१३.२० बृहद् शैक्षिक योजना</p> <p>क) बजेट व्यवस्था रहेका स्थानीय तहले विद्यालय शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, सुरक्षित विद्यालय विद्यालय, विपत् व्यवस्थापन जस्ता विषयलाई समेटि गाँउ/नगर शिक्षा योजना निर्माण गर्ने,</p> <p>ख) योजना निर्माण गर्दा स्थानीय तहका सरोकारवाला विद्यालयका प्रअ, शिक्षक स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा विद्यालय व्यवस्थापनका पदाधिकारीहरूको वृहत सहभागितामा योजना तर्जुमा गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● गाउँपालिका/नगरपालिका ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● तयार भएका योजना ● बैठक कार्यशाला प्रतिवेदन
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.६ सुरक्षित विद्यालय तथा विद्यालय शान्ति क्षेत्र</p> <p>क) स्थानीय तहले समष्टिगत विद्यालय सुरक्षा न्यूनतम प्याकेज कार्यान्वयन सम्बन्धी अभिमुखीकरण सञ्चालन गर्ने,</p> <p>ख) छानिएका स्थानीय तहको प्र.अ. र विपत् व्यवस्थापन सम्पर्क शिक्षकसँग समीक्षा बैठक गर्ने,</p> <p>ग) स्थानीय तहका पदाधिकारीहरू र शिक्षा शाखा कर्मचारीबाट अनुगमन गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● गाउँपालिका/नगरपालिका ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● अभिमुखीकरण कार्यशाला ● अनुगमन प्रतिवेदन

**प्रदेश तहबाट सम्पादन हुने ससर्त अनुदानका सबबजेट उपशीर्षकहरूका कार्यक्रमको कार्यान्वयन प्रक्रिया र मापदण्ड
विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम (जिल्लास्तर)**

क्रियाकलाप नं. क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>क्रियाकलाप नं. ११.१.२.१२६. बौद्धिक अपाङ्गता भएका बाल बालिकाहरूका लागि प्रत्येक प्रदेशमा पूर्वाधारयुक्त आवासीय विद्यालय सञ्चालन</p> <p>क) गत आर्थिक वर्षमा छनोट भइ प्रदेश स्तरबाट गुरुयोजना स्वीकृत भइ निर्माणाधीन विद्यालयहरूका लागि यस वर्ष रू १ करोड रकम बिनियोजन भएको छ । स्वीकृत गुरुयोजनामा उल्लेखित तपसिल अनुसारका न्यूनतम पूर्वाधार विकास हुने गरी सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको परिधि भित्र रही निर्माण गर्ने ।</p> <p>विद्यालयमा विकास हुनुपर्ने न्यूनतम पूर्वाधारहरू :</p> <p>१. आवासीय विद्यालयमा २०० जना बाल बालिका आवासमा बस्न सक्नेगरी बढीमा २ तलाको अपाङ्गता मैत्री छात्रावास भवन, भान्सा र डाइनिङ्ग कक्ष,</p> <p>२. विद्यालयमा अपाङ्गताको Screening र लेखाजोखा कक्ष, कक्षाकोठाहरू, अभिभावक र बाल बालिकाका लागि परामर्श कक्ष, , IT सुविधा सहितको पुस्तकालय, आधारभूत उपकरण सहितको फिजियोथेरापी कक्ष, सङ्गीत थेरापी, स्पिच थेरापी लगायतका थेरापीहरू गर्न सकिने कक्ष, प्राथमिक उपचार कक्ष, खेलमैदान, प्रशासनिक भवन, वार्डेनकक्ष समेत रहने गरी भवन,</p> <p>३. पूर्वव्यावसायिक सिप विकासका लागि अभ्यास गर्ने आवश्यक सामग्री सहितको कक्ष,</p> <p>ख) विद्यालयमा भएको भौतिक निर्माणको नियमित अनुगमन गर्ने ।</p> <p>ग) कार्य प्रगतिको नियमित अनुगमन गरी प्रगति यस केन्द्रमा पठाउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● आवासीय विद्यालय स्थापनाको स्थान निर्धारण भएको हुने ● गुरुयोजना र डिपिआर तयार हुने ● पूर्वाधार निर्माण कार्य शुरू हुने
<p>क्रियाकलाप २.८.१.२४ कार्यक्रम व्यवस्थापन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन</p> <p>क) सामाजिक विकास मन्त्रालयले प्रदेश तहबाट तथा स्थानीय तहबाट सञ्चालन हुने शैक्षिक कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न वार्षिक अनुगमन योजना र अनुगमन साधन निर्माण गर्ने र सोहि आधारमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने । यसो गर्दा नेपाल सरकार स्वीकृत नर्म्स र प्राप्त बजेटको अधीनमा रही खर्च गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● अनुगमन साधन, अनुगमन योजना तथा अनुगमन प्रतिवेदनहरू
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.१ शैक्षिक अनुसन्धान प्रदेश/ स्थानीय पाठ्यक्रम विकास तथा सुचना व्यवस्थापन</p> <p>क) यस शीर्षकमा प्राप्त बजेटबाट सामाजिक विकास मन्त्रालयले शिक्षा क्षेत्रको गुणस्तर, पहुँच तथा व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित कक्षा शिक्षणलाई प्रभावकारी बनाउन समसामयिक मुद्दाहरूमा प्रदेशभित्र संचालित विश्वविद्यालय तथा क्याम्पसहरूको सहकार्यमा अनुसन्धान गरी अनुसन्धानका प्रतिवेदन सार्वजनिकीकरण गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय ● विश्वविद्यालय तथा क्याम्पस ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● अनुसन्धान प्रतिवेदनहरू ● विकास भएका स्थानीय पाठ्यक्रम ● शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रतिवेदन

क्रियाकलाप नं. क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>ख) प्रदेशले स्थानीय एवम् विद्यालय तहमा निर्माण हुने स्थानीय पाठ्यक्रमको कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने ।</p> <p>ग) प्रदेश स्तरीय शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रतिवेदन तयार गरी सार्वजनिक गर्ने ।</p>		
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.२ कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक Logistics व्यवस्थापनका लागि कार्यक्रम व्यवस्थापन खर्च</p> <p>क) शिक्षासँग सम्बन्धित नीतिगत बैठक सञ्चालन, अभिमुखीकरण तथा समीक्षा कार्यक्रममा व्यवस्थापन गर्नुपर्ने स्टेशनरी, चियाखाजा, फोटोकपी, प्रतिवेदन तयारी एवम् प्रकाशन लगायतका कार्य गर्न सम्बन्धित प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालयको निर्णयानुसार खर्च गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● बैठक सङ्ख्या ● खरिद सामग्री सङ्ख्या
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.१२ वार्षिक, चौमासिक प्रतिवेदन तयारी तथा प्रकाशन</p> <p>क) सामाजिक विकास मन्त्रालयका लागि शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय अन्तर्गत विभिन्न बजेट उपशीर्षकमा ससर्त अनुदानमा प्राप्त भएका बजेटहरूको चौमासिक तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने ।</p> <p>ख) प्राप्त बजेटबाट प्रदेश स्तरीय IEMIS प्रतिवेदन तयार गर्ने ।</p> <p>ग) आर्थिक वर्षको अन्त्यमा प्रदेशस्तरीय प्रगति सहितको Status Report तयार गरी सरोकारवाला निकायहरूमा संप्रेषण गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● चौमासिक, वार्षिक प्रतिवेदन ● Status Report ● IEMIS Report
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.४ शैक्षिक नीति, कार्यक्रम तथा निर्देशिका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण</p> <p>क) सामाजिक विकास मन्त्रालयले शिक्षा विकास निर्देशनालय तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय तथा शिक्षा तालिम केन्द्रका शिक्षा शाखाका अधिकृतलाई २ दिने शैक्षिक नीति, कार्यक्रम तथा यस निर्देशिकाको सम्बन्धमा अभिमुखीकरण सञ्चालन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ख) अन्तरक्रियामा सङ्घीय मन्त्रालय तथा केन्द्रीय निकायहरूको सहभागीतामा संयुक्त अभिमुखीकरण कार्यशाला सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय तथा केन्द्रीय निकायहरू ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● सञ्चालन भएका अभिमुखीकरण कार्यक्रमको सङ्ख्या ● अभिमुखीकरणमा सहभागीहरूको हाजिरी विवरण
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.१९ दिगो विकास लक्ष्य प्रादेशिकरण सहित शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधिको योजना निर्माण अद्यावधिक:</p> <p>क) सामाजिक विकास मन्त्रालयले दिगो विकास लक्ष्य (२०१६-३०) को लक्ष्य नं ४ "Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all", पन्ध्रौँ योजना तथा विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रमले तोकेको लक्ष्य हासिल हुने गरी प्रदेश स्तरमा शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि समेटी शिक्षा विकास निर्देशनालयको समेत सहभागिता हुने शैक्षिक योजना निर्माण गर्ने । योजनाको एक प्रति शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● निर्माण भएका योजनाहरू ● चौमासिक तथा वार्षिक प्रतिवेदन

क्रियाकलाप नं. क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>केन्द्रमा पठाउने ।</p> <p>ख) राष्ट्रिय योजना आयोगले तय गरेको योजना निर्माण विधि र प्रक्रिया अनुसार योजना निर्माण गर्ने ।</p>		
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.१० विद्यालयहरूलाई विपत् व्यवस्थापनका लागि अनुदान</p> <p>क) प्रदेश अन्तर्गतका विद्यालयहरूमा आइपर्न सक्ने विभिन्न विपत्का समयमा विद्यार्थीको सिकाइ निरन्तरताका लागि आपतकालीन योजना निर्माण तथा अद्यावधिक गर्ने,</p> <p>ख) योजनामा उल्लेखित प्रतिकार्य क्रियाकलापहरूको प्राथमिकीकरण गरी विपत्बाट भौतिक क्षति पुगेका विद्यालयहरूको विवरण यकीन गरी तत्काल विद्यालय सञ्चालन गर्न भौतिक पूर्वाधार निर्माणका लागि विद्यालयलाई अनुदान दिने । विपत्बाट विद्यार्थीको पाठ्यपुस्तक लगायतका सिकाइ सामग्रीमा पुगेको क्षति यकीन गरी सामग्री व्यवस्थापनका लागि सहयोग उपलब्ध गराउने,</p> <p>ग) वैकल्पिक प्रणालीबाट विद्यार्थीको सिकाइ सहजीकरण निर्देशिका, २०७७ अनुसार कोभिड-१९ को प्रभावका कारण भएको/हुन सक्ने शैक्षिक क्षति न्यूनीकरण गर्न सिकाइ निरन्तरताका लागि निर्देशिकाको उद्देश्य अनुरूप क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने, गराउने,</p> <p>घ) यस शीर्षकमा वित्तीय हस्तान्तरण भएको अनुदानको बढीमा ५ प्रतिशतसम्म बजेटबाट सामाजिक विकास मन्त्रालयले विपत् जोखिम न्यूनीकरणका लागि वृहत विद्यालय सुरक्षा न्यूनतम प्याकेज अभिमुखीकरण, सामग्री निर्माण तथा वितरण लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न/गराउन सकिनेछ ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● विकास भएका निर्देशिका, मापदण्ड तथा प्रारूपको सङ्ख्या
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय (व.उ.शी.नं. 35000011)		
<p>क्रियाकलाप ७.२.५.१ उच्च शिक्षामा अध्ययन गर्ने अपाङ्ग विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति</p> <p>क) शिक्षा विकास निर्देशनालयले सरकारी तथा सामुदायिक क्याम्पमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने अपाङ्ग विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति छनोटका लागि सूचना प्रकाशन गर्ने ।</p> <p>ख) प्राप्त निवेदनको आधारमा अपाङ्गताको लेखाजोखा गरी छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थी छनोट गर्ने ।</p> <p>ग) छनोट भएका विद्यार्थीहरूलाई अपाङ्गताको प्रकृति अनुसार यस निर्देशिकाको स्थानीय तह अन्तर्गतको को अपाङ्गता विद्यार्थीको वर्गीकरणमा उल्लेख भएको अपाङ्ग विद्यार्थीको वर्ग अनुरूप छात्रवृत्ति वापतको रकम विद्यार्थीलाई बैङ्क खातामा उपलब्ध गराउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थी सङ्ख्या ● बैङ्क स्टेटमेन्ट
<p>क्रियाकलाप २.४.९.२ सार्वजनिक तथा सामुदायिक पुस्तकालयहरूलाई स्वीकृत कार्यविधिका आधारमा अनुदान</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● अनुदान प्राप्त गरेका

क्रियाकलाप नं. क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>क) बजेट प्राप्त भएको प्रदेशले शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यविधिको मापदण्ड अनुरूप पुस्तकालय छनोट गरी बजेट उपलब्ध गराउने ।</p> <p>ख) पुस्तकालयको गतिविधिलाई नियमित अनुगमन गरी सोको प्रगति शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयमा पठाउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● पुस्तकालय 	<p>पुस्तकालय सङ्ख्या</p>
<p>क्रियाकलाप ७.२.३.२ डुम मुसहर र चमार समुदाय तथा प्रदेश भित्र पहिचान भएका अतिसीमान्तकृत एवम् लोपुन्मुख जातजातिका विद्यार्थीका लागि स्नातक र स्नातकोत्तर अध्ययन छात्रवृत्ति</p> <p>क) शिक्षा विकास निर्देशनालयले सामुदायिक कलेजबाट प्रथम श्रेणीमा स्नातक तह र कक्षा १२ बाट प्रथम श्रेणीमा उत्तीर्ण गरेका तथा अक्षरांकन प्रणाली अनुसार २.८ GPA वा सोभन्दा माथिको GPA प्राप्त गरेका डुम, मुसहर र चमार अतिसीमान्तकृत एवम् लोपुन्मुख जातजातिका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति छनोटका सूचना प्रकाशन गर्ने ।</p> <p>ख) कार्यक्रम तथा बजेटको परिधिभित्र रही उच्चतम अङ्क/ GPA प्राप्त विद्यार्थीलाई प्रथामिकताक्रममा छात्रवृत्तिका लागि छनोट गरी मासिक रु. २,५००/- का दरले १० महिना वरावरको रकम विद्यार्थीको बैङ्क खातामा उपलब्ध गराउने ।</p> <p>ग) छात्रवृत्ति प्राप्त विद्यार्थीलाई क्याम्पस अध्ययनको निरन्तरताको विवरण पेस गर्न लगाउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय ● क्याम्पस एवम् विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● छनोट भएका विद्यार्थी सङ्ख्या ● वैङ्क स्टेटमेन्ट
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.१६ प्रदेशको आवश्यकता अनुरूप हुने गरी कृषि र निर्माण लगायतका विषय क्षेत्रमा सिपमूलक तालिम पाठ्यक्रम विकास र कार्यान्वयन</p> <p>क) प्रदेशमा रहेका प्राविधिक शिक्षालय लगायतका सरोकारवालाहरूको सहभागितामा कृषि तथा निर्माण क्षेत्रलाई केन्द्रित गरी सिपमूलक तालिमको विषयवस्तुको पहिचान गर्ने,</p> <p>ख) पहिचान भएका विषयवस्तुको क्षेत्रमा पाठ्यक्रम विकासका प्रक्रियागत चरण अवलम्बन गरी पाठ्यक्रम विकास तथा स्वीकृत गर्ने,</p> <p>ग) स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा प्रदेशभित्रका युवाहरू मध्ये वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केकालाई प्रथामिकता दिई प्राविधिक शिक्षालय मार्फत् तालिम सञ्चालन गर्ने । यस कार्यका लागि रकम अपुग भएमा प्रदेश स्तरबाट समेत स्रोतको व्यवस्था गर्नसकिनेछ ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय ● प्राविधिक शिक्षालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● विकास भएका पाठ्यक्रम ● तालिम प्राप्त जनशक्ति
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.८ स्थानीय तहसँगको समन्वय र साझेदारीमा विद्यालय समायोजन/एकीकरण गरी पायक पर्ने विद्यालयलाई आधारभूत पूर्वाधार सहित ठुला विद्यालय विकासगर्न गुरुयोजना/DPR तयारी</p> <p>क) प्रदेश भित्रका स्थानीय तहरूलाई कार्यक्रमको जानकारी गराई ठुला विद्यालय स्थापना गर्न इच्छुक स्थानीय तहबाट निम्नानुसारका मापदण्ड पुरा गर्ने सर्त सहितको प्रस्ताव माग गर्ने :</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● छनोटको सूचना ● छनोट भएका विद्यालय ● विकास भएका DPR

क्रियाकलाप नं. क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>१. तुला विद्यालयको रूपमा विकास गर्न इच्छुक माध्यमिक विद्यालयले आफ्नो सेवा क्षेत्रभित्रबाट कम्तीमा २००० विद्यार्थी पुग्ने सुनिश्चितता समेतको प्रतिबद्धता सहितको विव्यसको निर्णय,</p> <p>२. जनसङ्ख्या, भूगोल र पहुँच समेतलाई आधार मानी सेवा क्षेत्रभित्रका सबै प्रकारका बाल बालिकाहरूको शिक्षा प्रदान गर्न सक्ने संभाव्यता रहेको विद्यालय भनि स्थानीय तहबाट भएको निर्णयसहितको सिफारिस,</p> <p>३. तुला विद्यालय स्थापना हुँदा उक्त विद्यालयमा समायोजन तथा एकीकरण हुन सक्ने इच्छुक विद्यालयहरूको सहमति सहितको सूचि</p> <p>ख) यसका अतिरिक्त प्रदेश तहबाट स्थानीय आवश्यकता तथा उपयुक्तताको आधारमा मापदण्ड थप गर्न सकिनेछ ।</p> <p>ग) प्रस्ताव पेस गर्ने विद्यालयहरूको तोकिएका मापदण्ड पुरा भए नभएको स्थलगत अनुगमन प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, निर्देशनालय र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ समेतको सहभागितामा गरी सत्यापन गर्ने ।</p> <p>घ) स्थानीय तहबाट प्राप्त प्रस्तावको मूल्याङ्कन गर्दा स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदनलाई आधार मानि कार्यक्रमको परिधि भित्र रही यस केन्द्र तथा प्रदेशबाट नमुना विद्यालय विकासका लागि छनोट भएका विद्यालय नपर्ने गरी प्रत्येक प्रदेशले ३/३ ओटा विद्यालय छनोट गर्ने ।</p> <p>ङ) छनोट भएका विद्यालयलाई तुला विद्यालयका रूपमा विकास गर्न सम्बन्धित स्थानीय तहसँगको समन्वयमा विद्यालय सुधार गुरुर्योजना (DPR समेत) निर्माण गर्ने ।</p> <p>च) छनोट भएका विद्यालय विवरण र विकास भएको गुरुर्योजनाको १ प्रति यस केन्द्रमा उपलब्ध गराउने ।</p> <p>छ) नमुना विकास गर्न छनोट भइ सकेका विद्यालयहरूलाई तुला विद्यालय विकास गर्ने प्रयोजनका लागि गुरुर्योजना (DPR) तयार गर्ने कार्यक्रममा छनोट नगर्ने ।</p>		
मनमोहन स्मृति पोलिटेक्निक (व.उ.सि.नं. 35000106)		
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.१३ मनमोहन स्मृति पोलिटेक्निक</p> <p>क) प्रदेश नम्बर १ ले यस शीर्षकमा बिनियोजित अनुदान रकम उपलब्ध गराउँदा सम्बन्धित संस्थाबाट विस्तृत क्रियाकलापगत रकम बाँडफाँड सहितको कार्ययोजना माग गरी सोही आधारमा अनुदान दिने ।</p> <p>ख) सम्बन्धित पोलिटेक्निकले विस्तृत क्रियाकलापगत रकम बाँडफाँड सहितको कार्ययोजना प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालयमा पेस गरी अनुदान निकासालिने र सोको चौमासिक र वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् र शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयमा पेस गर्नु पर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● मनमोहन स्मृति पोलिटेक्निक 	<ul style="list-style-type: none"> ● अनुदान पत्र

क्रियाकलाप नं. क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड (ब.उ.शी.नं. 35031011)		
क्रियाकलाप २.७.१०.३ कक्षा १० (SEE) परीक्षा सञ्चालन क) शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय र राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डको मापदण्ड तथा परीक्षा सञ्चालनका आधार अनुसार गर्ने । ख) नियमित तथा ग्रेडवृद्धि परीक्षामा समेतका लागि उत्तरपुस्तिका छपाइ तथा ढुवानी, परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन र अनुगमन लगायतका कार्यमा खर्च गर्ने । ग) परीक्षा सञ्चालन सम्बन्धमा राष्ट्रिय वरीक्षा बोर्डबाट निर्णय भए पश्चात सो अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक जानकारी गराइनेछ ।	<ul style="list-style-type: none"> ● राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी सङ्ख्या
सबैका लागि शिक्षा- शिशु विकास कार्यक्रम (ब.उ.शी.नं. 35000102)		
यस सबबजेट उपशीर्षकमा रहेका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दा सम्बन्धित प्रदेशमा रहेको युनिसेफ क्षेत्रीय कार्यालयबाट प्राविधिक सहायता लिन सकिनेछ ।		
क्रियाकलाप २.७.१३.१८ नमुना बाल विकास केन्द्र विकासका लागि सहयोग क) बजेट व्यवस्था रहेका कर्णाली तथा सुदूरपश्चिम प्रदेशले यस केन्द्रको वेबसाइटमा रहेको प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रको राष्ट्रिय न्यूनतम मापदण्ड मार्गदर्शक पुस्तिका २०६७ (संशोधन सहित)मा उल्लेखित बाल विकास केन्द्रमा दैनिक गर्नुपर्ने क्रियाकलापका लागि आवश्यक पर्ने भौतिक पूर्वाधार विकास, स्वास्थ्य सरसफाइ पोषण र सुरक्षा, केन्द्रमा हुनु पर्ने न्यूनतम सामग्री व्यवस्थाका सहित सञ्चालनमा रहेका बाल विकास केन्द्रलाई नमुना केन्द्रको विकासको कार्ययोजना सहित प्रस्ताव माग गर्ने । ख) प्राप्त प्रस्तावको मूल्याङ्कन गरी न्यूनतम विद्यार्थी सङ्ख्या पुगेका दुर्गम तथा पिछडिएका जातजातिको वस्ती रहेका स्थान तथा नमुना केन्द्र विकासका लागि विद्यालय एवम् स्थानीय तहबाट समेत थप स्रोत बिनियोजन हुने प्रतिबद्धता रहेको केन्द्रलाई प्रथमिकता राखी केन्द्रहरूको छनोट गर्ने । छनोट भएका केन्द्रलाई प्रति केन्द्र अधिकतम रू ५० हजारसम्म बजेट उपलब्ध गराउने । ग) विद्यालयले उपलब्ध बजेटको परिधि भित्र रही कार्यक्रममा दोहोरो नपर्ने गरी नमुना केन्द्र विकासमा खर्च गर्ने । घ) प्रदेशले कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने विद्यालयको नियमित अनुगमन गरी कार्य प्रगति सङ्कलन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय ● स्थानीय तह ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रस्ताव आह्वान पत्र ● छनोट भएका केन्द्र ● निकास पत्र ● अनुगमन प्रतिवेदन
क्रियाकलाप २.७.१३.२४ ELDS Report Card सम्बन्धी अभिमुखीकरण क) बजेट बिनियोजन रहेका प्रदेश २, ५, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशले प्रदेश भित्रका ECD/PPC मा ELDS Report Card प्रयोगमा ल्याउन सबै जिल्लाको प्रतिनिधित्व हुने गरी बाल विकास केन्द्रका सहजकर्ता, स्थानीय तहका शिक्षा शाखा प्रमुख शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइका प्रतिनिधिहरूको सहभागितामा यस केन्द्रको वेबसाइटमा रहेको ४८ महिना देखि	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय ● शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<ul style="list-style-type: none"> ● अभिमुखीकरणका सहभागीहरूको हाजिरी ● ELDS Report Card कार्यान्वयनको प्रगति प्रतिवेदन

क्रियाकलाप नं. क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>६० महिना उमेर समूहका बाल विकास केन्द्र/पूर्व प्राथमिक उमेरका बालबालिकाहरूको प्रारम्भिक सिकाइ तथा विकास प्रगति विवरण (ELDS Report Card) सम्बन्धमा अभिमुखीकरण सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ख) अभिमुखीकरणमा सहभागीलाई आफ्नो जिल्ला भित्र ELDS Report Card प्रयोग गर्ने कार्ययोजना तयार गर्न लगाउने । कार्यान्वयन अवस्थाको प्रदेशबाट नियामित अनुगमन गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह विद्यालय 	
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.१७ प्रदेश नं २ र ५ मा प्रारम्भिक बाल विकास सम्बन्धी रणनीति र मार्गदर्शन विकासका लागि अन्तर्क्रिया सञ्चालन, क्रियाकलाप २.७.१३.१५ प्रारम्भिक बाल विकास सम्बन्धी रणनीति र मार्गदर्शन विकास</p> <p>क) बजेट बिनियोजन रहेको प्रदेश २ र ५ ले प्रदेश अन्तर्गतको प्रारम्भिक बाल विकास कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउन प्रारम्भिक बाल विकास सम्बन्धी रणनीति र मार्गदर्शन विकासका लागि बाल विकास कार्यक्रमका सारोकारवाला बाल विकास सहजकर्ता, बाल विकास विज्ञ, बाल विकास क्षेत्रमा क्रियाशिल सरकारी तथा गैर सरकारी सङ्घसंस्था, विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरूको सहभागितामा २ दिने अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ख) अन्तरक्रियामा प्राप्त सुझाव समेतलाई आधार मानी प्रदेश स्तरीय बाल विकास सम्बन्धी रणनीति र मार्गदर्शन विकास तथा स्वीकृति गर्ने ।</p> <p>ग) स्वीकृत रणनीति तथा मार्गदर्शनको विद्युतीय माध्यमबाट प्रचार प्रसार गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> सामाजिक विकास मन्त्रालय शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> अन्तरक्रियाको हाजिरी स्वीकृत प्रारम्भिक बाल विकास सम्बन्धी रणनीति र मार्गदर्शन
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.२३ अनौपचारिक शिक्षाको समकक्षता सम्बन्धी अन्तर्क्रिया कार्यशाला सञ्चालन</p> <p>क) बजेट बिनियोजन रहेको प्रदेश २, ५, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशले केन्द्रबाट विकास हुने अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रमको समकक्षता विकास गर्न आवश्यक सुझाव प्रस्तुत गर्न प्रदेश भित्रका सरोकारवाला बीच २ दिने अन्तर्क्रिया गर्ने ।</p> <p>ख) कार्यक्रम सञ्चालन गर्न शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा शाखा तथा युनिसेफ क्षेत्रीय कार्यालयसंग समन्वयमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ग) अन्तरक्रियामा प्राप्त सुझावलाई केन्द्रमा पठाउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> सामाजिक विकास मन्त्रालय शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> अन्तरक्रियाको हाजिरी कार्यक्रम प्रतिवेदन
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.२२ आवश्यकता पहिचान र सस्थागत क्षमता विकासका लागि शिक्षा तालिम केन्द्रहरूलाई सहयोग</p> <p>क) बजेट बिनियोजन रहेको बागमती, प्रदेश २, ५, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशले यस क्रियाकलापमा बिनियोजित बजेट शिक्षा तालिम केन्द्रमा बजेट तथा अख्तियारी उपलब्ध गराउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> सामाजिक विकास मन्त्रालय शिक्षा तालिम केन्द्र 	<ul style="list-style-type: none"> विकसित सूचना प्रविधिका साधनहरू शिक्षक अभिलेख

क्रियाकलाप नं. क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>ख) तालिम केन्द्रले सञ्चालन गर्ने शिक्षकको पेसागत तालिमका विभिन्न विषय क्षेत्रमा शिक्षकहरूको तालिम आवश्यकता पहिचान गर्न, प्राथमिकीकरण तथा मोडुल विकासका लागि खर्च गर्ने ।</p> <p>ग) तालिम केन्द्रको संस्थागत क्षमता विकास गर्न शिक्षकको अभिलेख व्यवस्थापन, तालिम सामग्रीको डिजिटाइजेसन एवम् सूचना प्रविधिका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी सञ्चालन गर्ने ।</p>		
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.२० खुला विद्यालय, वैकल्पिक शैक्षिक लगायतका कार्यक्रमका लागि प्रदेशको आवश्यकताका आधारमा सहयोग</p> <p>क) बजेट विनियोजन रहेका प्रदेश नं २, ५, कर्णाली एवम् सुदूरपश्चिमले देहायका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने :</p> <p>१. विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिका सङ्ख्या अधिक रहेका स्थानीय तहहरूको पहिचान गरी विद्यालय भर्ना र निरन्तरतामा सहायता गर्ने ।</p> <p>२. विद्यालय भर्ना हुन नसक्ने बालबालिकाको शिक्षाका लागि सामुदायिक सिकाइ केन्द्र तथा स्थानीय तहसँग समन्वय गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रस्ताव आह्वानको सूचना ● अनुदान उपलब्ध गराएका शैक्षिक निकाय ● अनुगमन प्रतिवेदन
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.१४ बालिका शिक्षा कार्यक्रमका लागि सहायता</p> <p>क) बजेट विनियोजन रहेको प्रदेश नं २ मा कार्यक्रम सञ्चालन रहेका जिल्लाका कार्यक्रमहरूको हालको कार्यान्वयन अवस्था युनिसेफ क्षेत्रीय कार्यालयको प्राविधिक सहायतामा पहिचान गरी कार्यक्रमका लागि आवश्यक पर्ने थप सहायता क्षेत्रको कार्यक्रम तथा बजेट सहितको प्रस्ताव माग गर्ने ।</p> <p>ख) प्रस्तावकोको आधारमा थप सहायता उपलब्ध गराउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रस्ताव आह्वानको सूचना ● अनुदान उपलब्ध गराएका शैक्षिक निकाय
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.९ सक्षमता सूचीको योजना, समन्वय र पुनरावलोकनका लागि प्रदेशस्तरमा बैठक सञ्चालन रूपान्तरण कार्यान्वयन तथा समन्वय</p> <p>क) बजेट विनियोजन रहेका प्रदेश नं २, ५, कर्णाली एवम् सुदूरपश्चिमले सङ्घ, अन्तरप्रदेश तथा स्थानीय तहबाट सम्पादन हुने कार्यक्रम योजना बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनसँग सम्बन्धीत विषय क्षेत्रमा समन्वय सहजीकरण गर्न प्रदेशस्तरमा बैठक अन्तरक्रिया सञ्चालन गर्ने,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● अन्तरक्रियाको हाजिरी ● कार्यक्रम प्रतिवेदन
<p>क्रियाकलाप २.८.१.२५ संयुक्त अनुगमन, २.८.१.१८ अनुगमन खर्च</p> <p>क) बजेट विनियोजन रहेका प्रदेश नं २, ५, कर्णाली एवम् सुदूरपश्चिमले यस बजेट उपशीर्षक अन्तर्गतका क्रियाकलापहरूको अनुगमन गर्न अनुगमन योजना निर्माण गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● अनुगमन योजना ● अनुगमन प्रतिवेदन ● चौमासिक तथा वार्षिक प्रगति

क्रियाकलाप नं. क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>ख) कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार प्रदेश, जिल्ला, स्थानीय एवम् विद्यालय स्तरीय पदाधिकारीहरूको सहभागितामा संयुक्त अनुगमन टोली बनाई अनुगमन गर्ने ।</p> <p>ग) यस बजेट उपशीर्षकका क्रियाकलापको अनुगमन तथा चौमासिक एवम् वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी यस केन्द्रमा अनिवार्य रूपले पठाउने ।</p>		प्रतिवेदन
<p>क्रियाकलाप २.७.१३.११ विद्यालय क्षेत्र विकास योजना पश्चात्को शैक्षिक योजना तयारीका लागि अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सञ्चालन</p> <p>क) शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रसँग समन्वय गरी विद्यालय क्षेत्र विकास योजना पश्चात् निर्माण हुने शैक्षिक योजनामा बजेट रहेका प्रदेश नं २, ५, कर्णाली एवम् सुदूरपश्चिमले योजनाका लागि सुझाव दिन अन्तरक्रिया सञ्चालन गर्ने,</p> <p>ख) अन्तरक्रियामा प्राप्त सुझावहरूलाई एकीकृत गरी प्रतिवेदन यस केन्द्रमा पठाउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा विकास निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● अन्तरक्रियाको हाजिरी ● कार्यक्रम प्रतिवेदन

शिक्षा तालिम केन्द्रबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमको कार्यान्वयन प्रक्रिया

शिक्षा तालिम केन्द्रले तोकिएको लक्ष्य अनुसारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा विगतमा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक तालिम केन्द्र तथा जिल्ला स्थित अगुवा स्रोत केन्द्रहरूको भौतिक संरचना प्रयोग गरी तालिम सञ्चालन हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्नेछ । शिक्षा तालिम केन्द्र मार्फत् कार्यान्वयन हुने प्रदेश तहका लागि स्वीकृत प्रदेशगत कार्यक्रम अनुसूची १२ मा रहेको छ ।

क्रियाकलाप एवम् कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
क्रियाकलाप नं. २.६.१.१० शिक्षक तालिम		
१. तालिम केन्द्रमा सूचना प्रविधिको सुविधा विस्तार, भौतिक सुविधा सुदृढीकरण तथा होस्टल व्यवस्थापन क) सामाजिक विकास मन्त्रालयले आफ्नो प्रदेशको शिक्षा तालिम केन्द्र/तालिम निकायहरूको भौतिक सुदृढीकरण तथा स्तरीकरण र होस्टल व्यवस्थापन गर्न बजेट बाँडफाँड गरी सार्वजनिक खरिद ऐन नियमको परिधिभित्र रही कार्य गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> सामाजिक विकास मन्त्रालय शिक्षा तालिम केन्द्र 	<ul style="list-style-type: none"> चौमासिक र वार्षिक प्रतिवेदन सुधार भौतिक अवस्था
२. राजपत्रअनङ्कित प्रथम श्रेणीका कर्मचारीका लागि सेवाकालीन १-महिने शैक्षिक व्यवस्थापन तालिम सञ्चालन क) शिक्षा तालिम केन्द्रले आफ्नो प्रदेश भित्रका सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्यरत शिक्षा सेवाका राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणीका कर्मचारीहरूको लगत तयार गरी सहभागिताको निर्णय सहित पत्राचार गर्ने । तोकिए अनुसारको समूह अनुसारका सहभागी सङ्ख्या अपुग भएमा अन्यप्रदेशसँग समन्वय गरी अन्तरप्रदेशका कर्मचारीहरूलाई सहभागी गर्न सकिने । ख) शिक्षा सेवाका राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणीका कर्मचारीहरूको १ महिने सेवाकालीन शैक्षिक प्रशासन तालिम सामग्री तयार/अद्यावधिक गर्ने । ग) शिक्षा सेवाका राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणीका कर्मचारीहरूबाट सहभागिताका लागि आवेदन माग गर्ने र प्राप्त हुन आएका आवेदनको आधारमा सम्बन्धित निज कार्यरत कार्यालयसँग समन्वयमा यस अघि नै यस्तो तालिम लिईसकेका कर्मचारीहरू नदोहोरिने गरी सेवाको जेष्ठता भएका २५ जनाको समूह निर्माण गरी कर्मचारी चयन गरी तालिम प्रदान गर्ने । घ) शिक्षा तालिम केन्द्रले तालिम सम्पन्न गरेका कर्मचारीहरूलाई प्रमाण पत्र प्रदान गरेर सोको आधारमा अभिलेख राख्ने । ङ) तालिम लिएका कर्मचारीहरूको सेवा प्रवाह सम्बन्धी अनुगमन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> सामाजिक विकास मन्त्रालय सम्बन्धित प्रदेशका सङ्घीय कार्यालय र स्थानीय तह शिक्षा तालिम केन्द्र 	<ul style="list-style-type: none"> तालिम प्राप्त गरेका कर्मचारी सङ्ख्या तालिम प्राप्त कर्मचारीको अभिलेख सुधारिएको सेवा प्रवाह
३. परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा माध्यमिक तहका शिक्षकका लागि टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम (अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित ICT Module समेत) सञ्चालन क) शैक्षिक जनशक्ति विकास परिषद्बाट स्वीकृत पाठ्यक्रमका आधारमा माध्यमिक तहको अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणितको ICT Module समेतको तालिम प्याकेज शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको मानव संसाधन मशाखाबाट प्राप्त गर्ने । ख) प्रदेशभित्रका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा कार्यरत अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित विषयका शिक्षकहरूको लगत अभिलेखका आधारमा सम्बन्धित स्थानीय तह समेतको समन्वयमा शिक्षक छनोट गरी टिपिडी तालिम सञ्चालन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> सामाजिक विकास मन्त्रालय शिक्षा तालिम केन्द्र स्थानीय तह विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> तालिम प्राप्त गरेका शिक्षकको सङ्ख्या तालिम प्राप्त शिक्षक अभिलेख सुधारिएको शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप

क्रियाकलाप एवम् कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>ग) तालिम सम्पन्न गर्ने शिक्षकहरूलाई प्रमाणपत्र प्रदान गरेर सोको अभिलेख राख्ने ।</p> <p>घ) तालिम लिएका शिक्षकहरूको शिक्षण सिकाइ कार्यकलापको अनुगमन संयन्त्र निर्माण गरी अनुगम गर्ने गराउने ।</p>		
<p>४. परिषद्बाट स्वीकृत माध्यमिक शिक्षकका लागि (९-१२) Online मा आधारित टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम (अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित) सञ्चालन</p> <p>क) शैक्षिक जनशक्ति विकास परिषद्बाट स्वीकृत पाठ्यक्रमका आधारमा माध्यमिक तहको अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणितको तालिम प्याकेज शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको मानव संसाधन मशाखाबाट प्राप्त गर्ने ।</p> <p>ख) तालिम सञ्चालनका लागि प्रदेश अन्तर्गतका सम्बन्धित विषयका Online मोडुलमा तालिम लिन इच्छुक शिक्षकहरूको आवेदन माग गरी सहभागी छनोट गर्ने ।</p> <p>ग) स्वीकृत मोडुलको परिधि भित्र रही तालिम सञ्चालन गरी तालिम प्राप्त शिक्षकलाई प्रमाणपत्र दिने । सोको अद्यावधीकरण सम्बन्धित विद्यालयको IEMIS मा गर्ने र Web Portal मा ७ दिनभित्र Upload गर्ने निर्देशन समेत सम्बन्धित तालिम प्राप्त शिक्षक मार्फत विद्यालयलाई दिने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा तालिम केन्द्र ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त गरेका शिक्षकको सङ्ख्या ● तालिम प्राप्त शिक्षक अभिलेख ● सुधारिएको शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप
<p>५. परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा माध्यमिक तह (९-१२) का अङ्ग्रेजी, गणित, विज्ञान विषय बाहेकका (ICT Module सहित) शिक्षकका लागि टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन</p> <p>क) शिक्षा तालिम केन्द्रले माध्यमिक तह (९-१२) को अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित बाहेकका विषयका शिक्षकका लागि तालिम प्याकेज (ICT Module सहित) स्वीकृत तालिम प्याकेज शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको मानव संसाधन महाशाखाबाट प्राप्त गर्ने ।</p> <p>ख) प्रदेश भित्रका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा कार्यरत माध्यमिक तह (९-१२) को अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित बाहेकका विषयका शिक्षकको माग र लगत अभिलेखका आधारमा सम्बन्धित स्थानीय तह समेतको समन्वयमा शिक्षक छनोट गरी टिपिडी तालिम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ग) तालिम सम्पन्न गर्ने शिक्षकहरूलाई प्रमाणपत्र प्रदान गरेर सोको अभिलेख राख्ने ।</p> <p>घ) तालिम लिएका शिक्षकहरूको शिक्षण सिकाइ कार्यकलापको अनुगमन संयन्त्र निर्माण गरी अनुगम गर्ने गराउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा तालिम केन्द्र ● स्थानीय तह ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त गरेका शिक्षकको सङ्ख्या ● तालिम प्राप्त शिक्षक अभिलेख ● सुधारिएको शिक्षण सिकाइ कार्यकलाप
<p>६. परिषद्बाट स्वीकृत माध्यमिक शिक्षकका लागि (९-१२) Online मा आधारित टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन (अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित विषय बाहेकका लागि)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास 	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त गरेका

क्रियाकलाप एवम् कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>क) शैक्षिक जनशक्ति विकास परिषद्बाट स्वीकृत पाठ्यक्रमका आधारमा माध्यमिक तहको अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणितको तालिम प्याकेज शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको मानव संसाधन मशाखाबाट प्राप्त गर्ने ।</p> <p>ख) तालिम सञ्चालनका लागि प्रदेश अन्तर्गतका सम्बन्धित विषयका Online मोडुलमा तालिम लिन इच्छुक शिक्षकहरूको आवेदन माग गरी तालिमका सहभागी छनोट गर्ने ।</p> <p>ग) स्वीकृत मोडुलको परिधि भित्र रही तालिम सञ्चालन गरी तालिम प्राप्त शिक्षकलाई प्रमाणपत्र दिने ।</p>	<p>मन्त्रालय</p> <ul style="list-style-type: none"> ● शिक्षा तालिम केन्द्र ● विद्यालय 	<p>शिक्षकको सङ्ख्या</p> <ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त शिक्षक अभिलेख ● सुधारिएको शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप
<p>७. परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा अधारभूत तह (६-८)का शिक्षकका लागि टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम (अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित) सञ्चालन</p> <p>क) शिक्षा तालिम केन्द्रले सामुदायिक आधारभूत तहको अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणितको तालिम प्याकेज प्याकेज शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको मानव संसाधन महाशाखाबाट प्राप्त गर्ने ।</p> <p>ख) प्रदेशभित्रका सामुदायिक आधारभूत विद्यालयमा कार्यरत अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित विषयका शिक्षकहरूको लगत अभिलेखका आधारमा सम्बन्धित स्थानीय तह समेतको समन्वयमा शिक्षक छनोट गरी शिक्षा तालिम केन्द्र/तालिम निकाय मार्फत् टिपिडी तालिम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ग) तालिम सम्पन्न गर्ने शिक्षकहरूलाई प्रमाणपत्र प्रदान गरेर सोको अभिलेख राख्ने ।</p> <p>घ) तालिम लिएका शिक्षकहरूको शिक्षण सिकाइ कार्यकलापको अनुगमन संयन्त्र निर्माण गरी अनुगम गर्ने गराउने ।</p>	<p>सामाजिक विकास मन्त्रालय</p> <ul style="list-style-type: none"> ● शिक्षा तालिम केन्द्र ● तालिम निकाय ● स्थानीय तह ● शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त गरेका शिक्षकको सङ्ख्या ● तालिम प्राप्त शिक्षक अभिलेख ● सुधारिएको शिक्षण सिकाइ कार्यकलाप
<p>८. आधारभूत तह (६-८)का शिक्षकका लागि Online मा आधारित टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम (अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित) सञ्चालन</p> <p>क) शैक्षिक जनशक्ति विकास परिषद्बाट स्वीकृत पाठ्यक्रमका आधारमा माध्यमिक तहको अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणितको तालिम प्याकेज शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको मानव संसाधन महाशाखाबाट प्राप्त गर्ने ।</p> <p>ख) तालिम सञ्चालनका लागि प्रदेश अन्तर्गतका सम्बन्धित विषयका Online मोडुलमा तालिम लिन इच्छुक शिक्षकहरूको आवेदन माग गरी तालिमका सहभागी छनोट गर्ने ।</p> <p>ग) स्वीकृत मोडुलको परिधिभित्र रही तालिम सञ्चालन गरी तालिम प्राप्त शिक्षकलाई प्रमाणपत्र दिने ।</p>	<p>सामाजिक विकास मन्त्रालय</p> <ul style="list-style-type: none"> ● शिक्षा तालिम केन्द्र ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त गरेका शिक्षकको सङ्ख्या ● तालिम प्राप्त शिक्षक अभिलेख ● सुधारिएको शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप
<p>९. परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा अधारभूत तह (६-८)का अङ्ग्रेजी गणित विज्ञान विषय वाहेकका शिक्षकका लागि टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन</p>	<p>सामाजिक विकास मन्त्रालय</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त गरेका

क्रियाकलाप एवम् कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>क) शिक्षा तालिम केन्द्रले आधारभूत तह (६-८) को अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित बाहेकका विषयका शिक्षकको लागि स्वीकृत तालिम प्याकेज शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको मानव संसाधन मशाशाखाबाट प्राप्त गर्ने ।</p> <p>ख) प्रदेशभित्रका सामुदायिक आधारभूत विद्यालयमा कार्यरत आधारभूत तह (६-८) को अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित बाहेकका विषयका शिक्षकको लगत अभिलेखका आधारमा सम्बन्धित स्थानीय तह समेतको समन्वयमा शिक्षक छनोट गरी शिक्षा तालिम केन्द्र/तालिम निकाय मार्फत् टिपिडी तालिम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ग) तालिम सम्पन्न गर्ने शिक्षकहरूलाई प्रमाणपत्र प्रदान गरेर सोको अभिलेख राख्ने ।</p> <p>घ) तालिम लिएका शिक्षकहरूको शिक्षण सिकाइ कार्यकलापको अनुगमन संयन्त्र निर्माण गरी अनुगमन गर्ने गराउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● शिक्षा तालिम केन्द्र ● तालिम निकाय ● स्थानीय तह ● विद्यालय 	<p>शिक्षकको सङ्ख्या</p> <ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त शिक्षक अभिलेख ● सुधारिएको शिक्षण सिकाइ कार्यकलाप
<p>१०. परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा अधारभूत तह (६-८)का शिक्षकका लागि Online मा आधारित टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित बाहेक</p> <p>क) शैक्षिक जनशक्ति विकास परिषद्बाट स्वीकृत पाठ्यक्रमका आधारमा माध्यमिक तहको अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणितको तालिम प्याकेज शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको मानव संसाधन मशाशाखाबाट प्राप्त गर्ने ।</p> <p>ख) तालिम सञ्चालनका लागि प्रदेश अन्तर्गतका सम्बन्धित विषयका Online मोडुलमा तालिम लिन इच्छुक शिक्षकहरूको आवेदन माग गर्ने । आवेदनको छानविन गरी तालिमका सहभागी छनोट गर्ने ।</p> <p>ग) स्वीकृत मोडुलको परिधि भित्र रही तालिम सञ्चालन गरी तालिम प्राप्त शिक्षकलाई प्रमाणपत्र दिने ।</p>	<p>सामाजिक विकास मन्त्रालय</p> <ul style="list-style-type: none"> ● शिक्षा तालिम केन्द्र ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त गरेका शिक्षकको सङ्ख्या ● तालिम प्राप्त शिक्षक अभिलेख ● सुधारिएको शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप
<p>११. परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा अधारभूत तह (१-५)का तालिम अप्राप्त शिक्षकका लागि टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन</p> <p>क) शिक्षा तालिम केन्द्रले आधारभूत तह (१-५) को स्वीकृत तालिम प्याकेज शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको मानव संसाधन मशाशाखाबाट प्राप्त गर्ने ।</p> <p>ख) प्रदेश भित्रका सामुदायिक आधारभूत विद्यालयमा कार्यरत आधारभूत तह (१-५) का शिक्षकको लगत अभिलेखका आधारमा सम्बन्धित स्थानीय तह समेतको समन्वयमा शिक्षक छनोट गरी शिक्षा तालिम केन्द्र/तालिम निकाय मार्फत् टिपिडी तालिम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ग) तालिम सञ्चालन गर्दा तालिम लिने शिक्षक सङ्ख्याको आधारमा पायक पर्ने स्थानीय तहमा तालिम हव खडा गरी उपलब्ध रोष्टरहरूको उपयोग गरी तालिम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।</p>	<p>सामाजिक विकास मन्त्रालय</p> <ul style="list-style-type: none"> ● शिक्षा तालिम केन्द्र ● तालिम निकाय ● स्थानीय तह ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त गरेका शिक्षकको सङ्ख्या ● तालिम प्राप्त शिक्षक अभिलेख ● सुधारिएको शिक्षण सिकाइ कार्यकलाप

क्रियाकलाप एवम् कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>घ) तालिम सम्पन्न गर्ने शिक्षकहरूलाई प्रमाणपत्र प्रदान गरेर सोको अभिलेख राख्ने ।</p> <p>ड) तालिम लिएका शिक्षकहरूको शिक्षण सिकाइ कार्यकलापको अनुगमन संयन्त्र निर्माण गरी अनुगम गर्ने गराउने ।</p>		
<p>१२. परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा आधारभूत तह (१-५)का शिक्षकका लागि एकीकृत पाठ्यक्रम विषयमा टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन</p> <p>क) शिक्षा तालिम केन्द्रले आधारभूत तह (१-५) को स्वीकृत एकीकृत पाठ्यक्रम तालिम प्याकेज शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको मानव संसाधन मशाशाखाबाट प्राप्त गर्ने ।</p> <p>च) तालिम सञ्चालन गर्दा तालिम लिने शिक्षक सङ्ख्याको आधारमा पायक पर्ने स्थानीय तहमा तालिम हब खडा गरी उपलब्ध रोष्टरहरूको उपयोग गरी तालिम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।</p> <p>छ) तालिम सम्पन्न गर्ने शिक्षकहरूलाई प्रमाणपत्र प्रदान गरेर सोको अभिलेख राख्ने ।</p> <p>ख) तालिम लिएका शिक्षकहरूको शिक्षण सिकाइ कार्यकलापको अनुगमन संयन्त्र निर्माण गरी अनुगम गर्ने गराउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा तालिम केन्द्र ● तालिम निकाय ● स्थानीय तह ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त गरेका शिक्षकको सङ्ख्या ● तालिम प्राप्त शिक्षक अभिलेख ● सुधारिएको शिक्षण सिकाइ कार्यकलाप
<p>१३. परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा तालिम अप्राप्त बाल विकास शिक्षक/सहयोगी कार्यकर्तालाई टिपिडि प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन (गैसको सहकार्यमा)</p> <p>क) शिक्षा तालिम केन्द्रले स्वीकृत पाठ्यक्रमका आधारमा बाल विकास शिक्षक/सहयोगी कार्यकर्ताको तालिम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ख) प्रदेशभित्रका समुदायमा आधारित तथा सामुदायिक विद्यालयमा रहेका बाल विकास केन्द्रमा कार्यरत बाल विकास शिक्षक/सहयोगी कार्यकर्ताहरूको लगत अभिलेख तयार गरी त्यसको आधारमा सम्बन्धित स्थानीय तह समेतको समन्वयमा छनोट गरी शिक्षा तालिम केन्द्र/तालिम निकाय/तालिम हब मार्फत् टिपिडी तालिम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ग) तालिम सम्पन्न गर्ने बाल विकास शिक्षक/सहयोगी कार्यकर्तालाई प्रमाणपत्र प्रदान गरी सोको अभिलेख राख्ने ।</p> <p>घ) तालिम लिएका बाल विकास शिक्षक/सहयोगी कार्यकर्ताको सिकाइ कार्यकलापको अनुगमन संयन्त्र निर्माण गरी अनुगम गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा तालिम केन्द्र ● तालिम निकाय 	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त गरेका बाल विकास शिक्षक/सहयोगी कार्यकर्ताको सङ्ख्या /अभिलेख ● सुधारिएको सिकाइ कार्यकलापको प्रयोग
<p>१४. परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा आधारभूत र मावि तहका प्रअलाई एकीकृत रूपमा प्रमाणीकरण नेतृत्व विकास तालिम सञ्चालन</p> <p>क) शिक्षा तालिम केन्द्रले स्वीकृत पाठ्यक्रमका आधारमा आधारभूत र माध्यमिक तहका प्रअको नेतृत्व विकासका लागि स्वीकृत तालिम प्याकेजका आधारमा तालिम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ख) शिक्षा तालिम केन्द्रले प्रदेशभित्रका सामुदायिक विद्यालयका प्रअको लगत अभिलेख तयार गरी त्यसको आधारमा सम्बन्धित</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा तालिम केन्द्र ● स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त प्रअको अभिलेख ● तालिम प्राप्त गरेका प्रअको सङ्ख्या ● प्रअको सुधारिएको सेवा

क्रियाकलाप एवम् कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>स्थानीय तह समेतको समन्वयमा तालिम नपाएका प्रअ छनोट गरी एकीकृत नेतृत्व विकास तालिम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ग) नेतृत्व विकास तालिम सम्पन्न गर्ने प्रअबाट प्रतिबद्धता लिई प्रमाणपत्र प्रदान गरेर सोको अभिलेख राख्ने ।</p> <p>घ) तालिम लिएका प्रअहरूको शिक्षण सिकाइ कार्यकलापको अनुगमन संयन्त्र निर्माण गरी अनुगम गर्ने गराउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● विद्यालय 	<p>प्रवाह</p>
<p>१५. केन्द्रबाट विकसित नमुना तालिम स्रोत सामग्री र शिक्षा तालिम केन्द्रबाट विकसित तालिम सामग्री छपाई</p> <p>क) शिक्षा तालिम केन्द्रले शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रबाट विकास गरिएका तालिम स्रोत सामग्री र आफैँले विकास गरेका प्याकेज/सामग्री छपाई तालिमका सहभागीहरूलाई उपलब्ध गराउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा तालिम केन्द्र 	<ul style="list-style-type: none"> ● छापिएका स्रोत सामग्री/प्याकेज तथा अभिलेख
<p>१६. EGRP लागु भएका थप ८ जिल्ला शिक्षकहरूका लागि तालिम</p> <p>क) शिक्षा तालिम केन्द्रले राष्ट्रिय प्रारम्भिक पठन सिप कार्यक्रम लागु भएका थप ८ जिल्ला (भोजपुर, बारा, सिराहा, सिन्धुली, वाग्लुङ, रोल्पा, सल्यान र डोटी) का शिक्षकहरूका लागि स्वीकृत तालिम प्याकेजका आधारमा तालिम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ख) आधारभूत तह कक्षा (१-३) मा अध्यापनरत शिक्षकहरू छनोट गरी तालिम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ग) तालिम सम्पन्न गर्ने प्रमाणपत्र प्रदान गरी सोको अभिलेख राख्ने ।</p> <p>घ) तालिम लिएका शिक्षकहरूको शिक्षण सिकाइ कार्यकलापको अनुगमन संयन्त्र निर्माण गरी अनुगम गर्ने गराउने ।</p> <p>ङ) सहभागी शिक्षकहरूलाई EGRP सम्बन्धी एक सेट तालिम सामग्रीका लागि आवश्यक बजेट शिक्षक तालिमको इकाइ लागतमै समावेश गरिएको छ ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा तालिम केन्द्र ● स्थानीय तह ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम प्राप्त गरेका शिक्षक सङ्ख्या/अभिलेख ● EGRP तालिम प्राप्त गरेका शिक्षकको सुधारिएको शिक्षण सिकाइ कार्यकलाप
<p>१७. तालिम सञ्चालन अवधिमा स्थलगत अनुगमन तथा प्राविधिक सहयोग तथा स्थिति प्रतिवेदन तथा अनुगमन प्रतिवेदन तयारी</p> <p>क) शिक्षा तालिम केन्द्रले सञ्चालन गरेका टिपिडी तालिमका सहभागीहरूको शैक्षणिक परामर्शको अनुगमन संयन्त्र र अनुगमन साधन विकास गरी अनुगमन गर्ने गराउने ।</p> <p>ख) अनुगमनपछि तालिम सञ्चालन बारे अनुभव आदान प्रदान गरी बाँकी तालिम सञ्चालनमा सुधार ल्याउने ।</p> <p>ग) शिक्षा तालिम केन्द्रले वर्षभरि सञ्चालन भएका तालिमको स्थिति प्रतिवेदन तयार पार्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक विकास मन्त्रालय ● शिक्षा निर्देशनालय ● शिक्षा तालिम केन्द्र 	<ul style="list-style-type: none"> ● विकासित अनुगमन संयन्त्र र साधन ● अनुगमन गरिएका तालिम कार्यक्रम ● अनुगमन प्रतिवेदन ● स्थिति प्रतिवेदन

खण्ड ४

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ (व.उ.सि.नं. 35001013)

स्वीकृत क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>कर्मचारीहरूको तलब भत्ता, महँगी भत्ता, पोसाक खर्च</p> <p>स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत कर्मचारीहरूको नेपाल सरकारले तोकेको तलब भत्ता भुक्तानी दिने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<ul style="list-style-type: none"> वैङ्क स्टेटमेन्ट
<p>क्रियाकलाप नं. 2.1.2.1 विद्युत महसुल, 2.1.3.5 खानेपानी महसुल, 2.1.6.1 टेलिफोन महसुल 2.1.7.1 इमेल/ इन्टरनेट/वेबसाइट महसुल 2.1.9.1 हुलाक/कुरियर खर्च 2.2.2.3 डिजेल 2.3.1.5 मर्मत संभार (कार, जिप, भ्यान र मोटर साइकल) 2.9.2.5 गाडी तथा मोटर साइकल बीमा शुल्क 2.3.2.5 मर्मत संभार (फोटोकपी, ल्यापटप, कम्प्यूटर, प्रोजेक्टर आदि) 2.3.9.1 कार्यालय भवन मर्मत तथा सुधार 2.3.14.1 फर्निचर तथा फिक्चर्सको मर्मत तथा सम्भार 2.4.9.4 पुस्तक तथा जर्नल खरिद 2.4.1.1 कार्यालय सामान खरिद 2.2.3.6 सवारी साधन बाहेकका मेसिनरी औजारमा प्रयोग हुने ईन्धन खर्च 2.4.12.1 कार्यालय सामग्री छपाई 2.4.13.1 कार्यालयको पत्रपत्रिका तथा पुस्तिका 2.4.14.1 विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन 2.5.8.5 सरसफाइ तथा सुरक्षा 2.9.6.1 कार्यालय चिपापान खर्च (चियापान खर्च) 2.9.2.5 गाडी तथा मोटर साइकल बीमा शुल्क (बीमा सवारी साधन) 2.8.2.1 सरूवा भ्रमण खर्च (आन्तरिक भ्रमण)</p> <p>क) माथि उल्लेखित कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा वार्षिक खरिद योजना निर्माण गर्ने स्वीकृत नर्सका आधारमा सार्वजनिक खरिद ऐन नियम तथा प्रचलित ऐन नियमको परीधिभित्र रही खर्च गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<ul style="list-style-type: none"> खरिद योजना खरिद भएका समग्रीहरू जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन
<p>क्रियाकलाप नं. 2.7.13.126 एकीकृत शैक्षिक सूचना तथा व्यवस्थापन प्रणाली व्यवस्थापन</p> <p>क) जिल्लाभित्र रहेका सबै विद्यालय लगायत शैक्षिक संस्थाहरूको एकीकृत शैक्षिक सूचना तथा व्यवस्थापन प्रणाली भरेको सुनिश्चितता गर्न स्थानीय तह एवम् विद्यालयलाई सहजीकरण गर्ने । एकीकृत शैक्षिक सूचना तथा व्यवस्थापन प्रणाली अनुसार स्थानीय तहसँग समन्वय गरी जिल्लाको समष्टिगत विवरण तयार गरी यस केन्द्रमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> IEMIS फाराम भरेका विद्यालय एवम् शैक्षिक संस्थाको विवरण जिल्लाको प्रतिवेदन
<p>क्रियाकलाप नं. 2.7.13.127 चौमासिक तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयारी सम्प्रेषण (स्थानीय तहको समेत)</p> <p>क) इकाइका लागि स्वीकृत कार्यक्रमको चौमासिक तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन चौमासिक समाप्त भएको ७ दिन तयार गरी भित्र यस केन्द्रमा अनिवार्य रूपले पठाउने ।</p> <p>ख) जिल्लाभित्रका स्थानीय तहसँग समन्वय गरी चौमासिक समाप्ति भए पश्चात ससर्त अनुदानमा वित्तीय हस्तान्तरण भएका क्रियाकलापको प्रगति तोकिएको ढाँचामा सङ्कलन गरी जिल्लागत सारांश तयार गरी चौमासिक समाप्त भएको १५ दिन भित्र यस केन्द्रमा Hard copy & Soft copy अनिवार्य रूपले पठाउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्लाको चौमासिक/वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन स्थानीय तहको चौमासिक/वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

स्वीकृत क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>क्रियाकलाप नं. 2.7.13.128 विद्यालय एवम् स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूलाई शैक्षिक नीति अभिमुखीकरण (EMF and SMF सहित)</p> <p>क) चालु आ.व.मा इकाइका लागि स्वीकृत कार्यक्रम एवम् स्थानीय तहमा वित्तीय हस्तान्तरण भएका कार्यक्रम सम्वन्धमा केन्द्रीय स्तरको कार्यशालाका सहभागीले जिल्ला भित्र रहेका प्रत्येक स्थानीय तहबाट १ जना शिक्षा शाखाको प्रमुख/ प्रतिनिधि तथा १ जना जनप्रतिनिधिका सहभागिता हुने गरी २ दिने अभिमुखीकरण सञ्चालन गर्ने । कार्यशालामा स्थानीय तहमा ससर्त अनुदानको रूपमा वित्तीय हस्तान्तरण भएका कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन सहजीकरण गर्न विकास गरिएको कार्यान्वयन पुस्तिका तथा स्वीकृत Environmental Management Framework (EMF) र Social Management Framework (SMF) लगायतका विषयवस्तु समावेश गरी सेसन सञ्चालन गर्ने । कार्यक्रम अभिमुखीकरण गर्दा स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७/७८ का आधारमा कार्यक्रमको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी पेस गर्ने विषयवस्तु समावेश गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानीय तह ● शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● कार्ययोजना ● अभिमुखीकरणका सहभागीहरूको हाजिरी ● अभिमुखीकरण प्रतिवेदन
<p>क्रियाकलाप नं. 2.7.13.129 विद्यालय लेखापालन तथा सार्वजनिक खरिद तालिम</p> <p>क) इकाइले शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रबाट स्वीकृत तालिम प्याकेजका आधारमा सार्वजनिक खरिद तथा लेखा व्यवस्थापन तालिम लिएका प्रशिक्षकहरूबाट तालिम सञ्चालन गर्ने । जिल्लाका माध्यमिक विद्यालयबाट प्रधानाध्यापक/शिक्षक तथा लेखा हेर्ने कर्मचारी गरी कम्तीमा २ जना तथा आधारभूत तह कक्षा (१-८) सञ्चालित विद्यालयको १जना प्रधानाध्यापक/शिक्षक आधारभूत तह कक्षा (१-५) शिक्षण गर्ने १ जना शिक्षक सहभागी हुने गरी तालिम कार्यक्रमको योजना निर्माण गरी ५ दिने तालिम सञ्चालन गर्ने । तालिमका सहभागीहरूको विद्यालयगत नामनामेसी विवरण शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा अनिवार्य रूपमा पठाउने । कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा तालिम सम्बन्धी नर्मसका आधारमा खर्च गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानीय तह ● शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रशिक्षकको हाजिरी ● जिल्लाको कार्ययोजना ● तालिमका सहभागीहरूको हाजिरी ● तालिम प्रतिवेदन
<p>क्रियाकलाप नं. 2.7.13.130 लेखाजोखा केन्द्र व्यवस्थापन</p> <p>क) लेखाजोखा केन्द्र संयोजकले विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको अपाङ्गतासँग सम्बन्धित संधसंस्थाहरूको सहकार्य एवम् स्थानीय तहसँग समन्वय गरी लेखाजोखा गर्न लगाउने । यस शीर्षकमा प्राप्त अनुदानलाई लेखाजोखा केन्द्रलाई प्रतिकेन्द्र ५०,०००।- का दरले निकासा दिने । लेखाजोखा तथा छनोट गर्ने कार्यका लागि प्राप्त रकमलाई देहाय अनुसार खर्च गर्न सकिनेछः</p> <ol style="list-style-type: none"> १. छनोट एवम् लेखाजोखा गर्ने प्रयोजनका लागि सञ्चालन खर्च रू. १२,०००।- २. तथ्याङ्क फाराम विकास तथा मसलन्दका लागि रू. ६,०००।- ३. तथ्याङ्क सङ्कलन, कार्यक्रम निरीक्षण, अनुगमन तथा लेखाजोखा गर्ने कार्यका लागि (केन्द्र संयोजक वा फोकल पर्सन) रू ३०,०००।- ४. तथ्याङ्क वा अभिलेखीकरण, प्रतिवेदन तयारी वा अन्य विविध कार्यका लागि रू. २,०००।- <p>ख) यस पूर्व जिल्लामा कार्यरत लेखाजोखा संयोजक भएको भए निजलाई नै निरन्तरता दिने । निजले सबै स्थानीय तहसँग समन्वय गरी जिल्लाभित्र अध्ययनरत अपाङ्गता भएका विद्यार्थीहरूको अपाङ्गता तोकिएको आधारमा लेखाजोखा केन्द्र व्यवस्थापन समितिको</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानीय तह ● शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ ● लेखा जोखा संयोजक 	<ul style="list-style-type: none"> ● लेखाजोखा गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या ● प्रतिवेदन

स्वीकृत क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>सहयोगमा लेखाजोखा गरी स्थानिय तहलाई उपलब्ध गराउने । लेखाजोखा संयोजकको तलबभत्ता पदाधिकार रहेको विद्यालयबाटै प्राथमिक तह तृतीय श्रेणीको सरहको शिक्षक तलब अनुदान सम्बन्धित विद्यालयमा निकासा स्थानीय तहले अनुदान उपलब्ध गराउने । केन्द्र संयोजकले जिल्लाका सबै स्थानीय तहसँग समन्वय गरेर अपांगता भएका बाल बालिकाहरूको तथ्याङ्क संकलन गर्ने, छात्रवृत्तिका लागि शिफारिस गर्ने, स्रोतकक्षा एवं विशेष विद्यालयमा भर्नाका लागि शिफारिस गर्नुपर्ने भएकाले जिल्लाभरीको शिक्षाका लागि काम गर्ने गरी व्यवस्थापन भएको जिल्ला तहको निकाय वा सो नभएको अवस्थामा जिल्ला भित्रको विशेष विद्यालय वा स्रोतकक्षा रहेको विद्यालयमा लेखाजोखा केन्द्र रहने । यस प्रयोजनका लागि यस अघि जिल्ला भित्र विद्यालयमा लेखाजोखा केन्द्र तोकी कामकाज गरिरहेकाहरूको हकमा सोही विद्यालयलाई केन्द्र कायम गर्ने । लेखाजोखा केन्द्र सञ्चालनका लागि शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा पठाइएको रकमबाट यस पुस्तिकामा उल्लेख भए बमोजिमको आधारमा जिल्लाभरिका अपांगता भएका बाल बालिकाहरूको शिक्षाको व्यवस्थापनका लागि काम गर्नुपर्ने । यसका लागि केन्द्र संयोजकले आफुले सम्पादन गर्ने कार्य योजना सहित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा बजेट माग गर्ने र सम्बन्धित इकाइले तोकिएको शीर्षकमा बिनियोजित रकम उपलब्ध गराई कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन लिने व्यवस्था गर्ने ।</p>		
<p>क्रियाकलाप नं. २.७.१३.२८२ आधारभूत तहका शिक्षकहरूका लागि एकीकृत पाठ्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजीकरण</p> <p>क) इकाइले पाठ्यक्रम विकास केन्द्रबाट प्रशिक्षक प्रशिक्षणमा सहभागी भएका प्रशिक्षकबाट जिल्ला भित्रका प्रअ, स्थानीय तहका शिक्षा शाखा पदाधिकारी, शिक्षा तालिम केन्द्रका प्रशिक्षक, विषयगत शिक्षकहरूको सहभागितामा ३ दिने जिल्ला स्तरीय प्रशिक्षक प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने । जिल्लाका सबै विद्यालयबाट कम्तीमा २ जना शिक्षक आधारभूत तहमा कक्षा (१-५) शिक्षण गर्ने शिक्षक सहभागी हुने गरी तालिम कार्यक्रमको योजना निर्माण गरी ३ दिने अभिमुखीकरण सञ्चालन गर्ने । अभिमुखीकरण सम्बन्धी अन्य कार्य पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको निर्देशनका आधारमा गर्ने । कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा तालिम सम्बन्धी नर्मसका आधारमा खर्च गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानीय तह ● शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला प्रशिक्षकको हाजिरी, कार्ययोजना ● अभिमुखीकरणका सहभागीहरूको हाजिरी ● तालिम प्रतिवेदन
<p>क्रियाकलाप नं. 2.7.13.172 स्थानीय तहका लागि योजना तर्जुमा प्रतिवेदन तयारी लगायतका कार्यका लागि प्राविधिक सहयोग तथा क्षमता विकास</p> <p>क) जिल्लाभित्रका स्थानीय तहहरूलाई मागका आधारमा वार्षिक योजना तर्जुमा मासिक चौमासिक वार्षिक प्रतिवेदनहरू तयारीका लागि स्थलगत प्राविधिक साहयता उपलब्ध गराउने । आवश्यकता अनुसार क्षमता विकासका गोष्ठी कार्यशाला सञ्चालन गर्ने । ससर्त अनुदानमार्फत् विद्यालयमा उपलब्ध हुने भौतिक निर्माणको सम्बन्धमा कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाले तोकेको मापदण्ड तथा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयारी सम्बन्धमा स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक कर्मचारीहरूलाई अभिमुखीकरण गर्ने । कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रसँग समन्वय गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानीय तह ● शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<ul style="list-style-type: none"> ● सहजीकरण कार्यशाला सङ्ख्या ● प्रगति प्रतिवेदन
<p>क्रियाकलाप नं. 2.7.13.30 ऐन नियम तथा निर्देशिकामा उल्लेखित विभिन्न समितिहरूको बैठक सञ्चालन</p> <p>क) इकाइले ऐन नियम तथा निर्देशिकामा उल्लेखित वर्षभरि अनिवार्य रूपले सञ्चालन गर्नुपर्ने बैठकको सूची तयार गरी अनुमानित</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ 	<ul style="list-style-type: none"> ● सञ्चालित बैठक ● बैठक सञ्चालन

स्वीकृत क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
लागत तयार गर्ने । नियमनुसार बैठक सञ्चालन गरी स्वीकृत नमर्सका आधारमा खर्च गर्ने ।		प्रतिवेदन
<p>क्रियाकलाप नं.7.2.3.2 द्वन्द्वपीडित छात्रवृत्ति (गैरआवासीय)</p> <p>क) इकाइले विद्यालयमा अध्ययनरत द्वन्द्व पीडित छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न योग्य विद्यार्थीहरूको प्रमाण सहितको निवेदन सङ्कलन गरी कक्षागत नामनामेसी विवरणका आधारमा बिनियोजित बजेट तथा कार्यक्रमको अधिनमा रही छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने । बजेट नपुग हुने भएमा पुस मसान्त भित्र अनिवार्य रूपले शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा उपलब्ध गराउने । सो विवरणका आधारमा केन्द्रले इकाइलाई थप बजेट उपलब्ध गराउनेछ ।</p> <p>ख) इकाइले यस क्रियाकलापमा प्राप्त हुने बजेट नागरिक राहत, क्षतिपूर्ति तथा आर्थिक सहायता सम्बन्धी (चौथो संशोधन, २०७४) कार्यविधि, २०६६ अनुसार विद्यार्थी छनोट गर्ने । छनोट भएका विद्यार्थीका लागि तपसिल अनुसारको दरमा विद्यार्थीको खातामा रकम उपलब्ध गर्ने गराउने ।</p> <p>प्राथमिक विद्यालय तह ..... रू. १२,०००।- (बाह्र हजार रूपियाँ मात्र)</p> <p>निम्नमाध्यमिक तह ..... रू. १४,०००।- (चौध हजार रूपियाँ मात्र)</p> <p>माध्यमिक विद्यालय तह ..... रू. १६,०००।- (सोह्र हजार रूपियाँ मात्र)</p> <p>प्रमाणपत्र तह वा उच्च माध्यमिक तह ..... रू. १८,०००।- (अठार हजार रूपियाँ मात्र)</p> <p>१.२.२. उमेरको हदबन्दी: यस्तो छात्रवृत्ति १८ (अठार) वर्षको उमेरसम्मका छात्र छात्रालाई मात्र उपलब्ध गराइनेछ । यो कार्यविधि शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको वेबसाइटमा उपलब्ध छ ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र ● गाउँपालिका/नगरपालिका ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी सङ्ख्या ● निर्णय पुस्तिका ● छात्रवृत्ति वितरणको भरपाइ
<p>क्रियाकलाप नं. 7.2.3.1 सहिदका छोराछोरीहरूका लागि छात्रवृत्ति</p> <p>क) इकाइले विद्यालयमा अध्ययनरत सहिदका छोरा छोरीहरूको कक्षागत नामनामेसी विवरण तयार गरी प्राप्त कार्यक्रम तथा बजेटका आधारमा छात्रवृत्ति वितरण गर्ने । नपुग हुने भएमा सहिदका छोराछोरीको नाम नामेसी सहित पुष मसान्तभित्र अनिवार्य रूपले शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा उपलब्ध गराउने । सो विवरणका आधारमा केन्द्रले बजेट उपलब्ध गराउनेछ ।</p> <p>ख) सहिदका छोराछोरीको छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने आधार पूरा गरेका बाल बालिकाका लागि प्रारम्भिक बाल शिक्षा कक्षा र कक्षा १-५ को हकमा रू १,०००।- का दरले १२ महिनाको रू. १२,०००।-, कक्षा ६ -८ र माध्यमिक तहको हकमा रू. १५००।- का दरले १२ महिनाको १८,०००।- र कक्षा ११ र १२ तथा सोभन्दा माथि सबै तहको हकमा रू. २०००।- का दरले १२ महिनाको रू. २४,०००।- का दरले निकास दिने ।</p> <p>ग) इकाइले विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीबाट निवेदन साथ नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयबाट सहिद घोषणा गरेको प्रमाणपत्र लिएको व्यक्ति</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र ● शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी सङ्ख्या ● निर्णय पुस्तिका ● छात्रवृत्ति वितरणको भरपाइ

स्वीकृत क्रियाकलाप नं, क्रियाकलाप र कार्यान्वयन प्रक्रिया	जिम्मेवार तह	प्रगति सूचक
<p>हो भन्ने यकीन गरी भुक्तानी दिने ।</p> <p>घ) सहिदका छोराछोरीहरूले छात्रवृत्तिका लागि निवेदन पेस गर्दा आफू अध्ययनरत जिल्लाको शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा निवेदन दिइ उक्त निकायको निर्णय अनुसार भुक्तानी लिनु पर्ने ।</p> <p>नोट: कुनै पनि छात्रवृत्ति दोहोरो नपर्ने गरी वितरण गर्ने ।</p>		
<p>2.8.1.4 कार्यक्रम तथा Compliance अनुगमन</p> <p>क) इकाइले यस पुस्तिकाको खण्ड १ को कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि मार्गदर्शनमा उल्लेखित वुँदा नं ८ मा उल्लेखित विषयवस्तुहरू समेटेटी वार्षिक अनुगमन योजना बनाउने । योजना अनुसार अनुगमन सूचक बनाउने र सूचकमा आधारित अनुगमन गरी त्यसको समष्टिगत प्रतिवेदन चौमासिक र वार्षिक रूपमा यस केन्द्रमा पठाउने । अनुगमनको मासिक प्रतिवेदन तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा जिल्लाको समष्टिगत अनुगमन र त्यसको प्रभाव झल्कने गरी बनाएको प्रतिवेदन अनिवार्य रूपमा यस केन्द्रको योजना तथा अनुगमन शाखामा पठाउने ।</p> <p>ख) जिल्लाबाट स्थानीय तहमा हुने निरीक्षण अनुगमन एवम् समन्वयत्मक कार्यमा सोको प्रगति अनिवार्य रूपमा माग गरी मासिक/ चौमासिक प्रगति यस केन्द्रमा अनिवार्य रूपले पठाउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● शिक्षा तथा समन्वय इकाइ ● विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ● अनुगमन योजना ● अनुगमन तथा निरीक्षण प्रतिवेदन

अनुसूची १

गापा र नगरपालिका,
आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को शिक्षक तलव भत्ता विवरण
तहगत शिक्षकको वार्षिक तलव र भत्ता नपुग माग फारम

तह	सङ्ख्या	स्केल	तलव					भत्ता					वार्षिक आवश्यक रकम	अख्यारी प्राप्त रकम	नपुग रकम		
			तलव रकम वार्षिक	वार्षिक ओषत ग्रेड	वार्षिक क सं कोष थप	वार्षिक विमा कोष थप	जम्मा तलव	चाडपर्व खर्च	पोशाक खर्च	महंगी भत्ता	स्थानीय भत्ता १०.५ महिनाको					प्रअ भत्ता	जम्मा भत्ता
1	2	3	4	5	6	7	8	9	11	12	13	14	15	16	18	19	20
माध्यमिक तह			साविकको माध्यमिक र उच्च माध्यमिकको जोड														
प्रथम																	
द्वितीय																	
तृतीय																	
अस्थायी																	
,राहत																	
जम्मा																	
निम्नमाध्यमिक			आधारभूत तह -कक्षा ६-८_ प्राथमिक तहको जम्मा जोड														
प्रथम																	
द्वितीय																	
तृतीय																	
अस्थायी																	
,राहत																	
जम्मा																	

कुल जम्मा																			
-----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

आधारभूत तह कक्षन १-५ प्राथमिक तहको जम्मा जोड

प्राथमिक																			
प्रथम																			
द्वितीय																			
तृतीय																			
अस्थायी																			
,राहत																			
जम्मा																			
कुल जम्मा																			

स्थानीय भत्ता पाउने शिक्षक संख्या

माध्यमिक		
तह	६ कोष भित्र	६ कोष बाहिर
प्रथम		
द्वितीय		
तृतीय		

निम्न माध्यमिक		
तह	६ कोष भित्र	६ कोष बाहिर
प्रथम		
द्वितीय		
तृतीय		

प्राथमिक		
तह	६ कोष भित्र	६ कोष बाहिर
प्रथम		
द्वितीय		
तृतीय		

=====

तयार गर्ने

=====

रुजु गर्ने

=====

प्रमाणित गर्ने

अनुसूची २

विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले आ.व. २०७४/७५ देखि अति आवश्यक भएका विपन्न वर्गलाई लक्षित गरी कक्षा ९ देखि १२ सम्मका विद्यार्थीहरूलाई विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति दिने कार्य सुरु गरेको छ । यस आ.व.देखि माध्यमिक तहका विद्यार्थीहरूलाई विगतमा प्रदान गरिँदै आएको अन्य सबै प्रकारका छात्रवृत्तिहरू (सहिद तथा द्वन्द्वपीडित परिवारका छोराछोरीका लागि र अपाङ्गता भएका व्यक्तिका लागि छात्रवृत्तिबाहेक) लाई परिमार्जन गरी विपन्नताको आधारमा विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति कायम भएको छ । यसका लागि छनोट भएका विद्यार्थी मध्ये छात्रवृत्ति पाउन योग्य भई छनोटमा परेका कक्षा ८ का विद्यार्थीहरूले २०७७ साल वैशाखको शैक्षिक सत्रमा कक्षा ९ मा भर्ना भएपछि, कक्षा १० का विद्यार्थीहरूले २०७६ को एसइई परीक्षाको नतिजा प्राप्त गरे पश्चात् २०७७ मा कक्षा ११ मा भर्ना भएपछि छात्रवृत्ति प्राप्त गर्नेछन् । विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिको प्रभावकारी वितरणका लागि विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७४ कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

छात्रवृत्तिका लागि आवेदन दिने प्रक्रिया :

केन्द्रले यो छात्रवृत्ति कार्यान्वयनका लागि विद्यार्थी पहिचान, आवश्यक फारामको विकास, सफ्टवेयरको व्यवस्था तथा आवश्यक प्राविधिक कार्य गर्नेछ । विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिका लागि विद्यार्थी छनोट गर्न विद्यालयमार्फत् अनलाइनबाट फाराम भर्न सकिने व्यवस्था छ । अनलाइनबाट फाराम भर्न iemis.doe.gov.np मा जाने र आफ्नो विद्यालयको कोड र पार्सवर्ड हालेर लगिन गर्नुपर्नेछ । यसका लागि केन्द्रले कक्षा ८ र १० मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई अनलाइनमार्फत् फाराम भर्न गोरखापत्र तथा यस केन्द्रको वेबसाइटमा सूचना प्रकाशन गरी सम्बन्धित सरोकारवालाहरूलाई सूचना गर्ने गर्दछ ।

विद्यार्थी छनोट प्रक्रिया :

फाराममा तोकिएको सूचकहरूलाई आधार मानी विद्यार्थीले प्राप्त गरेको अङ्कका आधारमा सबैभन्दा विपन्न देखिएका मध्येबाट विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न योग्य विद्यार्थीको छनोट गरिनेछ । यसरी विद्यार्थी छनोट गर्दा विज्ञान विषय लिई कक्षा ११ मा अध्ययन गर्ने छात्राहरूको तीन क्वाइन्टाइलसम्म र छात्रहरूको दुई क्वाइन्टाइलसम्म छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न योग्य हुनेछन् भने अन्य विषयको कक्षा ११ को हकमा प्रथम क्वाइन्टाइलसम्मको विद्यार्थीहरू छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न योग्य हुनेछन् । त्यस्तै कक्षा ९ मा भने प्रथम क्वाइन्टाइलमा पर्ने विद्यार्थीहरू विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न योग्य हुनेछन् ।

छात्रवृत्ति वितरण प्रक्रिया

विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिका लागि छनोट भएका विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति रकम निकासी विद्यार्थीको नाममा बैङ्क खाता खोल्न लगाई सोही खातामा रकम निकासी दिने व्यवस्था छ । यसको लागि स्थानीय तहमा सञ्चालित क वर्गका बैङ्कसँग सहकार्य गरिनेछ ।

छात्रवृत्तिको रकम :

कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान विषयमा विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति पाउने छात्रछात्राहरूका लागि वार्षिक रू २४,०००। छात्रवृत्ति पाउनेछन् । कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान विषय बाहेक अन्य विषयमा अध्ययन गर्ने विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थीहरूले वार्षिक रू १८,०००। का दरले छात्रवृत्ति पाउनेछन् । त्यस्तै कक्षा ९ र १० मा छनोट भएका विद्यार्थीहरूका लागि वार्षिक रू ६,०००। का दरले छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ ।

अनुसूची ३

विद्यालय बाहिर रहेका बाल बालिकाहरूलाई लक्षित गरि विद्यालय शिक्षामा भर्ना तथा निरन्तरताका लागि शैक्षिक कार्यक्रमका लागि अनुदान बिनियोजित स्थानीय तहहरू

क्र.स.	जिल्ला	स्थानीय तह
१	सप्तरी	तिरहुत गाउँपालिका
२	सिराहा	कल्याणपुर नगरपालिका
३	सिराहा	अर्नमा गाउँपालिका
४	सिराहा	औरही गाउँपालिका
५	सिराहा	नवराजपुर गाउँपालिका
६	सिराहा	बरियारपट्टी गाउँपालिका
७	सिराहा	भगवानपुर गाउँपालिका
८	सिराहा	लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका
९	सिराहा	विष्णुपुर गाउँपालिका
१०	सिराहा	सखुवानान्कारकट्टी गाउँपालिका
११	धनुषा	नगराइन नगरपालिका
१२	धनुषा	विदेह नगरपालिका
१३	धनुषा	मिथिला विहारी नगरपालिका
१४	धनुषा	मुखियापट्टि मुसहरमिया गाउँपालिका
१५	धनुषा	लक्ष्मीनिया गाउँपालिका
१६	महोत्तरी	बर्दिबास नगरपालिका
१७	महोत्तरी	औरही नगरपालिका
१८	महोत्तरी	बलवा नगरपालिका
१९	सर्लाही	बागमती नगरपालिका
२०	सर्लाही	हरिपुर्वा नगरपालिका
२१	सर्लाही	कबिलासी नगरपालिका
२२	सर्लाही	चन्द्रनगर गाउँपालिका
२३	सर्लाही	धनकौल गाउँपालिका
२४	सर्लाही	रामनगर गाउँपालिका
२५	सर्लाही	विष्णु गाउँपालिका
२६	रौतहट	गरूडा नगरपालिका
२७	रौतहट	कटहरीया नगरपालिका
२८	रौतहट	गजुरा नगरपालिका
२९	रौतहट	दुर्गाभगवती गाउँपालिका
३०	रौतहट	परोहा नगरपालिका
३१	रौतहट	माधवनारायण नगरपालिका
३२	रौतहट	मौलापुर नगरपालिका
३३	रौतहट	राजपुर नगरपालिका

क्र.स.	जिल्ला	स्थानीय तह
३४	बारा	देवताल गाउँपालिका
३५	बारा	पचरौता नगरपालिका
३६	बारा	परवानीपुर गाउँपालिका
३७	बारा	बारागढी गाउँपालिका
३८	बारा	सुवर्ण गाउँपालिका
३९	पर्सा	पोखरिया नगरपालिका
४०	पर्सा	जगरनाथपुर गाउँपालिका
४१	पर्सा	पकाहा मैनपुर गाउँपालिका
४२	पर्सा	बहुदरमाई नगरपालिका
४३	पर्सा	बिन्दबासिनी गाउँपालिका
४४	पर्सा	कालिकामाई गाउँपालिका
४५	रोल्पा	थवाङ गाउँपालिका
४६	रोल्पा	लुङ्ग्री गाउँपालिका
४७	रोल्पा	सुनछहरी गाउँपालिका
४८	रोल्पा	सुनिल स्मृति गाउँपालिका
४९	बाँके	कोहलपुर नगरपालिका
५०	बाँके	खजुरा गाउँपालिका
५१	बाँके	जानकी गाउँपालिका
५२	बाँके	नौनापुर गाउँपालिका
५३	बाँके	बैजनाथ गाउँपालिका
५४	बाँके	राप्तीसोनारी गाउँपालिका
५५	जाजरकोट	छेडागाड नगरपालिका
५६	जाजरकोट	कुसे गाउँपालिका
५७	जाजरकोट	जुनीचाँदे गाउँपालिका
५८	जाजरकोट	बारेकोट गाउँपालिका
५९	जाजरकोट	शिवालय गाउँपालिका
६०	डोल्पा	काङ्के गाउँपालिका
६१	डोल्पा	छार्का ताडसोड गाउँपालिका
६२	डोल्पा	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका
६३	डोल्पा	से फोक्सुन्डो गाउँपालिका
६४	हुम्ला	अदानचुली गाउँपालिका
६५	हुम्ला	सर्केगाड गाउँपालिका
६६	हुम्ला	सिमकोट गाउँपालिका
६७	बझाङ	साइपाल गाउँपालिका
६८	बझाङ	खप्तडछान्ना गाउँपालिका
६९	बझाङ	थलारा गाउँपालिका

क्र.स.	जिल्ला	स्थानीय तह
७०	बझाङ	मष्टा गाउँपालिका
७१	अछाम	ढकारी गाउँपालिका
७२	अछाम	बान्नीगढी जयगढ गाउँपालिका
७३	अछाम	मेल्लेख गाउँपालिका
७४	अछाम	रामारोशन गाउँपालिका
७५	डोटी	शिखर नगरपालिका
७६	डोटी	आदर्श गाउँपालिका
७७	डोटी	पूर्वीचौकी गाउँपालिका
७८	डोटी	बडीकेदार गाउँपालिका
७९	डोटी	बोगटान गाउँपालिका
८०	डोटी	सायल गाउँपालिका

दिवा खाजाको मापदण्ड, गुणस्तर व्यवस्थापनका नमूना

S) दिवा खाजाको सन्दर्भ :

खाना भोक हटाउन मात्र नभई शरीरलाई आवश्यक पर्ने सुक्ष्म पोषक तत्व (Micronutrient) र वृहतपोषक तत्व (Macronutrient) आपूर्तिको लागि अत्यावश्यक हुन्छ। निर्धारित मात्रामा आवश्यक पोषकतत्व भएकोस्वच्छ खाना स्वस्थकर मानिन्छ। स्वस्थकर खानाले शारीरिक स्वास्थ्य कायम गर्न सहयोग गर्ने भएकोले खाना पोषक तत्वयुक्त सफा र स्वच्छ हुनुपर्छ। खानामा उपलब्ध हुनुपर्ने पोषकतत्वको मात्राको राष्ट्रिय मापदण्ड निर्धारण गरी सो मापदण्ड अनुरूपका खाना मात्र उपलब्ध गराउने प्रचलन संसारका धेरै देशहरूमा छ।

विश्वस्वास्थ्य संगठनले ४ देखि १० वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाको उपभोग्य खानामा उपलब्ध हुनुपर्ने वृहत पोषक तत्व (क्यालेरी, प्रोटीन र फ्याट) र सुक्ष्मपोषक तत्व (आयोडिन, आइरन, जिङ्क, भिटामिन ए र बि) को मात्रा र सो मध्ये दिवा खाजाबाट आपूर्ति हुनुपर्ने पोषक तत्वको मात्रा निर्धारण गरेको छ। सामान्यतया ४-९ उमेर समूहका बालबालिकाको उपभोग्य खाना तथा खाजाका उपलब्ध हुनुपर्ने वृहत र सुक्ष्म पोषक तत्वको मात्रा सहितको दिवा खाजाको पोषणस्तरको मापदण्ड तपासिलको तालिका अनुरूपको अपनाउन सकिने।

ख) दिवा खाजाको मात्रा :

४-९ वर्ष उमेरका बालबालिकाका लागि दैनिक आवश्यक पर्ने वृहत र सुक्ष्म पोषक तत्वको मात्राहुनुपर्दछ।

पोषक तत्व	दैनिक आवश्यक पोषक तत्वको मात्रा	दिवा खाजाबाट आपूर्ति हुनु पर्ने पोषक तत्वको मात्रा (३०%)
वृहत पोषक तत्व		
क्यालेरी	१८५०	५५५
प्रोटीन	५७	१७
फ्याट (ग्राम)	४८	१४
सुक्ष्म पोषक तत्व		
आयोडिन (माइक्रोग्राम)	१२०	३६
आइरन (मिलिग्राम)	१७.८	५.४
जिङ्क	११.२	३.४
भिटामिन ए	३३	११
भिटामिन बि	१२	४.१

स्रोत: दैनिक आवश्यक पोषक तत्वको मात्राविश्व खाद्य संगठनबाट प्रकाशित सामग्री^१बाट लिइएको।

ग) दिवा खाजा कार्यक्रम व्यवस्थापनका सम्भाव्य मोडलहरू:

विद्यालयबाट दिवा खाजा व्यवस्थापनका सन्दर्भमा तपशिलका मोडल मध्ये उपयुक्त मोडल विव्यसबाट छनोट गरी कार्यान्वयन गर्ने:

१. **विद्यालयबाट दिवा खाजा व्यवस्थापन:** विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार खाजा खुवाउने व्यवस्था मिलाउने। यसका लागि स्थानीय स्तरमा उत्पादन हुने खाद्यान्न प्रयोग गरी विद्यालयमा दिवा खाजा तयार गरी विद्यार्थीलाई उपलब्ध गराउने। यसरी व्यवस्था गर्दा दिवा खानामा हुनु पर्ने आवश्यक मात्रा, स्वच्छता र पोषक तत्वको सुनिश्चिततामा ध्यान पुर्याउनु पर्नेछ। विव्यसले अभिभावक आमा समूह मार्फत खाजा व्यवस्थापनको प्रत्यक्ष रेखदेख तथा अनुगमनको व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ।

^१Energy-FAO (2001); Carbohydrates, protein and fat-WHO (2003); Fibre, vitamins and minerals- IOM (1997-2000-2001)

साथै विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णयबाट अभिभावक आमा समूहमार्फत स्थानीय स्तरमा उत्पादन हुने खाद्यान्न प्रयोग गरी दिवा खाजा तयार गराई खुवाउने व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ । खाजाका लागि आवश्यक पर्ने मात्रा, स्वच्छता र पोषक तत्वका सुनिश्चितताको सम्बन्धमा आमा समूहलाई अभिमुखीकरण गर्नुपर्नेछ । यसरी खाजा व्यवस्थापन गर्दा व्यवस्थापन समितिले नियमित अनुगमन गर्नुपर्नेछ ।

२. न्यून(वाल विकास केन्द्र देखि कक्षा ५ सम्म ३० जनाभन्दा कम)विद्यार्थी सङ्ख्या भएका विद्यालयमा दिवा खाजा विद्यालयमै तयार गर्न कठिनाई हुने अवस्था भएमा कक्षाका बालबालिकालाई आवश्यक पर्ने मात्रा, स्वच्छता र पोषणतत्वयुक्त हुने गरी दिवाखाजा घरबाटै तयार गरी पठाउने व्यवस्था मिलाउन सकिनेछ । विद्यार्थीले घरबाट ल्याएको खाजा नियमितता र गुणस्तर अनुगमन विद्यालयबाट गर्ने व्यवस्था मिलाउने । यस कार्यका लागि तोकिएको प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान विद्यालयले सम्बन्धित विद्यार्थीको अभिभावकलाई उपलब्ध गारउने ।

घ) **विद्यालय व्यवस्थापन समितिको भूमिका :**

विद्यालयमा समग्र व्यवस्थापनको मुख्य जिम्मेवारी कानूनी रूपमै विद्यालय व्यवस्थापन समितिको हुने भएकोले मापदण्ड अनुसारको गुणस्तरीय खाजा उपलब्ध गराउनेजिम्मेवारी पनि विद्यालय व्यवस्थापन समितिकोहुनेछ । समितिको जिम्मेवारी निम्नानुसार हुनेछ:

१. विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रमको कार्ययोजना निर्माण गर्ने सो अनुरूप कार्यान्वय गर्ने ।
२. विद्यालयमा तोकिएको मापदण्ड अनुरूपको मात्रा, स्वच्छता र पोषक तत्वयुक्त दिवा खाजा व्यवस्थापनको सुनिश्चितता गर्ने ।
३. खाजा तयारी, व्यवस्थापन तथा रेखदेखमा अभिभावक आमाहरूको संलग्नता र सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।
४. विद्यालय दिवा खाजाको अभिलेख राख्ने र राख्न लगाउने ।
५. शिक्षणसिकाइको समय न्यून हुन नदिन खाजा तयारी तथा व्यवस्थापनमा शिक्षक संलग्नतालाई सकभर हटाउने ।
६. स्थानीय कृषि उत्पादनबाट दिवा खाजाका लागि आवश्यक खाद्य सामग्री उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाउने ।
७. दिवा खाजा व्यवस्थापनमा देखापरेका समस्या पहिचान गरी समाधानका उपाय अवलम्बन गर्ने ।
८. प्रत्येक शैक्षिक सत्र प्रारम्भ हुनुपूर्व दिवा खाजा व्यवस्थापन तथा कार्यान्वयनको सम्बन्धमाअभिभावक आमा समूह र शिक्षक स्टाफबीच समीक्षा गरी प्रतिवेदन र वार्षिक कार्ययोजना निर्माण गर्न लगाउने ।

- ड) माथि उल्लिखित जुनसुकै मोडेलबाट दिवा खाजा व्यवस्थापन गरिए पनि विद्यालयमा चाउचाउ, विस्कुट लगायत प्याकेटमा आउने कुनै पनि किसिमका खाना दिवा खाजाको रूपमा प्रयोग गर्न पाइने छैन ।

विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम (SSDP)

भौतिक सुविधा विस्तार कार्यक्रमका लागि विद्यालय छनोट गर्ने आधारहरू

क) विद्यालयको प्राथमिकता क्रम निर्धारणको आधार

स्थानीय तहमा रहेका सम्पूर्ण विद्यालयहरूलाई निम्न बमोजिमका सूत्रका आधारमा भौतिक एवम् शैक्षिक पूर्वाधार (भवन, कक्षाकोठा, शौचालय, विज्ञान प्रयोगशाला, आइसिटी प्रयोगशाला, पुस्तकालय) निर्माणको लागि प्राथमिकता क्रम निर्धारण गर्ने । यसका लागि स्थानीय तहले देहायका सूचकाङ्कहरू आधारमा सबै सार्वजनिक विद्यालयहरूको सर्भेक्षण गरी प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्ने ।

क्र स	प्राथमिकता क्रम निर्धारणका आधार	जम्मा अंकभार	तोकिएका आधारका लागि सूचक तथा प्रदान गरिने अंक			
1.	कक्षागत औषत विद्यार्थी संख्या	२५	कक्षागत औषत विद्यार्थी संख्या हिमालमा २० सम्म पहाडमा ३० सम्म र उपत्यका तथा तराईमा ४० सम्म भएमा १० अंक	कक्षागत औषत विद्यार्थी हिमालमा २० माथि ३० सम्म, पहाडमा ३० माथि ४० र तराई तथा उपत्यकामा ४० माथि ५० सम्म भएमा १५ अंक	कक्षागत औषत विद्यार्थी संख्या हिमालमा ३० माथि ४० सम्म, पहाडमा ४० माथि ४५ सम्म र उपत्यका तथा तराईमा ५० माथि ६० सम्म भएमा २० अंक	कक्षागत औषत विद्यार्थी संख्या हिमालमा ३५ भन्दा बढी, पहाडमा ४५ भन्दा बढी र उपत्यका तथा तराईमा ६० भन्दा बढि भएमा २५ अंक
2.	प्रारम्भिक बालविकासमा भर्ना भएका बालबालिका संख्या	१०	विद्यालयको बालविकास कक्षामा हिमालमा १० सम्म, पहाडमा १५ सम्म र तराई तथा उपत्यकामा २० सम्म बालबालिका भएमा ४ अंक	विद्यालयको बालविकास कक्षामा हिमालमा २० माथि ३० सम्म, पहाडमा ३० माथि ४० सम्म र तराईमा तथा उपत्यकामा ४० माथि ५० सम्म बालबालिका भएमा ५ अंक	विद्यालयको बाल विकास कक्षामा हिमालमा ३० माथि ४० सम्म, पहाडमा ४० माथि ५० सम्म र तराई तथा उपत्यकामा ५० माथि ६० सम्म बालबालिका भएमा ८ अंक	विद्यालयको बालविकास कक्षामा हिमालमा ४० भन्दा बढी, पहाडमा ५० भन्दा बढी र तराई तथा उपत्यकामा ६० भन्दा बढी बालबालिका भएमा १० अंक

क्र स	प्राथमिकता क्रम निर्धारणका आधार	जम्मा अंकभार	तोकिएका आधारका लागि सूचक तथा प्रदान गरिने अंक			
3.	विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि स्तर ²	१५	विद्यार्थीहरूले प्राप्त गरेको व्यक्तिगत जिपिए (GPA) /उपलब्धिस्तरको कक्षागत औषत २ सम्म भएमा ८ अंक	विद्यार्थीहरूले प्राप्त गरेको व्यक्तिगत जिपिए (GPA) /उपलब्धि स्तरको कक्षागत औषत २.५ सम्म भएमा १० अंक	विद्यार्थीहरूले प्राप्त गरेको व्यक्तिगत जिपिए (GPA) /उपलब्धिस्तरको कक्षागत औषत ३ सम्म भएमा १२ अंक	विद्यार्थीहरूले प्राप्त गरेको व्यक्तिगत जिपिए (GPA) /उपलब्धिस्तरको कक्षागत औषत ३भन्दा माथि भएमा १५अंक
4.	समायोजन एवम् एकीकरण भएका विद्यालय, सेक्सन थप गर्नुपर्ने	१०	कुनै विद्यालयमा एउटा विद्यालय समायोजन एवम् एकीकरण भएर बनेको विद्यालय भएमा ६ अंक	कुनै विद्यालयमा २ओटा विद्यालय समायोजन एवम् एकीकरण भएर बनेको विद्यालय भएमा ८ अंक	कुनै विद्यालयमा ३ ओटा विद्यालय समायोजन एवम् एकीकरण भएर बनेको विद्यालय भएमा १०अंक	
5.	प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा वा विशेष शिक्षासम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन भएका विद्यालय	१०	विद्यालयमा प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा वा विशेष शिक्षासम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन भएका भएमा एकमुष्ट १० अंक			
6.	दलित, मुस्लिम तथा अति सिमान्तकृत वर्गका विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	१०	दलित, मुस्लिम तथा अति सिमान्तकृत वर्गका विद्यार्थीको भर्ना दर (X)= विद्यालयमा रहेका दलित विद्यार्थीको कुल संख्या/ विद्यालयमा रहेका सम्पूर्ण विद्यार्थी संख्या*१०			
7.	छात्रा शौचालय, changing Room, नभएका वा नपुग	१०	छात्रा शौचालय, changing Room, नभएका वा नपुग भएका विद्यालय माथि उल्लेखित कुनै पनि नभएमा १०, कुनै एक भएमा वा अपुग भएमा ५,			

² कक्षा ३ सम्म सञ्चालित विद्यालयको कक्षा ३, कक्षा ५ सम्म सञ्चालित विद्यालयको कक्षा ५, कक्षा ८ सम्म सञ्चालित विद्यालयको कक्षा ८ र कक्षा १० सम्म सञ्चालित विद्यालयको कक्षा १०को नतिजाको आधारमा मूल्यांकन गर्ने . कक्षा ३ र कक्षा ५ को हकमा विद्यार्थीको उपलब्धि स्तरलाई आधार मानि अङ्क निर्धारण गर्ने ।

क्र स	प्राथमिकता क्रम निर्धारणका आधार	जम्मा अंकभार	तोकिएका आधारका लागि सूचक तथा प्रदान गरिने अंक
	भएका विद्यालय		
8.	भुकम्प, वाढी, पहिरो तथा विपदबाट क्षति भएका विद्यालय	१०	यस प्रकृतिका विद्यालय भए एकमुष्ट १० अङ्क दिने।
	जम्माअंक	१००अंक	

ख) विद्यालय प्राथमिकीकरण एवम् छनोट प्रक्रिया :

१) माथि खण्ड “क” मा उल्लिखित आधार तथा सूचकांकहरूका आधारमा स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालित सबै सार्वजनिक विद्यालयको सर्भेक्षण गरी प्राप्त अंकका आधारमा प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्ने। त्यसरी प्राथमिकता क्रम निर्धारण गर्दा विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरूलाई समेत सहभागी गराउने व्यवस्था मिलाउने।

२) प्राथमिकताक्रम निर्धारण गरिसके पछि सोको जानकारी सर्वसाधारण समेतलाई दिनका लागि सो सूची वेभसाइटमा सार्वजनिक गर्ने।

३) तपशिल अनुसारका विद्यालयहरूलाई उल्लेखित आधारमा प्राथमिकता निर्धारण गर्दा माथि परेता पनि कार्यक्रम वितरण नगर्ने :

क) नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले नमूना विद्यालयका रूपमा छनोट गरेका विद्यालय,

ख) सममूक र विशेष अनुदान प्राप्त गरी न्यूनतम पूर्वाधार विकास भएका वा पूर्वाधार विकास हुन सक्ने विद्यालय,

ग) सरकारी स्रोत भन्दा बाहिर (विभिन्न दूताबासहरू, गैरसरकारी संस्था, भूतपूर्व सैनिक संगठन, विकास आयोजनाहरू आदि) बाट निर्माण गरिएका भवन, कक्षाकोठा लगायतका भौतिक तथा शैक्षिक पूर्वाधार पर्याप्त भएका विद्यालय,

घ) विद्यालय व्यवस्थापन गठन नभएका विद्यालय,

च) सामाजिक परीक्षण र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेशनगरेका विद्यालय,

छ) विगतमा उपलब्ध गराईएका भौतिक निर्माण, विज्ञान प्रयोगशाला, पुस्तकालय, ICT Lab काम सम्पन्न नगरी वेरुजु कायम रहेका विद्यालय,

ज) पुस्तकालय, आइसिटी ल्याब र विज्ञान प्रयोगशालाका लागि एक पटक अनुदान प्राप्त गरेका विद्यालय,

४) अनुमति लिई सञ्चालनमा रहेका परम्परागत विद्यालयहरू गुरुकुल, गुम्बा र विहार, मदरसा विद्यालय समेत समावेश गर्न सकिनेछ।

ग) प्राथमिकता सूचि निर्धारण भए पछि आवश्यकता पहिचानका लागि विद्यालयहरूको अवस्था विश्लेषण देहाय वमोजिम गर्ने :

क्र स	विद्यालयको नाम ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	कुल प्राप्ताङ्क	पूर्वाधारको हालको अवस्था (प्रयोग योग्य) छ/छैन	आवश्यकता
				क) कुल कक्षाकोठा: ख) शौचालय : ग) ICT Lab : घ) रेट्रेफिटिङ गर्नु पर्ने भवन/ कक्षाकोठा : ङ) पुस्तकालय : च) विज्ञान प्रयोगशाला:	

अनुसूची ६

विद्यालय भवन डिजाइन तथा निर्माणका लागि शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको मापदण्ड

विद्यालय भवन डिजाइन तथा निर्माण गर्दा नेपाल राष्ट्रिय भवन संहिता २०६० (Nepal National Building Code) अनुसार मात्र हुने गरी तपसिलका समेत शर्त पूरा हुने गरी गर्ने ।

Guiding principle:

Child-friendly (well lighted and well ventilated), seismically resistant, aesthetically pleasing school maximizing use of local construction materials and resources with no adverse effect on environment like deforestation and having low maintenance requirement.

तपसिल

- कक्षाकोठाको डिजाइन गर्दा प्रति विद्यार्थी क्षेत्रफल कम्तीमा तपसिल बमोजिम हुने गरी डिजाइन गर्ने ।
क) आधारभूत तहका लागि न्यूनतम ०.९ वर्ग मि. (१.० वर्ग मि. सम्म राख्दा अझै उपयुक्त हुने) गरी कायम गर्ने ।
ख) मा.वि. तहका लागि न्यूनतम १.० वर्ग मी. (१.२ वर्ग मी. सम्म राख्दा अझै उपयुक्त हुने) गरी कायम गर्ने ।
- कक्षाकोठाको क्षेत्रफल विभिन्न भौगोलिक क्षेत्रका लागि प्रति शिक्षक अनुपात तपसिलको सङ्ख्यामा विद्यार्थी अट्ने गरी डिजाइन गर्ने ।

भौगोलिक क्षेत्र	आधारभूत तह	मा.वि.
तराइ तथा उपत्यका	४०	३५
पहाड	३५	३०
हिमाल	३०	२५

- उपलब्ध जग्गा अनुकूल हुने गरी विद्यालय भवनको डिजाइन गरी भवन निर्माण गर्नु परेमा नक्सा सम्बन्धित शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग/डिभिजन कार्यालयको स्वीकृति लिएर मात्र निर्माण गर्ने ।
- विद्यालय भवन सकभर एक तले मात्र बनाउने । सकभर वर्गाकार वा आयातकार भवन बनाउने - $\square$ आकारका भवन सकभर नबनाउने । - $\square$ आकारका भवन बनाउने परेमा करिब २ ईन्च ग्याप राखी टुक्रा टुक्रा - $\square$ गरेर बनाउने ।
- भवनको लम्बाई चौडाईको ३ गुणा वा सो भन्दा कम बनाउने, उचाई चौडाईको ३ गुणा . भन्दा कम बनाउने ।
- कक्षाकोठाको बाहिर अगाडि पट्टी छानाले ढाकेको बरण्डा (Covered Verandah) बनाउने ।
- बहु तल्ले आर.सि.सि. भवन तराइ, पहाडी र हिमाली जिल्लाहरूमा बनाउँदा Site Plan सहितको Detail design and drawing बनाई नगरपालिका क्षेत्रभित्रका भए सम्बन्धित महानगरपालिका / उपमहानगरपालिका / नगरपालिका तथा अन्य क्षेत्रहरूको हकमा सम्बन्धित शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागको डिभिजन कार्यालयको स्वीकृति लिने यस्तो स्वीकृति हिमाली क्षेत्रमा निर्माण गरिने विद्यालयहरूले समेत लिनु पर्ने छ र सो को निर्माणका लागि सम्बन्धित वि.व्य.स.ले निर्णय गरी प्राविधिकबाट पूर्णकालीन सुपरिवेक्षण हुने व्यवस्था मिलाई शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको सिफारिस सहित अन्तिम स्वीकृतीका लागि शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा अनिवार्य रूपमा पेस गर्ने ।

साङ्केतिक जानकारीका लागि यस्तो भवनलाई नेपाल राष्ट्रिय भवन संहिता बमोजिम हुने गरी निर्माण गर्दा तपसीलका न्यूनतम आवश्यकता पूरा गर्नुपर्ने छ :

- क) पिलर (Column/Pillar) को साइज कम्तीमा 12" x 12" हुनुपर्ने।
- ख) पिलरको Foundation (Column Footing) को साइज कम्तीमा 5' x 5' हुनुपर्ने।
- ग) प्लिन्थ बिमको साइज कम्तीमा 9" x 14" हुनुपर्ने।
- घ) सिलिङ्ग बिमको साइज कम्तीमा 9" x 16" हुनुपर्ने।
- ड) छज्जी (Cantilever Projection) १.० मिटरभन्दा बढी हुन नहुने।
- च) आर.सि.सि. गर्दा M 20 Grade (सिमेण्ट एक भाग, बालुवा डेढ भाग र गिट्टी ३ भाग) को ढलान मसला (Concrete) प्रयोग गरिनु पर्ने।
- छ) पिलर (Column/Pillar) मा Reinforcement कम्तीमा १६ मि.मि. ब्यासको ८ ओटा हुनु पर्ने।
- ज) माटेको जोडाइमा गारो लगाउने कार्य नगर्ने।

यस्तो प्रकृतिको भवन एक संवेदनशील निर्माण कार्य भएकाले यसको डिजाइन तथा निर्माण सुपरभिजनमा दक्ष प्राविधिकको संलग्नता अत्यन्त जरूरी छ। साथै भवनको जग, पिलर, बिम, स्लाव आदिमा प्रयोग हुने छडको साइज र सङ्ख्या जग बस्ने माटोको प्रकार, पिलर-पिलरबीचको दूरी, कोठाको साइज, भवनको तला आदिमा भर पर्ने हुँदा माथि उल्लिखित न्यूनतम आवश्यकता साङ्केतिक मात्र भएकाले सो को अन्तिम आवश्यकता स्ट्रक्चरल डिजाइन (Load Calculation आदि) गरेर मात्र तोक्नु पर्ने हुन्छ।

८. कक्षाकोठा सकभर वर्गाकार भएमा राम्रो हुन्छ। कक्षाकोठाको चौडाईको दुवैतर्फ ८ फिट × ४ फिटको कालोपाटी राख्ने। पहिलो डेस्क र कालोपाटीको दूरी न्यूनतम २ मि. र अन्तिम बेन्च र कालोपाटीको दूरी बढीमा ७ मि. कायम गर्ने। कालोपाटीको माथिपट्टि शिक्षण सामग्री झुण्ड्याउन काँटी ठोक्ने र तलपट्टि बोर्ड नलगाउने (सादा) तर एक कुनामा चक डस्टर राख्ने ठाँउ मिलाउने।
९. भवनको बाहिर १:४ सिमेण्ट प्वाइन्टिङ (Pointing) गर्ने वा १ :४ सिमेण्ट प्लाष्टर गर्ने।
१०. अपाङ्गहरूका लागि कक्षाकोठाभित्र गुड्ने कुर्सी (Wheel Chair) लैजान छड्के सतह/ याम्प (Ramp) अनिवार्य रूपमा बनाउने र कक्षाकोठाको एउटा ढोका र शौचालयको ढोका Wheel Chair छिर्ने गरी ठुलो बनाउने। (साइज कम्तीमा १.१० मिटर हुनु पर्ने)

अनुसूची : ७

कार्य स्वीकार / सम्पन्न प्रतिवेदन
सङ्घ/ प्रदेश / स्थानीय तह
..... मन्त्रालय / विभाग / कार्यालय
कार्यालय कोड नं.:
कार्य स्वीकार / सम्पन्न प्रतिवेदन

म.ले.प.फारम नं: ५१०
साबिकको फारम नं: १७६

आयोजनाको नाम:

कामको नाम:

लागत अनुमानको कुल रकम:

खर्च भएको कुल रकम:

सुरु लागत अनुमान भन्दा घटी बढीको प्रतिशत:

भेरिएसनपछिको कुल लागत अनुमान भन्दा घटी बढीको प्रतिशत:

प्रतिवेदनको मिति:

काम सुरु भएको मिति:

काम सम्पन्न गर्नु पर्ने मिति:

सम्पन्न भएको मिति:

कामको विवरण	सुरु लागत अनुमानबमोजिमको			भेरिएसन भएकोमा सोबमोजिमको कुल लागत अनुमान			खुद भएको कामको			फरक (सुरु लागत अनुमानको आधारमा)			फरक (भेरिएसनपछिको लागत अनुमानको आधारमा)			कैफिय त
	परिमाण	दर	जम्मा	परिमाण	दर	जम्मा	परिमाण	दर	जम्मा	परिमाण	दर	जम्मा	परिमाण	दर	जम्मा	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११=२-८	१२=३-९	१३=११*१२	१४=५-८	१५=६-९	१६=१४*१५	१७
जम्मा																

क) स्वीकृत लागत अनुमान (इष्टिमेट) भन्दा घटी बढी खर्च रू.....प्रतिशत (%).....

उपर्युक्तबमोजिम भएको कार्य सुरु सम्झौताको स्वीकृत डिजाइन र स्पेसिफिकेसन बमोजीम भएको छ/छैन। भेरिएसन आदेश र सर्तहरूबमोजीम भए/नभएकोहुँदा उक्त कार्य सम्पन्न भएको स्वीकार/ अस्वीकार गरिएको छ।

घटी/बढीको पुस्ट्याई.....		
स्वीकृत लागत अनुमान, डिजाइन र स्पेसिफिकेसन अनुसार काम भएको छ भनी सिफारिस गर्ने		
तयार गर्ने:	जाँच गर्ने:	स्वीकृत गर्ने
सही:	सही:	सही:
नाम:	नाम:	कार्यलय प्रमुखको नाम:
दर्जा:	दर्जा:	दर्जा:
मिति:	मिति:	मिति:

उद्देश्य

कार्य स्वीकार गर्दा र सम्पन्न भएको अवस्थामा कामको यथार्थ विवरण तयार गर्नु । निर्माण कामको सम्पादन भएपछि सुरु इस्टिमेटको परिमाणमा खुद भएको काम घटी बढी के कति भएको छ र स्वीकृत इस्टिमेट तथा डिजाइनबमोजिम काम भएको छ कि छैन भनी प्रमाणित गर्नका लागि यो फारामको तर्जुमा भएको हो ।

फाराम भर्ने तरिका:

- आयोजना ठेक्काको काम सम्पन्नपछि स्वीकार गर्दा अनुमानित काम तथा खुद भएको कामको चेक जाँचका लागि यस फाराम (प्रतिवेदन) प्रयोग गर्नुपर्छ ।
- यसमा सुरुमा आयोजनाको नाम, कामको नाम, लागत अनुमानको कुल रकम, खर्च भएको कुल रकम र लागत अनुमानभन्दा घटी वा बढीको प्रतिशत खुलाउनुपर्छ ।
- यस प्रतिवेदन तयार गर्दा यस प्रतिवेदनका मिति, कार्य सम्पन्न तयार गरिन थालेको काम सुरु भएको मिति, ठेक्काअनुसार काम सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति र वास्तविक काम सम्पन्न भएको मिति लेख्नुपर्छ ।
- महल १ मा कामको विवरण वा नाम लेख्नुपर्छ ।
- महल २, ३ र ४ मा लागत अनुमानबमोजिमको क्रमशः परिमाण, दर र जम्मा रकम लेख्नुपर्छ ।
महल ५, ६ र ७ मा भोरिएसन बमोजिम कायम लागत अनुमान बमोजिमको क्रमशः परिमाण, दर र जम्मा रकम लेख्नुपर्छ ।
उल्लिखित परिमाण र दर भेरिएसन भएको अवस्थामा सोपछि कायम भएको दर र परिमाण सम्झनुपर्दछ ।
- महल ८, ९ र १० मा खुद (वास्तविक) काम भएको विवरण क्रमशः परिमाण, दर र जम्मा रकम लेख्नुपर्छ ।
महल ११, १२ र १३ मा लागत अनुमान (महल २, ३ र ४) बाट खुद काम भएको (महल ८, ९ र १०) घटाउँदा आउने बाँकी फरक रकम क्रमशः
- परिमाण, दर र जम्मा रकम लेख्नुपर्छ ।
महल १४, १५ र १६ मा भेरिएसनपछिको फरक रकम क्रमशः परिमाण, दर र जम्मा रकम लेख्नुपर्छ ।

- ८ महल १७ मा कुनै कैफियत भएमा सो कैफियत लेख्नुपर्छ ।
- ९ जम्मा हरफमा रकमको कुल जोड जम्मा लेख्नुपर्छ ।
- १० अनुमान भन्दा घटी वा बढी भएको फरक रकम र सो को प्रतिशत तथा सो को पुस्ट्याइँ समेत राख्नुपर्छ ।
यस कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्ने तथा आयोजना ठेक्काको काम ईष्टिमेटअनुसार भएको छ वा छैन सो को जाँच गर्ने कर्मचारीले आफ्नो नाम,
- ११ पद र मिति लेखेर हस्ताक्षर गर्नुपर्छ ।
- १२ लागत अनुमानअनुसार काम भएको वा नभएको बारे स्पष्ट तोकौ स्वीकृत गर्ने कार्यालय प्रमुखको नाम, पद र मिति लेखेर हस्ताक्षर राख्नुपर्छ ।

अनुसूची ८
स्थानीय तह र विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट हुने निर्माण कार्यको अनुगमनसँग सम्बन्धित रूजुसूची

क्र.स.	कार्य	छ	छैन	कैफियत
क) सामान्य अनुगमन				
निर्माण सुरु हुनु अघि				
१	प्रस्ताव तयारी र स्थानीय तहमा पेस गरेको			
२	निर्माण स्थलको र छनोट गरिएको डिजाइनको उपयुक्त			
३	अभिभावक र स्थानीय समुदायसँग निर्माणसम्बन्धी छलफल गरेको			
४	स्थानीय तहको प्राविधिक कर्मचारीबाट निर्माण स्थल अवलोकन गरेको			
५	स्थानीय तहसँग सम्झौता गरेको			
६	निर्माण गर्दा वातावरणीय असर पर्ने			
७	निर्माण सामग्रीको उपलब्धता			
८	निर्माण सामग्रीको भण्डारण			
निर्माण अवधिमा				
९	समय तालिका अनुसार निर्माण कार्य गरेको			

क्र.स.	कार्य	छ	छैन	कैफियत
१०	निर्माण स्थलका लागि छनोट भएको डिजाइनको उपयुक्तता			
११	तालिम प्राप्त कालीगढबाट निर्माण कार्य भएको			
१२	स्थानीय रूपमा उपलब्ध निर्माण सामग्रीको प्रयोग भएको			
१३	कङ्क्रिट तयारीका लागि मिक्सिड मेसिनको प्रयोग भएको			
१४	कम्प्याक्सनका लागि भाइब्रेटरको प्रयोग भएको			
१५	कङ्क्रिटको उपयुक्त तरिकाले सिञ्चीकरण (Curing) भएको			
१६	डिजाइन उपयोग गर्दा साइट स्पेसिफिक व्यावहारिक समस्या परेको			
१७	बाल श्रम प्रयोग भएको			
१८	भूक्षय बढी भएको			
१९	खानेपानीको स्रोतमा असर परेको			
२०	ध्वनी प्रदूषण भई विद्यार्थीमा असर परेको			
२१	महिला कामदार लगाइएको			
२२	मुख्य निर्माण चरणमा प्राविधिक कर्मचारीबाट सुपरिवेक्षण भएको			
	ले आउट			
	डिपिसि लेभल			
	सुपरस्ट्रक्चर			
	छाना/छत निर्माण			
२३	निर्माण स्थलमा निर्देशन पुस्तिका राखिएको			
२४	स्थानीय व्यक्तिहरूबाट निर्माण कार्यमा अवरोध भएको			

क्र.स.	कार्य	छ	छैन	कैफियत
२५	निर्माण स्थलमा प्राविधिकबाट निर्माण सामग्रीको परीक्षण गरिएको			
२६	निर्माण सामग्रीको प्राविधिकबाट प्रयोगशालामा परीक्षण गरिएको			
२७	पर्याप्त मात्रामा पानी उपलब्ध भएको			
२८	निर्माण कार्यले गर्दा कक्षा सञ्चालनमा अवरोध खडा भएको			
२९	निर्माण कार्यले गर्दा विद्यार्थीहरूलाई घाउ चोट लागेको			
३०	कामदारहरूको हाजिर अभिलेख राखेको			
३१	सुरक्षाका उपायहरू अवलम्बन गरेको			
निर्माण कार्य पश्चात्				
३२	निर्माण कार्यमा आर्थिक पारदर्शिता कायम भएको			
३३	लागत अनुमान र तोकिएको समयभित्र नै निर्माण कार्यको प्रगति भएको			
३४	स्थानीय सामग्रीको प्रयोग गर्दा वातावरणीय पक्षमा नकारात्मक असर परेको			
३५	निर्माण सामग्री आपूर्तिमा ढिलाइका कारण निर्माण कार्यमा असर परेको			
३६	विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरूबाट नियमित अनुगमन भएको			

क्र स	कार्य	छ	छैन	कैफियत
ख) सामान्य प्राविधिक पक्ष				
प्लिनथ लेभल सम्म				

क्र स	कार्य	छ	छैन	कैफियत
	मेसनरी बिल्डिङ (Masonry Building)			
१	फाउन्डेसन बेस लेभलमा भएको र राम्ररी कम्प्याक्ट भएको			
२	फाउन्डेसन ब्यान्ड राखिएको			
३	कुनाहरूमा भर्टिकल रेनफोर्समेन्ट उठाइएको			
५	प्लिन्थ लेभल मुनी स्टिच ब्यान्ड राखिएको			
५	प्लिन्थ लेभल व्याण्ड राखिएको			
	आर. सी. सी. बिल्डिङ (RCC Building)			
१	फाउन्डेसन बेस लेभलमा भएको र राम्ररी कम्प्याक्ट भएको			
२	फाउन्डेसन बिम राखिएको			
३	सब स्ट्रक्चरका इलेमेन्टको आकार र नाप उपयुक्त			
५	प्लिन्थ लेभल फिनिशिङ (उचाइ) उपयुक्त			
६	काम (Workmanship) र सिञ्चीकरण (Curing) प्रयास			
छत तह सम्म				
	मेसनरी बिल्डिङ			
१	सिल ब्यान्ड राखिएको (प्रत्येक तलामा)			

क्र स	कार्य	छ	छैन	कैफियत
२	स्टिच ब्यान्ड राखिएको (५०० देखि ७०० मि मि को अन्तरालमा र प्रत्येक तलामा)			
३	लिनटेल ब्यान्ड राखिएको (प्रत्येक तलामा)			
४	प्रत्येक कुनामा र ओपेनिङको दुबै साइडमा भर्टिकल रेन्फोर्समेन्ट (प्रत्येक तलामा) राखिएको			
५	रूफ लेभल ब्यान्ड राखिएको			
	आर. सी. सी. बिल्डिङ			
१	सिल ब्यान्ड राखिएको (प्रत्येक तलामा)			
२	स्टिच ब्यान्ड राखिएको (५०० देखि ७०० मि मि को अन्तरालमा र प्रत्येक तलामा)			
३	लिनटेल व्याण्ड राखिएको (प्रत्येक तलामा)			
४	प्रत्येक कुनामा र ओपेनिङको दुवै साइडमा भर्टिकल रेन्फोर्समेन्ट (प्रत्येक तलामा) राखिएको			
५	रूफ लेभल ब्यान्ड राखिएको			
छत निर्माण				
	रिजिड छत			
१	छतमा पानी नछिर्ने खालको कङ्क्रीट भएको			
२	वर्षातको पानी निकासको लागि स्ल्याबको उपयुक्त लेभल मिलेको			
३	छतबाट जमिनमा पानी जाने व्यवस्था			

क्र स	कार्य	छ	छैन	कैफियत
४	पानी भण्डारण प्रणालीको उपयुक्त निर्माण (यदि व्यवस्था भएमा)			
५	यदि बाल बालिकाका लागि पहुँच भएमा सुरक्षाका उपायहरू			
	फ्लेक्जिबल छत			
१	उपयुक्त बनावट र छत कनेक्सन			
२	छतबाट जमिनसम्म पानीको निकास			
३	राम्रो इन्सुलेसनको व्यवस्था			
४	छत निर्माणका अवयवहरूको उपयुक्त जडान (स्टिल बेल्ट/बोल्ट, उड नेल)			
५	पानी नछिर्ने र छत निर्माणमा प्रयोग भएको सामग्रीको टिकाउपन			

अनुगमनकर्ताको नाम थर :

पद :

हस्ताक्षर :

मिति :

अनुसूची १
विद्यालय निर्माण समय तालिका

क्र.स.	कार्यको विवरण	महिना						
		भदौ	असोज	कार्तिक	.....	.....	.....	.....
१	सम्झौता							
२	जग सुरु							
३	व्याक फिलिड							
४	प्लिन्थ बिम							
५	सिल लेभल							
६	लिन्टेल ब्यान्ड							
७	भुँइतालाको छत							
८	भुँइ तला सम्पन्न							
९	पहिलो तला सम्पन्न							
१०	प्लास्टर, पनिड आदि पुरा							
११	निर्माणको सम्पूर्ण कार्य पुरा							

अनुसूची १०

विद्यालय भौतिक निर्माणमा वातावरणीय तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी रूजूसूची

१=आयोजनाको नाम :

२ आयोजना सम्बन्धी जानकारी

विद्यालयको नाम	
ठेगाना	
प्रधानाध्यापकको नाम	
टेलिफोन/फ्याक्स	
इमेल	
प्रस्तावित निर्माणको काम -कृपाया जुन काम हुन गइरहेको सोहीमात्र जनाउनुहोस_	

३ वातावरणीय तथा समाजिक छनोट सम्बन्धि :

प्रश्नहरु	छ (√)	छैन (√)	असर पर्न सक्ने अवस्था(√)			समस्याको विवरण/ कैफियत	संभावित समाधाका उपाय
			उच्च	मध्यम	न्यून		
क) पुर्वाधार निर्माण हुने ठाँउको अवस्थिती							
१. सुरक्षित क्षेत्र -जस्तै राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु संरक्षण केन्द्र, शिकार क्षेत्र, आदि)							
२. मध्यवर्ती क्षेत्र							
३. सिमसार क्षेत्र							
४. जैविक विविधता संरक्षणका लागि तोकिएको कुनै विशेष क्षेत्र -जस्तै बोटानिकल गार्डडेन चिडिया खाना आदि)							
५. पहिरो तथा भूक्षय भएको ठाउँबाट नजिक							

प्रश्नहरु	छ (√)	छैन (√)	असर पर्न सक्ने अवस्था(√)			समस्याको विवरण/ कैफियत	संभावित समाधाका उपाय
			उच्च	मध्यम	न्यून		
६. वर्षाको पानी जम्ने वा निकास नहुने अवस्था							
७. जमिन मुनि भएका भौतिक संरचना –जस्तो खानेपानीको पाइप, ढल आदि) लाई असर पर्ने							
८. माटो, ढुङ्गा, बालुवा आदि निकालिने क्षेत्र							
९. नदी, खोलानाला नजिक							
१० प्रसारण लाइन - Transmission Lines) नजिक							
११.सांस्कृतिक/धार्मिक/सम्पदा भित्र वा नजिक							
१२. माथि उल्लेखित क्षेत्रहरूमा विद्यालयको पर्ूवाधार निर्माणले अत्रिर्मण हुन सक्ने संभावना छ ?							
ख) निर्माण कार्यका कारण संभावित वातावरणीय तथा सामाजिक असरको अवस्था							
१ भिरालोपना	निर्माण स्थलमा भिरालोपनाको कारणले पहिरो जानसक्ने अवस्था छ कि छैन ?						
	निर्माण स्थलमा सजिलै बग्ने वा नबग्ने माटो छ कि छैन ?						
२ पानीको व्यवस्थापन	निर्माण स्थलमा पर्याप्त मात्रामा पानीको व्यवस्था छ ?						
	तत्काल वा भविष्यमा खानेपानी -सतही र भूमिगत) को गुणस्तर माथि कुनै असर पर्छ कि पर्दैन ?						
	निर्माण कार्यले पानीको स्रोत/मुहानलाई असर पार्न सक्छ ?						
	सिंचाई नहरलाई असर पार्न सक्छ ?						
३ फोहोर व्यवस्थापन	निर्माण कार्यमा प्रयोग गरिएको सामग्री -विटुमिन, सिमेन्ट पेन्ट, ज्वलनशील पदार्थ आदि) बाट कुनै						

प्रश्नहरू	छ (√)	छैन (√)	असर पर्न सक्ने अवस्था(√)			समस्याको विवरण/ कैफियत	संभावित समाधाका उपाय
			उच्च	मध्यम	न्यून		
४.बासस्थानमा पुग्नसक्ने क्षति							
५.ध्वनि तथा वायु प्रदूषण							
६.स्वास्थ्य तथा सुरक्षा							
७.जग्गा सम्बन्धी विषय							

प्रश्नहरू	छ (√)	छैन (√)	असर पर्न सक्ने अवस्था(√)			समस्याको विवरण/ कैफियत	संभावित समाधाका उपाय
			उच्च	मध्यम	न्यून		
८.जोखिम समुदाय							
९.आदिवासी समुह							
१०.सामाजिक द्वन्द्व							
ग) प्राकृतिक प्रकोपको प्रभाव हुने संभावना							

मिति	
तालिका भर्ने व्यक्तिको नाम	
पद÷ पेशा	
कार्यरत संस्थाको नाम	
ठेगाना	

नमुना विद्यालयको नामावली

क) २०७५/०७६ अगावै छनोट भएका २०३ नमुना विद्यालयहरू

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
१.	ताप्लेजुङ	सिनाम मा.वि., तेल्लोक,	सिरीजंगा गापा, १
२.	ताप्लेजुङ	सरस्वती मा.वि. हाडपाड,	आठराइ त्रिवेणी गापा, ३
३.	इलाम	फिक्कल मा.वि., फिक्कल	सुर्योदय नगरपालिका १०
४.	इलाम	जीतपुर मा.वि. जीतपुर	देउमाइ नगरपालिका ९
५.	इलाम	अमरकल्याण मा.वि. नयाँबजार	माइजोगमाइ गापा १
६.	इलाम	नाम्सालिङ मा.वि., नाम्सालिङ	माइजोगमाइ गापा ३
७.	झापा	धुलाबारी मा.वि.	मेचीनगर नपा १०
८.	झापा	हल्दिबारी मा.वि.	हल्दिबारी गापा २
९.	झापा	लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा मा.वि.,	कचनकवल गापा
१०.	झापा	कनकाई मा.वि.,	कनकाई नपा
११.	झापा	डिल्लीराज मा.वि.	झापा गापा ४
१२.	झापा	प्रगति मा.वि.	गौरादह नपा
१३.	झापा	हिमाल मा.वि.	दमक नपा २
१४.	झापा	महेन्द्ररत्न मा.वि.	विर्तामोड नपा ५
१५.	मोरङ	अरनिको मा.वि.	उर्लावारी नपा ८ दुर्गापुरी, रामघाट
१६.	मोरङ	पञ्चायत मा.वि.	पथरीशनिश्चरे नपा १
१७.	मोरङ	जनता मा.वि. बाहुनी	बेलवारी नगरपालिका
१८.	मोरङ	पब्लिक मा.वि. रङ्गेली	रंगेली नगरपालिका
१९.	मोरङ	सरस्वती मा.वि., झोराहाट	ग्रामथान गापा
२०.	मोरङ	सुकुना मा.वि., कोसीहरैचा	सुन्दरहरैचा नपा १०
२१.	मोरङ	राधिका मा.वि.	उर्लावारी नगरपालिका ६
२२.	मोरङ	नरग्राम मा.वि.	बुढीगङ्गा गाउँपालिका १
२३.	सुनसरी	जनता मा.वि.	इटहरी उपमहानगरपालिका ९
२४.	सुनसरी	सरस्वती मा.वि.	दुहवी नगरपालिका ५
क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
२५.	सुनसरी	अमरसिंह मा.वि., सोहेबगन्ज	देवानगन्ज नपा ५

२६.	सुनसरी	हरिनगरा मा.वि.	हरिनगरा गाउपालिका ४
२७.	सुनसरी	आदर्श मा.वि.	बराह नगरपालिका २
२८.	धनकुटा	पुण्य मा.वि. राजारानी	चौविसे गापा ६
२९.	धनकुटा	जनता मा.वि. जितपुर	महालक्ष्मी नगरपालिका ७
३०.	धनकुटा	गोकुण्डेश्वर बालमन्दिर मा.वि.,	धनकुटा नपा ५
३१.	तेह्रथुम	बसन्त मा.वि. वसन्तपुर	लालीगुरांस, नपा, २
३२.	सङ्खुवासभा	मनकामना रत्नअम्बिका मा.वि.	खादवारी नपा ९ तुम्लिङटार
३३.	सङ्खुवासभा	रामेश्वर मा.वि.	धर्मदेवी नपा ५ माम्लिङ
३४.	भोजपुर	वीरेन्द्र मा.वि. कुलुङ्	साल्पाछिलिछो गापा १
३५.	भोजपुर	विद्योदय मा.वि.	भोजपुर नगरपालिका ७
३६.	भोजपुर	षडानन्द मा.वि., दिङ्ला	षडानन्द नगरपालिका ७
३७.	सोलुखुम्बु	हिमालदर्शन मा.वि, नेचा	नेचासल्यान गाँउपालिका
३८.	ओखलढुङ्गा	प्रबुद्ध मा.वि., च्यानम	सुनकोसी गापा ७
३९.	खोटाङ	चिसापानी मा.वि., चिसापानी	जन्तेढुङ्गा गापा ५
४०.	उदयपुर	जनता मा.वि., हडीया	चौदन्डीगढी नपा ९
४१.	उदयपुर	त्रियुगा मा.वि. गाइघाट	त्रियुगा नपा
४२.	उदयपुर	त्रिवेणी मा.वि. कटारी	कटारी नपा ४
४३.	सप्तरी	कन्त चन्द्र मा.वि., पातो	डाकनेश्वरी नपा
४४.	सप्तरी	वु.वि.मु. मा.वि. भगवतपुर	शम्भुनाथ नपा
४५.	सप्तरी	चन्द्रा मा.वि.	बोदबर्साइन नपा
४६.	सिरहा	जनता डोमी चौधरी उ.मा.वि.	लक्ष्मीपतारी गापा
४७.	सिरहा	जनता मा.वि., मौवाही,	सखुवानन्कारकट्टी नपा
४८.	सिरहा	जनता मा.वि.,	सुखिपुर नपा ८
४९.	सिरहा	जनता मा.वि., चन्द्रलालपुर	गोलवजार नपा ८
५०.	सिरहा	जनता बनवाली मा.वि.	नरहा गापा ४
५१.	सिरहा	मोहन मा. वि.	मिर्चैया नपा
५२.	धनुषा	जनता मा.वि., गिद्वालेलापट्टी	विदेह नपा ६
५३.	धनुषा	गोगलप्रसाद मा. वि., बसहिया	जनकपुर उपमहानगरपालिका २४
५४.	धनुषा	यज्ञवलक्य सं. मा.वि., ज्ञानकुप	जनकपुर उपमहानगरपालिका
५५.	धनुषा	मा.वि. कुमरौल रमदैया, भवारी	क्षिेश्वर नपा
५६.	धनुषा	रामजानकी मा.वि., सतौषर	सवैला नपा

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
५७.	धनुषा	शिवशक्ति मा.वि.	वटेश्वर गाउँपालिका
५८.	सर्लाही	जनज्योति मा.वि.	लालबन्दी नपा ८
५९.	सर्लाही	महादेव जनता मा.वि.,	हरिवन नपा ८
६०.	सर्लाही	महेन्द्र रत्न जगन्नाथ लक्ष्मिनियाँ मा.वि.	वरहथवा नपा १०, सीतापुर
६१.	सर्लाही	जलधर कमलदेव मा.वि.,	ब्रम्हपुरी गापा १
६२.	सर्लाही	वेणीभोला नमूना मा.वि.	गोडैता नपा ८
६३.	सर्लाही	जनता मा.वि., सिमरा भगवतीपर	गोडैता नपा ६
६४.	सिन्धुली	सरस्वती मा.वि., डकाहा	दुधौली नपा ४
६५.	सिन्धुली	जनज्योती मा.वि., फोसेटार	कमलामाई नपा ५
६६.	रामेछाप	जनजागृत मा.वि. बेताली	गोकुलगंगा गापा ४
६७.	रामेछाप	मन्थली मा.वि.,	मन्थली नपा १
६८.	दोलखा	त्रिभुवन मा.वि.	मेलुङ गापा ६
६९.	दोलखा	क्षमावती मा.वि.,	भिमेश्वर नपा १ सुस्पा क्षमावती
७०.	सिन्धुपाल्चोक	ऐसेलुखर्क मा.वि.	इन्द्रावती गाउँपालिका ५ बाडेगाउँ
७१.	काभ्रेपलान्चोक	पार्वती मा.वि. दुंखर्क ८	वेथानचोक गापा
७२.	ललितपुर	किटिनी मा.वि.	गोदावरी नपा ३
७३.	काठमाडौँ	आदर्श मा.वि.	कागेश्वरी, मनहरा ३
७४.	काठमाडौँ	तिलगांटार मा.वि., धापासी	टोखा नपा ७
७५.	काठमाडौँ	कालिकादेवी मा.वि.,	तारकेश्वर नगरपालिका
७६.	काठमाडौँ	शान्ती निकुन्ज मा.वि. भगवतीवारी	कामनपा २०
७७.	काठमाडौँ	कंकाली मा.वि. नैकाप	चन्द्रागिरी नपा
७८.	काठमाडौँ	मंगल मा.वि.	कीर्तिपुर नपा १०
७९.	काठमाडौँ	विश्व निकेतन मा.वि., त्रिपुरेश्वर	कामनपा १३
८०.	नुवाकोट	महादेव मा.वि. रातमाटे	बेलकोटगढी गापा
८१.	नुवाकोट	क्षेत्रपाल मा.वि. चौघडा	लिखु गापा
८२.	नुवाकोट	ऐसेलुभूमे मा.वि. काहुले	किस्पाङ गापा
८३.	नुवाकोट	महेन्द्र मा.वि., चतुराले	ककनी गापा
८४.	नुवाकोट	चण्डेश्वरी मा.वि.,	विदुर नगरपालिका ७
८५.	धादिङ	रानीपौवा मा.वि. सल्यानटार	त्रिपुरासुन्दरी गापा
८६.	धादिङ	सत्यवती मा.वि. कुम्पुर	सिद्धलेक गापा

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
८७.	धादिङ	चन्द्रोदय मा.वि.	वेनीघाट रोराङ गापा
८८.	मकवानपुर	महेन्द्र मा.वि.,	बकैया गाउँपालिका ४
८९.	मकवानपुर	चन्द्रोदय मा.वि.,	हेटौँडा उमनपा ८
९०.	मकवानपुर	आधुनिक राष्ट्रिय मा.वि.,	हेटौँडा उपनपा ४
९१.	रौतहट	नेमधारी बासुदेब मा.वि. मुडवलवा	राजदेवी नपा
९२.	रौतहट	जनता मा.वि., राजपुर फरहदवा	राजपुर नपा
९३.	रौतहट	जय किसान मा.वि. धरहरी	देवाहीगोनाही गापा
९४.	रौतहट	मा.वि. गरूडा,	गरूडा नपा १
९५.	रौतहट	जनज्योति मा.वि. चपुर	चन्द्रपुर नपा
९६.	रौतहट	जनता मा वि	कटहरिया नपा
९७.	रौतहट	जनता मा.वि., सोनरनिया	मौलापुर नपा
९८.	वारा	गढीमाई महेन्द्र मा.वि. मगनपा १	गढीमाइ नपा
९९.	वारा	दुर्गा मा.वि. बरेवा, बैरिया	कलैया उपमहानगरपालिका
१००.	वारा	ने.रा.मा.वि. वकुलिया	जितपुर सिमरा उपमहानगरपालिका
१०१.	वारा	ने.रा.मा.वि.	कोल्हवी नपा ४ सपही
१०२.	बारा	ने.रा.मा.वि.,	जितपुरसिमरा उपमहानगरपालिका २
१०३.	पर्सा	नृसिंह मा.वि., पिपरामठ,	विरगञ्ज महानगरपालिका
१०४.	पर्सा	देवनन्दन देवराज मा.वि. रामनगरी	वहुदरमाइ नपा
१०५.	पर्सा	जि.उ.रा.क.मा.वि,	पोखरीया नपा
१०६.	पर्सा	सरस्वती मा.वि., गौतमनगर	ठोरी सुवर्णपुर गापा २
१०७.	चितवन	नेपाल मा.वि.	रत्ननगर नपा
१०८.	चितवन	नारायणी नमुना मा.वि.,	भरतपुर महानगरपालिका
१०९.	चितवन	दुर्गाशेषकान्त अधिकारी मा.वि.	भरतपुर महानगरपालिका
११०.	गोरखा	परोपकार आदर्श मा.वि.,	सिराञ्चोक गापा १
१११.	गोरखा	दुल्लभ मा.वि.,	भीमसेन गापा १
११२.	गोरखा	सूर्यज्योति मा.वि.,	सुलीकोट गापा ५
११३.	लमजुङ	शौभाग्यदय मा.वि. अल्कटार	राइनास नपा
११४.	लमजुङ	मङ्गला मा.वि., सोतीपसल	मध्यनेपाल नपा
११५.	लमजुङ	शैलपुत्री मा.वि., धमिलिकुवा	राइनास नपा
११६.	तनहुँ	रामशाह मा.वि.,	आँबुखैरेनी गा.पा.

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
११७.	तनहुँ	निर्मल मा.वि.	व्यास नपा
११८.	तनहुँ	पञ्चमुनीदेव मा.वि.,	शुक्लागण्डकी नपा
११९.	तनहुँ	सत्यवती मा.वि.,	व्यास नपा
१२०.	स्याङ्जा	त्रिभुवन आदर्श मा.वि.	पुतली बजार नपा
१२१.	स्याङ्जा	रणवीर जनहित मा.वि. खहरे	वालिंग नपा
१२२.	स्याङ्जा	भगवती नमुना मा.वि. मिर्मी	कालिगण्डकी गापा
१२३.	स्याङ्जा	त्रि सहिद मा.वि., पंचमुल	आधिँखोला गापा
१२४.	स्याङ्जा	महेन्द्र मा.वि., जगत भञ्ज्याङ	वालिंग नपा ५
१२५.	स्याङ्जा	गंगालाल मा.वि., चापाकोट	चापाकोट नपा ९
१२६.	कास्की	त्रिभुवनशान्ति मा.वि.	पोखरा मनपा ३०
१२७.	कास्की	कालिका मा.वि.	पोखरा मनपा १०
१२८.	कास्की	माछापुच्छे मा.वि.	अन्नपूर्ण गाउँपालिका २
१२९.	पर्वत	नवजागृत मा.वि. तिलाहार	मोदी गापा
१३०.	पर्वत	भवानी विद्यापीठ मा.वि., खानीगाँउ	फलेवास नपा
१३१.	पर्वत	नारायण मा.वि.,	कुश्मा नपा
१३२.	पर्वत	हिमाल मा.वि., खुर्कोट	कुश्मा नपा
१३३.	पर्वत	माटेदेवल मा.वि., मुडिकुवा	फलेवास नपा
१३४.	वाग्लुङ	गलकोट मा.वि., हटिया	गलकोट नपा
१३५.	वाग्लुङ	त्रिभुवन मा.वि., खर्वाङ	वडीगाड गापा
१३६.	बाग्लुङ	अमर मा.वि., विहुँकोट	काँठेखोला गापा ५
१३७.	गुल्मी	ज्ञानोदय मा.वि. मजुवा	चन्द्रकोट नपा ८
१३८.	गुल्मी	महेन्द्र मा.वि. रेनपा, तम्घास	रेसुंगा नपा
१३९.	पाल्पा	रामतुलसी मा.वि.,	रामपुर नगरपालिका ५
१४०.	पाल्पा	दमकडा मा.वि. मदनपोखरा	तानसेन नपा ९
१४१.	पाल्पा	गङ्गा मा.वि., खालिवन रामपुर	रामपुर नगरपालिका
१४२.	नवलपरासी	नेपाल मा.वि. दिव्यपुरी	देवचुली नपा ११
१४३.	नवलपरासी	शिव मा.वि.	कावासोती नगरपालिका २
१४४.	नवलपरासी	नवजागरण मा.वि. चोरमारा,	मध्यबिन्दु नगरपालिका
१४५.	नवलपरासी	महाकवि देवकोटा मा.वि.	सुनवल नगरपालिका
१४६.	नवलपरासी	राजा महात्म पूर्णभद्र मा.वि. पञ्चनगर	वर्दघाट नगरपालिका

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
१४७.	नवलपरासी	त्रिभुवन मा.वि. वेलाटारी	प्रतापपुर गाउँपालिका
१४८.	नवलपरासी	कालिका मा.वि.,	गैडाकोट नपा ८
१४९.	नवलपरासी	जनक मा.वि.,	गैडाकोट नपा ५
१५०.	नवलपरासी	सरस्वती मा.वि., हसौरा	कावासोती नगरपालिका
१५१.	नवलपरासी	भानुदय मा.वि., दुम्कीवास	विनयी त्रिवेणी गाउँपालिका
१५२.	नवलपरासी	जनता मा.वि., मनरी	सरावल गाउँपालिका
१५३.	रूपन्देही	राम नरेश यादव आ.मा.वि.,	रोहिणी गापा ३
१५४.	रूपन्देही	पशुपति मा.वि.,	तिलोत्तमा नपा १५
१५५.	रूपन्देही	शान्ति नमुना मा.वि.,	तिलोत्तमा नपा ५
१५६.	रूपन्देही	कालिका मा.वि.	बुटवल उमनपा १०
१५७.	रूपन्देही प्र	गति मा.वि.,	कञ्चन गापा
१५८.	रूपन्देही	खुदावगर मा.वि.,	लु.सा.न.पा ९
१५९.	कपिलवस्तु	नेपाल अदर्श मा वि	शिवराज नगरपालिका
१६०.	अर्घाखाची	जनताकृष्ण मा.वि.	सन्धिखर्क नपा ८
१६१.	अर्घाखाची	हरिहर सं तथा सा मा.वि.	पाणनी गाउँपालिका २
१६२.	प्यूठान	सरस्वती मा.वि., बाङ्गेसाल	सरूमरानी गाउँपालिका
१६३.	प्यूठान	जनता मा.वि., बाग्दुला	प्यूठान नपा ८
१६४.	रोल्पा	बालकल्याण मा.वि, लिवाङ	रोल्पा नपा २
१६५.	रोल्पा	नेपाल राष्ट्रिय मा.वि., राङ्कोट	परिवर्तन गाउँपालिका ५
१६६.	रूकुम	त्रिवेणी मा.वि., सिम्रुतु	त्रिवेणी गापा
१६७.	रूकुम	राप्ती ज्ञानोदय मा.वि., सिम्ली	सानीभेरी गापा
१६८.	रूकुम	रूक्मिणी मा.वि., रूकुमकोट	सिस्ने गापा
१६९.	सल्यान	जनकल्याण मा.वि., थारमारे	वाघचौर नपा, २
१७०.	सल्यान	त्रिभुवन जनता मा.वि., लुहापिङ,	शारदा नगरपालिका २
१७१.	दाङ	आदर्श मा.वि., देउपुर	लमही नपा
१७२.	दाङ	आदर्श मा.वि., लालमटिया	राप्ती गापा
१७३.	दाङ	पदमोदय पब्लिक मा.वि., भरतपुर	घोराही उपमहानगरपालिका
१७४.	दाङ	गुरू जजुर मा.वि., रक्षाचौर	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका
१७५.	दाङ	वी.पी. कोइराला मा.वि., बयाले	शान्तिनगर गापा ३
१७६.	बाँके	त्रिभुवन मा.वि.,	कोहलपुर नगरपालिका १०

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
१७७.	बाँके	ज्ञानोदय मा.वि., वागेश्वरी २	खजुरा गापा
१७८.	बाँके	जनता मा वि सन्तकुटी	खजुरा गापा
१७९.	बर्दिया	विद्याज्योति मा.वि., कण्ठपुर,	बढैयाताल गाउपालिका ८
१८०.	बर्दिया	ने.रा.मा.वि. ढोडरी	मधुवन नपा
१८१.	सुर्खेत	नेपाल राष्ट्रिय मा.वि., बडाखोली,	गुर्भाकोट नगरपालिका ६
१८२.	सुर्खेत	जन मा.वि., सुर्खेत	वीरेन्द्र नगरपालिका
१८३.	सुर्खेत	जनज्योति मा.वि., बड्डीचौर	वराहताल गापा
१८४.	दैलेख	हिमालय मा.वि., डाँडीमाडी	भैरवी गापा ४
१८५.	दैलेख	विजया मा.वि.,	दुल्लु नगरपालिका ७
१८६.	डोल्पा	आर्दश मा.वि, जुफाल	ठुलीभेरी नपा
१८७.	जुम्ला	चन्दननाथ मा.वि., खलङ्गा	चन्दननाथ नपा ४
१८८.	जुम्ला	जनता मा.वि., महतगाउँ	चन्दननाथ नपा ६
१८९.	कालिकोट	महादेव मा.वि., फोङ्कोट फोङ्महादेव	तिलागुफा नपा ३
१९०.	बाजुरा	मालिका मा.वि., व.न.पा. १० मार्तडी	वडीमालिका नपा ८
१९१.	बझाङ	सत्यवादी मा.वि. भोपुर, बझाङ	जयपृथ्वी नपा ११
१९२.	बझाङ	सुनकुडा मा.वि. चिर बझाङ	वित्थडचिर गाउपालिका
१९३.	अछाम	सूर्यचन्द्र मा.वि. कालिमाटी,	साँफेवगर नगरपालिका १
१९४.	अछाम	विद्यामन्दिर मा.वि., बिनायक	पञ्चदेवल विनायक नगरपालिका
१९५.	डोटी	रामपुर मा.वि. बुडर, डोटी	जोरायल गापा २
१९६.	कैलाली	जनता मा.वि., मुनुवा,	जानकी गाउँपालिका—४
१९७.	कैलाली	महुन्याल मा.वि. भजनी,	भजनी न.पा. १
१९८.	कैलाली	दशरथ मा.वि. साडेपानी,	घोडाघोडी न.पा.—२
१९९.	कैलाली	दुर्गालक्ष्मी मा.वि. अत्तरिया,	गोदावरी न.पा. २
२००.	कैलाली	धनगढी मा.वि.	धनगढी उपमनपा ८
२०१.	कैलाली	राष्ट्रिय मा वि	लम्कीचुहा नपा २
२०२.	डडेलधुरा भु	वनेश्वरी मा.वि., परिगाउँ	परशुराम नगरपालिका ५
२०३.	दार्चुला	मालिकार्जुन मा.वि. धाप,	महाकाली नपा ७

ख) केन्द्रीय आयोजना कार्यान्वयन इकाइबाट भौतिक निर्माण भएका १९ नमुना विद्यालयहरू

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
१.	ओखलढुङ्गा	रूमजाटार मावि रूमजाटार	सिद्धिचरण नपा ४
२.	ओखलढुङ्गा	बरुनेश्वर मावि रामपुर	मोलुङ गापा २
३.	सिन्धुली	कमला मावि भलुवाही	दुधौली नपा
४.	सिन्धुली	कपिलाकोट मावि छाप	मरिण गापा
५.	रामेछाप	शारदा मावि ठोसे	गोकुलगङ्गा गापा ६
६.	रामेछाप	कालिकामाविलखानपुर	दोरम्वा गापा ६
७.	दोलखा	हनुमन्तेश्वर मावि काभ्रे	वैतेश्वर गापा ४
८.	सिन्धुपालञ्चोक	बाघ भैरब मावि ठोकरपा	सुनकोसी गापा
९.	सिन्धुपालञ्चोक	कृष्णरत्न मावि	चौतारासाँगाचोकगढी नपा
१०.	काभ्रेपलाञ्चोक	प्रभा मावि कात्तिकेदेउराली	चौरीदेउराली गापा
११.	काभ्रेपलाञ्चोक	सञ्जिवनी मावि	धुलिखेल नपा
१२.	ललितपुर	बज्रबाराही मावि चापागाउँ	गोदावरी नपा ११
१३.	भक्तपुर	श्रीपद्म मावि दरवारस्क्वाएर	भक्तपुर नपा ३
१४.	काठमाडौँ	जनसेवा मावि पाँगा	किर्तिपुर नपा ५
१५.	नुवाकोट	त्रिभुवनत्रिशुली मावि	विदुर नगरपालिका
१६.	रसुवा	कालिका हिमालय मावि धैबुङ	कालिका गापा २
१७.	धादिङ	नीलकण्ठ मावि धादिङवेसी	नीलकण्ठ नपा
१८.	मकवानपुर	जनप्रिय मावि हेटाँडा	हेटौडा उपनपा १६
१९.	गोरखा	महेन्द्र मावि	गोरखा नपा कुन्दुर

ग) २०७५।७६मा छनोट भएका १०० नमुन विद्यालयहरू

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
१.	कञ्चनपुर	श्रीजननमूना मावि	बेलौरी नपा
२.	कञ्चनपुर	महाकाली मावि	कृष्णपुर नपा-६
३.	कञ्चनपुर	महेन्द्रनगर मावि	भिमदत्त नपा-१
४.	बैतडी	मणिलेक मावि	मेलौली नपा-६
५.	जाजरकोट	त्रिभुवन मावि	भेरी नपा-२
६.	मुगु	महाकाली मावि	छार्याँनाथ नपा

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
७.	हुम्ला	सीता मावि	खार्पुनाथ गापा-४
८.	म्याग्दी	ज्ञानप्रकाश मावि	अन्नपूर्ण गापा-३
९.	महोत्तरी	जनता मावि	महोत्तरी गापा - ३
१०.	महोत्तरी	लक्ष्मीचण्डीमुरारका मावि	जलेश्वर नपा
११.	महोत्तरी	महेन्द्रराष्ट्रिय मावि	रामगोपालपुर नपा -५
१२.	महोत्तरी	जनता मावि	वर्दिवास नपा-२
१३.	पाँचथर	फिदिम मावि	फिदिम नपा-१
१४.	मुस्ताङ	जनहित मावि	धरापझोड गापा-४
१५.	कपिलवस्तु	जनता मावि,	वाणगंगा नपा - २
१६.	कपिलवस्तु	गौतमबुद्ध मावि	बुद्धभूमी नपा-२
१७.	ताप्लेजुङ	भानुजन मावि, अम्बिटार	फुडलिङ नपा
१८.	पाँचथर	शिद्धदेवी मावि, नवमीडाँडा	फाल्गुनन्द गापा
१९.	इलाम	शान्तिनिकेतन मा.वि.कुटीडाँडा	रोड गापा
२०.	इलाम	अमर मा.वि. बरबोटे	इलाम नपा
२१.	झापा	हिमाली मा.वि.भद्रपुर	भद्रपुर नपा
२२.	झापा	बुद्धआदर्श मावि बुधबारे	बुद्धशान्ति गापा
२३.	मोरङ	मनोहरजनता मा.वि.मधुमल्ला	मिक्लाजुङ गापा
२४.	मोरङ	पोखरिया मा.वि. पोखरिया	विराटनगर मनपा
२५.	सुनसरी	पब्लिक हाई स्कुल चतारालाइन	धरानउम नपा
२६.	धनकुटा	सरस्वती मा.वि.सिंधुवा	छथरजोरपाटी गापा
२७.	धनकुटा	भानुमा.वि.डाँडाबजार	साँगुरीगढी गापा
२८.	तेह्रथुम	सरस्वती मा.वि.तम्फुला	म्याङलुङ नपा
२९.	भोजपुर	शारदा मावि प्याउली	अरूण गापा
३०.	सोलुखुम्बु	वीरेन्द्रज्योति मा.वि. शिवटार	सोताङ गापा
३१.	ओखलढुङ्गा	ग्रामोदय युग कविसिद्धिचरण मा.वि.	लिखु गापा
३२.	खोटाङ	सरस्वती मावि दिक्तेल	रूपाकोटमझुवागढी नपा
३३.	उदयपुर	श्री मा.वि. भलायाडाँडा	उदयपुरगढी गापा
३४.	सप्तरी	माहिकर मा.वि.प्रसवनी	अग्निसाहिरकृष्णसरावन गापा
३५.	सिराहा	चन्द्रमाविसिराहा	सिराहा नपा
३६.	सिराहा	जनता मा.वि. वरियापट्टी	वरियापट्टी गापा

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
३७.	धनुषा	वै.दे.ज मावि. तुलसीयाही	मुसियापट्टीमुसहरिया गापा
३८.	धनुषा	सार्वजनिक मा.वि. वेङ्गाडावर	मिथिला नपा
३९.	महोत्तरी	योगकुमारमा.वि. बलवा	बलवा नपा
४०.	महोत्तरी	त्रिभुवन मावि गौशाला	गौशाला नपा
४१.	सर्लाही	नारायण मा.वि. केशरगञ्ज	इश्वरपुर नपा
४२.	सर्लाही	जनता मा.वि.सोल्टीबजार	बागमती नपा
४३.	बारा	रामचरित्र मा.वि.जयनगर	आदर्शकोतवाल गापा
४४.	पर्सा	दीपनारायणआदर्श मा.वि. औरहा	सखुवाप्रसनी गापा
४५.	रौतहट	श्री मा.वि. दुधिअवा	फतुवाविजयपुर नपा
४६.	रौतहट	श्री मा.वि. बरगजवा	वृन्दावन नपा
४७.	सिन्धुली	प्रगतिशील मा.वि.बोहोरेटार	सुनकोसी गापा
४८.	रामेछाप	हिमगंगा मा.वि.साँघुटार	रामेछाप नपा
४९.	दोलखा	कालिनाग मा.वि. सुनखानी	कालिञ्चोक गापा
५०.	काभ्रेपलाञ्चोक	जनक मा.वि.मेथिनकोट	नमोबुद्ध नपा
५१.	काभ्रेपलाञ्चोक	भालेश्वर मा.वि. मल्पी	पनौती नपा
५२.	काठमाडौँ	चामुण्डा मा.वि.	गोकर्णेश्वर नपा
५३.	रसुवा	कोमिङ्गश्यामेवाङ्गफेल मावि	गोसाङ्कुण्ड गापा
५४.	धादिङ	मण्डली मा.वि.फुलखर्क	गंगाजमुना गापा
५५.	चितवन	भण्डारा मा.वि. हर्दी	राप्ती नपा
५६.	मकवानपुर	जनता मा.वि. फापरबारी	बागमती गापा
५७.	गोरखा	अमरज्योतिजनता मा.वि.लुइटेल	पालुडटार नपा
५८.	गोरखा	ज्ञानमार्गमा.वि.घ्यालचोक	गण्डकी गापा
५९.	लम्जुङ	भक्तिनमुना मा.वि. भोटेओडार	सुन्दबजार नपा
६०.	स्याङ्जा	सार्वजनिक मा.वि.मालुङगा	गल्याङ नपा
६१.	कास्की	रामकोटमा.वि.रामकोट	रूपा गापा
६२.	मनाङ	लोकप्रिय मा.वि.चामे	चामे गापा
६३.	मुस्ताङ	योगेन्द्र मावि थासाङ १	थासाङ गापा
६४.	म्याग्दी	मङ्गला मावि बाबियाचौर	मङ्गला गापा
६५.	बाग्लुङ	उत्तरगङ्गा मा.वि बुर्तीबाङ	ढोरपाटन
६६.	नवलपुर	भीमसेनआदर्शमा.वि.रामबास	देवचुली नपा

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
६७.	नवलपरासी प.	आदर्श मावि परासी	रामग्राम नपा
६८	गुल्मी	महेन्द्रआदर्श मा वि वामीटक्सार	मुसी कोट नपा
६९.	गुल्मी	जनबोध मावि रानीवास	रुरू गापा
७०.	पाल्पा	दिव्यज्योति मावि कसेनीसरही	माथगढी गापा
७१.	रूपन्देही	पब्लिक मावि कृष्णपुर	सियारी गापा
७२.	कपिलवस्तु	छत्रपालीतीर्थादेवी मावि पकडी	मायादेवी गापा
७३.	अर्घाखाँची	जनजागृति मा.वि. धनचौर	भूमिकास्थान नपा
७४	प्युठान	मोतीमा.विबरौला	ऐरावती गापा
७५.	रोल्पा	सिद्धार्थमा.वि घोप्टेओडार	गङ्गादेव गापा
७६.	रोल्पा	वीरभद्र मा.वि थवाङ झकेबाङ	थवाङ गापा
७७.	दाङ	साधारण मावि सालभौडी	राजपुर गापा
७८.	दाङ	महेन्द्रमा.वि श्रीबारी	बगलाचुली गापा
७९.	बाँके	प्रभातमा.वि जीगाउँ	वैजनाथ गापा
८०.	बर्दिया	त्रिभुवन मा.वि भुरीगाउँ	ठाकुरबाबा नपा
८१.	रूकुमप.	हिमालय मा.वि.खोलागाउँ	चौरजहारी नपा
८२.	सल्यान	जनता मावि रिङ्गाचौर	त्रिवेणी गापा
८३.	सुर्खेत	जीवनज्योती मावि दशरथपुर	लेकबेसी नपा
८४.	दैलेख	चामुण्डा मावि हाङ्कोट	चामुण्डाविन्द्रासैनी नपा
८५.	जाजरकोट	जनप्रिय मावि दसेरा	छेडागाड नपा
८६.	डोल्पा	अन्नपूर्ण मावि सर्मी	मुडकेचुला गापा
८७.	जुम्ला	नेत्रज्योति मावि हाँकु	तातोपानी गापा
८८.	कालिकोट	बडिमालिका मावि विजयपुर	रास्कोट नपा
८९.	मुगु	महादेवमस्टा मावि	खत्याड गापा
९०.	हुम्ला	मानसरोवर मावि लादेओडा	सिमीकोट गापा
९१.	बाजुरा	भानोदय मावि कोटवाडा	बुढीगङ्गा नपा
९२.	बझाङ	जनप्रिय मा.वि बगडागाउँ	छविसपाथीभरा गापा
९३.	अछाम	बैजनाथमा.वि	चौरपाटी गापा
९४.	अछाम	विन्देश्वरी मावि	रामारोशन गापा
९५.	डोटी	पद्मपब्लिक मा.वि.सिलगढी	दिपायलसिलगढी नपा
९६.	कैलाली	कर्णाली मावि टीकापुर	टीकापुर नपा

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
९७.	कञ्चनपुर	वैजनाथ मावि	वेदकोट नपा
९८.	डडेल्धुरा	सरस्वती मावि बोगटा	भागेश्वर गापा
९९.	बैतडी	ज्ञानेश्वरमावि, विजयपुर	पाटन नपा
१००.	दार्चुला	लटीनाथ मावि चन्दनपुर	लेकम गापा

घ) आव २०७६/७७ मा छनोट भएका १०० नमूना विद्यालयहरू

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
१.	ताप्लेजुङ	नारायणी मावि	मौवाखोला
२.	पाँचथर	थर्पु मावि	याडवरकगापा ४
३.	इलाम	जनता मावि	बाह्रगोठचुलाचुली गा पा
४.	इलाम	सिंहदेवीमावि आमचोक	फाकफोकथुम गापा
५.	झापा	कमलामदन आश्रितस्मृति मावि	कमला गापा
६.	झापा	जनआदर्श मा.वि.	शिवसताक्षी न.पा
७.	मोरङ	सरस्वती मा.वि.	रतुवामाई न.पा ८
८.	मोरङ	जनसेवा मा.वि.	कानेपोखरी गा.पा ६
९.	सुनसरी	आदर्श मा.वि.	रामधुनी ६
१०.	धनकुटा	जालपादेवीमा.वि.	पाख्रीबासन.पा. ४
११.	धनकुटा	पञ्चकृष्ण मा.वि.	सहिदभूमि गा.पा. ४
१२.	सङ्खुवासभा	मादीमा.वि.	मादी न.पा २
१३.	सङ्खुवासभा	सगरमाथा मा.वि.	सिलिचोड न.पा ३
१४.	भोजपुर	अन्नपूर्ण बागधनरणदीपाराई मावि	टेम्केमैयुङ गा.पा. ३
१५.	खोटाङ	भगवती दिनानाथमा.वि.	खोटेहाड गा.पा ७
१६.	उदयपुर	श्री मा.वि.	रौतामाइ गापा ७
१७.	उदयपुर	जनता मा.वि.	बेलका न.पा ४
१८.	सोलुखुम्बु	जनजागृति मा.वि.	सोलुदुधकुण्ड न.पा ५
१९.	ओखलढुङ्गा	ज्ञानप्रकाश मा.वि	चम्पादेवीगा.पा. ६
२०.	सप्तरी	जा.ग.ज.मा.वि.	बलानबिहुलगा.पा. ६
२१.	सिराहा	जनतामा.वि.	नवराजपुरगा.पा. ४
२२.	धनुषा	मा.वि. धारापानी	धनुषाधामन.पा ९
२३.	धनुषा	शङ्करज.मा.वि.	औरही ६

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
२४.	महोत्तरी	रामवतीजगदेवजनता मा.वि.	लोहरपट्टीन.पा. १
२५.	महोत्तरी	प्रसादसिंह मा.वि.	औरहीन.पा. २
२६.	सर्लाही	महावीरज.मा.वि.	हरिपुरन.पा. २
२७.	सर्लाही	जनतामा.वि.	बलरा ८
२८.	बारा	गौरीशङ्कर मा.वि.	निजगढन.पा ८
२९.	रौतहट	जुद्धमा.वि.	गौरन.पा २
३०.	रौतहट	श्रीमा.वि., सिमरा	गजुरान.पा ९
३१.	मकवानपुर	जनकल्याणमा.वि	थाहान.पा ५
३२.	सिन्धुली	श्रीमा.वि.	तीनपाटनगापा ११
३३.	रामेछाप	विष्णुजनज्योतिमा.वि.	खाँडादेवीगा.पा
३४.	दोलखा	दुर्गामा.वि.	शैलुङगा.पा - ४
३५.	दोलखा	हलेश्वरमा.वि.	गौरीशंकरगा.पा -५
३६.	सिन्धुपाल्चोक	झिर्पुमा.वि	भोटेकोसीगा.पा. ४
३७.	काठमाडौं	बालउद्धारमावि	बुढानीलकण्ठनपा १०
३८.	भक्तपुर	चाँगुनारायणमा.वि.	चाँगुनारायणन.पा १
३९.	नुवाकोट	विन्दुकेशरमा.वि.	म्यागडन.पा. ५
४०.	नुवाकोट	अमरज्योतिमा.वि.	तादीन.पा ३
४१.	धादिङ	बागेश्वरीमावि	गल्छीगापा ६
४२.	रसुवा	नीलकण्ठमा.वि.	उत्तरगयागा.पा. ५
४३.	चितवन	माडीमा.वि	माडीन.पा. ३
४४.	मनाङ	प्रकाशज्योतिमा.वि.	नासोङगा.पा. ४
४५.	तनहुँ	जनज्योतिमा.वि.	भिमाद न.पा ६
४६.	तनहुँ	पवित्रामा.वि.	बन्दिपुर न.पा १
४७.	स्याङ्जा	भाग्योदय मा.वि.	भीरकोट न.पा ६
४८.	म्याग्दी	जामुनाखर्क मा.वि.	वेनी न.पा ६
५९.	बाग्लुङ	नेपाल मा.वि	ताराखोला गा.पा ४
५०.	बाग्लुङ	गणेश मा.वि	बाग्लुङ न.पा १४
५१.	पर्वत	वहाकी मा.वि	विहादी ४
५२.	नवलपरासीपूर्व	त्रिभुवन मा.वि	बुलिङटार गा.पा ३
५३.	अर्घाखाँची	कालिकाने.रा.मा.वि.	मालारानी गा.पा. ४

क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
५४.	गुल्मी	मालिका मा.वि.	मालिका गा.पा. ८
५५.	गुल्मी	आत्मबोध मा.वि.	छत्रकोट गा.पा ५
५६.	पाल्पा	भैरवनवदीप मा.वि.	रैनादेवी गा.पा. ४
५७.	पाल्पा	रम्भा मा.वि.	रम्भा गा.पा ४
५८.	प्यूठान	अमर मा.वि.	स्वर्गद्वारी न.पा.
५९.	प्यूठान	माण्डवी मा.वि.	माण्डवी न.पा ३
६०.	रोल्पा	जनजागृति मा.वि.	त्रिवेणी गा.पा ५
६१.	रोल्पा	त्रिपुरेश्वरी मा.वि.	सुनिलस्मृति गा.पा. २
६२.	नवलपरासी पश्चिम	राजनारायण मा.वि.	पाल्हीनन्दन न.पा ५
६३.	रूकुम पूर्व	नेपालराष्ट्रिय मा.वि.	भूमे गा.पा. ९
६४.	दाङ्ग	वीरेन्द्र मा.वि.	दगीशरण गा.पा ३
६५.	रूपन्देही	केरवानी मा.वि.	देवदह न.पा. ४
६६.	रूपन्देही	सैनामैना मा.वि.	सैनामैना न.पा. १
६७.	कपिलवस्तु	ने.रा.मा.वि.	शुद्धोधन गा.पा. ४
६८.	कपिलवस्तु	दुधाधारी मा.वि.	विजयनगर गा.पा. १
६९.	बाँके	मङ्गलप्रसाद मा.वि.	नेपालगञ्जउम नपा ८
७०.	बर्दिया	एकप्रियराठौर मा.वि.	गेरूवा गा.पा. २
७१.	बर्दिया	पाञ्चजन्य मा.वि.	बारबर्दिया न.पा. ४
७२.	रूकुम पश्चिम	महेन्द्र मा.वि.	छिवाड न.पा.
७३.	सल्यान	जीवनज्योति मा.वि.	कपुरकोट गापा ५
७४.	सुर्खेत	जनता मा.वि.	पञ्चपुरी नपा ९
७५.	सुर्खेत	जनज्योति मा.वि.	भेरीगंगा न.पा. ६
७६.	दैलेख	त्रिभुवन मा.वि.	नारायण नपा
७७.	दैलेख	भैरव मा.वि.	भगवतीमाइ न.पा ७
७८.	जाजरकोट	त्रिभुवन मा.वि.	नलगाड ७
७९.	डोल्पा	त्रिपुरा मा.वि	जगदुल्ला गा.पा २
८०.	जुम्ला	राहदेव मा.वि.	हिमा गा.पा.
८१.	जुम्ला	महादेव मा.वि.	कनकासुन्दरीगा.पा. १
८२.	कालिकोट	पञ्चदेव मा.वि.	खाँडाचक्र न.पा. १

८३.	मुगु	बुद्ध मा.वि.	मुगुमकार्मारोड गा.पा. ८
क्र सं.	जिल्ला	विद्यालयको नाम	ठेगाना
८४.	हुम्ला	हिमज्योति मा.वि.	सर्केगाड
८५.	अछाम	जनता मा.वि.	मेल्लेख गा.पा. ५
८६.	बाजुरा	मष्टेश्वरी मा.वि.	खप्तडछेडदह गा.पा. ५
८७.	बाजुरा	बालविकास मा.वि.	गौमुल गा.पा. ३
८८.	बझाङ	भैरव मा.वि.	केदारस्युँ गा.पा ९
८९.	बझाङ	कुलमष्टजन मा.वि.	मष्टा गा.पा.
९०.	बैतडी	डिलेश्वरी मा.वि.	पुचौडी न.पा
९१.	बैतडी	दुर्गा मा.वि.	डिलासैनी गा.पा
९२.	डोटी	सिताराम मा.वि	शिखर न.पा ९
९३.	डोटी	खत्याडी मा.वि.	बोगटानफुङ्सील गापा ७
९४.	कैलाली	बसन्तमुरारी मा.वि.	बर्दगोरिया गा.पा. १
९५.	कैलाली	रघुनाथआदर्श मा.वि.	जोशीपुर गा.पा ७
९६.	कञ्चनपुर	पुनर्वास मा.वि	पुनर्वास न.पा १०
९७.	कञ्चनपुर	शारदाराष्ट्रिय मा.वि.	लालझाँडी गा.पा. १०
९८.	डडेल्धुरा	बालकल्याणमा.वि.	अजयमेरू गा.पा १
९९.	डडेल्धुरा	उग्रतारा मा.वि	अमरगढी न.पा ७
१००.	दार्चुला	गोकुलेश्वर मा.वि.	शैल्यशिखर न.पा. ९

अनुसूची : १२

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

(वित्तीय सङ्घीयता समन्वय महाशाखा)

प सं : २०७६/७७

च न : २६७

मिति: २०७७।०२।१९

विषय: आर्थिक वर्ष २०७७/८ को अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्था र मार्गदर्शन ।

सबै स्थानीय तहहरू

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को विभिन्न निकायले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त खर्च गर्ने अधिकारका लागि संवैधानिक व्यवस्था अनुरूप २०७७ जेठ १५ गते सङ्घीय संसदमा बिनियोजन विधेयक पेस भइसकेको व्यहोरा यहाँलाई अवगत नै छ । उक्त विधेयकमा व्यवस्था भए अनुरूप अनुदान दाखिला, योजना वा कार्यक्रम हस्तान्तरण र कार्यान्वयन गर्नुपर्ने हुँदा ती प्रावधानहरू सहितको मार्गदर्शन मिति २०७७/२/१९ को निर्णयानुसार यहाँको जानकारी तथा कार्यान्वयनका लागि पठाएको छु । विधेयकका यी प्रावधानहरू सहितको मार्गदर्शनबाट वित्तीय हस्तान्तरण र योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजता आउने विश्वास लिएको छु। साथै ,ससर्त अनुदानतर्फका कार्यक्रम/आयोजनाहरू र अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण पुस्तिका सञ्चित कोष २०७७ (Sub-National Treasury Regulatory Application- SUTRA) मा प्रविष्टी गरिएकोले सोही प्रणालीबाट अवगत गर्नुहुन समेत अनुरोध गरेको छु ।

अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण

1. वित्तीय समानीकरण अनुदानको एक चौथाईले हुन आउने रकम महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट प्रदेश सञ्चित कोषमा प्रत्येक वर्षको भाद्र २ गते, कार्तिक २ गते, माघ २ गते र वैशाख २ गते गरी चार किस्तामा दाखिल हुनेछ ।
2. मुलुकमा विपत् वा कुनै असामान्य परिस्थिति उत्पन्न भई लक्ष्य अनुरूप राजस्व सङ्कलन हुन नसक्ने देखिएमा नेपाल सरकारले वित्तीय समानीकरण अनुदानको पहिलो किस्ता बाहेक अन्य किस्ता र सो बापतको रकम सङ्कलित राजस्वको अनुपात अनुसार पुनः अनुदान संशोधन गरी नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको समयमा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिल गर्नेछ ।
3. वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट खर्च भएको रकमको विवरण स्थानीय तहले सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको कार्तिक १ गते, माघ १ गते, वैशाख १ गते र वार्षिक आर्थिक विवरण आगामी आर्थिक वर्षको साउन मसान्तभित्र तथा बुँदा नं.२ बमोजिम नेपाल सरकारबाट पुनः किस्ता निर्धारण भएको अवस्थामा नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको समयमा खर्च भएको रकमको विवरण बुझाउनु पर्नेछ। त्यस्तो विवरण प्राप्त नभएसम्म वित्तीय समानीकरण अनुदान वापतको बाँकी रकम स्थानीय सञ्चित कोषमा दाखिल गरिने छैन ।
4. ससर्त अनुदान रकमको एक तिहाइले हुन आउने रकम महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले स्थानीय सञ्चित कोषमा प्रत्येक वर्षको भाद्र २ गते दाखिल गर्नेछ ।
5. ससर्त अनुदानवापत हस्तान्तरण भएको रकम जुन योजना वा कार्यक्रमको लागि प्राप्त भएको हो सोही योजना वा कार्यक्रमको लागि मात्र खर्च गर्ने गरी कार्यान्वयन हुने अवधि ,कार्यान्वयनको प्रक्रिया, खर्चको अनुमानसहितको कार्ययोजना, मासिक नगद

प्रवाहको विवरण र सम्बन्धित सभाले पारित गरेको राजस्व र व्ययको अनुमान साउन मसान्तभित्र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पेस गर्नु पर्नेछ ।

6. बुँदा नं .५ बमोजिम पेस भएको कार्ययोजना अनुसार खर्च भएको रकमको विवरण स्थानीय तहले प्रत्येक आर्थिक वर्षको मङ्सिर १५ गतेगते १५चैत्र ,, असार २५ गतेभित्र र वार्षिक आर्थिक विवरण आगामी आर्थिक वर्षको साउन मसान्तभित्र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पेस गर्नु पर्नेछ ।
7. बुँदा नं .६ बमोजिमको खर्चको विवरणको आधारमा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले बुँदा नं.४ बमोजिम स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको ससर्त अनुदानको रकम समायोजन गरी बाँकी रकम सोधभर्ना निकासा दिनेछ ।
8. बुँदा नं .६ बमोजिमको खर्चको विवरण प्राप्त नभएसम्म ससर्त अनुदान वापतको बाँकी रकम सम्बन्धित स्थानीय सञ्चित कोषमा दाखिल गरिने छैन ।
9. समपूरक अनुदान र विशेष अनुदानसम्बन्धमा समपूरक अनुदानसम्बन्धी कार्यविधि , र विशेष अनुदानसम्बन्धी कार्यविधि २०७५ , २०७५ को आधारमा हस्तान्तरण हुने कार्यक्रम वस्थापन प्रणालीआयोजना र अनुदान रकम सञ्चित कोष व्य/(Sub-National Treasury Regulatory Application- SuTRA) मा प्रविष्टी गराइसकिएकोले सोही कार्यविधि बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।
10. ससर्त, समपूरक र विशेष अनुदानको रकम आर्थिक वर्षभित्र खर्च नभई बचत भएमा त्यस्तो बचत रकम बिनियोजन विधेयक, २०७७ को दफा (४) को उपदफा (१२) बमोजिम स्थानीय तहले सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमार्फत् आगामी आर्थिक वर्षको असोज मसान्तभित्र सङ्घीय सञ्चित कोषमा दाखिल गर्नु पर्नेछ। बचत रकम फिर्ता दाखिल नभएमा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले अर्को आर्थिक वर्षमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट कट्टा गरी समायोजन गर्नेछ ।
11. राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम विभाज्य कोषमार्फत् मासिक रूपमा महिना समाप्त भएको दिनभित्र सम्बन्धित कोष 15 तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमार्फत्स्थानीय सञ्चित कोषमा जम्मा हुनेछ ।
12. वित्तीय हस्तान्तरणलाई नतिजामूलक बनाई राष्ट्रिय विकासका लक्ष्य हासिल हुने गरी परिचालन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
13. समानीकरण अनुदान तथा राजस्व बाँडफाँटको रकम तत्कालका लागि स्वास्थ्य सुरक्षाआर्थिक पुन , कृषि , रूजोखिममा , स्थान सपछि क्रमशः नागरिकका अन्य मौलिक हकरहेको वर्ग तथा समुदायको हित र त्य कार्यान्वयनलाई प्राथमिकतामा राखी बिनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ ।
14. वित्तीय हस्तान्तरणको उपयोग नेपालको संविधानदिगो विकास लक्ष्य र पन्ध्रौं योजनाले निर्दिष्ट गरेका क्षेत्र र मार्गदर्शन , हुनेछ बमोजिम गर्ने व्यवस्था मिलाउनु ।

योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी व्यवस्था:

15. नेपाल सरकारको कुनै निकायबाट कार्यान्वयन हुने गरी रकम बिनियोजन भएको कुनै योजना वा कार्यक्रम स्थानीय तहमार्फत् कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भएमा नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालयले स्थानीय तहले कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गरी निर्णय गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।
16. स्थानीय तहमा ससर्त अनुदानमार्फत् हस्तान्तरण भएका योजना वा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्दा थप रकम माग भई आएमा अर्थ मन्त्रालयले त्यस्तो योजना वा कार्यक्रमको प्रगतिको आधारमा थप रकम उपलब्ध गराउने निर्णय गर्न सक्नेछ। थप बजेट माग गर्दा नेपाल सरकारले सञ्चालन गरी स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गर्दा उल्लेख भएको आयोजनागत लागत र हालसम्म सङ्घबाट बिनियोजन भएको रकम र अब उपलब्ध गराउनु पर्ने रकमको विवरण पठाउनु पर्नेछ। थप निकासा भएको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहले वार्षिक बजेटमा समावेश गरी सभाबाट अनुमोदन गराई लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ ।
17. स्थानीय तहको बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश भएको पुँजीगततर्फका कुनै योजना वा कार्यक्रम स्थानीय तहले नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयमार्फत् कार्यान्वयन गराउन आवश्यक ठानेमा नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालय र अर्थ

मन्त्रालयको स्वीकृति लिई स्थानीय तहले त्यस्तो योजना वा कार्यक्रम नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयमार्फत् कार्यान्वयन गर्ने गरी निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

18. बुँदा नं .१५ बमोजिम स्थानीय तहले कार्यान्वयन गर्ने गरी निर्णय भएका वा बुँदा नं .१७ बमोजिम थप रकम उपलब्ध गराउने निर्णय प्राप्त भएमा सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले सो निर्णयलाई खर्च गर्ने अख्तियारी मानी नेपाल सरकारको एकल खाता कोष प्रणालीमा सम्बन्धित स्थानीय तहको कार्यालयलाई सङ्घीय निकायको रूपमा कार्यालय कोड दिई सोही कोडबाट प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम रकम निकासी दिनु पर्नेछ ।
19. बुँदा नं .१७ बमोजिम स्थानीय तहको योजना तथा कार्यक्रम नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयमार्फत् कार्यान्वयन गर्ने निर्णय भएमा स्थानीय तहले सङ्घीय निकायको नाममा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा रहेको विविध खातामा जम्मा हुने गरी निकासी दिनु पर्नेछ ।
20. साविकमा सङ्घमा रहेका र स्थानीय तहको कार्य जिम्मेवारीमा पर्ने आयोजना तथा कार्यक्रमहरू निश्चित मापदण्डका आधारमा स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गरिएको छ । ससर्त अनुदानमा हस्तान्तरित आयोजना तथा कार्यक्रमको निरन्तरता, प्राथमिकता र थप स्रोत समेतको विषयमा स्थानीय तहबाटै निर्णय गरी कार्यान्वयन अघि बढाउन सकिनेछ ।
21. ससर्त अनुदानबाट सञ्चालन हुने योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि द्विविधा पर्न गएमा सङ्घबाट हस्तान्तरण भएको कार्यालय वा सम्बन्धित सङ्घीय मन्त्रालय निकायसँग समन्वय गर्नु/हुनेछ ।
22. ससर्त अनुदानमार्फत् सञ्चालन हुने योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा खर्चका मापदण्ड लगायतका कार्यविधि सम्बन्धित सङ्घीय मन्त्रालयनिकाय/बाट प्राप्त गर्नुहुनेछ ।
23. हस्तान्तरण भएका योजना वा कार्यक्रमको जिल्ला नखुलेको अवस्थामा सम्बन्धित स्थानीय तहले आवश्यकताको आधारमा जिल्ला स्थान/छनोट गरी सम्बन्धित सङ्घीय मन्त्रालयनिकायको मार्गदर्शन समेतको आधारमा कार्यान्वयन गर्न सक्नेछ/ ।
24. स्थानीय तहको स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलब भत्ता स्थानीय तहकै ,बिनियोजन बाट व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ। शिक्षा र स्वास्थ्यतर्फका कार्यक्रमहरूसँग सम्बन्धित कर्मचारीको मात्र तलव भत्ता र पारिश्रमिक , ससर्त अनुदान मार्फत् भत्ता र पारिश्रमिक ,हस्तान्तरण गरिएको छ। उल्लिखित कार्यक्रमसँग सम्बन्धित कर्मचारीबाहेक अन्य कर्मचारीहरूको तलव ससर्तअनुदान मार्फत् हस्तान्तरण नगरिएको हुँदा स्थानीय तहकै बिनियोजनबाट व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ। यी शीर्षकहरूमा थप निकासी हुने छैन ।
25. स्थानीय तहको बजेट तर्जुमा, खर्चको लेखाङ्कन र एकीकृत प्रतिवेदन सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (Sub-National Treasury Regulatory Application- SuTRA) बाट गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ ।

लेखाङ्कन प्रतिवेदन तथा ,लेखा परीक्षण:

26. एक तहको बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश भएको कुनै योजना वा कार्यक्रम अर्को तहबाट कार्यान्वयन गर्दा रकम बिनियोजन भएको तहको खर्च एकाइको रूपमा सम्बन्धित तहको कानूनले तोके बमोजिमको लेखा राखी आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परीक्षण गराउनु पर्नेछ।
27. बुँदा नं २६ बमोजिमका योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने तहले आर्थिक विवरण तयार गरी प्रमाणित गराई त्यस्तो आर्थिक विवरण रकम बिनियोजन भएको तहमा पठाउनु पर्नेछ।
28. ससर्त अनुदानअन्तर्गत सञ्चालित आयोजना तथा कार्यक्रमको भौतिक र वित्तीय प्रगति विवरण सम्बन्धित आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकायले सम्बन्धित सङ्घीय निकायमा चौमासिक रूपमा पठाउनु पर्नेछ।
29. नेपाल सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरण हुने ससर्त अनुदान अन्तर्गतको वैदेशिक स्रोत समावेश भएको कुनै योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा वैदेशिक सहायता सम्झौता बमोजिम नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालयले निर्दिष्ट गरेको ढाँचामा खर्च गर्ने

स्थानीय तहले छुट्टै अभिलेख राखी निर्धारित समयमा नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालय सम्बन्धित शोधभर्ना माग गर्ने निकाय र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रकमा प्रतिवेदन पेस गर्नु पर्नेछ ।

30. बुँदा नं .२९ बमोजिमको प्रतिवेदन पेस नभएको कारणबाट खर्च रकम सोधभर्ना हुन नसकेमा त्यसरी सोधभर्ना हुन नसकेको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहलाई आगामी आर्थिक वर्षमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट कट्टा गरी समायोजन गरिनेछ।
31. स्थानीय तहले महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट भएको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन अर्को आर्थिक वर्षको पौष मसान्तभित्र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रकमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। कोष तथा लेखा नियन्त्रकहरूले जिल्लास्थित सबै स्थानीय तहको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन फागुन मसान्तभित्र अनिवार्य रूपमा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयमा रूपमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

वित्तीय अनुशासन

32. आफूले उठाएको राजस्व, बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व र नेपाल सरकारबाट हस्तान्तरण भएको अनुदान रकम कानुन बनाई खर्च गर्नु पर्नेछ ।
33. महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले आय र व्ययको एकीकृत आर्थिक विवरण तयार गरी महालेखा परीक्षकको कार्यालयमा पेस गर्नुपर्ने हुँदा निर्धारित ढाँचामा स्थानीय तहको आय व्ययको विवरण सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमार्फत् पठाउने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
34. कानुन बनाउँदा देहायका कुराहरू पालना हुने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछः
- (क) नेपाल सरकारको आर्थिक र वित्तीय नीति अनुशरण गर्ने,
- (ख) सबै आय आफ्नो सञ्चित कोषमा दाखिल गर्ने,
- (ग) अनुदानको रकम जुन प्रयोजनका लागि प्राप्त भएको हो सोही प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्ने,
- (घ) पूँजीगत खर्चका रूपमा बिनियोजन भएको रकम चालु खर्चमा रकमान्तर गर्न नपाइने,
- (ङ) आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन तथा अन्य प्रचलित सङ्घीय कानुनले कानुन ले निर्दिष्ट गरे बमोजिमको २०७६ आय व्ययको वर्गीकरण, लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन प्रणाली लागु गर्नु पर्ने ।
35. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को आम्दानी र खर्चको प्रतिवेदन तोकिएको ढाँचामा साउन मसान्तभित्र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ। चालु वर्षको यस्तो प्रतिवेदन प्राप्त नभई आगामी वर्षको राजस्व बाँडफाँट र अनुदान वापतको रकम हस्तान्तरण हुने छैन ।

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को बजेटसँग सम्बन्धित प्रकाशनहरू यस मन्त्रालयको website: www.mof.gov.np मा हेर्न र डाउनलोड गर्न सकिनेछ ।

(केदार प्रसाद पनेरू)

सह-सचिव

बोधार्थः

- श्री महालेखा परीक्षकको कार्यालय, बबरमहल ।
श्री राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग, सिंहदरबार ।
श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरबार ।
श्री सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरबार ।
श्री राष्ट्रिय योजना आयोग, सिंहदरबार ।
श्री महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, अनामनगर ।
श्री कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सबै ।

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
(वित्तीय सङ्घीयता समन्वय महाशाखा)

प सं : २०७६/७७

च न : २६६

मिति: २०७७/०२/१९

विषय: आर्थिक वर्ष २०७७/८ को अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्था र मार्गदर्शन ।

श्री सचिवज्यू,
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय,
सबै प्रदेश ।

आर्थिक वर्ष २०७७/८ को विभिन्न निकायले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त खर्च गर्ने अधिकारका लागि संवैधानिक व्यवस्था अनुरूप २०७७ जेठ १५ गते सङ्घीय संसदमा बिनियोजन विधेयक पेस भइसकेको व्यहोरा यहाँलाई अवगत नै छ। उक्त विधेयकमा व्यवस्था भए अनुरूप अनुदान दाखिला, योजना वा कार्यक्रम हस्तान्तरण र कार्यान्वयन गर्नुपर्ने हुँदा ती प्रावधानहरू सहितको मार्गदर्शन मिति २०७७/२/१९ को निर्णयानुसार यहाँको जानकारी तथा कार्यान्वयनको लागि पठाएको छु। विधेयकका यी प्रावधानहरू सहितको मार्गदर्शनबाट वित्तीय हस्तान्तरण र योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजता आउने विश्वास लिएको छु। साथै, ससर्त अनुदानतर्फका कार्यक्रम/आयोजनाहरू प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (PLMBIS) मा प्रविष्ट गरिएकाले सोही प्रणालीबाट अवगत गर्नुहुन समेत अनुरोध गरेको छु।

अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण

१. वित्तीय समानीकरण अनुदानको एक चौथाइले हुन आउने रकम महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट प्रदेश सञ्चित कोषमा प्रत्येक वर्षको भाद्र २ गते, कार्तिक २ गते, माघ २ गते र वैशाख २ गते गरी चार किस्तामा दाखिल हुनेछ।
२. मुलुकमा विपत् वा कुनै असामान्य परिस्थिति उत्पन्न भई लक्ष्य अनुरूप राजस्व सङ्कलन हुन नसक्ने देखिएमा नेपाल सरकारले वित्तीय समानीकरण अनुदानको पहिलो किस्ता बाहेक अन्य किस्ता र सो बापतको रकम सङ्कलित राजस्वको अनुपात अनुसार पुनः अनुदान संशोधन गरी नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको समयमा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिल गर्नेछ।
३. वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट खर्च भएको रकमको विवरण प्रदेशले सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको कार्तिक १ गते, माघ १ गते, वैशाख १ गते र वार्षिक आर्थिक विवरण आगामी आर्थिक वर्षको साउन मसान्तभित्र तथा बुँदा नं. २ बमोजिम नेपाल सरकारबाट पुनः किस्ता निर्धारण भएको अवस्थामा नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको समयमा खर्च भएको रकमको विवरण बुझाउनु पर्नेछ। त्यस्तो विवरण प्राप्त नभएसम्म वित्तीय समानीकरण अनुदान वापतको बाँकी रकम प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिल गरिने छैन।
४. ससर्त अनुदान रकमको एक तिहाईले हुन आउने रकम महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले प्रदेश सञ्चित कोषमा प्रत्येक वर्षको भाद्र २ गते दाखिल गर्नेछ।
५. ससर्त अनुदान बापत हस्तान्तरण भएको रकम जुन योजना वा कार्यक्रमको लागि प्राप्त भएको हो सोही योजना वा कार्यक्रमको लागि मात्र खर्च गर्ने गरी कार्यान्वयन हुने अवधि कार्यान्वयनको, प्रक्रिया, खर्चको अनुमानसहितको कार्ययोजना, मासिक नगद

प्रवाहको विवरण र सम्बन्धित सभाले पारित गरेको राजस्व र व्ययको अनुमान साउन मसान्तभित्र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पेस गर्नु पर्नेछ ।

६. बुँदा नं .५ बमोजिम पेस भएको कार्ययोजना अनुसार खर्च भएको रकमको विवरण प्रदेशले प्रत्येक आर्थिक वर्षको मङ्सिर १५ गतेगते १५चैत्र ,, असार २५ गतेभित्र र वार्षिक आर्थिक विवरण आगामी आर्थिक वर्षको साउन मसान्तभित्र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पेस गर्नु पर्नेछ ।
७. बुँदा नं .६ बमोजिमको खर्चको विवरणको आधारमा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले बुँदा नं.४ बमोजिम प्रदेशमा हस्तान्तरण भएको ससर्त अनुदानको रकम समायोजन गरी बाँकी रकम सोधभर्ना निकासा दिनेछ ।
८. बुँदा नं .६ बमोजिमको खर्चको विवरण प्राप्त नभएसम्म ससर्त अनुदान वापतको बाँकी रकम सम्बन्धित प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिल गरिने छैन ।
९. समपूरक अनुदान र विशेष अनुदानसम्बन्धमा समपूरक अनुदानसम्बन्धी कार्यविधि , र विशेष अनुदानसम्बन्धी कार्यविधि २०७५ , २०७५ को आधारमा हस्तान्तरण हुने कार्यक्रम आयोजना र अनुदान रकम उपलब्ध गराइसकिएकाले सोही कार्यविधि बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।
१०. ससर्त समपूरक र विशेष अनुदानको रकम आर्थिक वर्षभित्र खर्च नभई बचत भएमा त्यस्तो बचत रकम ,बिनियोजन विधेयक , २०७७ को दफा (४) को उपदफा (१२(बमोजिम प्रदेशले सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय मार्फत् आगामी आर्थिक वर्षको असोज मसान्तभित्र सङ्घीय सञ्चित कोषमा दाखिल गर्नु पर्नेछ। बचत रकम फिर्ता दाखिल नभएमा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले अर्को आर्थिक वर्षमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट कट्टा गरी समायोजन गर्नेछ ।
११. राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम विभाज्य कोषमार्फत् मासिक रूपमा महिना समाप्त भएको १५ दिनभित्र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमार्फत् प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा हुनेछ ।
१२. वित्तीय हस्तान्तरणलाई नतिजामूलक बनाई राष्ट्रिय विकासका लक्ष्य हासिल हुने गरी परिचालन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ ।
१३. समानीकरण अनुदान तथा राजस्व बाँडफाँटको रकम तत्कालका लागि स्वास्थ्य सुरक्षाआर्थिक पुन , कृषि रूजोखिममा , स्थान रहेको वर्ग तथा समुदायको हित र त्यसपछि क्रमशः नागरिकका अन्य मौलिक हक कार्यान्वयनलाई प्राथमिकतामा राखी बिनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ ।
१४. वित्तीय हस्तान्तरणको उपयोग नेपालको संविधान दिगो विकास लक्ष्य र पन्ध्रौँ योजनाले निर्दिष्ट गरेका क्षेत्र र मार्गदर्शन बमोजिम गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ ।

योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी व्यवस्था:

१५. बिनियोजन विधेयक, २०७७ को दफा ५(१) बमोजिम नेपाल सरकारको कुनै निकायबाट कार्यान्वयन हुने गरी रकम बिनियोजन भएको कुनै योजना वा कार्यक्रम प्रदेशमार्फत् कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भएमा नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालयले प्रदेशले कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गरी निर्णय गर्न सक्नेछ ।
१६. प्रदेशमा ससर्त अनुदानमार्फत् हस्तान्तरण भएका योजना वा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्दा थप रकम माग भई आएमा अर्थ मन्त्रालयले त्यस्तो योजना वा कार्यक्रमको प्रगतिको आधारमा थप रकम उपलब्ध गराउने निर्णय गर्न सक्नेछ। थप बजेट माग गर्दा

नेपाल सरकारले सञ्चालन गरी प्रदेशलाई हस्तान्तरण गर्दा उल्लेख भएको आयोजनागत लागत र हालसम्म सङ्घबाट बिनियोजन भएको रकम र अब उपलब्ध गराउनु पर्ने रकमको विवरण पठाउनु पर्नेछ ।

१७. प्रदेशको बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश भएको पूँजीगततर्फका कुनै योजना वा कार्यक्रम प्रदेशले नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयमार्फत् कार्यान्वयन गराउन आवश्यक ठानेमा नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई प्रदेशले त्यस्तो योजना वा कार्यक्रम नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयमार्फत् कार्यान्वयन गर्ने गरी निर्णय गर्नु पर्नेछ ।
१८. बुँदा नं .१५ बमोजिम प्रदेशले कार्यान्वयन गर्ने गरी निर्णय भएमा वा बुँदा नं .१६ बमोजिम थप रकम उपलब्ध गराउने निर्णय प्राप्त भएमा सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले सो निर्णयलाई खर्च गर्ने अख्तियारी मानी नेपाल सरकारको एकल खाता कोष प्रणालीमा सम्बन्धित प्रदेशको कार्यालयलाई सङ्घीय निकायको रूपमा कार्यालय कोड दिई सोही कोडबाट प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम रकम निकासा दिनु पर्नेछ ।
१९. बुँदा नं .१७ बमोजिम प्रदेशको योजना वा कार्यक्रम नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयमार्फत् कार्यान्वयन गर्ने निर्णय प्राप्त भएमा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयले सो निर्णयलाई खर्च गर्ने अख्तियारी मानी प्रदेशको एकल खाता कोष प्रणालीमा नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयलाई प्रदेश निकायको रूपमा कार्यालय कोड दिई रकम निकासा दिनु पर्नेछ ।
२०. साविकमा सङ्घमा रहेका र प्रदेशको कार्य जिम्मेवारीमा पर्ने आयोजना तथा कार्यक्रमहरू निश्चित मापदण्डका आधारमा प्रदेशमा हस्तान्तरण गरिएको छ । ससर्त अनुदानमा हस्तान्तरित आयोजना तथा कार्यक्रमको निरन्तरता, प्राथमिकता र थप स्रोत समेतको विषयमा प्रदेशबाटै निर्णय गरी कार्यान्वयन अघि बढाउन सकिनेछ ।
२१. सङ्घबाट हस्तान्तरण भई गएका आयोजनाको हकमा हस्तान्तरण हुँदाका बखत बहुवर्षीय ठेक्का लागेका आयोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिई आवश्यक रकम बिनियोजन गर्न र बाँकी आयोजनाहरूको निरन्तरताको सम्बन्धमा तहाँबाटै प्राथमिकीकरण गरी एकमुष्ट रहेको रकमबाट बाँडफाँट गरी प्रदेशको स्रोतसमेत परिचालन गरी आयोजना कार्यान्वयन गर्न सकिने छ ।
२२. ससर्त अनुदानबाट सञ्चालन हुने योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि द्विविधा पर्न गएमा सङ्घबाट हस्तान्तरण भएको कार्यालय वा सम्बन्धित सङ्घीय मन्त्रालय/ निकायसँग समन्वय गर्नुहुनेछ ।
२३. हस्तान्तरण भएका योजना वा कार्यक्रमको जिल्ला नखुलेको अवस्थामा सम्बन्धित प्रदेशले आवश्यकताको आधारमा जिल्ला स्थान/छनोट गरी सम्बन्धित सङ्घीय मन्त्रालयमार्गदर्शन समेतको आधारमा कार्यान्वयन गर्न सक्नेछ । निकायको/
२४. प्रदेशको स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलब भत्ता प्रदेशकै ,बिनियोजन बाट व्यवस्थापनगर्नु पर्नेछ । यी शीर्षकहरूमा थप निकासा हुने छैन ।
२५. प्रदेशको बजेट तर्जुमा, खर्चको लेखाङ्कन र एकीकृत प्रतिवेदन प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली)Province Line Ministry Budget System-PLMBIS(बाट गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ ।

लेखाङ्कन, प्रतिवेदन तथा लेखा परीक्षण :

२६. एक तहको बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश भएको कुनै योजना वा कार्यक्रम अर्को तहबाट कार्यान्वयन गर्दा रकम बिनियोजन भएको तहको खर्च एकाइहरूको रूपमा सम्बन्धित तहको कानूनले तोके बमोजिमको लेखा राखी आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परीक्षण गराउनु पर्नेछ ।

२७. बुँदा नं .२६ बमोजिमका योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने तहले आर्थिक विवरण तयार गरी प्रमाणित गराई त्यस्तो आर्थिक विवरण रकम बिनियोजन भएको तहमा पठाउनु पर्नेछ ।
२८. ससर्त अनुदान अन्तर्गत सञ्चालित आयोजना तथा कार्यक्रमको भौतिक र वित्तीय प्रगति विवरण सम्बन्धित आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकायले सम्बन्धित सङ्घीय मन्त्रालय निकायमा चौमासिक रूपमा पठाउनु पर्नेछ।
२९. नेपाल सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरण हुने ससर्त अनुदानअन्तर्गतको वैदेशिक स्रोत समावेश भएको कुनै योजना तथा कार्यक्रम प्रदेशले कार्यान्वयन गर्दा वैदेशिक सहायता सम्झौता बमोजिम नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालयले निर्दिष्ट गरेको ढाँचामा खर्च गर्ने प्रदेशले छुट्टै अभिलेख राखी निर्धारित समयमा नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालय ,सम्बन्धित मन्त्रालय सम्बन्धित सोधभर्ना माग गर्ने कार्यालय तथा निकाय र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा प्रतिवेदन पेस गर्नु पर्नेछ ।
३०. बुँदा नं २९ बमोजिमको प्रतिवेदन पेस नभएको कारणबाट खर्च रकम सोधभर्ना हुन नसकेमा त्यसरी सोधभर्ना हुन नसकेको रकम सम्बन्धित प्रदेशलाई आगामी आर्थिक बर्षमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट कट्टा गरी समायोजन गरिनेछ।
३१. प्रदेशस्थित सबै कार्यालयहरूको महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट भएको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन अर्को आर्थिक वर्षको पौष मसान्तभित्र महालेखा नियन्त्रक कार्यालयमा अनिवार्य रूपमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

वित्तीय अनुशासन

३२. आफूले उठाएको राजस्व, बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व र नेपाल सरकारबाट हस्तान्तरण भएको अनुदान रकम कानुन बनाई खर्च गर्नु पर्नेछ ।
३३. महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले आय र व्ययको एकीकृत आर्थिक विवरण तयार गरी महालेखा परीक्षकको कार्यालयमा पेस गर्नुपर्ने हुँदा निर्धारित ढाँचामा प्रदेशको आय व्ययको विवरण सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमार्फत् पठाउने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ।
३४. कानुन बनाउँदा देहायका कुराहरू पालना हुने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछः
- (क) नेपाल सरकारको आर्थिक र वित्तीय नीति अनुशरण गर्ने,
  - (ख) सबै आय आफ्नो सञ्चित कोषमा दाखिल गर्ने,
  - (ग) अनुदानको रकम जुन प्रयोजनका लागि प्राप्त भएको हो सोही प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्ने,
  - (घ) पुँजीगत खर्चको रूपमा बिनियोजन भएको रकम चालु खर्चमा रकमान्तर गर्न नपाइने,
  - (ङ) आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन तथा अन्य प्रचलित २०७६ ,सङ्घ ीयकानुन ले निर्दिष्ट गरे बमोजिमको आय व्ययको वर्गीकरण, लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन प्रणाली लागु गर्नु पर्ने।
३५. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को आम्दानी र खर्चको प्रतिवेदन तोकिएको ढाँचामा साउन मसान्तभित्र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ। चालु वर्षको यस्तो प्रतिवेदन प्राप्त नभई आगामी वर्षको राजस्व बाँडफाँट र अनुदान वापतको रकम हस्तान्तरण हुने छैन ।

३६. ससर्त अनुदानमा उल्लेखित निरन्तरताका नियमित कार्यक्रम बाहेक प्रदेशको अधिकार सूचीमा पर्ने सबै कार्यक्रम र योजनाहरूको व्ययभार प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा भएको राजस्व बाँडफाँट र समानीकरण अनुदानबाट नै व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यहोरा समेत अवगतार्थ अनुरोध छ ।

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को बजेटसँग सम्बन्धित प्रकाशनहरू यस मन्त्रालयको website: www.mof.gov.np मा हेर्न र डाउनलोड गर्न सकिनेछ ।

बोधार्थ:

(केदार प्रसाद पनेरू)
सह-सचिव

श्री महालेखा परीक्षकको कार्यालय, बबरमहल ।

श्री राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग, सिंहदरबार ।

श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरबार ।

श्री सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरबार ।

श्री राष्ट्रिय योजना आयोग, सिंहदरबार ।

श्री महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, अनामनगर ।

श्री कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मोरङ्ग, धनुषा, मकवानपुर, कास्की, रूपन्देही, सुर्खेत, कैलाली ।

अनुसूची १२

नमुना विद्यालयका प्र.अ र शिक्षकका लागि कार्यसम्पादन करारका न्यूनतम आधारहरू :

१) प्रधानाध्यापकको हकमा

- नमुना विद्यालय विकास एवम सञ्चालन निर्देशिका २०७४ बमोजिम प्रधानाध्यापकको करार नियुक्ति भएको हुनुपर्ने ।
- विद्यालय सुधार योजना तयार गरी प्रत्येक वर्ष अद्यावधिक गरेको हुनुपर्ने
- हरेक वर्षको वार्षिक कृयाकलापहरूको लेखा परीक्षण तथा सामाजिक परीक्षण गरेको हुनुपर्ने
- विद्यालयको तथ्याडक विवरण व्यवस्थित र अद्यावधिक गरेको हुनुपर्ने ।
- प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायहरूमा पेस गरेको हुनुपर्ने ।
- प्रत्येक महिनाको २ पटक शिक्षण सिकाइ सुधारसँग सम्बन्धित विषयमा शिक्षक स्टाफको बैठक बसेको हुनुपर्ने ।
- शिक्षण सिकाइ समय मापन कार्यन्वयन भएको हुनुपर्ने ।
- आफूले पेस गरेको विद्यालय विकास प्रस्ताव बमोजिम देहायमा उल्लेख भए अनुसारको शैक्षिक भौतिक र व्यवस्थापकीय पक्षमा सूचकगत रूपमा मापन गर्न सकिने कार्यहरू उल्लेख गर्नुपर्ने ।

भौतिक पक्ष

क
ख

शैक्षिक पक्ष

क
ख

व्यवस्थापकीय पक्ष

क
ख

२) शिक्षकको हकमा

- आफूले अध्यापन गरेको विषयमा प्रतिवर्ष कम्तीमा ५ प्रतिशतका दरले सिकाइ उपलब्धि वृद्धि गरेको हुनुपर्ने
- शिक्षकले प्रत्येक घण्टी कक्षामा विताउने समय योजनामै तोकिएको हुनुपर्ने
- वार्षिक विद्यालय खुलेको दिनको ९० प्रतिशत भन्दा बढी हाजिरी भएको हुनुपर्ने ।
- पठन पाठनको अतिरिक्त विद्यालयको सहकृयाकलापको कुनै एक क्षेत्रमा फोकल शिक्षकको रूपमा रही सक्रियतापूर्वक कार्य गरेको हुनुपर्ने ।
- आफूले अध्यापन गर्ने विषयको कार्यगत अनुसन्धान तथा परियोजना कार्य गर्ने तथा विद्यार्थीहरूलाई गर्न लगाएको हुनुपर्ने ।
- महिनाको एक पटक कक्षागत रूपमा अभिभावक भेटघाट तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरेको हुनुपर्ने ।

उल्लेखित क्रियाकलापहरू प्रअको हकमा सम्बन्धित विव्यस र स्थानीय तहबाट र शिक्षकको हकमा सम्बन्धित प्रधानाध्यापक र विव्यस बाट कार्य विवरण प्रमाणित भएको हुनुपर्नेछ ।

माथि उल्लेखित आधारहरूमा स्थानीय तह तथा प्रधानाध्यापकले आधारहरू थप गरी कार्यसम्पादन करार गर्न सकिनेछ ।

अनुसूची १३

प्रगति प्रतिवेदनको ढाँचा

..... प्रदेश/ सामाजिक विकास मन्त्रालय / महानगरपालिका / उपमहानगरपालिका/ नगरपालिका/गाउँपालिका

म.ले.प.फा.नं. २७५ को अनुसूची- ७

आर्थिक वर्ष : २०७७/७८ चौमासिक

सङ्घीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम

क्र.स.	बजेट उपशीर्षक	हाल (तेस्रो चौमासिक) सम्मको निकास	त्रैमासिकमा निकास लिएको रकम	त्रैमासिकमा भएको खर्च रकम	जम्मा खर्च
१	सङ्घीय सरकारका कार्यक्रम				
२	सबैका लागि शिक्षा – आधारभूत तह				
३	माध्यमिक तह				
४	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम –जिल्लास्तर				
५	सबैका लागि शिक्षा- शिशु विकास कार्यक्रम				
६	सहिद स्मृति विद्यालयलाई अनुदान				

वित्तीय हस्तान्तरण भएका कार्यक्रमगत प्रगति विवरण (स्थानीय तह)

क्र.स.	क्रियाकलाप नं.	क्रियाकलापको नाम	बिनियोजित कुल रकम	भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	कैफियत
1	1.1.3.3	आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरू समेत)				
2	1.1.3.4	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)				
3	1.1.4.1	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान				
4	11.1.2.1	विद्यालय भौतिक पूर्वाधार निर्माण अनुदान				
5	2.4.6.1	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान				
6	2.7.13.10	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान				
7	2.7.13.11	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परंपरागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)				
8	2.7.13.13	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान				

9	2.7.13.3	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान				
10	7.2.1.1	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)				
10	2.7.11.1	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान				
11	2.7.13.23	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निःशुल्क सेनिटरी प्याड ब्यवस्थापन				
12	2.7.13.21	भुटानी शरणार्थी अध्ययनरत विद्यालयका लागि शिक्षक र पाठ्यपुस्तक ब्यवस्थान अनुदान				
जम्मा						
सबैका लागि शिक्षा शिशुविकास कार्यक्रम						
12	2.7.13.18	एकीकृत प्रारम्भिक बाल विकास योजना				
13	2.7.13.19	प्रारम्भिक कक्षा पढाइ कार्यक्रम र बालमैत्री विद्यालय				
14	2.7.13.22	विद्यालय सुझाव पेटिका र लैङ्गिक सम्पर्क बिन्दु				
15	2.7.13.20	बृहत् शैक्षिक योजना				
16	2.7.13.6	सुरक्षित विद्यालय र विद्यालय शान्तिक्षेत्र				
सहिद स्मृति विद्यालयलाई अनुदान						
17	2.7.13.9	सहिद स्मृति विद्यालयलाई अनुदान				
जम्मा						
विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम जिल्लास्तर (प्रदेश तह)						
17	11.1.2.126	बौद्धिक अपाङ्गता भएका बाल बालिकाहरूका लागि प्रत्येक प्रदेशमा पूर्वाधारयुक्त आवासीय विद्यालय सञ्चालन				
20	2.8.1.24	कार्यक्रम व्यवस्थापन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन				
23	2.7.13.1	शैक्षिक अनुसन्धान प्रदेश/ स्थानीय पाठ्यक्रम विकास तथा सूचना व्यवस्थापन				
26	2.7.13.2	कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक Logistics ब्यवस्थापनका लागि कार्यक्रम व्यवस्थापन खर्च				
29	2.7.13.12	वार्षिक, चौमासिक प्रतिवेदन तयारी तथा प्रकाशन				
32	2.7.13.4	शैक्षिक नीति, कार्यक्रम तथा निर्देशिका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण				
35	2.7.13.19	दिगो विकास लक्ष्य प्रदेशीकरण सहित शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधिको योजना निर्माण अध्याधिक				
38	2.7.13.10	विपत् व्यवस्थापनका लागि शैक्षिक कार्यक्रम				

41	2.6.1.10	शिक्षक तालिम				
सबैका लागि शिक्षा शिशुविकास कार्यक्रम						
42	2.7.13.18	नमुना बाल विकास केन्द्र विकासका लागि सहयोग				
43	2.7.13.24	ELDS Report Card सम्बन्धी अभिमुखीकरण				
44	2.7.13.17	प्रदेश नं २ र ५ मा प्रारम्भिक बाल विकास सम्बन्धी रणनीति र मार्गदर्शन विकासका लागि अन्तर्क्रिया सञ्चालन				
45	2.7.13.15	प्रारम्भिक बाल विकास सम्बन्धी रणनीति र मार्गदर्शन विकास				
46	2.7.13.22	आवश्यकता पहिचान र सस्थागत क्षमता विकासका लागि शिक्षा तालिम केन्द्रहरूलाई सहयोग				
47	2.7.13.23	अनौपचारिक शिक्षाको समकक्षता सम्बन्धी अन्तर्क्रिया कार्यशाला सञ्चालन				
48	2.8.1.18	अनुगमन तथा समन्वय				
49	2.7.13.20	खुला विद्यालय, वैकल्पिक शैक्षिक लगायतका कार्यक्रमका लागि प्रदेशको आवश्यकताका आधारमा सहयोग				
50	2.7.13.14	बालिका शिक्षा कार्यक्रमका लागि सहायता				
51	2.7.13.9	सक्षमता सूचीको योजना, समन्वय र पुनरावलोकनका लागि प्रदेशस्तरमा बैठक सञ्चालन				
52	2.8.1.25	संयुक्त अनुगमन				
53	2.7.13.11	विद्यालय क्षेत्र विकास योजना पश्चात्को शैक्षिक योजना तयारीका लागि अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सञ्चालन				
जम्मा						

कार्यान्वयनका क्रममा तहाँबाट गरिएका असल अभ्यास भए उल्लेख गर्ने :

यस अवधिमा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या भए बुँदागत रूपमा उल्लेख गर्ने :

समाधानका लागि तहाँबाटै गरिएका प्रयासहरू भए बुँदागत रूपमा उल्लेख गर्ने :

आगामी वर्षको कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउनका लागि सुझावहरू भए बुँदागत रूपमा उल्लेख गर्ने :

हस्ताक्षर :

पद :

कार्यालयको छाप :

उल्लिखित प्रतिवेदनको सफ्टकपी र प्रमाणित Hard Copy, education.interaction@gmail.com मा समेत पठाउनु हुन अनुरोध छ ।

अनुसूची १४
स्थानीय तहबाट सम्पादन हुने विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम जिल्ला स्तरको क्रियाकलापको इकाइ लागत
आ व २०७७/७८

क्र. स.	क्रियाकलाप	क्रियाकलाप विस्तृतीकरण	बिनियोजित इकाइ लागत
१	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरू समेत)	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरू समेत)	स्वीकृत तलब भत्ता स्केल अनुसार
२	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	स्वीकृत तलब भत्ता स्केल अनुसार
३	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्व प्राथमिक कक्षाका सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक	प्रति महिना ६ हजारका दरले १३ महिना
		विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान माध्यमिक विद्यालय कक्षा १-१२ (१ जना सहयोगी र १ जना सहायक कर्मचारी)	निर्देशिका अनुसार
		विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान आधारभूत विद्यालय कक्षा १-८	निर्देशिका अनुसार
४	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	प्रति विद्यार्थी इकाइ लागतका आधारमा प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्व प्राथमिक कक्षाका लागि अनुदान	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ५००
		सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन: आवश्यक सामग्री, सुधारात्मक शिक्षण अनुदान, कक्षा १ मा नयाँ भर्ना भएका विद्यार्थीको पोर्टफोलियो समेतका लागि	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू १००
		शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा १-५	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू १५०
		शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ६-८	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू २००
		शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ९-१०	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू २००
		कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू २५०
		शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Lab assistant, equipments and Practical material, OJT , Operation cost) व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा १-१२	प्रति विद्यार्थी वार्षिक १५ हजार
		शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ११-१२	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू २५०
५	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निःशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	कक्षा १-५ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि पाठ्यपुस्तक	स्वीकृत दररेट अनुसार
		कक्षा ६-८ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि पाठ्यपुस्तक	स्वीकृत दररेट अनुसार
		कक्षा ९-१० मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि पाठ्यपुस्तक	स्वीकृत दररेट अनुसार
		कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउन विद्यालयलाई अनुदान	प्रति विद्यालय रू ५० हजार
६	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	छात्रा छात्रवृत्ति कक्षा १-८ कर्णाली प्याकेज समेत (गैर आवासीय)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४०० (साविकिको कर्णाली जिल्ला अन्तर्गतका जिल्लाका

क्र. स.	क्रियाकलाप	क्रियाकलाप विस्तृतीकरण	बिनियोजित इकाइ लागत
			कक्षा १-५ अध्ययनरत छात्रालाई वार्षिक रू १००० र कक्षा ६-८ अध्ययनरतका लागि प्रति विद्यार्थी वार्षिक १५०० समेत)
		दलित छात्रवृत्ती कक्षा १-८ (गैर आवासीय)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४००
		आधारभूत तहमा अध्ययनरत लक्षित समूह -२२ जनजाती तथा सिमान्तकृत समूह, मुक्त कमैया, वादी, हलिया, चरूवाका सन्तति समेत)का विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ५००
		मुक्त कम्लहरीका लागि छात्रवृत्ति गैर आवासीय	निर्देशिका अनुसार
		अपाङ्ग छात्रवृत्ति (कक्षा १-१२) गैर आवासीय	वर्ग अनुसार
		मुक्त कम्लहरी छात्रवृत्ति (आवासिय)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक ४० हजार
		अपाङ्गता भएका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति कक्षा १-१२(आवासीय)	तोकिको श्रेणीको दररेट अनुसार
		फिडर छात्रावासमा अध्ययनरत छात्रालाई छात्रवृत्ति आवासीय	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार
		सार्वजनिक निजी साझेदारीमा सञ्चालित नमुना विद्यालयमा स्वीकृत कोटामा अध्ययनरत छात्रछात्रालाई छात्रवृत्ति आवासीय (६ ओटा)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार
		हिमाली आवासिय छात्रवृत्ति	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार
		अति सिमान्तकृत समुदायका लागि सञ्चालित विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि आवासीय छात्रवृत्ति	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार
		सडक बालबालिका तथा वालश्रमिकको लागि आवासीय शैक्षिक प्रबन्धका लागि छात्रवृत्ति	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रू ४० हजार
७	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान कक्षा १-५	प्रति विद्यालय वार्षिक १५ हजार
		सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान कक्षा १-८	प्रति विद्यालय वार्षिक २० हजार
		सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान कक्षा १-१०	प्रति विद्यालय वार्षिक २५ हजार
		सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान कक्षा १-१२	प्रति विद्यालय वार्षिक ३० हजार
		आधारभूत तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई विद्यालय सुधार योजना, समुदाय तथा वि.व्य.स.हरूको क्षमता विकासका लागि अन्तर्क्रिया, अभिभावक शिक्षा सञ्चालन, अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन आदिका लागि एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक १५ हजार
		आधारभूत तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई सामाजिक परीक्षण तथा आर्थिक लेखा परिक्षण, विद्यार्थी रिपोर्ट कार्ड, विद्यालय तथ्याङ्कन व्यवस्थापन, बुलेटिन प्रकाशन लगायतका क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक १० हजार
		माध्यमिक तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई विद्यालय सुधार योजना, समुदाय तथा वि.व्य.स.हरूको क्षमता विकासका लागि अन्तर्क्रिया, अभिभावक शिक्षा सञ्चालन, अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन आदिका लागि एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक २० हजार
		माध्यमिक तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई सामाजिक परीक्षण तथा आर्थिक लेखा परिक्षण, विद्यार्थी रिपोर्ट कार्ड, विद्यालय तथ्याङ्कन व्यवस्थापन, बुलेटिन प्रकाशन लगायतका क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक १५ हजार
		माध्यमिक विद्यालयमा इन्टरनेट जडान तथा सञ्चालन खर्च	प्रति विद्यालय वार्षिक रू १२ हजार
		आवासिय छात्रवृत्ती प्राप्त बालबालिकाहरूलाई आवास सञ्चालन	प्रति विद्यालय वार्षिक २ लाख

क्र. स.	क्रियाकलाप	क्रियाकलाप विस्तृतीकरण	बिनियोजित इकाइ लागत
		अनुदान	५० हजार
		स्रोत कक्षा व्यवस्थापन अनुदान	प्रति कक्षा वार्षिक २ लाख
		विशेष आवश्यकता भएका विद्यार्थी अध्ययनरत विद्यालय अनुदान (दृष्टिविहीन विद्यालय, बहिरा कक्षा सञ्चालित विद्यालय)	प्रति विद्यार्थी वार्षिक ४ हजार
		विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गत सञ्चालित विद्यालयका लागि शैक्षिक सामग्री तथा मसलन्द खर्च	निर्देशिका अनुसार
		प्राविधिक विषय अध्यापन हुने विद्यालयलाई ल्याव सामग्री सहयोग अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक २ लाख
		हाल सञ्चालनमा रहेका बहुकक्षा MGML सञ्चालन अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक ५० हजार
		हाल सञ्चालनमा रहेका बहुभाषीक शिक्षा विद्यालय अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक ५० हजार
		परम्परागत तथा धार्मिक विद्यालय अनुदान कक्षा १-५	प्रति विद्यालय वार्षिक २ लाख ४१ हजार
		परम्परागत तथा धार्मिक विद्यालय अनुदान कक्षा ६-८	प्रति विद्यालय वार्षिक ५ लाख
		परम्परागत तथा धार्मिक विद्यालय अनुदान कक्षा १-१०	प्रति विद्यालय वार्षिक ७ लाख १५ हजार
		अति विकट हिमाली जिल्लाका लागि घुम्ति विद्यालय अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक ३ लाख ५० हजार
		खुला विद्यालय सञ्चालन अनुदान तह १ र २ (कक्षा ६-८)	प्रति विद्यालय वार्षिक १ लाख १० हजार
		अनौपचारिक प्रौढ विद्यालय सञ्चालन अनुदान (कक्षा १-८)	प्रति विद्यालय वार्षिक ५ लाख
		खुला विद्यालय सञ्चालन अनुदान (माध्यमिक)	प्रति विद्यालय वार्षिक १ लाख ५२ हजार
		अनौपचारिक प्रौढ विद्यालय (कक्षा ९-१०)	प्रति विद्यालय वार्षिक ७ लाख १५ हजार
		विद्यालय बाहिर रहेका बाल बालिकाहरूलाई विद्यालय भर्ना सिकाइ निरन्तरताका लागि अनुदान	तोकिएको दररेट अनुसार
		साझेदारीमा आधारित साक्षर नेपाल अभियान सञ्चालन	तोकिएको दररेट अनुसार
		सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सञ्चालन अनुदान	प्रति केन्द्र वार्षिक २ लाख
९	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	तोकिएका जिल्लाका लागि दिवा खाजा कार्यक्रम	प्रति विद्यार्थी दैनिक रु १५(१८० दिन)
		कर्णाली अञ्चलका ५ जिल्लामा विद्यार्थी दिवा खाजा कार्यक्रम	प्रति विद्यार्थी दैनिक रु २०(१८० दिन)
१०	विद्यालय भौतिक पूर्वाधार निर्माण अनुदान	WASH सुविधा भएको शैचालय निर्माण अनुदान	प्रति शैचालय वार्षिक रु ७ लाख
		नमुना विद्यालय सुधार गुरूयोजना अनुरूप भौतिक निर्माण अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक १ करोड देखि १ करोड ५० लाख
		विद्यालय भवन निर्माण (फर्निचर सहित)	प्रति भवन ३६ लाख
		अपाङ्गताको प्रकृति अनुरूप आवश्यकताको आधारमा प्रत्येक प्रदेशमा पूर्वाधारयुक्त विशेष शिक्षा आवासीय विद्यालय सञ्चालन	प्रति विद्यालय ५० लाख
		विद्यालय प्रवलीकरण (Retrofitting) कार्यक्रम	लागत अनुमानका आधारमा

क्र. स.	क्रियाकलाप	क्रियाकलाप विस्तृतीकरण	बिनियोजित इकाइ लागत
			प्रति विद्यालय बढीमा १५ लाख
११	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शैक्षिक कार्यक्रम व्यवस्थापन तथा सुशासन प्रवर्धन	स्थानीय तहको विद्यालय सङ्ख्या अनुसार
		तोकिएको सूचकाङ्कको आधारमा कार्य सम्पादन सम्पन्न गर्ने विद्यालयलाई कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान(Performance based Grants)	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ५० हजार
		उत्कृष्ट सिकाइ उपलब्धि भएका विद्यालयलाई सिकाइ सुदृढीकरणका लागि प्रोत्साहन अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू २ लाख
		शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा विताउने समयवधी सुधार योजना कार्यान्वयनका लागि विद्यालयलाई अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू २ हजार
		माध्यमिक विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना तथा व्यवस्थापन(फिक्सड, किताव खरिद, तथा इ पुस्तकालय समेत)	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ६ लाख ५० हजार
		शिक्षण सिकाइमा ICT को प्रयोग(कम्प्युटर, इन्टरनेट, कनेक्टिभिटी इक्यूपमेन्टस तथा Kits खरिद) का लागि अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ६ लाख ५० हजार
		माध्यमिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ६ लाख ५० हजार
		प्रारम्भिक पढाइ सिप विकासका लागि न्यूनतम प्याकेजका लागि अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ९ हजार
		गणित विज्ञान र अङ्ग्रेजी विषयका लागि क्रियाकलापमा आधारित सामग्री Kits अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक रू ५० हजार
		नमुना विद्यालयमा सेवा अनुबन्धका आधारमा नियुक्ति हुने प्र.अ र शिक्षकका लागि विद्यालय मार्फत् प्रोत्साहन अनुदान	प्रति विद्यालय २ लाख
		शिक्षक दरवन्दी तथा शिक्षक अनुदान प्राप्त नगरेका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय १० लाख
	विद्यालय सुपरिवेक्षण तथा शिक्षकको पेसागत सहयोग	स्थानीय तहको विद्यालय सङ्ख्या अनुसार	
	नमुना विद्यालयको शैक्षिक तथा व्यवस्थापकीय योजना कार्यान्वयन अनुदान	प्रतिविद्यालय ५० लाख	
१०	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निःशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निःशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी अनुदान	तोकिए अनुसार
११	भुटानी शरणार्थीका विद्यार्थी अध्ययनरत विद्यालयका लागि शिक्षक र पाठ्यपुस्तक व्यवस्थाका लागि अनुदान	भुटानी शरणार्थीका विद्यार्थी अध्ययनरत विद्यालयका लागि शिक्षक र पाठ्यपुस्तक व्यवस्थाका लागि अनुदान	नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णयानुसार
	जम्मा		
	सबैका लागि शिक्षा- शिशु विकास कार्यक्रम	एकीकृत प्रारम्भिक बाल विकास योजना	
		प्रारम्भिक कक्षा पढाइ कार्यक्रम र बालमैत्री विद्यालय	
		विद्यालय सुझाव पेटिका र लैङ्गिक सम्पर्क बिन्दु	
		बृहत् शैक्षिक योजना	
		सुरक्षित विद्यालय र विद्यालय शान्तिक्षेत्र	
	द्वन्द्वपीडित परिवार शिक्षा कार्यक्रम (सहिद प्रतिष्ठान मार्फत् सञ्चालन हुने)	सहिद स्मृति विद्यालयलाई अनुदान	

अनुसूची १५

शिक्षक तालिम सम्बन्धी प्रदेश स्तरीय कार्यक्रम २०७७/७८

क्र.स	कार्यकलाप	प्रदेश १			प्रदेश २			प्रदेश ३			गण्डकी			प्रदेश ५			कर्णाली			प्रदेश ७			जम्मा	
		लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	बजेट
१	तालिम केन्द्रमा सूचना प्रविधिको सुविधा विस्तार, भौतिक सुविधा सुदृढीकरण तथा होस्टल व्यवस्थापन	१	५००	५००	१	५००	५००	१	५००	५००	१	५००	५००	१	५००	५००	१	५००	५००	१	५००	५००	७	३५००
२	राज्यपत्र अनड्कित प्रथम श्रेणीका कर्मचारीका लागि सेवाकालीन १-महिने शैक्षिक प्रशासन तालिम सञ्चालन	२५	५५	१३७५	२५	५५	१३७५	२५	५५	१३७५	२५	५५	१३७५	२५	५५	१३७५	२५	५५	१३७५	२५	५५	१३७५	१७५	९६२५
३	परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा माध्यमिक तहका शिक्षकका लागि टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम (अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित)	७००	१८	१२६००	७००	१६	११२००	७००	१६	११२००	७००	१८	१२६००	७००	१६	११२००	५००	२०	१००००	५००	२०	१००००	४५००	७८८००

क्र.स	कार्यकलाप	प्रदेश १			प्रदेश २			प्रदेश ३			गण्डकी			प्रदेश ५			कर्णाली			प्रदेश ७			जम्मा	
		लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	बजेट
	ICT Module समेत) सञ्चालन																							
४	परिषद्बाट स्वीकृत माध्यमिक शिक्षकका लागि (९-१२) Online मा आधारित टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम (अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित) सञ्चालन	१००	१०	१०००	१००	८	८००	१००	८	८००	१००	८	८००	१००	८	८००	१००	१०	१०००	१००	१०	१०००		
५	परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा माध्यमिक तह (९-१२)का अङ्ग्रेजी गणित विज्ञान विषय वाहेकका (ICT Module सहित) शिक्षकका लागि टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन	१५०	१८	२७००	१५०	१६	२४००	१५०	१६	२४००	१५०	१८	२७००	१५०	१६	२४००	१००	२०	२०००	१००	२०	२०००		
																							७००	६२००
																							९५०	१६६००

क्र.स	कार्यकलाप	प्रदेश १			प्रदेश २			प्रदेश ३			गण्डकी			प्रदेश ५			कर्णाली			प्रदेश ७			जम्मा	
		लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	बजेट
६	परिषद्बाट स्वीकृत माध्यमिक शिक्षकका लागि (९-१२) Online मा आधारित टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन (अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित विषय वाहेकका लागि)	१००	१०	१०००	१००	८	८००	१००	८	८००	१००	८	८०	१००	८	८००	१००	१०	१०००	१००	१०	१०००		
																							७००	६२००
७	परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा अधारभूत तह (६-८)का शिक्षकका लागि टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम (अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित) सञ्चालन	६००	१८	१०८००	६००	१६	९६००	६००	१६	९६००	६००	१८	१०	६००	१६	९६००	५००	२०	१००००	५००	२०	१००००		
																							४०००	७०४००
८	अधारभूत तह (६-८)का शिक्षकका लागि Online मा	१००	१०	१०००	१००	८	८००	१००	८	८००	१००	८	८०	१००	८	८००	१००	१०	१०००	१००	१०	१०००		
																							७००	६२००

क्र.स	कार्यकलाप	प्रदेश १			प्रदेश २			प्रदेश ३			गण्डकी			प्रदेश ५			कर्णाली			प्रदेश ७			जम्मा	
		लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	बजेट
	आधारित टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम (अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित) सञ्चालन																							
९	परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा अधारभूत तह (६-८)का अङ्ग्रेजी गणित विज्ञान विषय बाहेकका शिक्षकका लागि टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन	२५०	१८	४५००	२५०	१६	४०००	२५०	१६	४०००	२५०	१८	४५००	२५०	१६	४०००	२००	२०	४०००	२००	२०	४०००	१६५०	२९०००
१०	अधारभूत तह (६-८)का शिक्षकका लागि Online मा आधारित टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन अङ्ग्रेजी, विज्ञान, गणित	१००	१०	१०००	१००	८	८००	१००	८	८००	१००	८	८००	१००	८	८००	१००	१०	१०००	१००	१०	१०००	७००	६२००

क्र.स	कार्यकलाप	प्रदेश १			प्रदेश २			प्रदेश ३			गण्डकी			प्रदेश ५			कर्णाली			प्रदेश ७			जम्मा	
		लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	बजेट
	वाहेक																							
११	परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा अधारभूत तह (१-५)का शिक्षकका लागि टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन	२००	१८	३६००	२००	१६	३२००	२००	१६	३२००	२००	१८	३६००	२००	१६	३२००	२००	२०	४०००	२००	२०	४०००	१४००	२४८००
१२	परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा अधारभूत तह (१-५)का शिक्षकका लागि एकीकृत पाठ्यक्रम विषयमा टिपिडी प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन	२००	१८	३६००	२००	१६	३२००	२००	१६	३२००	२००	१८	३६००	२००	१६	३२००	२००	२०	४०००	२००	२०	४०००	१४००	२४८००
१४	परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा तालिम अप्राप्त बाल विकास	१००	१८	१८००	१००	१६	१६००	१००	१६	१६००	१००	१८	१८००	१००	१६	१६००	१००	२०	२०००	१००	२०	२०००	७००	१२४००

क्र.स	कार्यकलाप	प्रदेश १			प्रदेश २			प्रदेश ३			गण्डकी			प्रदेश ५			कर्णाली			प्रदेश ७			जम्मा			
		लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	बजेट		
	शिक्षक/सहयोगी कार्यकर्तालाई टिपिडि प्रमाणीकरण तालिम सञ्चालन																									
१५	परिषद्बाट स्वीकृत तालिम पाठ्यक्रमका आधारमा आधारमूत र मावि तहका प्रअलाई एकीकृत रूपमा प्रमाणीकरण नेतृत्व विकास तालिम सञ्चालन	५०	१८	९००	५०	१६	८००	५०	१६	८००	५०	१८	९००	५०	१६	८००	५०	२०	१०००	५०	२०	१०००			३५०	६२००
१६	केन्द्रबाट विकसित नमुना तालिम स्रोत सामग्री र शिक्षा तालिम केन्द्रबाट विकसित तालिम सामग्री छपाई	१	४००	४००	१	४००	४००	१	४००	४००	१	४००	४००	१	४००	४००	१	४००	४००	१	४००	४००			७	२८००
१७	EGRP लागु भएका थप ८ जिल्ला शिक्षकहरूका लागि तालिम	२६६	१८	४७८	९१९	१६	१४७	५५४	१६	८८६	५३३	१८	९५	४१४	१६	६६२४	४४७	२०	८९४०	३८९	२०	७७८०			३५२२	६१२९
१८	तालिम सञ्चालन अवधीमा	१	५००	५००	१	५००	५००	१	५००	५००	१	५००	५००	१	५००	५००	१	५००	५००	१	५००	५००			७	३५००

क्र.स	कार्यकलाप	प्रदेश १			प्रदेश २			प्रदेश ३			गण्डकी			प्रदेश ५			कर्णाली			प्रदेश ७			जम्मा	
		लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	इकाइ लागत	बजेट	लक्ष्य	बजेट
	स्थलगत अनुगमन तथा प्राविधिक सहयोग, स्थिति प्रतिवेदन तथा अनुगमन प्रतिवेदन तयारी																							
	जम्मा	२९१ ६		५२० ६३	३५६ ९		५६६ ७९	३२० ४		५०८ ३९	३१८ ३		५६ ०६ ९	३०६ ४		४८५९ ९	२६९ ७		५२७९ ५	२६३ ९		५९५५ ५	२९२७२	३६८५ ९९

क्र.सं.	पद/श्रेणी	शुरु तलब स्केल	पेट संख्या	पेट दर	जम्मा
माध्यामिक					
१	माध्यामिक (प्रथम श्रेणी)	४७,३८०	६	१,५७९	५६,८५४
२	माध्यामिक (द्वितीय श्रेणी)	४०,३८०	८	१,३४६	४१,७२६
३	माध्यामिक (तृतीय श्रेणी)	३५,९९०	८	१,२००	३७,१९०
निम्न माध्यामिक					
४	निम्न माध्यामिक (प्रथम श्रेणी)	३७,८८०	८	१,२६३	३९,१४३
५	निम्न माध्यामिक (द्वितीय श्रेणी)	३५,९९०	८	१,२००	३७,१९०
६	निम्न माध्यामिक (तृतीय श्रेणी)	२८,२००	८	९४०	२९,१४०
प्राथमिक					
७	एस.एल.सी.उत्तीर्ण (प्रथम श्रेणी)	३५,९९०	८	१,२००	३७,१९०
८	एस.एल.सी.उत्तीर्ण (द्वितीय श्रेणी)	२८,२००	८	९४०	२९,१४०
९	एस.एल.सी.उत्तीर्ण (तृतीय श्रेणी)	२६,६१०	६	८८७	२७,४९७
१०	दुई विषयसम्म एस.एल.सी. अनुत्तीर्ण	२२,०१०	६	७३४	२२,७४४
११	दुई विषयभन्दा नढी एस.एल.सी. अनुत्तीर्ण	२०,६८०	६	६८९	२१,३६९

(Handwritten signature and name)
 अधिकारी